

།། ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་གྱི་མཚན་འགྲེལ་སྡེ་བདུན་གསལ་བའི་སློན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་
 བཞུགས་སོ།། འདེན་བ་མཉམ་མེད་སྟོན་བ་ཤུའི་རྒྱལ། །དངོས་སྟོབས་རིགས་པའི་སློལ་འབྲེད་ཕྱོགས་སྒྲུང་ཞབས། །ལོག་སྐྱེ་ཚར་གཙོང་
 ཚོས་གྱི་གྲགས་པ་སོགས། །འཕགས་ཡུལ་པཎ་གྲུབ་རྣམས་ལ་ཕྱག་བཤུའོ། །སྤྱད་དུ་བྱི་མ་མེད་པར་སངས་རྒྱས་པའི། །གཏན་ཚིགས་ས་
 བརྒྱའི་མཚན་དཔེ་མ་འདྲེས་གསལ། །སྡེ་བདུན་མདོ་ཡི་དགོངས་པ་རང་དབང་དུ། །བཀའ་མཛད་ས་སྐྱའི་འཇམ་མགོན་ཚེན་པོར་
 འདུད། །རིགས་གཏེར་དགོངས་འགྲེལ་འཚད་ལ་རྒྱ་བྲལ་བ། །རིག་པའི་སེང་གོ་ཉ་དཔོན་གཡག་པོར་བྱུང། །ཀུན་མཁུན་རྗེ་དང་སློབ་པོ་མཁན་
 ཚེན་ཞབས། །སྡེ་སྟོན་འདྲིན་བ་དག་ཚོས་བཅས་ལ་འདུད། །བྱམས་པའི་ཉིང་འདྲིན་བདུད་ཅིས་འགྲོ་བ་ཀུན། །དགའ་མཛད་རིས་མེད་བསྟན་
 པའི་རྒྱལ་མཚན་དང། །འཇམ་དབྱངས་ཕྱག་གི་རལ་གྱིས་དབང་བསྐྱར་བ། །མཁུན་བཅའི་དབང་པོས་ཤིས་པའི་མེ་ཉོག་སྟོལ། །བདག་སློབ་ཚུལ་
 འདིར་ཁྲིད་མཛད་སྡེ་སྟོན་གསུམ། །སྐྱེ་བའི་སེང་གོ་སྟོབས་པ་རབ་རྒྱས་དང། །སྐྱེ་ཚད་སྟེགས་བམ་གཅིག་གྲུར་ཨ་བླ་ཡ། །མི་བམ་ཕྱོགས་ལས་
 རྣམ་རྒྱལ་ཞབས་ལ་འདུད། །འགལ་འབྲེལ་གཙོང་པའི་རྩོམ་ཚེད་སྟོན་པོས། །སྤྱི་ཞིབ་ཚུལ་འདི་བདག་འདྲའི་རང་སྟོབས་གྱིས། །འགྲེལ་བའི་སྟོན་
 ཡུལ་མིན་མོད་གོང་མ་ཡི། །འཇུལ་ཟད་གསུང་རབ་ལ་བརྟེན་མཚན་གྱིས་འགྲེལ། །རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ས་སྐྱེ་བའི་ཉམས་མཛད་པའི་རབ་
 བྱེད་བརྒྱ་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་འདི་འཚད་བ་ལ་གསུམ། །བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་འཇུག་བྱའི་བསྟན་
 བཅོས་གྱི་དོན་དངོས། །བསྟན་བཅོས་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཐ་སྙད་ཉོགས་པའི་སྤྱད་དུ་མཚན་གྱི་དོན་བཤམ་པ། །བར་ཚད་ཞི་བའི་
 ཚེད་དུ་མཚོད་བ་བརྗོད་པ། །བསྟན་བཅོས་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྒྱ་ཚོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་གསུམ་ལས། །དང་པོ་ནི། བཤམ་བྱ་བསྟན་བཅོས་འདིའི་
 མཚན་ལ་རྒྱ་གར་སྐད་དུ་བ་སྐྱ་ཎ་ཡུག་ཏ་ནི་རྟེ། །དེ་བོད་སྐད་དུ་བསྐྱར་ན་ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་ཞེས་བྱ་སྟེ། །སྡེ་
 བདུན་མདོ་དང་བཅས་པའི་རིགས་པའི་ལོར་བྱ་མ་ལུས་པ་འདུས་པའི་གཏེར་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དགོས་པ་བསྟན་བཅོས་འདིའི་མིང་ནི་ལེགས་
 སྤྱད་གྱི་སྐད་ལས་བྱངས་པའི་སྐྱེ་བཤམ་འཇུག་མཐུན་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཤིས་པའི་ཕྱིར་དུ་རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་དང་སྟོར་བར་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་བར་
 ཚད་ཞི་བའི་ཚེད་དུ་མཚོད་བ་བརྗོད་པ་ལ་གསུམ། །ལྷག་པའི་ལྷ་ལ་མཚོད་བ་བརྗོད་པ། །ཅ་བའི་སྐྱ་མ་ལ་མཚོད་བ་བརྗོད་པ། །རིགས་པའི་དབང་
 ཕྱག་རྣམ་གཉིས་ལ་མཚོད་བ་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སོ་སྟེ། ཉན་རང། ཐེག་ཚེན་མ་དག་ས་བདུན་ལས་རིང་དུ་འཕགས་པ་སྐྱེ་གསུང་
 སངས་རྒྱས་སྐྱེ་བའི་ཡང་བྱང་སེམས་གཞིན་རྒྱར་གྲུར་པའི་ཚུལ་བསྟན་བ་དེ་ལ་ཚོམ་པ་པོས་སྟོགས་ལུས་འདུད་པ་སྟོན་དུ་བཏང་བ་ཡིན་
 པས་ན་གྲུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་སྟོན་སོ། །གཉིས་པ་ནི། །བསྟོད་ཡུལ་འདི་ལ་མཁུན་བཅེ་རུས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་མངའ་སྟེ།
 མཁུན་པའི་ཁྱད་པར་དེ་ལྟ་བུ་སྟེད་གྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་མེད་དུ་གཟིགས་པའི་སྤྱད་ཡངས་པ་དང། །བཅེ་བའི་ཁྱད་
 པར་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་མདོན་མཐོ་དང་དེས་ལེགས་གྱི་དགོ་ལེགས་ཀུན་སྐྱབ་པར་བཞེད་པའི་ཕྱགས་རྗེ་ཅན་ཡིན་པ་དང། །རུས་

པའི་ཁྱད་པར་སྐྱོད་པའི་ཚོ་འཕྲུལ་བསམ་ཡས་པའི་སྤྱོད་ལས་ཉལ་ཁྱབ་རྒྱུན་མི་ཚད་པར་མཛད་པའི་སྟོབས་མངའ་བའི་
ཕྱིར། དེ་ལྟར་མཁུན་བཅེ་བྱས་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་འཇམ་མགོན་དང་དབྱེར་མེད་པའི་དཔལ་ལྷན་སློམ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་
ཞབས་ལ་མགོས་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། བསྟོན་ལུལ་འདི་དག་སྤྱི་དབང་པོ་དང་ཚོས་མཚུངས་ཏེ། ས་ཞིང་
མཚོག་ཏུ་ཟབ་པའི་སློབ་གྲོས་ཀྱི་སྤྱི་གཙུག་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པའི་དོན་མ་ལུས་པ་གཟིགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལོར་བུའི་རྒྱན་
གྱིས་སྤྲས་པ་དང། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རོ་འཇིན་པའི་དབང་པོ་ཚང་བ་དང། སྟོང་ཉིད་དང་བདག་མེད་པའི་བུད་སྤྱི་སྤྱི་
སྟོགས་ཤིང་མཁུན་བཅེའི་ལྷ་ཟེར་པས་རྟོལ་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་བོས་མི་བཟོད་པ་དང། རྣམ་གྲོལ་དོན་གཉེར་གྱི་སྟོ་
གསལ་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། ཚོས་མཚུན་ལས་གསུགས་རྒྱན་དུ་བཞོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དཔལ་ལྷན་སྤྱི་དབང་
པོ་སྟོགས་སྤང་དང་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པ་རྣམ་གཉིས་སྟོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཡིན་ལོ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་བསྟན་བཅོས་
མཐར་ཕྱིན་པའི་རྒྱ་ཚོམ་པར་དམ་བཅའ་བཞི། གངས་རིའི་ཁྲིད་འདིར་རྟོག་གེ་ལ་མཁས་པ་རྟོག་དང་ཕྱ་གཙང་དོན་གསུམ་ལ་
སོགས་པའི་རྒྱ་སྐར་གྱི་བ་སྟེ། བསྟན་བཅུའི་སྟོང་འོད་ཀྱིས་དཔལ་ལྷན་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་བརྗོད་པ་
ཅམ་རབ་ཏུ་སྤྱི་མཛད་ལོད། འོན་ཀྱང་ས་སྤྱི་བརྗོད་ཀྱི་སྟོང་ཉི་འོད་ཀྱི་སྤྱང་བསམ་མ་ཁྱབ་པ་དེ་སྤིང་།

༩༥

དུ་གཞུང་ལུགས་ཚད་མ་སྡེ་བདུན་གྱི་དགོངས་དོན་མཐར་ཐུག་པའི་གོ་སར་སྤྱིང་པོ་གསལ་བར་བྱེད་མ་ཞུས་པས་དེ་
གསལ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་དུ་ཚོམ་པ་པོ་བདག་གིས་རང་དགར་མ་ཡིན་པ་དཔལ་ཚོས་གྱི་གྲགས་པའི་བཞེད་གཞུང་རི་ལྟ་བུར་
སྤྱིས་སྤངས་དང་ལྷག་པའི་ལྷའི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་སློ་བྱོས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་མིག་གིས་ལེགས་པར་མཐོང་ནས་
འགལ་འབྲེལ་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་ཅིང་སྤྱོད་སྤྱང་མེད་པའི་ཡིད་གཟུ་བོར་གཞན་པ་དང་ལེགས་བཤད་དོན་དུ་
གཉེར་བའི་གང་ཟག་སྐལ་ལྷན་གཞན་ལ་ཀུན་སྣོང་གྲགས་འདོད་མེད་པའི་བཙེ་བའི་བསམ་བསམ་བསྟན་བཙེས་འདི་བཤད་
པར་མཛད་དོ། །གཉེས་པ་འཇུག་བྱ་བསྟན་བཙེས་ཀྱི་དོན་དངོས་ལ་གཉེས། ཤེས་བྱ་སྤྱི་ལྡོག་ནས་གཏན་ལ་པབ་པ་དང་། ཤེས་བྱེད་ཚད་མའི་
རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཤེས་བྱའི་ཡུལ། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་སློ། རྣམ་ཤེས་ཡུལ་རྟོགས་ཚུལ་ལོ། །

༩༩

དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི་རང་འཛིན་གྱི་སྒོས་རིག་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
འཛིན་བྱེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ལ། དགག་གཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལའང་ཁས་སྤང་བཅོམ་བ་དང་། སུན་འབྲིན་བཤད་བ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི། བོད་ཁ་ཅིག་སྤང་ཡུལ་དང་གཟུང་ཡུལ་དོན་གཅིག་པས། རྟོག་པ་འཇུག་པ་ཡུལ་དུས་ནམ་པ་ཐ་དད་ཀྱི་དོན་ལ་སྤྱི་གཅིག་ཏུ་
བྱུང་བ་མེད་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་གཟུང་བའི་ཡུལ་དོན་བུམ་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱི་དང་ནི་རྟོག་མེད་འཇུག་པའི་ཡུལ་མེད་པ་གསལ་སྤང་རྒྱ་གཉིས་ལྟ་
བུད་གཉིས་ཡུལ་ཡིན་ན་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས།

༧༩།

དང་པོ་ཡུལ་ཅན་གྱི་སློ་མ་འབྲུལ་བར་ཐལ་བ་ནི། ཡུལ་དེ་གཉིས་རང་འཇིན་གྱི་ཤེས་པ་རྟོག་པ་དང་མིག་ཤེས་གཉིས་པོ་དེ་
 འབྲུལ་བར་འགལ་ཏེ། གཟུང་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་སྲིར་བུམ་འཇིན་གྱི་མིག་ཤེས་བཞིན་ལོ། །ཁོ་ན་རེ། ལྷན་པ་མེད་དེ། གཟུང་
 ཡུལ་ཡོད་ན་ཡང་ཐག་པ་ལ་སྐྱལ་འཇིན་གྱི་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་རྟོག་པ་རང་འབྲུལ་པ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་མེད་པས་འབྲུལ་ཤེས་
 ལྷ་བཞག་པ་མིན་ལོ་ཞེ་ན། དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་ཏེ། ལྷ་ཐོར་འཇིན་པའི་མིག་ཤེས་ནི་གཟུང་ཡུལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྲིར་མ་འབྲུལ་
 ལ། གཟུང་ཡུལ་སྐྱལ་མེད་པ་ཉིད་ཡོད་པར་འཇིན་བས་ན་སྐྱལ་འཇིན་གྱི་རྟོག་པ་ནི་འབྲུལ་བར་འཇོག་པའི་སྲིར། གཉིས་པ་ཡུལ་
 ལྷང་རུང་དུ་ཐལ་བ་ནི། ལྷང་ཡུལ་དོན་གྱི་དང་མེད་པ་གསལ་བ་གཉིས་པོ་ཤེས་པ་ལས་རྗེས་སྐྱེ་བ་དེ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུང་ཡུལ་
 ཡིན་ན་ཡུལ་སྐྱེང་དུ་རུང་བར་གནས་པའི་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་བལྟས་པས་ཀྱང་མཐོང་བར་འགྱུར་དགོས་ཏེ།
 དཔེར་ན་བུམ་པ་དང་ཀ་བ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་རུང་གི་ཡུལ་ན་གནས་པ་ཀུན་གྱིས་མཐོང་བ་བཞིན་ལོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཡུལ་དེ་
 གཉིས་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་དོན་ཉིད་ཡིན་ཡང་། དཔེར་ན་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ནང་མི་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་འབྲུལ་བའི་
 ལྷང་བ་

༩༡༠༽

གཉིས་པོ་དེའང་མཐོང་མཁམ་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ལ་རྟག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་སྲིར་ཡུལ་རྒྱུད་ན་གནས་པའི་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་
 རྟོགས་པ་དང་མཐོང་བ་མེད་ཅེ་ན། དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་ཉེ། རང་གི་ལུས་ནི་ཡུལ་དུ་རྒྱུད་བ་མིན་པར་བསྐྱིབས་པས་ཚོད་
 པའི་སྲིར། དེས་ན་གཞན་དུ་མ་ཟད་རང་གིས་ཀྱང་མི་མཐོང་རྟོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་ཅན་རང་ཁོན་དང་རྟག་ཏུ་འབྲེལ་བས་
 བ་ཡུལ་གཉིས་པོ་དེའང་གཞན་གྱི་ཡུལ་དུ་རྒྱུད་བ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན། རང་གི་སྒོ་ཁོན་དང་འབྲེལ་བའི་སྲིར་སྲུང་
 ཡང་སྐྱུ་མོང་མིན་པས་ན་རང་རིག་པ་བཞིན་དུ་བརྗོད་ཀྱང་གཞན་གྱིས་རྟོགས་པའམ་གོ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རྟོ། །ཡང་ཁོན་
 རེ། གང་ཟག་རང་རང་གི་སྒོ་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་སྲི་རེ་རེ་ཡོད་པའི་སྲིར་གཅིག་གིས་རང་ཡུལ་དེ་བརྗོད་པས་ཅིག་ཤོས་
 གྱིས་ཀྱང་རང་གི་སྒོ་རིམ་ཡུལ་དེ་ཉིད་རྟོགས་སོ་ཤེ་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། འཆད་ཉན་གྱིད་པའི་གང་ཟག་གཉིས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་
 དོན་སྲི་རང་རང་གི་སྒོ་དང་འབྲེལ་བས་གཅིག་མ་ཡིན་པ་འབྲེལ་མེད་སོ་སོ་བ་ཡིན་པའི་སྲིར་སྐྱུ་མོང་བར་གོ་བར་མི་འགྱུར་ལ།
 གཉིས་ལ་གཅིག་ཏུ་མཚམས་སྦྱོར་མི་བྱས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་གང་ཟག་སོ་སོའི་སྒོ་ལ་ཤར་ནས་ཡོད་པའི་སེམས་ཀྱི་
 རྣམ་པ་དོན་སྲི་གཉིས་པོ་འདྲ་བས་ན་འདྲ་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ཐ་སྙད་སྦྱོར་བའི་སྲིར་མི་
 འགལ་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན། འཆད་

༩༡༽

བ་མོའི་སློབ་ལ་ཤར་བའི་རྣམ་པ་དེ་ཉམ་པོའི་སློབ་ཤར་རམ་མ་ཤར། རང་ལ་ཤར་ན་ནི་དེ་རང་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཡིན་པས་སྐྱུན་མོང་མི་
 འཛིན་ལ། གལ་ཏེ་རང་གི་སློབ་ལ་ཤར་ན་ནི་དེ་ཉིད་ཡུལ་མིན་པས་པན་ཚུན་འབྲ་བར་ཤེས་པ་མི་སྲིད་པའི་སྲིད། དེས་ན་སོ་སོ་
 ཐ་དད་ཀྱིས་གཟུང་བའི་ཡུལ་དེ་ལ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་ཅིང་འཛིན་པ་གལ་སྲིད་དེ་མི་སྲིད་དོ། །ཡང་ཁོ་ན་ལེ། སོ་སོའི་སློབ་འཛིན་
 ཡུལ་དེ་དོན་ལ་ཐ་དད་ཡིན་ཡང་ཐ་དད་ཏུ་མ་ཤེས་པར་ཡུལ་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་བའི་སློབ་ནས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
 ཡུལ་གཅིག་མ་ཡིན་ལ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་དེ་ཉིད་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་དང་མི་མ་སྐྱུན་པས་འབྲུལ་བའི་སློབ་ཡིན་པའི་སྲིད་དེ་ལྟ་
 བུའི་དོན་སྲིད་ཀྱི་དེ་གཟུང་བའི་ཡུལ་ཉིད་ཏུ་མེད་པར་ཚུལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་དེ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་
 བསྐྱེད་པ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་དེ་ལྟ་བུའི་འབྲུལ་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་དེ་གཉིས་ལ་བརྟུགས་ན་རྗེས་སུ་ཡོད་པའི་ཡུལ་མཚན་
 ཉིད་པ་མེད་བཞིན་ཏུ་ད་དུང་པལ་ཆེར་ཡུལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་ཞེན་པ་རྣམས་ནི། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་གཤེད་ཞེས་ཟེར་བ་ལ།
 སོར་མོའི་རྩེ་མོས་ནམ་མཁའ་འདིའོ་ཞེས་བསྐྱེད་པ་ན་སོར་མོའི་ཐད་ཀྱི་བར་སྐྱང་སྟོང་པ་ལ་བསྐྱེད་པས་མཐོང་རྒྱ་ཅིའང་མེད་ཀྱང་
 བདག་གིས་ནམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་སྐྱུན་པོ་རྣམས་ནམ་མཁའ་མཐོང་བར་འབྲུལ་བ་བཞིན་

༩༡༩༽

ནོ་ཞེས་སོ། །བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་བའོ།། །།གཉིས་པ་རང་ལུགས་གཞག་པ་ནི། གཞལ་བྱ་མཐར་ཐུག་པའམ་
མཚན་ཉིད་པ་ནི་རང་མཚན་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་དངོས་སུ་འཇལ་ན་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ལ། རྫོག་གྱུར་དུ་འཇལ་ན་ཞེན་ཡུལ་དང་།
གཉིས་ཀའང་སྐྱེས་བུས་འཇུག་ན་མི་བསྐྱུ་བའི་བྱིར་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་ལོ། །གསུམ་པ་ཚོད་བ་སྔོང་བ་ལ་གཉིས། འཇུལ་ཤེས་ཡུལ་མེད་ལ་ཚོད་བ་
སྔང་བ་དང་། གཟུང་ཡུལ་རང་མཚན་ལ་ཚོད་བ་སྔང་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་བ་སྔང་བ། རོན་སྐྱི་དང་
མེད་པ་གསལ་བ་ཡུལ་དུ་མཚུངས་པའི་ཚོད་བ་སྔང་བ། ལྗོང་བ་དང་འགལ་བ་སྔང་བ། དགག་པ་ཚད་མས་མི་ཉོགས་པར་ཐལ་བ་སྔང་བའོ། །དང་
པོ་ནི། རོན་སྐྱི་ཡུལ་མིན་ན་ཕྱོགས་སྔང་གིས། །གཞལ་བྱ་གཉིས་བྱིར་ཚད་མ་གཉིས། །ཞེས་གཞལ་བྱའི་ཡུལ་གཉིས་སུ་བཞེད་པས་

༩༡༣༽

གཞོན་ཅི་ན། མི་གཞོན་དེ། དེ་ནི་གཞལ་བྱའི་ཡུལ་དངོས་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་པས་མིན་གྱི། རང་མཚན་གཅིག་ལ་མངོན་སྟོན་གི་འཇུག་
ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་སྟོན་ས་ཚད་མའི་ཡུལ་རང་མཚན་དང་སྟེ་མཚན་གཉིས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །གཉིས་པ་ནི། འཇུག་པའི་
ཡུལ་གཉིས་ལས་དོན་སྟེ་གཞལ་བྱར་གསུངས་པ་ལྟར་མེད་པ་གསལ་སྒྲུབ་དེའང་ཅིའི་ཕྱིར་གཞལ་བྱར་མི་འཇོག་སྟེ་འཇོག་པའི་རྒྱ་
མཚན་མཚུངས་སོ་ལེ་ན། མི་མཚུངས་ཉེ། དོན་སྟེ་ནི་རང་མཚན་མ་ཡིན་ཀྱང་དེར་འཇུག་ནས་གཞུག་པ་ན་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་ཐོབ་
པ་ཡོད་ཅིང་། མེད་སྒྲུབ་ནི་རང་གི་དོ་སོ་རང་མཚན་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད། དེ་ལ་རང་མཚན་དུ་ཞེན་པས་ཡུལ་གྱི་དགོས་པ་མེད་ལ། ཞེན་
ཀྱང་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཡུལ་གྱི་རྒྱས་པའང་མེད་དོ། །འོ་ན། རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྱེ་སོགས་སྒྲུབ་པ་དེ་དོན་རང་
མཚན་མིན་ཞིང་། སྟེ་མ་ཡིན་པས་སྟེ་མཚན་ཀྱང་མིན་པས་གང་དུ་འདུ་ཟེར་ན། སྐྱེ་ཤད་སོགས་སྒྲུབ་པ་ཙམ་སོ་དེ་ཕྱི་དོན་མེད་པར་དེར་
སྒྲུབ་གི་སྟོན་ཉིད་ཡིན་པས་རང་མཚན་དུ་འདུ་ལ། སྟོན་པས་ཐ་དད་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྐྱར་སྒྲུབ་པར་སྟོན་པས་མི་གཞི་མེད་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་
པས་དོན་

༡༧༽

ལ་གྲུབ་བ་མེད་དོ། །སྐར་སྐར་དེ་ནི་དངོས་པོར་ཡོད་དམ། འོན་ཏེ་མེད་ཅེས་རྟོག་པས་དཔྱེད་པ་ནི་སྐར་སྐར་གི་རྣམ་
 བ་རྫོལ་ཤར་བའི་སྤྱི་མཚན་ཡིན་པས་གཞལ་བྱ་སྤང་གསུམ་བ་མེད་དོ། །གསུམ་བ་ནི། ཡང་ཁོ་ན་ལེ། རོན་སྤྱི་དང་མེད་སྐར་དངོས་
 མེད་གཉིས་པོ་འདི་འཇིན་པའི་ཡུལ་ཅན་རང་རིག་གི་ཉམས་སྲུ་སྤྱོད་བས་དངོས་སྲུ་གྲུབ་པས་དེས་ཡུལ་གཉིས་པོ་འཇིན་ཡོད་པ་
 ལྷགས་ལ་གྲུབ་པས་ན་སྤྱོད་བ་འགལ་བ་འདིས་དེ་གཉིས་ལ་ཡུལ་མེད་པར་འདོད་པ་འདི་བཀག་པའང་བསལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
 རོན་སྤྱི་དང་སྐར་ཤད་སོགས་འཇིན་པའི་འབྲུལ་ཤེས་དེ་གཉིས་ལ་ཡུལ་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱེས་ན་གོང་གི་ཚད་མས་གཞོད་པས་ན་ཤེས་པ་
 ལས་ཐ་དད་པའི་ཡུལ་དུ་གྲུབ་པ་མེད་ཅིང་། རང་རིག་གིས་ནི་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་ཅམ་ཞིག་དངོས་སྲུ་ཉམས་སྲུ་སྤྱོད་བའི་སྤྱིར་
 ན་ཡུལ་དེའི་རྣམ་པར་སྐར་བ་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་ནི་རང་ཡུལ་དངོས་པོར་མེད་པ་ལ་ཡོད་པ་ལྟར་འཇིན་པའི་
 སྤྱིར་དེ་ལ་རྟོས་ནས་འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་ནོ། །བཞི་བ་དགག་པ་ཚད་མས་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་ནི། གལ་

༩༡༩

ཉེ་རང་མཚན་མིན་པའི་ཡུལ་གཞལ་བྱ་གཞན་མེད་ན་དངོས་མེད་གཞལ་བྱར་བྱེད་པ་འགལ་ཉེ། དེ་ལ་རང་མཚན་
 མེད་པའི་སྲིད་ཞེ་ན། ཁོ་ལོ་ཅག་དགག་སྐྱབ་བྱེད་པ་ན་དགག་བྱ་དངོས་ལོ་ཡོད་པ་ཞིག་རྗོལ་བ་བྱུང་ནས་དེ་དངོས་ལོར་ཡོད་པའམ།
 དངོས་ལོར་མེད་ཅེས་བསྐྱབ་པའི་སྲིད་ན་འགལ་བ་མེད་དེ། བསྐྱབ་བྱ་དང་མ་འགྲེལ་བར་དངོས་མེད་ཆེག་རྒྱུ་རང་དབང་དུ་
 གཞལ་བ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། གཉིས་པ་གཟུང་ཡུལ་རང་མཚན་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས་ལས། དང་ལོ་ནི། སྲི་ཡི་
 གཟུང་ཡུལ་ནི་རྒྱག་གི་ཅིག་ཅར་སྐྱར་བ་ན་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་ཚོས་གྲགས་སོགས་མཁས་པས་སྤར་བཀག་ཟེན་ལ་སྲི་དོན་
 མེད་པར་ནང་ཤེས་པའི་གཟུང་ཡུལ་ཞིག་ནི་སྲི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་སྐབས་འདིར་མི་སྲིད་པས། དེས་ན་གཞལ་བྱ་རང་
 མཚན་གཅིག་ལ་མེད་ཉིད་ཀྱང་མི་འཐད་ཅེས་ནི་འགལ་ཞིག་སྤྱི་བར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ལན་ལ་གཉིས། གྲུབ་མཐའི་རྣམ་
 གཞལ་སྲིད་དབྱེད་པ་

༧༩༩

དང་། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཇི་ལྟར་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་སྟེགས་ངོ་བོ་ཉིད་རྒྱུད་སྐྱབ་དག་ནི་ཚོས་འདི་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་
 ལས་བྱུང་ངོ་ཞེས་དང་། དབང་ཕྱུག་པས་དབང་ཕྱུག་ཉག་པས་བྱས་པ་དང་། གངས་ཅན་པས་རྒྱལ་སྟོན་སྟོན་སྟོན་གསུམ་ཆ་མཉམ་
 གཙུ་བོ་ལས་བྱུང་བ་དང་། གཞེགས་ཐན་པ་དང་གྲེ་མདོ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱལ་སྟོན་ལས་བྱུང་ངོ་ཞེས་དང་། སེམས་ཅན་པས་སྐྱང་བ་ཐམས་
 ཅད་རྣམས་པར་རིག་པ་ཅན་ཏུ་འདོད་པ་དང་། དབྱུ་མ་པས་དོན་དམ་པར་སློམ་པ་དང་བྲལ་ཞིང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྟེན་འབྲེལ་སྣ་ཚོགས་སུ་
 སྐྱང་བ་འདི་གནས་སྐབས་སུ་མདོ་སྟོན་པ་དང་། རྣམ་འབྱོར་སྟོན་པ་དང་། འདིག་རྟེན་གཤམ་སྟེ་དང་མ་ཐུན་པར་འདོག་པ་གསུམ་ཡོད་པ་
 ཡིན་ན་ཞེས་གྲུབ་པའི་མཐའ་མི་འབྲ་བ་ཐ་དད་པ་དེ་སྐད་ཏུ་རང་གཞན་གྱི་སྡེ་བ་རྣམས་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས།
 དོན་རིག་དང་། རྣམ་རིག་གོ། །

༩༡༩

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཉེ། གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་གཞན་པའོ། །དང་པོ་ལའང་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་བྱེ་སྐྱེའི་ལུགས་དགག་པ་ནི། བྱེ་
སྐྱེན་པེ། བར་དུ་ཚོད་པའི་གཟུགས་མཐོང་བ་མིན་པའི་སྤྱིར་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་མིན་ནོ། །དེས་ན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་
པ་དེའང་ཡུལ་ལ་སློབས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་བཞིན་པ་བརྟེན་བཅས་ཉིད་ལྟ་བུར་ཡིན་ལོ་ཞེས་འདོད་དོ་ལོ། །དེ་མི་འཐད་དེ། དབང་པོ་
གཟུགས་ཅན་པ་བེམས་པོ་ཡིན་སྤྱིར་ལྟ་བུར་དུ་རུང་བ་མིན་ཞིང་། དབང་ཡུལ་རྗེས་གཞན་ཡིན་པས་བདག་གཅིག་འགྲེལ་མི་
འཐད་ལ། དུས་མཉམ་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་དེ་རྣམ་གྱི་འགྲེལ་པའང་མེད་པས་མཐོང་བུ་མཐོང་བུར་དུ་མི་འཐད་དོ། །གཉིས་པ་དེ་དང་
སློབས་མཚུངས་གངས་ཅན་པའི་ལུགས་དགག་པ་ནི། དབང་པོ་ལྟ་བུར་མིན་ཡང་དུས་མི་མཉམ་ན་ཡུལ་དུ་

༩༥༽

མི་རུང་བས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་ནི་གཟུང་བ་དང་འཇིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་
 ལ་སོགས་གངས་ཅན་པ་འགའ་ཞིག་འདོད་དོ། །དེ་མི་འཐད་དེ། ཡུལ་ཤེས་གཉིས་དུས་མཉམ་པའི་སྤྱིར་ན་དེ་གཉིས་ལ་གོང་དུ་
 བཤད་པ་ལྟར་འབྲེལ་བ་མེད་ལ། དེ་ལྟར་ཡུལ་རྒྱ་མེད་པ་ལ་དེ་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཅན་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་ཡོད་པ་འགའ་ཉེ། རྒྱ་མེད་
 དུ་ཐལ་བའི་སྤྱིར་དོ། །གལ་ཉེ་སྐད་ཅིག་སྲ་མའི་ཡུལ་ནི་ཤེས་པས་དམིགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཡུལ་
 དེ་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལོ་ན། ལོ་ན། སྐད་ཅིག་སྲ་མའི་ཡུལ་ལས་དབང་པོ་དང་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་རྒྱུན་སྐྱུར་ཉེ་སྐྱེས་ཟེན་པའི་སྤྱིར་
 རྣམ་ཤེས་གྲུབ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཤེས་པ་རང་དང་དུས་མཉམ་གྱི་ཡུལ་གྱི་དགོས་པ་གང་ཡང་མེད་དོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་
 བེ། མདོ་སྤེ་བ་ལྟར་སྤྱི་དོན་དངོས་ཤེས་པ་ལས་སློབ་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་མོད། སྐད་ཅིག་སྲ་མ་ལ་ཡུལ་དང་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་དང་དེ་མ་
 ཐག་རྒྱུན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གསུམ་ཚོགས་པ་དེ་ལས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཤེས་པ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེས་པ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་
 ཤེས་པ་འཇམ་མཚོང་བའི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱར་འབྲེལ་བ་ལ་ཤེས་པ་ཡུལ་འབྲེལ་བར་སྐྱེའི། དབང་པོ་འབྲེལ་བ་མི་སྐྱེ་བ་ཅི་ཡིན་སྟུམ་ན།
 དེ་

༧༩༽

བེ་དངོས་པོའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བཟུང་དང་དུས་དང་ཚོད་ལ་སོགས་པ་སྲུ་ཡི་རྒྱ་ཡིན་ཡང་པ་མའི་གཟུགས་ཀྱི་
 དབྱིབས་སོགས་དང་འབྲ་བར་སྐྱེ་བ་བཞིན་ཤེས་པའང་ཡུལ་ཁོ་ན་དང་འབྲ་བར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཡུལ་སྲུ་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་
 འབྲས་སུ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཡུལ་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྤྱི་མ་བསྐྱེད་པ་དང་རང་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏོད་པ་གཉིས་
 སོ། །སྲུ་འཛིན་ལྟ་བུའི་སློ་ཡང་ཁ་སྤྱིར་བཏུས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པ་དོན་རིག་པ་དང་ནང་བཏུས་རང་ཉིད་སློང་བ་གསལ་རིག་གི་ངོ་
 བོར་སྐྱེས་པ་རང་རིག་སྟེ་ཚུལ་གཉིས་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་དགག་གཞག་སྤང་
 གསུམ་ལས། དང་པོ་ལའང་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀས་སྤྱི་དོན་གྱི་རྒྱ་ཆ་མེད་ཀྱི་རྒྱལ་མཉན་བདེན་པར་འདོད་པ་དེ་མི་འཐད་དེ། ཆ་མེད་
 ཡིན་ན་རགས་པ་ཚོམ་མི་རུས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དུས་རྒྱུ་གཅིག་ལ་སློགས་གཞན་དང་གཞན་ནས་རྒྱལ་དུ་མ་མ་འབྲར་བར་རགས་པའི་གོང་སུ་
 མི་ལྷུ་བའི་སྤྱིར། འབྲར་ན་དུས་རྒྱལ་དེ་ཆ་བཅས་སུ་ཐལ་ཏེ། རྒྱལ་མཉན་དུ་མ་མ་འབྲར་སའི་ཆ་ཐ་དད་ཡིན་པ་གང་ཞིག་རྒྱལ་གཅིག་འབྲར་སའི་
 ཆ་ལ་རྒྱལ་དུ་མ་གོང་བའི་གོ་སྐབས་མེད་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་ལྟར་གཅིག་མ་ལྷུ་བ་

༩༣༠༽

བས་དང་དེས་བསགས་པའི་དུ་མ་མི་འགྲུབ་པ་དེ་ལྟ་ན་ལྷ་རགས་གཉིས་བདེན་གྲུབ་དང་བྲལ་བའི་སྲིར་ཤེས་པ་ལས་གུད་ན་སྲི་རོལ་
 གྱི་དོན་མེད་ལ། ལྷ་མཚན་དེས་ན་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་མེད་པས་རྣམ་པ་འང་མེད་དེ། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་མེད་ན་དེའི་ཁ་དོག་གི་རྣམ་
 པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་འདྲིལ་ཉེན་གྲགས་པར་བཞེན་པ་དགག་པ་ཞི། ཁ་ཅིག་ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྙད་དཔྱོད་པ་རྣམས་པའི་བཞེད་པ་ལྟར་མ་
 བཏགས་མ་དབྱེད་པའི་སློང་དང་མ་ཐུན་པར་འཇུག་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྙད་ཀྱི་དཔྱོད་པ་འདྲིལ་ཉེན་གྲགས་པ་ཅམ་ལ་
 བཞེན་ན་མ་དབྱེད་པའི་སློང་རོལ་མཛོན་རྗེས་སྐྱབ་སེལ་སོགས་ཀྱིས་འཇུག་པ་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་དབྱེ་བ་སོགས་ཚད་མའི་རྣམ་
 གཞག་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པས་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྣམ་པར་རིག་པར་སྐྱབ་པ་ཞི། གསལ་དང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་
 པའི་ཏྲགས་གཉིས་ཀྱིས་སྲི་དོན་ཐམས་ཅད་རང་སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཅམ་དུ་འགྲུབ་སྟེ། ཤེས་བྱའི་ཡུལ་ཚོས་ཅན། དེ་འདྲིན་གྱི་ཤེས་པ་དང་ངོ་
 མོ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། སྲི་དོན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་ཅིང་སྒྲུབ་ཅམ་གྱི་ཆ་དེ་གསལ་ཞིང་རིག་པ་ཡིན་པའི་སྲིར་ཏེ། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་པའི་སྲིར།
 དཔེར་ན་ནོག་སློབ་ཤེས་ཀྱིས་དེ་དང་ལྷན་ཚད་པ་ལང་དུ་སྐྱབ་པ་བཞིན་ནོ། །ཚོས་གང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་པར་ངེས་པ་ཡིན་པ་ལ་རྗེས་
 གཞན་

༡༣༡༽

ཡིན་པ་མི་སྲིད་ཅིང་། རྗེས་གཞན་ཡིན་ན་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་འཇུག་པ་མི་སྲིད་དོ། །དེས་ན་དཔེ་རྒྱ་བ་
 གཉིས་སྤང་བཞིན་དུ་སློང་དེ་འཛིན་ཡང་རྟགས་ངེས་རྗེས་གཞན་མིན་པར་འགྲུབ་པོ། །སློང་དེ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་
 དམིགས་དགོས་པ་རང་སློང་གིས་གྲུབ་པས་ན་སློགས་ཚོས་རྗེས་ཁྲབ་ནི་མ་ཐུན་དཔེ་དབང་ཤེས་འཇུག་པ་ལ་རྒྱ་བ་གཅིག་གཉིས་སུ་སྤང་བའི་
 རྟེན་དུ་གྲུབ་ལྟེ། དེ་གཏུན་ཚིགས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་དང་། བསྐྱབ་ཚོས་རྗེས་གཞན་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་དོ། །སློག་
 ཁྲབ་ནི་མི་མ་ཐུན་སློགས་རྗེས་ཐ་དད་གཞན་ལ་མ་ཐུན་གཞན་བཀག་པས་ཁེགས་ཏེ། འདི་ལྟར་དངོས་པོ་ཐ་དད་དུས་མི་མཉམ་
 པ་ལ་མི་མཉམ་པར་འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། དུས་མཉམ་པ་ལ་ནི་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་ཁེགས་ཏེ། གང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་དེ་ལ་ལྷན་ཅིག་
 དམིགས་ངེས་མེད་དེ། སློན་པོ་དང་སེར་པོ་བཞིན་མིག་དང་གཟུགས་ཀྱང་རྗེས་ཐ་དད་དུས་མཉམ་པར་སློང་གྱིས་ཁས་ལྷན་པ་སོ་ཞེས་
 སོ། །གསུམ་པ་དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། རུལ་ཐན་དང་མཚུངས་པའི་ཚོད་སྤང་དང་། རྣམ་པ་ཡོད་མེད་ལ་བརྟགས་ནས་མི་འཐད་པ་སྤང་
 བའོ། །དང་པོ་ནི། དབྱུ་མ་པ་ཁ་ཅིག་ན་ལེ། སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ནི་ཡན་ལག་

༩༣༩༽

ཅན་འགོག་པ་དང་རིགས་པ་མཚུངས་ལ། དེས་སེམས་སྐྱད་ཅིག་མ་དག་གྲང་རྩལ་གྱི་ཆ་ཤས་བཞིན་དུས་འདས་མ་
 འོངས་ལ་སློབས་པའི་ཆ་གཉིས་ཡོད་དགོས་པ་དེས་ན་སེམས་སྐྱད་ཅིག་མ་ལའང་ཚོག་དབུས་མཐའི་སྐྱད་ཅིག་མ་གསུམ་གྱི་བདག་
 ཉིད་ཡིན་པའི་སྲིད་སེམས་གྲང་གཅིག་དང་དུ་མ་བུལ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་སྐྱད་ཅིག་ཆ་ཤས་ཡིན་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་
 སྐྱད་ཅིག་དེ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་སྲིད་ན་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ལ། སྐྱད་ཅིག་
 གཅིག་པ་མི་སྲིད་ན་ནི་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའང་ཉམས་པས་གསུམ་ཞེས་གཅིག་འགོག་པའང་མི་འཐད་
 དོ། །རྩལ་དང་མི་མཚུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་རྩལ་ནི་རགས་པ་རྩལ་པའི་ཆེ་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་བསྐྱོར་དགོས་པས་ན་དབུས་གྱི་
 རྩལ་སྲོན་ཆ་བཅས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་བཞག་ན་ཆ་བཅས་ཡིན་ལ། བཞིག་ན་ཆ་མེད་དུ་འདིག་སྟེ་སྐྱེ་ཅེའི་ཐིལ་པ་བཞིན་ནོ། །སྐྱད་
 ཅིག་ལ་ནི་སྐྱོན་དེ་མི་འདུག་སྟེ་དུས་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་མི་རུང་བའི་སྲིད་ཏེ། འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་མེད་པའི་སྲིད་དོ། །དེས་ན་
 ད་ལྟའི་སྐྱད་ཅིག་རང་གི་ངོས་ནས་ཆ་མེད་ཡིན་ལ། སློབ་དཔོན་འཕགས་པས་སྐྱད་ཅིག་གསུམ་སྟེལ་ནས་བཞིག་པ་འདིས་ཉན་ཐོས་
 དུས་གསུམ་རྗེས་ཡོད་འདོད་པ་འགོག་གི་སྐྱད་ཅིག་ཆ་མེད་ཅམ་དགག་པ་མིན་ཏེ། ད་ལྟའི་སྐྱད་ཅིག་དོན་བྱེད་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཅམ་གྲུབ་པ་དེ་
 ཁོ་ནས་ཆ་མེད་དུ་གཞག་ཚོག་པ་ཡིན་ནོ། །།

། ༣༣ །

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་པ་རྣམ་བཅས་སམ་རྣམ་མེད་གང་ཡིན་ཡང་རྒྱུ་ལྟེ་ཡུལ་མེད་ན་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་རྣམ་གཞག་འགའ་ལོ་ཞེས། དོན་
དུ་སྣང་བ་གང་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་སློབ་ཉིད་ཡིན་གྱི། སྣང་བ་དེ་ཉིད་སྤྱི་རོལ་ན་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་མཚུངས་མོད།
བག་ཚགས་བརྟན་པ་སྐྱབ་གཅིག་དང་དུང་དཀར་འཛིན་སོགས་ཚད་མ་ཡིན་པ་དང་། མི་བརྟན་པ་སྐྱབ་གཉིས་དང་སེར་འཛིན་
སོགས་ཚད་མ་མིན་པའི་དབང་ལས་བདེན་དང་བརྟུན་པའི་རྣམ་གཞག་གྱེད་པར་འབྲང་བ་ཡིན་ནོ། །དོན་བསྐྱུ་བའི་ཚིགས་
བཅད་ནི་དེ་སྤིད་སྤྱི་རོལ་ཁས་ལེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་གནས་པ་དེ་སྤིད་ཡུལ་ཤེས་རྣམ་གཅིག་ཏུ་མི་འབྲང་དེ། དེའི་ཆེ་རྣམ་པ་
གཏོང་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ལ་གཟུང་ཡུལ་ཞེས་ཟེར་ལ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ནང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པར་ཞུགས་པ་ན་ཡུལ་
དང་ཡུལ་ཅན་རྣམས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །སྐབས་བསྐྱུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །ཚད་མ་རིགས་པའི་
གཉེར་ལས་ཡུལ་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་དང་པོའི་མཚན་འགྲེལ་བ་ཤད་པའོ། །

༡༣༩༽

གཉིས་པ་ཤེས་བྱེད་གྱི་སློབ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་དག་གི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སློབ་ཡི་
མཚན་ཉིད་ནི་གསལ་ཞིང་རིག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡུལ་སོགས་ཀྱི་སློབ་ས་དབྱེ་ན་དུ་མར་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་གྱི་སློབ་ས་
དོན་སྤྱི་དང་མཚན་འདྲིན་པའི་རྟོག་བཅས་རྟོག་མེད་གཉིས། རོ་བོའི་སློབ་ས་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་གཉིས་སོགས་དབྱེ་སློབ་མང་ཡང་། ཡུལ་ཅན་
ཤེས་པའི་སློབ་ས་བསྐྱུ་ན་རང་རིག་གཅིག་ཡིན་ཏེ། དོན་ཐམས་ཅད་རང་མཚན་དང་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རང་རིག་གཅིག་སྤུར་
མཐར་འདུ་བའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་འོག་ཏུ་འཆད་ལ། ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་།
རང་ལུགས་གཞན་པའོ། །དང་པོ་ལའང་གཉིས། ཁས་སྐྱབས་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་

༡༣༥༽

བཤོ། །དང་པོ་ནི། བོད་ཁ་ཅིག་ན་ལེ། ཚང་མིན་གྱི་སྒོ་ཐམས་ཅད་ཡིད་དཔྱོད་དང་། ལྷང་ལ་མ་ངེས་པ་དང་། བཅད་ཤེས་དང་།
ལོག་ཤེས་དང་། ཐེ་ཚོམ་ལྟར་ལུ་ལ། དེ་རེ་རེ་ལའང་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡིད་དཔྱོད་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི།
སྤར་མ་རྟོགས་པའི་སྒོག་གྱུར་དོན་དང་མ་ཐུན་པར་ངེས་པ། དབྱེ་ན། རྒྱ་མཚན་མེད་པ་པ་མེས་ཀྱི་ཁྲིན་བ་རྟིང་བ་ན་ཚུ་ཡོད་སྟམ་པ་ལྟ་བུ། རྒྱ་
མཚན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ངེས་པ་དང་མ་གྲུབ་པའི་རྟོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་བྱ་བདེན་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ། རྒྱ་མཚན་མ་ངེས་པ་
ཚུལ་གསུམ་མི་ཤེས་ཀྱང་བྱས་པའི་རྟོགས་ལས་སྤྲ་མི་རྟོག་པར་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་གསུམ་མོ། །སྤར་མ་མ་ངེས་པའི་སྒོའི་མཚན་ཉིད་ནི། ལོག་
སྤོགས་ཀྱི་སྒོ་འདོགས་དང་མི་འགལ་བར་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྤར་བ། དབྱེ་ན། དུལ་གྱི་ནམ་པ་མི་གསལ་བ་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱད་ཀྱི་སྤོ་
འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེ་སྤོན་པོ་སྐད་ཅིག་མ་ལ་སྤར་ལ་མ་ངེས་པ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ། ཡིད་ཉེ་བར་མ་གཏད་པར་དམིགས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་
ཡིད་བསྐྱུས་པ་ན་གཟུགས་སོགས་མཐོང་བ་ལྟ་བུ། འབྲུལ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བེན་པ་ཉ་ཕྱིས་ལ་དདུལ་དུ་འབྲུལ་པའི་ཆེ་ཉ་ཕྱིས་སུ་མ་ངེས་པ་
ལྟ་བུ་སྟེ་གསུམ་མོ། །བཅད་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། ལྷང་རྟོགས་བེན་གྱི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པ་

། ༣༦ །

ལ་ལོག་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐོ་འདོགས་དང་འགལ་བར་འབྱུག་པ། ད་ཕྱེ་ན། མངོན་སུམ་བཅད་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་སྐོ་འཛིན་མངོན་སུམ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་
མན་ཆད་ལྟ་བུ་དང་། ཉོག་པ་བཅད་ཤེས་མངོན་སུམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ངེས་ཤེས་དང་། རྗེས་དཔག་གི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་བྲན་ཤེས་ལྟ་བུ་སྐྱེ་
གསུམ་མོ། །མེ་ཚོམ་དང་ལོག་ཤེས་ནི་རང་ལུགས་དང་མ་ཐུན་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡིད་དཔྱོད་རང་གི་ངོ་བོ་དགག་པ། ལྷང་ལ་མ་ངེས་
པ་ཚད་མིན་གྱི་སྐོ་ཡིན་པ་དགག་པ། བཅད་ཤེས་མ་ཉོགས་པ་ལས་ཚད་མིན་གྱི་སྐོ་གཞན་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཉེ། སྤྱིར་
དགག་པ་དང་། སོ་སོར་དགག་པ། དང་པོ་ལ་འང་བཟླས་ན་མི་འཐད་པ་དང་། ཉ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། བསྐྱོག་དང་མཚུངས་པ་གསུམ་ལས། དང་
པོ་ནི། ཡིད་དཔྱོད་དེ་རྟོགས་སུ་བཞོད་པ་ལ་བཀྱའ་ནས་མི་སྟོས་པ་ཡིན་ན་ནི་དམ་བཅའ་རྒྱང་བ་ཙམ་ཡིན་པས་ད་ལྟར་གྲུབ་
མ་གྲུབ་ལ་བཟླས་ན་མེ་ཚོམ་དུ་འགྱུར་ཉེ། ངེས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ལོ། །གལ་ཉེ་རྟོགས་ལ་སྟོས་ན་ཚོས་ཅན་ལ་རྟོགས་གྲུབ་ཅིང་
མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་

༩༩༽

ལ་འཇུག་པའི་ཡང་དག་གཤམ། ཡང་ན་ཚོས་ཅན་ལ་རྟགས་གྲུབ་ཀྱང་མི་མ་སྐྱེན་སྤོགས་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པའི་འགལ་བ་དང་། གཉིས་ཀ་ལ་
འཇུག་པའམ་མི་འཇུག་པའི་མ་དེས་བ་དང་། ཚོས་ཅན་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་པས་མ་གྲུབ་བ་སྟེ། ལྟར་སྣང་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལས་
འདའ་བ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱ་མཚན་སྐྱེན་ཅི་ལོག་དང་རྒྱ་མཚན་མ་དེས་བ་ཅན་གྱི་ཡིད་དཔྱོད་གཉིས་པ་དེ་
རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྟར་སྣང་གསུམ་དུ་མི་འདུ་ན་ཡིད་དཔྱོད་བསྐྱེད་པའི་རྟགས་ཞེས་བ་གཏན་ཚིགས་ལྟར་
སྣང་བཞི་བ་ཞིག་སྟེ་བར་འགྱུར་ཏེ། གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་གསུམ་པོ་གང་ཡང་མིན་པའི་རྟགས་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱབས་པའི་སྤྱིར་
རོ། །ཡིད་དཔྱོད་ཞེས་བ་འདི་རྟགས་ལྟར་སྣང་མ་ཡིན་ཞིང་དོན་བདེན་པ་དེས་བ་དེ་ལྟར། དེ་མདོན་རྗེས་གཉིས་སུ་ནི་མི་འདོད་
བས་ཡིད་དཔྱོད་ཅེས་པའི་ཚད་མ་གསུམ་བ་ཞིག་སྟེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡིད་དཔྱོད་དེས་དོན་བདེན་པ་གསར་དུ་དེས་
ཀྱང་ད་རུང་ཚད་མ་མིན་ན་ནི། འོན། རྗེས་སུ་དབག་པའང་ཚད་མ་མིན་པར་ཅིའི་སྤྱིར་མི་འགྱུར། དོན་བདེན་པ་དེས་བ་
ཡོད་ཀྱང་དེས་རྗེས་དབག་ལྟར་སྟོ་འདོགས་མི་གཙོད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེས་བ་དང་སྟོ་འདོགས་གཉིས་པོ་མན་ཚུན་གཞོད་བྱ་
གཞོད་བྱེད་མིན་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་གཞུང་དང་རིགས་པར་འགལ་ལོ། །གལ་

༩༣༩༽

ཉེ་དོན་ངེས་པ་ནི་མེད་ཀྱང་ཚུ་ཡོད་པའི་ཚོན་པ་ཉིང་པ་ན་ཚུ་ཡོད་དམ་སྟེ་པ་དོན་དུ་བདེན་པའི་ཡིད་དཔྱོད་དང་། མེད་དམ་སྟེ་པ་
བརྟུན་པ་ལོག་པའི་ཤེས་པ་དང་། ཡོད་དམ་མེད་སྟེ་པ་གཉིས་ཀར་དོགས་པའི་སོམ་ཉིདེ་སློ་སྟེ་ཐེ་ཚོམ་ཡིན་པས་དེ་གསུམ་སོ་
སོར་དབྱེ་བ་མི་འགལ་མ་ཟེར་ན། བདེན་པ་ངེས་པ་མེད་ན་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཉམས་ཉེ། ཡིད་དཔྱོད་ངེས་པ་དོན་
མ་སྟེན་དུ་ཁས་སྐྱབས་པའི་ཕྱིར། ཡོད་དམ་མེད་སྟེ་པ་གཉིས་སོ་ཡིད་དཔྱོད་དང་ལོག་ཤེས་གཉིས་སུ་འགྱུར་ན་དེ་ཉིད་ལས་ལོགས་སུ་
ཐེ་ཚོམ་གྱི་མཚན་གཞི་རང་རྒྱ་བ་ཞིག་འདོག་པར་དཀའ་ལོ། །གསུམ་པ་བརྟུན་དང་མཚུངས་པ་ནི། ཡང་ན་ཁྱེད་ཀྱིས་སློག་གྱུར་དོན་
མ་སྟེན་དུ་ངེས་པ་བདེན་པའི་ཡིད་དཔྱོད་འདོད་པ་སྟར་ལོག་པའི་ཡིད་དཔྱོད་སྟར་མ་ཉོགས་པའི་སློག་གྱུར་དོན་དང་མི་
མ་སྟེན་པར་ངེས་པ་འདྲ་ཡིད་དཔྱོད་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འཐད། དེ་ལྟར་འདོད་དོ་ཞེན། ཡིད་དཔྱོད་ནི་དོན་མ་སྟེན་བདེན་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་འདོད་པ་ཉམས་སོ། །ལོག་པ་དེ་གཉིས་ཀར་དོགས་པས་ཡིད་དཔྱོད་མིན་ནོ་ཟེར་ན། འོན་ཀྱང་སྤྱི་མཐུན་དབྱེན་གཉིས་ཀར་དོགས་
པས་ཡིད་དཔྱོད་མིན་པར་མཚུངས་སོ། །གལ་ཉེ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་དོགས་པས་ད་དུང་ཐེ་ཚོམ་མ་ཚོད་ན་

༧༣༩༽

ནི་ཐེ་ཚོ་མ་འགྲུར་གྱི། ཡིད་དཔྱོད་དུ་མི་རུང་ལ། གཤམ་ཏེ་ཡིད་དཔྱོད་ལ་དོན་མ་སྐྱུན་མི་མ་སྐྱུན་གཉིས་ཀ་སྲིད་བར་འདོད་ན་ལྡར་འདོད་
པའི་གྲངས་ངེས་འདི་ག་གོ། །ཡང་སྐྱོན་མེད་དེ། ཡིད་དཔྱོད་རྩུབ་པ་དེ་ལོག་གཤམ་ཡིན་ནི་ཟེར་ན། འོ་ན། ཁྱེད་ཀྱི་ཡིད་དཔྱོད་
དེ་ཉིད་ཀྱང་བདེན་པ་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཚད་མ་ཉིད་དུ་འགྲུར་ཏེ། རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་རྒྱ། །གཉིས་པ་སོ་སོར་དགག་
པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཡིད་དཔྱོད་དགག་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་ཚོན་བར་རྒྱ་ཡོད་སྐྱམ་པ་སོགས་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་
མེད་པ་འམ་མ་བརྒྱུད་བ་ཡི་ཡིད་དཔྱོད་དེ་ཡུལ་དོན་མ་སྐྱུན་དུ་ངེས་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ན་རང་གི་ལོག་ན་གཏེར་ཡོད་སྐྱམ་པ་སོགས་
སྣོ་ཀུན་ཀྱང་བདེན་པར་འགྲུར་ཏེ། རྒྱ་མཚན་མེད་ཀྱང་བདེན་པར་ཁས་ལྷངས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱ་མཚན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡིད་དཔྱོད་
དགག་པ་ནི། གཤམ་

། ༣༠ །

ཏི་གཞལ་བྱས་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་ཡང་ཁོད་ལྟར་ན་ཡིད་དཔྱོད་ཅེས་ཐེ་ཚོ་མ་
 ལས་གཞན་པ་ཡིན་དགོས་ན་འང་སློབ་དཔོན་གྱིས་རྟགས་ངེས་པའི་སློབ་དེ་དག་ཐེ་ཚོ་མ་དུ་བསྐྱབ་པས་ན་གཞུང་དང་འགལ་
 ལོ། །གསུམ་པ་ལུང་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་ཡིད་དཔྱོད་ཡིན་པ་དགག་པ་ནི། རང་དང་གཞན་གྱི་སྤྲེ་པའི་ལུང་ལས་རང་གི་བརྗོད་བྱ་
 རྟོགས་པའི་སློབ་དེ་ནི་ཡིད་དཔྱོད་དོ་སྣང་ན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བདེན་པ་བཞི་དང་བདག་མེད་གཉིས་ལ་སོགས་པ་སྐྱབ་བྱེད་ནམ་དག་ཡོད་པ་
 རྣམས་ཚད་མ། ལྷས་དང་དཀའ་སྲུབ་གྱིས་སྤིག་པ་འདག་པ་ལ་སོགས་པ་གཞོད་བྱེད་ཡོད་པ་རྣམས་ལོག་ཤེས། སྐབ་བྱེད་དང་གཞོད་བྱེད་
 གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ལུང་ལས་ཞེན་དོན་ཡོད་པ་རྣམས་ཐེ་ཚོ་མ། མེད་པ་རྣམས་མ་རྟོགས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སློབ་དེ་གས་བཞི་པོ་གང་ཡང་བུང་
 བར་འདུས་པ་ཡིན་གྱི། ཡིད་དཔྱོད་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྣང་ལ་མ་ངེས་པ་ཚད་མིན་གྱི་སློབ་ཡིན་པ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལྷ་ལ་
 མངོན་སུམ་དུ་སྣང་ལ་མ་ངེས་པ་དེ་ཚད་མ་མིན་ན་མངོན་སུམ་

༩༣༡༽

ཀུན་གྲང་ཚད་མ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྷ་མཚན་ནི་རང་མཚན་མངོན་སུམ་ལ་ངེས་པ་ཉིད་ནི་སློབ་དཔོན་གྱིས་གཞུང་
ལས་བཀག་པའི་བྱིར་ཏེ་རང་མཚན་དེར་སྣང་བའི་སྟོབས་གྱིས་ཚད་མར་བཞག་གི་ངེས་པ་མིན་པར་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་
རོ། །གསུམ་པ་བཅད་ཤེས་མ་རྟོགས་པ་ལས་ཚད་མིན་གྱི་སློབ་གཞན་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྦྱིར་དགག་པ་ནི། བཅད་
ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་རིགས་པས་མཐའ་བཅད་ན་རང་ཡུལ་ཚད་མ་བཅད་ཟེན་ཡིན་པས་ཐེ་ཚོམ་ནི་མ་ཡིན་ལ། དེའི་ལྷག་མ་མ་
རྟོགས་པ་དང་། ལོག་རྟོག་དང་། ཡང་ན་ཚད་མ་ཉིད་དེ། གསུམ་པོ་གང་རུང་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་ཏུ་
མི་འཐད་དེ། ལྷ་མཚན་སློབ་རིགས་བཞི་པོ་དེ་ལས་གཞན་པའི་སློབ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་དང་། དེའི་ནང་ནས་གྲང་མ་རྟོགས་པའི་ཁོངས་
སུ་འདུ་སྟེ། ཁོ་རང་གིས་སྔ་མའི་ཡུལ་དུན་པ་ཙམ་ལས་རང་ལ་རྟོགས་བྱའི་ཡུལ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །

། ༣༩ །

གཉིས་པ་གྲེ་བྲག་ཏུ་མངོན་སུམ་བཅད་ཤེས་དགག་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དེ་ལ་ཚོད་སྤང་དོ། །དང་པོ་ལའང་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་འགལ་བ་ལ་
གཞི་མ་སྤུན་དགག་པ་ནི། མངོན་སུམ་ནི་རོ་བོ་རྟོག་བྲལ། ཡུལ་རང་མཚན། ཏུས་ད་ལྟར་བ། འཇིན་སྤངས་གསལ་ལ་མ་འབྲེས་པར་
འཇིན་པ་ཡིན་ལ། བཅད་ཤེས་ནི་རོ་བོ་རྟོག་བྲལ། ཡུལ་སྤྲོད་ན། ཏུས་འདས་པ། འཇིན་སྤངས་མི་གསལ་བ་འབྲེས་པར་འཇིན་པའི་བྲན་པ་
ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན། དེ་རྩ་བུའི་རོ་བོ་དང་། ཡུལ་དང་། ཏུས་དང་། འཇིན་སྤངས་འགལ་བ་ལ་མངོན་སུམ་ཡང་ཡིན་ལ་བཅད་ཤེས་
ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་སྤུན་པ་ནི་ག་ལ་སྤིད་དེ། མི་སྤིད་དོ། །གཉིས་པ་དབང་ཤེས་རིགས་ལ་ཚད་མ་དགག་པ་ནི། ཡང་ཁོ་ན་རེ། མི་
སྤོན་ཏེ། ཡུལ་སྤོན་པོ་ལྟ་བུ་མིག་ཤེས་དང་མ་བྲལ་གྱི་བར་སྤོ་ཙམ་གྱི་རིགས་རྒྱན་མི་ཚད་པ་དེ་འཇིན་པ་ནི་མངོན་སུམ་དང་
བཅད་ཤེས་ཀྱི་

། ༣༣ །

གཞི་མ་སྐྱུན་ཡིན་ཏེ། ལྷོན་པོ་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་རྟོགས་ཟེན་གྱི་རྗེས་སུ་ལྷོན་པོའི་སྐྱུ་དུ་ཤེས་པ་དེ་བཅད་ཤེས་ཀྱང་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
རོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། རིགས་དེ་ནི་ལྷོན་པོའི་སྐྱད་ཅིག་གི་སྤོང་བ་ལ་རྒྱུན་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་ཞིང་ཞེན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། མངོན་སུམ་གྱི་
ཡུལ་དུ་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་གཉིས་བར་མི་སྡོད་པའི་སྤྱིར། མིག་ཤེས་ཀྱིས་ལྷོན་པོར་མཐོང་བཞིན་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་
ད་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་དེ་ལ་རྗེས་ཤེས་མེད་དོ། །དོན་བསྐྱུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ནི། མངོན་མཐོང་བའི་དོན་དུ་ལྟར་བ་ལ་རྗེས་ཤེས་
མེད་ལ། དེ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་པ་འགའ་བའི་སྤྱིར་ན་གཞི་མ་སྐྱུན་མེད་ཅིང་། ད་ལྟར་བ་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
བྲན་པ་མེད་དེ། བྲན་པ་འདས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །སྤྱི་གཅིག་ཏུ་བཏགས་པའི་རིགས་ནི་རྗེས་སུ་མེད་པས་དབང་པོའི་
ཡུལ་དུ་མཐོང་བར་འགའ་ཞིང་། ཡུལ་ལྷོན་པོ་ལྟ་བུ་མཐོང་བ་སྤྱི་ལ་གཟུང་དོན་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་མིན་གྱི་བྱུང་
བར་མེད་དེ། སྐད་ཅིག་དེ་དེ་བཞིན་ཡུལ་གསར་བ་ཡིན་པས་སོ། །སློབ་འདོགས་ཚོད་ཟེན་གྱི་ངེས་པ་ཡོད་ན་མངོན་སུམ་མིན་
ཏེ། རྟོགས་ཟེན་མ་བཟེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །སྤྱི་མ་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དང་། སྤྱི་མ་ངེས་པའི་ཡུལ་གཉིས་པོ་སྐྱད་ཅིག་སྤྱི་འདྲ་
བར་འདྲིན་པ་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དེས་ན་མངོན་སུམ་བཅད་ཤེས་དང་གཞི་མ་སྐྱུན་མེད་པའི་རིགས་
པ་རང་།

། ༣༤ །

མྱེད་གི་ཤེས་པ་ས་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །ཅེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱུ་བའི་ཚིག་ས་སྤྱི་བཅད་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་
 བློ། འོན་ཀྱང་མངོན་སུམ་རྗེས་སྐྱད་ཅིག་ཁོ་ནར་ཟད་པས་སོ་སྐྱེ་ཤིན་ཏུ་སྤྱི་བའི་སྐྱད་ཅིག་མ་མི་རྟོགས་པས་སོ་སྐྱེ་ལ་མངོན་སུམ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་
 རོ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཉེ། སོ་སྐྱེས་མངོན་སུམ་རྣམས་དང་སྐྱད་ཅིག་ཆ་མེད་ལྟ་བུ་ལ་མི་འཇུག་སྟེ། ཡུལ་དང་དབང་པོའི་རྣམས་སྤྱི་བ་
 ཚིག་ས་པའི་སྐྱད་ཅིག་རི་སྟེད་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བུར་བར་གྱུར་པ་ན་དེ་སྟེད་ཀྱིས་རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པས་མྱོང་
 བའི་རྣམ་ཤེས་གང་བསྐྱེད་པ་ནི། དཔེར་ན་ཆུ་ཐིགས་གཅིག་ཅམ་ཀྱིས་བུམ་པ་གང་ནས་སྤྱིར་འཕོ་བ་མིན་གྱང་གང་བར་སོགས་
 ནས་སྤྱིར་འཕོ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རྣམས་སྤང་བུར་དུ་ཚིག་ས་པ་རྟོག་པ་རང་གི་གཟུང་དོན་ལ་མ་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་འདི་ཅམ་
 ཞིག་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཉེ། བུམ་པ་མངོན་སུམ་བཞིན་ནོ། །སྐབས་ཀྱི་ཚིག་ས་བཅད་ནི། གཞན་གྱི་ཚད་མ་
 ཚད་མིན་གྱི་གསལ་བའི་ཆ་རུང་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས་སློང་རིགས་ལྟ་སོགས་སྤྱི་བའི་པ་མི་འཇུག་དེ། ཅ་བའི་གངས་ཀྱི་དབྱེ་བསྐྱུ་རི་སྟེད་
 པ་རིགས་གཅིག་མི་གཅིག་གི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་བུས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ནང་གི་ཁྱད་པར་སྤང་མའི་དབྱེ་བསྐྱུ་རི་སྟེད་པ་
 བློ་ཅ་བའི་རིགས་དེ་ཡི་ཁོངས་སྤྱི་བའི་གཏོགས་པར་བཞེད་ཀྱི། མོགས་

། ༣༥ །

སྤྱི་མཆོད་ཀྱི་མཚན་ལ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གཏན་ཚིགས་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྤྱི་ཚུལ་གཞན་མཐོང་བ་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་
བའི་དགོངས་པ་སྟོགས་པར་འགྱུར་དོ། །བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སྤྱི་བཅད་པའོ། །།གཉིས་པ་རང་གི་ལྷགས་ལ་གསུམ་སྟེ།
ཚད་མ་མ་ཡིན་པ་སྤྱི་ལེ་མཚན་ཉིད། གངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྤྱི་ སོ་སོའི་རྣམ་གཞན་གོ། དང་པོ་ནི། མི་བསྐྱེད་པ་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚད་
མ་མིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། མ་རྟོགས་པ་དང། ལོག་པར་རྟོག་པ་དང། ཐེ་ཚོམ་སྟེ་ཚད་མའི་འགལ་
ལྷོ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་སྟོ་ལྷུལ་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྟོན་སྟེ་བ་ཡིན་གྱི། རོ་བོའི་སྟོན་སྟེ་བ་སྤྱི་བ་ལོག་རྟོག་
དང་ཐེ་ཚོམ་གཉིས་ཀྱང་དོན་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་པས་གཅིག་ཏུ་འདུའོ། །གསུམ་པ་ལ་མ་རྟོགས། ལོག་རྟོག་ ཐེ་ཚོམ་སྟེ་གསུམ་
པོ་རེ་རེ་བཞེན་མཚན་ཉིད་དང། དབྱེ་བ་གཉིས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལྷུལ་དངོས་དེ་དང་དེ་མིན་གྱི་ཅི་ལོག་ཏུ་འཇིག་པ་གཉིས་
ཀས་སྟོང་བའི་

༡༣༤༽

ལྷོ་ནི་མ་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་ཡོད་དེ། དུལ་དེ་ལ་སློབ་གཏེན་ནས་མ་ཞུགས་པ་དང་།
 ཞུགས་ཀྱང་དབྱེད་པ་མ་རྟོགས་པ་དང་། ཚོལ་བའི་བྱ་བ་དབྱེད་པ་རྟོགས་པར་གྱུར་ཀྱང་དོན་དེ་སློབ་པ་དུ་མ་གྱུར་ནས་མ་
 ཉིད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དུལ་དེ་ཉིད་དུ་འདྲིན་པ་ལ་དེ་མིན་པ་གཞན་ཡིན་པའི་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོན་པ་ཡོད་པའི་སྐྱོ་
 བེ་ལོག་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་གཉིས་ཉེ། རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་ཡིད་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱད་པ་ལྟ་བུ་དང་ནི་རྟོག་མེད་ཆེ་
 གཉིས་སྐྱང་བ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་འང་སོ་སོར་བྱེ་ན་ནམ་པ་ལྟ་ཡོད་དེ། རྟོག་པ་ལ་ཐག་ཁར་སྐྱུལ་དུ་འདྲིན་པ་ལྟ་བུ་ནམ་པ་ལ་
 འཇུག་པ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་སློབ་པོ་ལ་འདས་པའི་སློབ་པོར་འདྲིན་པ་ལྟ་བུ་དུས་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཁང་སྤྲུག་གི་བྱམ་པ་ལ་སློབ་ཀྱི་བྱམ་པར་
 འདྲིན་པ་ལྟ་བུ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་དང་གསུམ། རྟོག་མེད་ལ་ཆེ་བ་གཉིས་སྐྱང་ལྟ་བུ་དབང་ཤེས་བསྐྱད་དང་། མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིད་ཤེས་
 འཇུག་པ་གཉིས་ཡོད་པས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ཡིན་པར་འདྲིན་ན་ཡང་དེའི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་བཞིན་དུ་དེ་མིན་དུ་འདྲིན་པའི་འདྲིན་
 ལྟངས་ཀྱང་སྲིད་ཅིང་ཡོད་རུང་བའི་སློབ་པོ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན། དབྱེ་ན་ཐེ་ཚོམ་དངོས་སུ་ཞུགས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་
 དང་། དངོས་སུ་ཐེ་ཚོམ་མ་ཞུགས་ཀྱང་བཞགས་ན་ཐེ་ཚོམ་པ་བག་ལ་ཉལ་བ་གཉིས་ཡོད་ལ། མངོན་གྱུར་པའང་སྐྱོ་ཞུག་མི་ཉག་ལྟ་བུ་
 ལྷོགས་གཉིས་

། ༣༥ །

མོ་ཚ་མཉམ་བ་དང་། ལྷོགས་རེ་རེ་བ་ཤས་ཚེར་འཇིན་བ་དོན་འགྱུར་དོན་མི་འགྱུར་གཉིས་ཡོད་དོ། །མདོར་བསྟུན་ཚད་མའི་
ཤེས་བ་མཛོན་རྗེས་གཉིས་པོ་ཡང་དོན་དུ་ཡུལ་ཅན་རང་རིག་ཚད་མ་ཁོ་ནར་འདུས་ཤིང་། ཚད་མ་མིན་བ་
གསུམ་པོ་ཡང་མ་རྟོགས་བ་ལས་དོན་གཞན་མིན་བ་ཤེས་བར་བྱལ། །ཞེས་བྱ་བ་བསྟུ་བའི་ཚིགས་སུ་
བཅད་པའོ། །ཚད་མ་རིགས་པའི་གཉེར་ལས་སྣོ་བརྟགས་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་བ་སྟེ་གཉིས་པའི་མཚན་འགྲེལ་
བཤད་པའོ། ། །

༩༣༩༽

གསུམ་པ་སྒོ་དེས་ཡུལ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ལ་བཞེ། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་རྟོགས་ཚུལ། ལྷང་བ་དང་སེལ་བའི་རྟོགས་ཚུལ། བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་
རྟོགས་ཚུལ། འགལ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་རྟོགས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་གཞག་སྤྱིར་བཏགས་པ་ནི།
ཡུལ་རང་མཚན་འཇིན་པའི་ཤེས་པ་ནི་རྟོག་མེད་ཡིན་ལ། ཡུལ་སྤྱི་མཚན་འཇིན་པའི་ཤེས་པ་ནི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་
ཡིན་ན། །དེ་ལ་རང་མཚན་དེ་ནི་རྗེས་སུ་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་སྟེ་སྤྱི་ནི་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །དེའང་རྗེས་
དང་ལྗོག་པ། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་སྐྱབ་པ་དང་གཞན་སེལ། རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་འདི་དག་ལ་ཐོད་གཞན་དག་རྣམ་
གཞག་གཞན་དུ་འཆད་དེ། དེས་འགའ་མཚུངས་པ་ལྟར་འཆད། དེས་འགའ་མི་མཚུངས་པ་ལྟར་འཆད། དེས་འགའ་སྒོ་ཚོས་ལྟར་
འཆད། དེས་འགའ་དོན་ཚོས་ལྟར་འཆད། དེས་འགའ་སྤྱི་སྐྱབ་པ་ལྟར་བྱེད། དེས་འགའ་སྤྱི་འགོག་པ་ལྟར་བྱེད་པ་སོགས་རྣམ་རྟོག་གཉིད་
ཚུགས་པ་མ་མཐོང་ངོ། །ཁོ་བོ་ནི་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་གཞུང་བཞིན་དུ་རྗེས་དང་སྤྱི་ཡུལ། རྟོག་པ་དང་

༩༣༩༽

རྟོག་མེད་སྒོ། ལྷང་བ་དང་སེལ་བ་འཛིན་སྐྱབས་སུ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཚད་པར་འདོད་དོ། །ལོད་སྡེ་རབས་པ་འགའ་ཞིག་ལྟོག་པ་དུ་མ་དང་
 འབྲལ་མི་ཤེས་པ་རྗེས། འདུས་པ་ཅན་གྱི་ཚོས་ཁ་ཡར་བ་ལྟོག་པ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། ཡང་རྗེས་ཚོས་དང་ལྟོག་ཚོས་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་དངོས་
 འགའ་རྗེས་གཅིག་ལ་མི་འདུ་བ་དང་། དངོས་འགའ་ལྟོག་པ་གཅིག་ལ་མི་འདུ་བ་ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་རྗེས་ལྟོག་དེ་འབྲེལ་བ་ནི་སྤྱི་སྤྱོད་ས་པས་ཡན་
 ལག་ཅན་གྱི་རྗེས་འདོད་པ་ལྟར་ལྟོག་པ་སྒྲོ་བཏགས་ལ་དོན་ལ་འབྲལ་མི་ཤེས་སུ་འདུ་བ་མེད་པ་དང་། རྗེས་ལྟོག་པ་ལ་ཚུན་གཅིག་གོ་བ་གཅིག་
 ལ་བརྟེན་པར་ཐལ་བ་སོགས་སྒྲིན་མང་བས་མི་འཐད་ལ། རྗེས་ཚོས་དང་ལྟོག་ཚོས་ཀྱང་རྗེས་ལྟོག་རང་ལས་མ་འདས་པ་ཡིན་གྱི། ལོགས་སུ་མི་
 འཐད་དེ། ཁྱོད་ལྟར་ན་མི་རྟག་པ་རྗེས་ཚོས་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་མི་རྟག་པ་འདྲ་འདྲའ་བྱེད་གྱི་རྗེས་དཔག་གི་ཡུལ་རྗེས་སུ་ཐལ་ཞིང་། དེ་མི་འཐད་
 དེ། འདི་ལྟར་རྗེས་དཔག་གི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ན་རྗེས་དངོས་པོར་མི་འཛིན་པ་ཡིན་པས་དེའི་ཡུལ་ལ་རྗེས་ཚོས་འཐད་
 པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འཐད་ན་བྱས་མི་རྟག་བྱས་པའི་སྟེང་ན་རྗེས་ཐ་དད་མེད་པས་བྱས་པ་རྟོགས་ན་མི་རྟག་པ་འདྲ་རྟོགས་པར་ཐལ་
 ལོ། །རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་གཞལ་བྱ་འདྲའ་བའི་ཚུལ་ནི་གཞན་སེལ་བའི་སྒྲོ་ནས་འདུག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རྗེས་དཔག་ནི་
 ལྟོག་པ་སྟེ། དེ་མིན་ནམ་པར་བཅད་པའི་སྒྲོ་ནས་རང་གི་གཞལ་བྱ་བྱུབ་པར་མཁས་པ་དག་བཞེད་དེ། ལོད་གི་དོན་མིལ་འཛིལ་ན།
 རྗེས་ནི་དོན་

ལ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། ལྷོག་པ་ནི་སློམ་བརྟགས་པ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་མ་གྱེ་བར། ལྷོག་པ་དོན་ལ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་མི་འཐད་དེ། རྗེས་དཔག་གི་
 དངོས་པོར་འཇིན་པའི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་པས། དེའི་ཡུལ་ལ་རྗེས་སུ་གྲུབ་པའི་ཚོས་ཡོད་པ་མི་སྲིད་པའི་སྲིད། དེས་ན་ཤིང་མེན་ལས་ལྷོག་པའི་
 ཆ་ལ་ཤིང་ཞེས་བརྟགས་པ་ལྟ་བུ་འཇིན་པའི་ཡུལ་ཅན་རྗེས་དཔག་ནི་རིགས་མི་མཐུན་གཞན་སེལ་བའི་སློན་ནས་འབྲུག་པ་ཡིན་ལོ། །གཉིས་པ་སྦྱི་
 དང་གྲེ་བྲག་གི་རྟོག་པ་ཁྱད་པར་དུ་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི། ཐ་དད་ལ་གཅིག་འཇིན་གྱི་སེལ་དོར་རིགས་མི་མཐུན་
 གཞན་ལས་ལྷོག་པ་ནི་སྦྱི་དང་། སེལ་དོར་གཞན་དུ་མ་བཟང་རང་གི་རིགས་མཐུན་གྱི་དངོས་པོ་ཡུལ་དུས་ཐ་དད་པ་མཐའ་དག་
 ལས་ཀྱང་སོག་པ་གྲེ་བྲག་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟར་རིགས་མི་མཐུན་པ་དང་། རིགས་མཐུན་ནང་ཚན་ལས་ཀྱང་ལྷོག་པར་གྱེད་པ་ལྷོག་པ་
 ཆེག་རྒྱུད་དང་གཉིས་ཚོགས་ནི་སྦྱི་དང་གྲེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤ་པ་དང་ཅ་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་རྗེས་ཐ་དད་ཕྱོགས་

༡༩༡༽

ཀྱི་བསྐྱུས་པ་རྣམས་ནི་ཐད་ཀའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ལ། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱི་ནི་ཐད་ཀའི་སྤྱི་ལོ། །ལ་པ་ལ་སོགས་པ་ཤིང་གི་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་
ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་སྲ་བྱེ་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་དུས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་རྣམས་ནི་གོང་མའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ལ། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱི་ནི་གོང་
མའི་སྤྱི་ལོ། །དེ་ལྟར་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་གཉིས་ཉེ་བཞིར་དབྱེར་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་ཐད་ཀའི་བྱེ་བྲག་རྣམས་ནི་ད་ལྟ་བ་
དང་རྒྱ་ཐ་དད་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རྗེས་ཐ་དད་ཡིན་ལ། གོང་མའི་བྱེ་བྲག་རྣམས་ནི་རྗེས་རྒྱན་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་དུས་ལ་ལྟོས་པས་
ན་འདས་མ་འོངས་ཐ་དད་པས་གཅིག་ཡིན་ན་ཅིག་ཤོས་ཡིན་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དོན་
གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་དགག་གཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་གཉིས་ཉེ། རྗེས་ཐ་དད་དང་། གཅིག་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཀྱི།
དང་པོ་ལྷོགས་སྲ་བརྗོད་པ་ནི། ལྷ་སྟེགས་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་སྤྱི་དང་གསལ་བ་སྟེ་བྱེ་བྲག་རྣམས་རྗེས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ན་
ཞེས་བེད་རོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ནི། དེ་མི་འཐད་

༡༤༩༽

དེ། རང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ལས་སྤྱི་དེ་དངོས་པོ་ཐ་དད་ཅིག་ཡིན་ན་སྣང་དུ་རྒྱང་དགོས་པ་ལས་སྣང་རྒྱང་མེད་པས་དེ་ཁྲིགས་པ་
ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱི་གཅིག་གྲེ་བྲག་དུ་མ་དང་གཅིག་པ་དགག་པ་དང་། སྤྱི་དུ་མ་གྲེ་བྲག་དུ་མ་དང་གཅིག་པ་དགག་པ་དང་།
མཚུངས་པའི་སྤྱི་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཁས་སྐྱབས་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུ་ན་རྣམ་
འགྱུར་ཉི་ཤུ་ཅ་གསུམ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཙོ་བོ་དང་། རྣམ་འགྱུར་རྣམས་ལ་ལོངས་སྤོད་པ་པོ་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྤྱིས་བྱ་སྟེ་ཉེར་
སྤྱི་གྲངས་ལེས་བར་འདོད་པའི་གྲངས་ཅན་པ་རྣམས་ན་རེ། བྱམ་པའི་སྤྱི་དེ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་གྲེ་བྲག་ཐམས་ཅད་ལ་མེད་མེད་ཚེ་ཆ་བ་
ལྟར་རྣམ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། དེ་དང་དོན་མཐུན་པར་གངས་ཅན་པ་ཁ་ཅིག་གྲང་ཤིང་གི་གྲེ་བྲག་རྣམས་ཤིང་ཅམ་ཞེས་བྱ་བའི་
སྤྱི་དང་རྣམ་གཅིག་སྟོན་པོའི་གྲེ་བྲག་རྣམས་སྟོ་ཅམ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱི་དང་རྣམ་གཅིག་ཡིན་ན་ཞེས་ཟེར་རོ། །

༧༣༽

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལྷང་རྒྱང་མ་དམིགས་པ། རྣམ་པར་བརྟགས་པ། ཉ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་གཅིག་ཡིན་ནའང་གྲེ་བྲག་
དང་ཨོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་སྤྱིར་སྤྱི་དེ་སྣང་དགོས་པ་ལ་གྲེ་བྲག་སྣང་ཡང་སྤྱི་དེ་སྣང་རྒྱང་མིན་པས་མི་འཐད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། འད་དང་
ལུས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དང། འདས་མ་འོངས་ད་ལྟའི་དུས་དང། སློམ་ལྷན་སོགས་རྣམ་པ་འགལ་བ་ཡི་གྲེ་བྲག་ཐ་དང་པ་མང་པོ་
རྣམས་སྤྱི་གཅིག་དང་ཨོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་འབྲེལ་ན་ཡུལ་ཐ་དད་ཀྱི་ཤིང་རྣམས་ཡུལ་གཅིག་ཏུ་སྤྱེ་བ་དང། དུས་ཐ་དད་ཀྱི་ཤིང་རྣམས་
དུས་གཅིག་ལ་སྤྱེ་བ་སོགས་གྲེ་བྲག་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་འཛིག་གི་ཨོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན་ཨོ་བོ་གཅིག་ལ་
སྤྱི་ས་མ་སྤྱི་ས། ཞིག་མ་ཞིག་སོགས་ཀྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པ་འགལ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤྱི་དང་གྲེ་བྲག་རྣམ་གཅིག་ཡིན་ན་
མགོ་དང་རྒྱང་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམ་

༩༩༽

གཅིག་ཡོད་ཅེས་ཁས་སྐྱེས་ན་འདྲི་ལྟར་དགག་སྟེ། སྤྱི་དང་ཡན་ལག་ཅན་མཚུངས་པས་སོ། །གཞན་ཡང་བྱེ་བྲག་འཛིན་པའི་
 དབང་པོ་འདྲི་འཛིན་པའི་རྟོག་བཅས་ཉིད་དུ་བཤམ་ཏེ། རྗེས་གཅིག་ལ་སྤྲོད་མི་སྤྲོད་གཉིས་མི་འབྲད་པས་བྱེ་བྲག་སྤྲོད་བ་ལ་སྤྱི་འདྲི་
 སྤྲོད་དགོས་པས་སོ། །དཀར་ནག་དང་སྤྲོད་སྤྲོད་སོགས་འགའ་བ་ཀུན་གྱི་རྗེས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ཁ་དོག་ཅམ་ཞེས་
 བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་དང་རྗེས་གཅིག་པའི་སྤྱིར་པོ། །གཉིས་པ་ལ་འདྲི་སྤྲོད་སྤྲོད་པ་བཞིན་པ་དང་། དེ་དག་གི་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་
 ཅིག་སྤྱི་གཅིག་མེད་ཀྱང་བྱེ་བྲག་རེ་རེ་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱི་ཡང་བྱེ་བྲག་གི་གངས་བཞིན་དུ་མ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི།
 དེ་སྤྲོད་སོ་སོ་བ་མིན་པའི་སྤྲོད་སོ་སོ་གི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་མི་འགྱུར་སྟེ། སྤྱི་ཡིན་ཚད་སྤྲོད་པ་གཉིས་ཚོགས་སུ་གྱུར་ན། དཔེར་ན་ལ་པའི་
 སྤྱི་དེ་སྤྲོད་པ་གཉིས་ཚོགས་སུ་བཤམ་བས་དགག་སྤྲོད་ཀྱི་རྣམ་པར་

༩༥༩༽

གཞན་པ་འང་འཇིག་པར་འགྱུར་ཉེ། འག་པ་ཡོད་པར་གྲུབ་པས་ཤིང་གཞན་གྱི་སྤྱི་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་པ་དང། ཤིང་གཞན་གྱི་སྤྱི་
 ཡིན་པ་ཞིགས་པས་འག་པ་ཡིན་པར་མི་ཞིགས་པས་སོ། །གསུམ་པ་མཚུངས་པའི་སྤྱི་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཉེ། རོན་ལ་མཚུངས་པའི་སྤྱི་དགག་པ་
 དང། ལྷོ་ངོར་མཚུངས་པའི་སྤྱི་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལའང་ཁས་སྦངས་བརྗོད་པ་དང། དེ་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་སྤྱི་སོ་སོ་
 བ་འབྲེལ་མེད་མི་འདོད་གྱི། འག་ལྷག་སོགས་ལ་ཡལ་ག་ལོ་མ་དང་ལྷན་པར་མཚན་ཉིད་མཚུངས་པའི་སྤྱི་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་
 དང། དེའི་བྱེ་བྲག་རྣམས་རྗེས་གཅིག་ཡིན་ནོ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། འདི་དང་འདི་འདྲའོ་ཞེས་པའི་མཚུངས་པ་ནི་རྟོག་
 པས་སྦྱར་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི། རྟོག་པའི་སྤྱི་ཡིས་སྦྱར་བའི་ཚོས་དོན་ཁོ་རང་ལ་མེད་དོ། །གལ་ཉེ་དོན་རང་ཉིད་ལ་འབྲེལ་བ་
 ཞེས་པའི་ཚོས་ཤིག་ཡོད་ན་ནི་སྤོན་དེ་འབྲེལ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ནོར་བུ་ལྟ་བུ་ཞིག་གསར་བུ་མཐོང་ན་འང་འདི་ནོར་བུ་གཞན་དང་འདྲའོ་
 ལྷན་པའི་སྤྱི་སྤྱེ་བར་འགྱུར་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡང་འགའ་ཞིག་དོན་གྱི་སྤྱི་ལྟེང་ན་མཚུངས་པའི་སྤྱི་

༡༤༦༽

མེད་ཀྱང་། རྟོག་པས་མཚུངས་པར་གཟུང་བ་ཙམ་ལ་སྤྱི་གཅིག་ཏུ་བྱས་ན་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། **མཚུངས་**པར་འཛིན་པ་ལ་**དངོས་པོ་**
གཅིག་ཡིན་པ་མི་སྲིད་དེ། ཚོས་གཉིས་མེད་པར་རང་གིས་རང་མཚུངས་མི་ཤེས་ལ། དུལ་གཅིག་མ་ཡིན་པ་ལ་ནི་སྤྱི་གཅིག་
ལུང་སྤྱོད་འཇུག་པ་མེད་དེ། སྤྱི་ནི་ཞེན་ལུས་ཚོས་གཅིག་མིང་དུ་འཇུག་ཅིང་། གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་མི་འཆར་བའི་སྤྱིར་རོ། །གཅིག་ཏུ་མ་ཤར་ཀྱང་
མཚུངས་པར་འཛིན་པ་ཉིད་སྤྱི་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པའི་དབང་གིས་**ལྟོ་ལ་སྤྱི་གཅིག་**གི་རྣམ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་
མ་ཤར་ན་གསར་དུ་**མཚུངས་པར་རྟོག་ཀྱང་སྤྱིར་མི་**རུང་ཞིང་། དེས་སྤྱིའི་གོ་མི་ཚོད་དེ། དཔེར་ན། ཤིང་ཤ་བ་ཁྱེད་ཤོག་
ཅེས་མ་བརྗོད་པར་ཤ་དང་འབྲ་བ་ཁྱེད་ཤོག་ཅེས་བརྗོད་པས་དོན་ཐོབ་མི་རུས་ཏེ། ཤ་ཤུག་ཤོགས་ལའང་**ཕྱོགས་རེ་འབྲ་བ་**ཙམ་ནི་སྤྱི་
ཤེ་གྲག་ཡིན་མིན་ཀྱང་ལ་ཡོད་ལ། དུལ་དུས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་འབྲ་བའི་ཚོས་ནི་གང་ན་འང་མེད་དེ། ལུན་མིན་རང་གཅིག་
ལུང་ཚོས་དེ་གཞན་ལ་མི་སྲིད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སྤྱི་བདེན་པར་འདོད་པ་རྣམས་ནི་**དེགས་པའི་**རྒྱལ་པོ་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པས་
གསུངས་པ་ཡི་རྣམ་གཞག་རྣམས་དང་ཡང་འགལ་བར་སྤྱང་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྤྱི་ནི་དངོས་མེད་དོ་ལོ་ཡིན། །དེ་སྤྱིར་
དེ་དབང་སྤྱོད་ལུས་མིན། །དེས་ན་སྤྱི་ཡི་ཚོས་རྣམས་ནི། །མངོན་སུམ་མིན་པར་གྲུབ་པའི་སྤྱིར། །ཞེས་པ་ལ་ཤོགས་པ་གསུངས་པས་སོ། །

༡༩༡༽

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ནི། ཤིང་ལྟ་བུའི་ཚོས་དེ་ཤིང་མིན་པའི་ཚོས་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་ལས་ལྡོག་པ་ཅམ་ཞིག་ཤིང་གི་དངོས་
སོ་ཀུན་ལ་གྲུབ་པ་དེ་རྣམས་རིགས་མི་མ་ཐུན་གཞན་སེལ་བའི་སློང་རྩེ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ཐུན་མོང་གི་སྤྱི་ཡིན་ལ། དེ་དང་རང་
མཚན་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་པ་དེ་ལ་དགག་སྐྱབ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཚོད་སློང་ནི། ལ་ཅིག་ན་ལེ། གཤམ་ཉེ་དོན་ཁོ་རང་
ལ་སྤྱི་མེད་ན་གཞན་སེལ་གྱི་སྤྱི་དེ་ནི་སློ་བཏགས་དངོས་མེད་ཅམ་ཡིན་པས་ན་དེ་ལ་སྤྱི་ཞིག་གྲུབ་ཀྱང་། དོན་
དངོས་སོ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་སྤྱིར་སྤྱི་གྲུབ་པས་བྱེ་བལ་འགྲུབ་པ་རང་བཞིན་གྱི་ཉམས་དང་། སྤྱི་ཞིགས་པས་བྱེ་བལ་ཞིགས་པ་ལྷབ་བྱེད་
མ་དམིགས་པ་སོགས་རྟོག་གཤམ་རྣམས་གཞན་དང་། གུམ་པར་རྩེ་ལོན་ཅིག་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་འཛིག་རྟོན་གྱི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་
འཛིག་གོ་ཞེ་ན། དགག་སྐྱབ་ཐམས་ཅད་རང་སྤྱི་སོ་སོར་བྱེས་ནས་མི་བྱེད་ཀྱི། དོན་རང་མཚན་དང་སེལ་བ་སློ་བཏགས་གཉིས་འོ་
སོ་གཅིག་ཉིད་ཏུ་འབྲུལ་ནས་དགག་སྐྱབ་གྱི་ཕྱུལ་ལ་འཇུག་པ་ན་རི་རྩེ་ལྷགས་པ་རྩེ་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་མ་
ནོར་བར་ཤེས་པ་ཐོན་པ་ཅམ་གྱིས་ཚད་མ་དག་གི་བྱ་བ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རྩེ་དེ་ཤིན་ཏུ་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །

༩༥༩༽

སྐབས་བསྐྱ་བའི་གསལ་བ་ལས་ཐ་དད་པའི་སྤྱི་འདོད་པ་ལྷག་སྤྱག་པའམ་གྱེ་བྲག་པ་དང་། ལྷ་ས་རྗེས་གསལ་བ་དང་སྤྱི་གསལ་
གཅིག་ཡིན་ཞེས་འདོད་པ་སྤྱི་གསལ་གྲངས་ཅན་པ་ཡིན་ལ། གངས་ཅན་པ་རྣམས་གྲངས་ཅན་པ་དེའི་རྗེས་སྤྱི་
འབྲང་ནས་སྤྱི་སོགས་དོན་ལ་ཡོད་པར་འདོད་ཀྱང་སྤྱི་དོན་ལ་མེད་པའི་སེལ་བར་འདོད་པ་ནི་དཔལ་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པ་དང་ས་སྤྱི་
བརྗེ་ཉ་བདག་ལ་སོགས་པ་མཁས་པའི་ལྷགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །བསྐྱ་བའི་ཚིགས་སྤྱི་བཅད་པའོ། །ཚད་མ་རིགས་
པའི་གཉེར་ལས་སྤྱི་དང་གྱེ་བྲག་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་གྱེད་པ་སྤྱི་གསལ་པའི་མཚན་འགྲེལ་བཤད་པའོ། ། ॥

༡༤༩

གཉིས་པ་སྣང་བ་དང་སེལ་བའི་རྟོགས་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདུག་ཚུལ་སྦྱིར་བསྟན་བ་དང་། སོ་སོའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི།
 རྟོག་མེད་ཤེས་པ་རང་ལུལ་ལ་སྣང་བའི་སློན་ས་འདུག་སྟེ། ལྷང་ཙམ་གྱིས་བྱ་བ་རྩོགས་པས་སོ། །སློང་དོན་འབྲེས་པར་འཛིན་
 བའི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཞེན་ལུལ་ལ་གཞན་སེལ་བའི་སློན་ས་འདུག་སྟེ། རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་དགོས་པས་
 སོ། །སྣང་བ་དུང་སེར་དང་དཀར་སྣང་ལྟ་བུ་དང་། སེལ་བ་སྐྱེ་ཉམ་མི་ཉམ་འཛིན་བ་ལྟ་བུ་དེ་དག་ལ་འབྲུལ་བ་དང་མ་འབྲུལ་བའི་
 དབྱེ་བས་གཉིས་གཉིས་ཏེ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྷང་བ་དང་། སེལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལུལ་
 གྱི་གནས་ལུགས། རྟོག་འཛིན་སྣང་ས། རྟོག་དོན་མཐུན་བའོ། །

༩༥༠༽

དང་པོ་ནི། ཡུལ་དོན་རང་ལ་གནས་པའི་དངོས་པོ་དཔེར་ན་བེ་རླུང་ལ་སྡོན་པོ་དང་བྲམ་མི་རྟག་ལྟ་བུ་རྣམས་གཅིག་ཡིན་པ་
ལ་དོན་གྱི་སྟེང་ན་ཐ་དད་དུ་མ་ཡོད་པ་གཏན་ནས་མི་སྲིད་ཅིང་། བེ་རླུང་དང་སྐྱུ་ལ་སྡོན་པོ་རྟ་བུ་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ལ་སྡོ་ཅ་མ་གྱི་སྲིད་
གཅིག་དུ་གནས་པ་ནི་ནམ་ཡང་མི་སྲིད་ལ། རོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་རྣམས་གཅིག་ལ་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བའི་ཆ་
གཉིས་སུ་སྒྲུབ་བ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། མདོན་སྲུལ་ཡང་དག་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་བ་ཡིན་པས་སྲུལ་པའི་
བྲམ་པ་དང་མི་རྟག་པ་རྟ་བུ་རྣམས་གཅིག་པ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྒྲུབ་བ་མེད་ལ། མཁྱིལ་པ་དང་སྟོ་བ་རྟ་བུ་ཐ་དད་པའི་ཡུལ་གཅིག་དུ་
སྒྲུབ་བ་མི་སྲིད་ཅིང་། ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་རྟ་བུ་སྒྲུབ་བས་འཇུག་པ་དེ་ལ་ཡུལ་ལ་གང་གནས་ཅིག་ཅུང་འཆར་བ་ལས་ཚོས་འགའ་
ཞིག་སྒྲུབ་། འགའ་ཞིག་མི་སྒྲུབ་པའི་རེས་འཇོག་མེད་དེ། དཔེར་ན་མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་ཤར་བ་ན་གཟུགས་ཀྱི་མདོག་དབྱིབས་རི་ཡོད་
འཆར་བ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་སྟེ། རི་ལྟར་མ་ཐུན་པའི་རྩེ་ལ་དང་། མདོན་

༩༡༽

སྲུང་མ་ངེས་པར་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་ལ་ངེ་ལྟར་གནས་པ་ཡི་སྟོབས་ཀྱིས་དབང་ཤེས་ཡུལ་དེའི་རྣམ་ལྟན་དུ་
སྐྱེས་པས་ན་ཡུལ་དེ་མེད་ན་དེ་འཇིག་དེ་མི་འབྱུང་བའི་བྱབ་པ་ངེས་པའི་སྲིར་ཡུལ་ཅན་སྐོ་དང་ཡུལ་དོན་པན་ཚུན་
འཚོལ་བ་མེད་དོ། །འདིར་ངོ་མོ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཡིན་ན་སྣང་མི་སྣང་གི་ཆ་གཉིས་མེད་པའི་བྱབ་པ་འདི་ལ་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་འཇིག་ཉེན་
གཤམ་པའི་རྗེས་མི་བཟུང་གི་དབང་པོ་ལ་གང་སྣང་བ་དེ་ཅམ་གྱི་རྗེས་དེ་ཉིད་ལ་གཟུང་དགོས་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ལ་གཤམ་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་
རྗེས་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མ་ངེས་པར་བྱུབ་པའི་འཐད་པ་དངོས། དེ་ལ་མི་འཐད་པ་སྣང་བ། སྣང་ཡུལ་ལ་སྐྱོན་
མི་འབྱུག་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྣང་བའི་ཡུལ་ཅན་རྟོག་མེད་ཡིན་པ་དེས་ན་མངོན་སྲུང་ཚད་མ་དེ་ཡང་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་
པ་ཡིན་པའི་སྲིར་ངེས་པ་མི་དགོས་ཏེ་ངེས་པ་རྟོག་པ་ཡིན་པས་སོ། །

།།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མངོན་སུམ་ཚད་མས་དགག་སྐྱབ་བྱེད་ཚུལ་དང། དེས་ན་མངོན་སུམ་དུ་འགལ་བ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན།
དངོས་སུ་སྐྱོ་འདོགས་མ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དེ་ཚད་མ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་ཡིན་པས་དེས་པ་མེད་ཀྱང་ཡུལ་ལ་མ་
འཁྲུལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཚད་མ་ཡིན་པར་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། དེས་དགག་སྐྱབ་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཅེ་ན། དཔེར་ན་གྱི་ཏུ་མཐོང་བའི་ཆེ་
ཁ་དོག་གི་སྐྱོག་པ་ལ་འཁྲུལ་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དེས་པ་འདྲེན་ལུས་པས་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དེ་འཕྲ། མི་རྟོག་པའི་སྐྱོག་
པ་ལ་འདྲ་བ་གཞན་འབྱུང་བ་སོགས་འཁྲུལ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པས་བྱས་པ་འདྲིན་པའི་སྐྱོ་ལྟ་བུ་གཞན་གྱི་སྟོབས་ཉིད་ལས་དེས་
པའི་དབང་གིས་དགག་སྐྱབ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐྱོ་སྐྱོག་དེས་པ་རྟོག་པར་བསྐྱབ་པ། དེས་པའི་སྐྱོ་འདོགས་
གཙོད་པའི་ཚུལ། དེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་བསྟན་པའོ། །

།།།

དང་པོ་ནི། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་སྐད་ཅིག་གི་ལྗོན་པ་ལ་གཞན་སེལ་འཇུག་མོད། ལྗོན་པོའི་རང་ལྗོན་དེས་པ་འདི་རྟོག་པ་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་
དུ་མི་རུང་ལ། རྟགས་ལ་མ་ལྟོས་པས་རྗེས་དཔག་གྲང་མ་ཡིན་ཞིང། འགལ་ལྡན་མ་བཅད་པས་གཞན་སེལ་དུ་འང་མི་རུང་ངོ་ཞེས། རོན་ཆ་ཤས་
མ་སྤེ་བར་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་ནས་དེའི་རྗེས་འཇུག་གི་ཤེས་པས་ལྗོན་པོའི་ཞེས་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པ་ལྗོན་པོའི་ལྗོན་པ་དེས་
བ་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ལ། ལྗོན་པོའི་འགལ་ལྡན་སེལ་བོ་སོགས་གཞན་གྱི་ཆ་ཤས་སུ་སྤོ་མ་བཏགས་པ་དེ་ཉིད་
གྱིས་སྤོ་མིན་བཅད་པ་ན་གཞན་སེལ་ཡིན་ཅིང། སེལ་བ་ལ་དངོས་ལུལ་མེད་པས་སྤང་བརྟགས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་ནས་ཞུགས་ན་
འཇུག་ལུལ་རང་མཚན་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། དེའང་ཁ་ནང་དུ་བཟུང་བ་ལ་རང་རིག་གཅིག་ཡིན་པས་མ་འབྲུལ་བའི་ཚད་མར་
འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷོ་གང་ལ་དེས་པ་ཡོད་པ་དེས་དེ་མིན་འགལ་ལྡན་གཞན་གྱི་ཆ་ཤས་སུ་སྤོ་འདོགས་པ་དེ་གཅོད་
པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེས་པ་དང་ནི་སྤོ་འདོགས་གཉིས་སྤང་སུན་ལྟར་ལྟར་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

༧༥༽

གསུམ་པ་དེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཡིན་དུ་ངེས་པ་དང་ནི་དེ་མིན་དུ་སློབ་འདོགས་པའི་ཡིད་གཉིས་
ཀའང་གཞན་སེལ་བའི་སློབ་པ་འཇུག་པའི་སྤྱིར་དེས་སློབ་འདོགས་དེ་དག་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ཞེས་རིགས་པའི་
དེ་ཁོ་ཉིད་མཁྱེན་པས་རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཆམཉས་སློབ་འདོགས་ཇི་སྟེད་པ། །དེ་བསལ་སྤྱིར་དེས་པ་དང་། །སྤྱི་ཡང་དེ་ཉིད་ཁོ་ཉིད། །དེ་
དག་སློབ་ཡུལ་ཐ་དང་ཅན། །ཞེས་དང་། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག །བདག་ཉིད་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ལ། །ཚད་མ་རྣམས་ཀྱི་བརྟག་བྱ་གང་། །མ་
མཐོང་ཆ་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་སོགས་མང་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་སྤང་ཡུལ་ལ་སྤྱོད་མི་འཇུག་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ།
སྤང་ན་དགག་སྐྱབ་ཅིག་ཅར་ཐལ་བ། དོན་གཅིག་གི་མིང་ཐམས་ཅད་རྣམ་གངས་པ་ཡིན་པ། ལྡོག་པས་འབྲེད་ན་སེལ་བར་འགྱུར་བའོ། །དང་སོ་
ནི། དེ་མིན་གཅོད་པའི་མིང་གི་སྤྱོད་དང་། དེ་ལྟར་ངེས་

༧༥༽

བའི་རྟོག་པ་དེ་དག་གྲང་དངོས་པོ་སྤང་བས་འངལ་ན་སྐྱོན་ཅི་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་ལྟ་ན་ནི་ཡིན་མིན་དང་ཡོད་མེད་ཀྱི་དགག་སྐབ་
ཐམས་ཅད་གྲང་ཡུལ་དེ་སྤང་ཅམ་ན་ཅིག་ཅར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤང་བས་འཇུག་པ་ལ་རེས་འཛོག་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་
བྱམ་པ་མཐོང་བའི་གང་ཟག་ལ་བྱམ་པའི་སྤྲོད་ན་ད་གཞོན་དགག་སྐབ་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱམ་པ་སྤང་ཅམ་ན་དེའི་ཚོས་བྱས་མི་རྟག་
སོགས་སྤང་ཟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་སྤང་ཡུལ་དོན་གཅིག་བྱ་ཉིད་ལ་བྱམ་པ་དང་། བྱས་པ་དང་། མི་རྟག་པ་སོགས་
མིང་ཐ་དད་པའི་སྐྱ་དང་རེས་པ་རི་སྤྲོད་ཀྱིས་བརྗོད་ཅིང་དུ་མར་བཏགས་ན་ཡང་དོན་གཅིག་གི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བརྗོད་པ་ལྟར་
གོ་རྒྱ་གཅིག་ལས་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ཚོས་དོན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་སྐྱོ་ལ་འཆར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་སྐྱོ་རྟོག་
སྤང་བས་འཇུག་པ་མིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ཁོ་ན་ལེ། སྐྱོན་མེད་དེ། བྱས་མི་རྟག་སོགས་དོན་དེ་ཉིད་ལ་རྟོག་པས་འབྱེད་པ་ཡིན་ཟེར་ན།
དེ་ནི་དོན་སེལ་བ་ཡིན་

༩༥༽

བ་ལ་དངོས་པོའི་མིང་གིས་བཏགས་པར་བཟད་པས་ན་སེལ་བ་དེ་ལ་སྤང་བར་སྐྱོམ་བ་རྣམས་ནི་འབྲུལ་བ་ཡིན་
མོ། །གཉིས་པ་སེལ་བ་ནི། རང་དང་དངོས་འགལ་བཅད་པའི་རྟོག་པ་སྐྱོན་ས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ནི་གཞན་སེལ་གྱི་ཡུལ་
ཅན་རྣམ་འཛིན་སྤངས་ཡིན་པར་བཞིན་ལ། དེ་ལ་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་དང་། ཚོད་བ་སྤང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལའང་གཉིས། རྣམ་
གཞག་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་སེལ་དེ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་སྐྱོང་ཅམ་ལས་སེལ་བ་རང་རྒྱ་བ་
ལ་དངོས་གྱི་ཡུལ་ལས་ཡུལ་མཚན་ཉིད་པ་མེད་ཀྱང་སྤང་བཏགས་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་བའི་འཇུག་ལྗག་གི་ཡུལ་ནི་རང་
མཚན་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་དོན་གྱི་སྤང་བ་གཅིག་དང་ཐ་དད་པའ་ཚུན་འབྲེས་པ་མེད་ཀྱང་རང་མཚན་གཅིག་ཡིན་པ་དང་ཐ་དད་
ཡིན་པ་ལ་སེལ་བའི་འཛིན་སྤངས་གཅིག་ལ་གཅིག་ཐ་དད་ལ་ཐ་དད་གཟུང་བ་གཉིས། བསྐྱོག་སྟེ་གཟུང་བ་གཉིས་ཏེ་ལྷ་བཞི་
སྤིད་པ་ལས་སྤྱི་མ་གཉིས་གོ་དཀའ་བས་འདིར་འཆད་པ་ལ།

༩༥༽

དང་པོ་ཐ་དད་ལ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་གསུམ། ལྷོ་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན། ལྷོ་ལ་འཛིན་ཚུལ། དེའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐ་དད་གཅིག་ཏུ་
 འཛིན་པའི་རྒྱ་མེ་དང་ཚུའི་རིགས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་འོས་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་དང་། ཤིང་ཐམས་ཅད་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྷན་པས་
 མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་དེ་དག་ལྟ་བུ་རྣམས་འབྱུང་ངོར་སྤྱི་གཅིག་པ་ལ་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷོ་རྩོག་
 མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འདི་རྣམས་མེད། །ཚུའོ། །ཤིང་ངོ། །བ་ལང་ངོ་ཞེས་སྤྱི་གཅིག་ཏུ་
 འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། དོན་ལ་ཐ་དད་ཡིན་པར་མཚུངས་པ་ལ་དེས་བཞག་པའི་འབྲས་བུའི་ལྷོ་དཀར་ཟལ་དང་ནག་སྐར་ལ་
 བ་ལང་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་སྐྱེ་བ་དང་། ཉ་དང་བ་ལང་ལ་གཅིག་གི་ལྷོ་མི་སྐྱེ་བ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ་སྐྱེ་བ་འགལ་མོ་ཞེ་ན། ཡུལ་
 དབང་ཡིད་བྱེད་ཐ་དད་པས་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་གཅིག་བསྐྱེད་པ་དང་ནི་ག་བྱར་དང་སེ་འབྲུ་སོགས་སྤོན་ཐ་དད་པས་ནད་ཐ་དད་སེལ་བའི་
 བྱ་བ་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། རྒྱ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་ཅམ་དུ་འབྲ་བ་ཡིན་ཡང་འབྲས་བུ་གཅིག་བསྐྱེད་མི་བསྐྱེད་ལ་བྱེད་པར་ཡོད་པ་
 ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་འཐད་པའི་ཕྱིར་ལོ། །གསུམ་པ་དེའི་དགོས་པ་ནི། གསལ་བ་ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ལ་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་
 བྱ་བ་སྤོགས་གཅིག་

༩༥༽

ཏུ་རྟོགས་པར་འགྲུང་ཉེ། ཤིང་མེད་ཅེས་བརྗོད་ན་ཤིང་ཐམས་ཅད་མེད་པར་གོ་བ་ཡིན་གྱི། གསལ་བ་དེ་དེ་ནས་མེད་ཅེས་བརྗོད་མི་
 བྱས་པའི་སྤྱིར་དོ། །གཉིས་པ་གཅིག་ལ་ཐ་དད་དུ་འཇིན་པ་ལའང་སྐྱ་མ་ལྟར་གསུམ་ལས། དང་བོ་ནི། དངོས་པོ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་གཞན་
 སེལ་གྱི་སྦྱོང་ཡུལ་ཐ་དད་པར་རྒྱུ་སྐྱ་བྱ་དོན་གྱི་རོ་བོ་གཅིག་ལའང་ཚས་གཞན་བསལ་བའི་ཆ་ཤས་བྱས་པ་དང་། མི་
 ཉག་པ་སོགས་ལྟོག་པ་ཐ་དད་དུ་དབྱེ་རྒྱུར་བའི་སྤྱིར་དོ། །གཉིས་པ་སྒོས་འཇིན་ཚུལ་ནི། སྐྱ་བྱས་མི་ཉག་གསུམ་པོ་རྗོད་བྱེད་ཀྱིས་སྐྱ་ཐ་
 དད་ཀྱིས་བརྗོད་ཅིང་། རྟོག་པ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྒྲུབ་པའི་འཇུག་ཚུལ་ལྟར་དོན་ལའང་ཐ་དད་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་སྦྱོ་བཏགས་ནས་
 ཞེན་པར་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་དགོས་པ་ནི། སྐྱ་དང་མི་ཉག་པ་རོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པར་བྱ་
 བའི་སྤྱིར་སྐྱ་མིན་པ་དང་། མི་ཉག་པ་མིན་པ་དང་། མ་བྱས་པ་ལས་ལྟོག་པའི་སྦྱོ་ནས་ནམ་པར་དབྱེ་ཞིང་དོན་ལ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབས་པས་
 སྐྱ་ཉིད་མི་ཉག་སོགས་སུ་གོ་བར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། དབྱེ་བ་དངོས། དོན་

༧༥༽

ལ་གཞན་སེལ་དགག་པ། སོ་སེའི་རྣམ་གཞག་གོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པ་ཡོད་པ་གཞན་སེལ་དང་། དགག་བྱ་འགོག་པ་མེད་པར་
འཇོག་པ་ཡི་སློབ་སྦྱོར་ཡོད་མེད་ཀྱི་གཞན་སེལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། སྐྱ་དང་སློ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡིས་ཡོད་མེད་
དེ་ཡང་གཉིས་གཉིས་བཞི་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པ་ལ་སྐྱའི་གཞན་སེལ་དང་སློའི་གཞན་སེལ་གཉིས། དེ་བཞིན་དུ་མེད་པ་ལ་འདྲ་སྐྱ་དང་སློའི་
གཞན་སེལ་གཉིས་ཏེ་བཞིའོ། །གཉིས་པ་དོན་ལ་གཞན་སེལ་དགག་པ་གཉིས། དངོས་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་སེལ་
ཞེས་བྱ་བ་དེ་སློའི་འབྲུག་ཚུལ་ཡིན་ཀྱི། བེམ་པོའི་དོན་ལ་གཞན་སེལ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་ལ་འདྲ་
གཉིས། སེལ་བ་སྐྱང་བར་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱང་བ་ལ་འདྲ་མཚུངས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དོན་གྱི་སྟངས་གཞན་སེལ་ཡོད་ན་དེ་རང་
མཚན་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར་སྐྱང་བའི་

༩༦༠༽

ཡུལ་དུ་འགྱུར་གྱི། རྟོགས་ཡུལ་སེལ་བ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །གཉིས་བ་སྣང་བ་ལའང་མཚུངས་པ་ནི་གལ་ཉེ་རྟོག་པའི་འཛིན་སྣངས་
 སེལ་བ་དོན་ལ་ཡོད་ན་རྟོག་མེད་གྱི་འཛིན་སྣངས་སྣང་བའང་དོན་ལ་ཡོད་པར་མཚུངས་པར་བསྐྱེལ། །འདོད་ན་དོན་ཐམས་
 ཅད་རང་རང་གི་སྟེང་ན་སྣང་བ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལྟར་ན་དོན་ཡོད་ཅེས་གྱིས་སྣང་བར་ཐམས་བས་ན་ལོང་བ་རྒྱུན་ཚད་པར་འགྱུར་
 རོ། །འདིའི་མཐའ་དཔྱོད་མཁན་ཆེན་ངག་དབང་ཚོས་གྲགས་གྱི་གསུང་ལས་ཤེས་པར་བྱལ། །གསུམ་པ་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་ལ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ཡོད་པའི་སྐྱོ་སྐྱོ་གཉིས་འཇུག་ཚུལ་གཅིག་པས་སྐྱོགས་གཅིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡོད་
 བའམ་དངོས་པོའི་གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི་སྐྱོ་ངོར་དངོས་པོ་གསུང་བ་ཉིད་གྱིས་དངོས་མེད་དེ་དོན་བྱེད་མི་རུས་པ་
 གཙོད་པའོ། །དེས་ན་ཡོད་པའི་སྐྱོ་རྟོགས་ཐམས་ཅད་རྣམ་གཙོད་གྱི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །

༩༦༡༽

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི། ལྷང་བ་དེ་མངོན་གྱུར་དང་ནི་མི་ལྷང་བ་སྟོན་གྱུར་གྱི་ཡུལ་གྱི་སྐོ་ནས་དབྱེ་བ་གཉིས་ཡོད་པའི།
དང་པོ་ནི། དབང་ཤེས་ལ་ཡུལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལྷང་བ་ནི་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྡོ་སྡོ་མིན་ཉག་མི་ཉག་སོགས་མིང་
བཏགས་ཤིང་རང་རང་གི་འགལ་ལྷོ་བཅད་པའི་རྗེས་ཀྱི་ངེས་ཤེས་ཇི་སྟེད་སྟེས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པས་དེ་
ལྷར་སྟེ་བ་ཡིན་པས་ན་སེལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཡུལ་གྱི་སྟོན་ཆ་སོ་སོར་བྱེ་བ་ཡི་ཡུལ་ཅན་དུ་འགྱུར་པོ། རྟོག་མེད་ལ་ཡུལ་
མངོན་སུམ་ལྷང་བ་ཞིན་པའི་རྗེས་སུ་རྟོག་པས་ངེས་པ་དང་། དེ་མི་ལྷང་བ་ཞིན་རྟོག་པས་དབྱེད་པ་ཅམ་ལས་དེ་གཉིས་གང་ལྟར་ཡང་རྟོག་པ་རང་
ངོ་ནི་རང་མཚན་ཡོད་པ་མིན་པར་འདྲ་སྟེ། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་ཡུལ་སེལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་མངོན་
སུམ་ལ་མི་ལྷང་བ་ཉག་ས་ལ་སྟོས་པ་དུ་བ་ལས་མེར་ངེས་པ་ལྟ་བུ་འཕྲ། མི་སྟོས་པ་མེའོ་སྟམ་པ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་ཀྱང་རུང་སྟེ་སྟོ་
ངོའི་དོན་དེ་སྐྱ་དང་རྟོག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས། ཡུལ་གང་ཞིག་ཉག་མི་ཉག་དང་ཡོད་མེད་སོགས་སུ་ངེས་པ་དེ་ཡང་གཞན་
སེལ་ཡིན་ནོ། །དབྱེ་བ་བྱམ་པ་མི་ཉག་པར་ངེས་པས་ཉག་འཛིན་གཙོད་པ་ལྟ་བུ་བདེན་པ་དང་། ཉག་པས་མི་ཉག་ལྟ་བུ་མི་བདེན་པ་
དང་། མཐའ་གཉིས་ཀར་འཇུག་པ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་གཞན་སེལ་དེ་

༩༩༽

རྟོག་པའི་འཇུག་ཚུལ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཐེ་ཚོམ་གྱིས་ཡུང་རྟོག་པའི་སློབ་མཁའ་གང་རུང་དེ་ལ་འཛིན་པས་སེལ་བ་ཡིན་
ལོ། །གཉིས་པ་མེད་པ་གཞན་སེལ་གྱི་སྐྱོ་སྐྱོ་གཉིས་འཇུག་ཚུལ་གཅིག་པས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ལ་གསུམ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། དངོས་
མེད་སྣང་ཡུལ་མ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། མེད་པ་གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི་ཡོད་པ་སྟེ་དོན་བྱེད་རྣམ་པ་གཅོད་པ་ཞེས་
བྱའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི། དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་པ་བྱམ་མེད་སོགས་དང་། མེད་པ་རི་བླ་དང་རྟོག་དངོས་སོགས་གཅོད་པ་ཡི་
སློབ་སེལ་བ་དེ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་དངོས་མེད་སྣང་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ལ་གཉིས། འཐད་པ་དངོས་དང་། དེ་ལ་མི་
འཐད་པ་སྣང་བའོ། །

༩༦༣༽

དང་པོ་ནི། དངོས་མེད་སྣང་ཡུལ་མིན་ཏེ། དངོས་མེད་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་མིན་པས་ངོ་བོ་མེད་པ་དེ་ནི་ཤེས་བྱ་ཉིད་
མིན་ལ། དེས་ན་དངོས་པོ་བསལ་བ་ཙམ་གྱི་ཆ་ལ་དངོས་མེད་ཅེས་ནི་མིང་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་
དེ་ལ་མི་འབྲང་བ་སྤང་བ་ལ་བཞི། དངོས་པོ་དང་མཚུངས་པ་སྤང་བ། ཚད་མ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ། གཤམ་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ། ལྷང་དང་
འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཤམ་ཏེ་དངོས་མེད་ལ་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་ཀྱང་དངོས་མེད་རང་གི་ངོ་བོ་གྲུབ་པས་ཅིང་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ག་
ལ་ཡིན། དངོས་པོའི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་ཙམ་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ན། འོ་ན། དངོས་པོ་ལ་འང་དངོས་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པས་མ་གྲུབ་པར་
མཚུངས་སོ་སྟམ་ན། དངོས་པོ་རང་གི་རྒྱ་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པར་རྟོག་མེད་ཀྱི་
ངོར་རང་དབང་གིས་སྣང་བས་གྲུབ་ཅིང་རྟོག་ངོར་སེལ་བས་འགྲུབ་ལ། དངོས་མེད་ནི་རྒྱ་ཡིས་མ་བསྐྱེད་པས་སམ་བསྐྱེད་དུ་མི་
བྱུང་བའི་ཕྱིར། དགག་བྱའི་དངོས་པོ་བཀག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སྒོ་ངོ་

༩༤༽

ཁོ་ནར་གཞན་སེལ་གྱིས་སྐྱབ་དགོས་པས་ལྷོས་མི་ལྷོས་མི་མཚུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཚད་མ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ནི། ཡང་ཁོ་ན་དེ། རི་
བོང་གི་རྩ་དང་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་སོགས་པ་མེད་མོད་གྱི་འདུས་མ་བྱས་དང་རྟོག་བཅས་དང་རྟོག་མེད་གྱི་འབྲུལ་
ཡུལ་དོན་སྤྱི་དང་ཆེ་གཉིས་ལྟ་བུ་མེད་སྤང་གཉིས་དེར་སོ་སོར་སྤང་བ་ཡི་ཚུང་བའི་སྟོབས་ཉིད་ལས་དེ་འཇལ་གྱི་ཚད་མ་
དེའི་ཡུལ་དེ་རྣམས་ཡོད་པར་བྱུབ་སོ་ཞེ་ན། ཡུལ་དེ་དང་དེར་སྤང་བ་དེ་ནི་ཤེས་པ་ཉིད་ལས་མ་འདས་པ་ཡིན་གྱི། ཤེས་
པ་ལས་གུད་ན་སྤྱིར་རམ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་འདོད་ན་ནི་སྤོ་བཏགས་ཡིན་པས་དེ་དོན་ཡིན་པར་ཚད་མས་གཞལ་མི་རུས་
སོ། །དེས་ན་འདུས་མ་བྱས་བཏགས་མིན་དང་། བཏགས་འགོག་དང་། ཉམ་མཁའ་སྟེ་གསུམ་དང་། འབྲུལ་ཡུལ་གཉིས་
ལ་རོ་མོ་ཡོད་པར་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་མེད་དེ། ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་མ་ཚང་བས་རྒྱུན་དད་པའི་ཚད་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་
གྱིས་སྤང་བྱ་སྤངས་པའི་ཆ་ལ་འགོག་པ་གཉིས་དང་། རོགས་རེག་བཀག་ཅམ་ལ་ནམ་མཁའ་ཞེས་བཏགས་པ་དང་། སྤྱི་དོན་ལ་མ་བྱུབ་པར་སྤར་
བཤད་ཟེན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གསུམ་པ་གྲགས་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ནི། འོ་ན། རྣམ་

༧༥༽

མཁའ་མེད་ན་འཇིག་རྟེན་དང་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ཀ་དང་འགལ་ཉེ། རྣམ་མཁའ་སྣང་ཚམ་དང་། རྣམ་མཁའ་ལ་
 དཔེར་བཅོལ་བ་ཐམས་ཅད་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བའི་སྲིར་ཞེ་ན། རྣམ་མཁའ་ཞེས་པ་དེ་ནི་སོགས་རེག་དང་བལ་ཚམ་ལ་བཏགས་པར་ཟད་གྱི།
 རོན་དུ་རྣམ་མཁའ་ལ་རང་མཚན་མེད་པའི་སྲིར་མངོན་སུམ་གྱི་ལྷལ་མིན་ཉེ། རང་རིག་གིས་གྲུབ་ན་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ། རོན་
 རིག་མིག་སོགས་གྱིས་གྲུབ་ན་གཟུགས་སོགས་སུ་འགྱུར་རོ། །རྣམ་མཁའ་དང་ཚོས་གང་ཡང་དེ་སྲུང་དང་། བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་
 མེད་པའི་སྲིར་རྗེས་དབག་གིས་ཀྱང་ཡོད་པར་འགྲུབ་པ་མེད་པ་དེས་ན་རྣམ་མཁའ་ཡོད་དོ་ཞེས་གྲུབ་པར་བྱེད་པ་
 ལ་ཚད་མ་གང་ཡང་མེད་པས་དམ་བཅའ་ཚམ་དུ་ཟད་དོ། །འོན་ཀྱང་ རྣམ་མཁའ་སྟོན་པོར་སྣང་བ་དང་། ལུ་གཤི་ནང་གི་རྣམ་མཁའ་
 མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་འདི་དག་ཇི་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱན་རྣམ་མཁའ་ཞེས་སྟེང་གི་གནམ་སྟོན་པོར་སྣང་བ་འདི་ནི་རི་རབ་སོགས་གྱི་འོད་ཡིན་པས་
 ཁ་དོག་གི་གཟུགས་ཡིན་གྱི། རྣམ་མཁའ་མིན་ལ། ལུ་གཤི་ནང་སྟོང་བ་ཉ་རེ་བ་མཐོང་བ་ནི་དེར་གཟུགས་གཞན་མ་མཐོང་བའི་
 ཆ་ཚམ་ཞེག་ཡིན་གྱི། རྣམ་མཁའ་མཐོང་བ་མིན་པ་དེས་ན་རྒྱན་དང་ལུ་ག་ཡི་རྣམ་མཁའ་རྣམ་མཁའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་
 ལུང་བ་མིན་ནོ། །

༩༩༽

ཡང་ཁོ་ན་ལེ། འདུས་མ་བྱས་རྣམས་མ་བྱུང་ན་ཤེས་བྱ་ལ་འདུས་བྱས་མ་བྱས་དངོས་འགལ་ཡིན་པས་འདུས་མ་བྱས་རྟག་དགོས་
 ཤིང་། ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པས་ཀྱང་རྟག་པའི་དཔེ་ནམ་མཁའ་ལ་མཛད་པ་སོགས་ལུང་ལས་རྟག་པར་བཤའ་བ་རྣམས་དང་འགལ་མོ་
 ཞེ་ན། རིག་པ་ཅན་པ་སོགས་སྲུ་སྟེགས་བྱེད་དང་། བྱེ་བྲག་སྐྱབ་སོགས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟག་སྐྱབ་གཉིས་པོ་ནི་ཚོས་ཐམས་
 ཅད་རྗེས་སྲུ་འདོད་པའི་སྤྱིར་ནམ་མཁའ་སོགས་ཀྱང་རྟག་པར་འདོད་མོད་ཀྱི། དཔལ་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མི་རྟག་
 པ་ལས་ལོག་ཅམ་ལ་རྟག་པའི་ཐ་སྙད་འདོགས་པར་མཛད་ཀྱི། ཡོད་རྟག་གི་གཞི་མཐུན་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས།
 མེད་པ་རྟག་ཉིད་ག་ལ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་སློབ་བརྟགས་པ་ཅམ་དུ་བཞེད་པའི་བྱིར་རོ། །སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་ནི། དབང་ཤེས་ནི་དགག་
 སྐབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་མི་བརྗོད་པར་སྤང་བ་ཅམ་དུ་བརྟགས་པ་ཡིན་པས། དཔེར་ན་སྐབས་པ་མིག་ཅན་དང་འབྲུ་ལ། རྟོག་པ་ནི་རང་གིས་
 ཡུལ་དངོས་སྲུ་མ་མཐོང་ཡང་སེལ་བའི་ངོར་ཡིན་མིན་སོགས་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་བྱིར་ལོང་བ་སྐྱབ་མཁས་དང་འབྲུ་ཞེང་། རང་རིག་མེད་
 བ་མཐོང་རྟོག་གི་ཐ་སྙད་ཅི་སྟེད་ཀྱང་མེད་ལ། རང་རིག་གིས་སྤོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་རྟོག་པས་འཇུག་པས་ན་རང་རིག་
 དབང་པོ་ཚང་བ་ཡིས་རྟོག་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་

༩༦༽

བ་གཉིས་པོ་དེ་ཡི་བདེ་སྤོང་དང་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཅེས་བྱ་བ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་

བའོ། །།གཉིས་པ་སེལ་བ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ལ་ལྷ་སྟེ། ལྷི་མེད་ན་བདེ་སྤོང་མི་སྲིད་པ་སྤང་བ། གཞན་སེལ་ཡིན་ན་པན་ཚུན་བརྟེན་པར་ཐལ་
བ་སྤང་བ། གཅད་བྱ་མེད་པ་ལ་གཞན་སེལ་མི་འདུག་པ་སྤང་བ། སེལ་བ་དངོས་པོ་བྱུང་མ་བྱུང་བརྟགས་ན་མི་འཐད་པ་སྤང་བ། སེལ་བ་ལྷི་མེད་
ན་གཞི་མ་ཐུན་མི་སྲིད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷེ་བཀ་པ་ན་ལེ། བརྗོད་བྱ་སྤྱི་དོན་ལ་མེད་པའི་སྤྱིར་ན་དེ་ཡི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་བྱ་
མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ལྷ་མི་ཡུལ་སྟོན་དུ་བྱུང་བེན་པ་དེས་ཚུར་བཞག་པ་མ་ཡིན་གྱི། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་
པར་སྤྱར་ནས་འདུག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་ནམས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བརྗོད་བྱའི་ཡུལ་ཡོད་པ་ལ་ལྷོས་པའི་དེས་པ་
མེད་དོ། །ཁོ་ན་ལེ། གལ་ཏེ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ནམས་དོན་ཀྱི་སྤོན་ས་གཞག་པ་མེན་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དུང་གི་དཀར་པོ་ཞེས་ཚོས་བརྗོད་པའི་སྤྱི་དང་།
དུང་དཀར་པོ་ཞེས་ཚོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྤྱི་ཐ་དང་དུ་སྤྱར་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་

༧༩༩

ཉེ། རོན་ཐམས་ཅད་རང་མཚན་རྒྱུ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། རོན་གྱི་ངོ་བོ་རང་མཚན་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པས་ཁྱད་
 བར་མེད་གྱི། དེ་ལ་དྲུང་མ་ཡིན་དང་ཁྱད་པར་གཞན་སྤོང་བ་དང་མི་སྤོང་བའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་གང་བརྗོད་པར་འདོད་པ་
 དེ་གོ་སྤྲོ་བའི་སྤྲད་དུ་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྤྲ་གཉིས་སྤྱར་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཞིང་གོ་བ་ལ་དངོས་འགལ་ཞིང་མིན་
 གཅོད་པ་གཞན་སེལ་གྱི་སྤྲ་ཡིན་ན། ཞིང་གོ་བར་ཞིང་མིན་དང་། ཞིང་མིན་གོ་བ་ཞིང་ལ་ལྟོས་དགོས་པ་ན། དེ་ནི་དེ་དང་དེ་མིན་གོ་
 བ་གཉིས་པོ་པན་ཚུན་བརྟེན་དགོས་པའི་སྤྱིར་གང་རུང་གཅིག་རྒྱུ་པར་འཛིན་པ་མ་གྲུབ་པས་ཅིག་ཤོས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་ལ།
 མཐར་གཉིས་ཀ་འཛིན་པའང་མེད་པར་འགྱུར་བ་དེས་ན་དེ་མིན་གཅོད་པའི་གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་འདི་དག་འཐད་པ་མི་
 སྲིད་དོ་ཞེས་ཟེར་ལོ། །འདིའི་ལན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མགོ་མཚུངས་ཀྱིས་དགག་པ་ནི། བྱིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཞིང་ཞེས་པའི་བདེ་དེས་
 དངོས་འགལ་ཞིང་མིན་མི་གཅོད་ན་ཞིང་དེ་ཡི་ངོ་བོ་རྟོགས་པར་མི་སྲིད་དེ། ཞིང་འོན་ཅིག་ཅེས་པའི་སྤྲ་དེས་སྤྲ་ལྟ་བུ་
 གཅིག་མ་བཅད་

༡༫༩༽

ན་དེའང་ཐུན་མོང་དུ་གོ་བར་འགྱུར་གྱི། ཤིང་ཁོ་ན་ལ་གོ་བ་མི་འབྲང་ལ། གཅོད་ན་འགལ་སྐྱོ་གཅིག་མ་བརྒྱང་བར་ཅིག་ཤོས་མི་
 རྟོགས་བས་ཉེས་པ་སོན་གནས་བས་ཤིང་མི་འགྲུབ་བས། དེ་ལྟ་ན་ཁྱེད་ལ་འང་ཤིང་དགག་སྐྱབ་གྱི་ཐ་སྐྱད་ཐམས་ཅད་མེད་པར་
 འགྱུར་རོ། །ཡང་དེ་ན་རེ། དངོས་འགལ་ཤིང་མིན་བསལ་ཉེ་དགག་པ་སྣོན་དུ་འགྲོ་བའི་སྐོན་ནས་དངོས་པོ་ཤིང་དེ་མི་སྐྱབ་
 གྱི། འོན་ཀྱང་སྐྱབ་པ་རྒྱང་བ་འདོད་དེ། ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པ་གཅིག་མཐོང་བས་དེ་ལ་འདི་ཤིང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་
 ལ། ཕྱིས་ཐ་སྐྱད་ཁྱེད་པ་ཉིད་གྱི་དུས་ན་འང་ཤིང་དེ་ཉིད་རྟོགས་སོ་ཞེ་ན། འོན་ཀྱང་གྱི་དང་པོ་བརྗོད་ཡི་དུས་ན་འདི་ལྟ་བུ་
 ཤིང་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་ཤིང་ཡོད་ཅེས་ཤིང་མ་ཡིན་པ་གཞན་མ་བཀག་ན་ནི་ཕྱིས་ཐ་སྐྱད་གྱི་དུས་སུ་རྗོངས་ལ་སོགས་པའང་ཤིང་
 དུ་རྟོགས་ནས་འདོད་བའི་ཤིང་དེ་བརྗོད་པའི་འགྲུབ་ལ། གལ་ཏེ་འདི་འབྲུག་པ་ཁོ་ན་ཤིང་ཡིན་ཞེས་གཞན་ཤིང་ཡིན་པ་བཀག་ན་ཐ་
 སྐྱད་གྱི་ཆེ་བརྗོད་པའི་འདོད་བྱ་ཤིང་དེ་འགྲུབ་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་ཤིང་མིན་གཞན་བསལ་བས་ན་གཞན་སེལ་དུ་སྐྱབ་པ་
 ཡིན་རོ། །གཉིས་པ་དངོས་པོའི་ལན་ནི། དེ་གྱི་ལུགས་ལ་འདི་ལྟར་ཡལ་ག་ལོ་མ་དང་ལྡན་པའི་དོན་ཞིག་མཐོང་ནས་དེ་ལ་
 ཤིང་གི་བརྗོད་པས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་བརྗོད་དེ་རྟོག་བཅས་གྱི་སྐོས་དེའི་རིགས་མཐུན་པ་རྣམས་ལ་

༡༥༠༽

གཅིག་ཏུ་ཞེན་ནས་སྐྱོར་བར་བྱེད་ལ། རིགས་དེ་ནི་རིགས་མི་མཐུན་གཞན་སེལ་བ་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །འོ་
 བ། སྐྱེ་ཐམས་ཅད་གཞན་སེལ་ཁོ་ནས་སྐྱོན་ན་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཚིག་ཁོ་ན་དངོས་སུ་སྐྱོར་དགོས་པར་འགྱུར་ལོ་ཞེ་ན། དངོས་སུ་མ་
 སྐྱར་ཡང་མིང་ཐམས་ཅད་གཞན་ལས་བསྐྱོད་ནས་དེར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཚིག་ཀྱུན་དེས་གཟུང་གི་སྐྱོང་པོ་ཅན་
 ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱམ་པར་རྒྱ་འོན་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱམ་པ་ཁོ་ནར་རྒྱ་ཁོ་ན་སྐྱེར་ནས་འོང་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་དུ་བྱམ་པ་མི་
 དགོས་ན་རྒྱ་འོན་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་དང་། རྒྱ་མི་དགོས་ན་བྱམ་པ་འོན་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་དང་། གཉིས་ཀ་དེས་པར་མི་འཛིན་ན་ཅི་ཡང་རུང་བ་འོན་
 ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་འཛོལ་པར་འགྱུར་ལོ། །འདི་སྐབས་མཁས་གྲུབ་དགོ་དཔལ་བ་ལ་དགག་པའི་མཐའ་དཔྱོད་ཤེས་པར་འདོད་
 བ་མཁན་ཚེན་ངག་ཚོས་ཀྱི་གསུང་ལས་ཤེས་པར་བྱལོ། །གསུམ་པ་གཅད་བྱ་མེད་པ་ལ་གཞན་སེལ་མི་འཇུག་པ་སྤང་བ་ནི། ཤེས་བྱ་དང་།
 ཐམས་ཅད་དང་། མཐའ་དག་མ་ལུས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོ་རྣམས་ལ་དེ་མ་ཡིན་པ་གཞན་གཅད་བྱ་མེད་དེ། མཐའ་དག་གི་ཡུལ་ཅན་
 ཡིན་པས་དེ་ལ་རྣམ་གཅད་ཀྱི་གཞན་སེལ་འཇུག་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་སོགས་དེ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་མེད་
 བའང་དེ་མིན་དུ་

༩༥༩

སྐྱོ་བཏགས་པའི་སྐོ་ནས་རྣམ་གཅད་ཡོད་དེ། རྐོ་ངོར་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་སྐྱོ་བཏགས་པ་ཉིད་གཙོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་སེལ་
 བ་དངོས་པོ་གྲུབ་མ་གྲུབ་བཏགས་ན་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ནི། ཡང་ཁོ་ན་རེ། གཤམ་ཉེ་བྱིད་ཀྱི་འདོད་པའི་གཞན་སེལ་ལམ་ལྗོགས་པ་དེ་
 དངོས་པོར་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ན་སྤྱི་དངོས་པོར་འདོད་པ་དང་མཚུངས་པའི་སྐྱོན་འཇུག་ལ། དངོས་མེད་ཡིན་ན་ཅི་ཡང་
 མེད་པས་དེ་བཞག་པ་དང་དེ་ལས་དོན་ཐོབ་པའི་དགོས་ཀྱིས་གང་ཡང་མེད་པ་དེས་ན་ལྗོགས་པ་ཞེས་པའི་རྣམ་གཞག་འདི་ནི་མི་
 དགོས་ལོ། །ལན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གཞན་གྱི་ལན་དགག་ན། འདི་ལ་ལན་དུ་བོད་ཀྱི་རྣམ་གཞི་པ་རྣམས་པལ་ཆེར་ནི་
 དངོས་མེད་ཀྱི་ལྗོགས་པ་དངོས་མེད་ཡིན་ཀྱང་དངོས་པོའི་ལྗོགས་པ་དངོས་པོར་འདོད་དེ། དེ་དངོས་པོ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་
 འདོད་པས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་སྤྱི་དངོས་པོར་འདོད་པ་དང་མཚུངས་པ་ཡི་སྐྱོན་བརྗོད་པ་འདི་ནི་གཤོན་པར་
 དཀའ་སྟེ། ཤིང་མིན་ལས་ལྗོགས་པའི་དངོས་པོ་དེ་ལ་པ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་ཞེས་འདི་ལོ། །ལ་པ་ཡིན་ན་ལ་པའི་རང་བཞིན་དེ་
 གཞན་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགོ་བས་གཞན་ཅ་རྣམ་སོགས་ཤིང་མིན་པར་འགྱུར་ལ། ལྷོགས་གཉིས་པ་ལྟར་གཞན་ཅ་རྣམ་སོགས་

༡༢༩༽

ཤིང་ཡིན་ན་ལ་ལ་ཤིང་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ལ་པ་དེ་ཡི་རང་བཞིན་ནམ་ངོ་མོ་གཞན་ཅན་སོགས་ཀྱི་ངོ་མོ་དང་གཅིག་པ་
 མིན་པའི་སྲིད་ཏེ། ལ་པ་ཤིང་མིན་ལས་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་ལོ། །སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་ནི། སྤྱི་དང་ལྡོག་པ་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་པ་
 དེས་ཚོས་གྲགས་ཀྱིས་གང་བཀག་པ་དེ་སྤྱིང་ནད་ཀྱིས་ཁས་སྦང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ན་མོད་འདིར་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་གཞུང་
 བཟུང་ནས་བདག་ཉིད་ཚེན་པོའི་རིགས་པ་འི་མ་མེད་པ་རྣམས་ལྡོག་ཅིང་བསྐྱབས་པའམ་འགོག་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི།
 དཔེར་ན་ནགས་ལ་གནས་པའི་སྤྱི་ཏུ་དག་གིས་རང་གནས་བཟང་པོ་སྡོན་པའི་ཤིང་ལ་མི་གཙང་བ་འཕྲོར་བ་ལྟ་
 བུའོ། །གཉིས་པ་རང་ལན་ནི། ལྡོག་པ་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་སྟེ་ཤིང་མིན་པས་ལྡོག་པ་དོན་ལ་གྲུབ་ན་ལ་ལྷུག་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་
 ལ། སེམས་མེད་ལས་ལྡོག་པ་དོན་ལ་གྲུབ་ན་རྟ་སྐྱང་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལོ། །འོན་ཀྱང་སློ་ཡི་འཇུག་ཚུལ་དབྱེད་པ་ན་དེ་མིན་
 ལས་ལྡོག་པ་མཚུངས་པའི་སློན་སྤྱི་གཅིག་ཏུ་འཆར་བ་སྟེ། ལྷང་བཏགས་གཅིག་ཏུ་འཇུག་ནས་གོ་བར་འཐད་པ་ནི་རིགས་མ་ཐུན་ཀྱི་དངོས་
 པོ་ཀྱན་ལ་ཡོད་པའི་སྲིད་གཞན་སེལ་ལ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའི་དགོས་ལུས་མེད་པའི་སློན་འདི་གཉིས་མེད་དོ། །དེས་
 ན་ཤིང་ཞེས་པའི་སྐྱ་གཅིག་བརྗོད་ན་ཡང་ཤིང་མིན་དགག་པ་དང་། ཤིང་སྐྱབ་པའི་ལུས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་ཀྱི།
 བྱ་བ་དངོས་སུ་བྱེད་པ་ནི་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་ལུས་པ་གཉིས་པོ་

༩༥༩༽

དེས་ལོག་ལྷོག་སྟོན་པའི་སྐྱ་གཉིས་དངོས་སུ་བྱེད་པ་པོར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། ཤིང་དང་ཤིང་མིན་གྱི་ཚོས་གཉིས་རོ་མ་
གཅིག་པ་མི་སྲིད་ཅིང་། ལྷོག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོས་གྱི་ངོ་བོ་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པས་ལྷོག་པ་བརྗོད་པ་ཉིད་གྱིས་ན་
བཏགས་པ་སྐོ་ཚོས་དང་མཐོང་བ་དོན་ཚོས་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་བས་བསྐྱེད་པའི་སྐྱ་དེ་ལྷོག་པའི་དངོས་པོ་སྟེ་དོན་རང་མཚན་ལ་
གྲུབ་པར་གསུངས་པ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྐྱ་གཉིས་བྱེད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། །འཛུལ་ཚུན་ཡོད་པ་མིན་གྱིར་འདི། །དངོས་མེད་དངོས་པོར་
ལྷན་ཉིད་དུ། །མཐོང་བ་སྐོ་ཡིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །ལྷ་པ་སེལ་བ་ལ་སྦྱི་མེད་ན་གཞི་མ་ལྷན་མི་སྲིད་པ་སྤང་བ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་ལ་སོགས་
པ་ན་པེ། བྱེ་བྲག་ཐ་དད་པ་རྣམས་ལ་གཅིག་ཏུ་འདུ་ཞིང་འབྲེལ་བའི་ལྷན་མོང་གི་སྦྱི་གཅིག་མེད་ན་ལྷན་ལ་དང་སྟོན་པོ་ལ་
སོགས་པའི་ཚོས་ཐ་དད་པ་རྣམས་གཞི་གཅིག་ལ་མི་འདུ་བས། ལྷན་ལ་ཡང་ཡིན་ལ་སྟོན་པོ་འདུ་བའི་གཞི་མ་ལྷན་མེད་
པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་ལྷན་ལ་དང་དེའི་ཁ་དོག་གཉིས་དོན་ལ་ཐ་དད་པ་མིན་ཡང་། ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པའི་གཞན་སེལ་གྱིས་སྟོ་མིན་
ལས་ལྷོག་པ་དང་། ལྷན་ལ་མིན་པ་ལས་ལྷོག་པ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་དབྱེ་ནས་གཅིག་ཏུ་སྦྱུད་པའི་གཞན་སེལ་གྱིས་ལྷན་ལ་

༡༥༩༽

ཡང་ཡིན་ལ་སྒྲོན་པོ་འང་ཡིན་ཞེས་བསྐྱེས་པའི་རྟོག་པའི་རོར་གཞི་མ་སྤུན་པ་ལྟ་བུར་སྤང་བ་ཡིན་གྱི། དབང་ཤེས་ཀྱི་རོར་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། དོན་གྱི་སྤྲེང་ན་དེ་གཉིས་ཐ་དད་ཏུ་མེད་པས་སོ། །དེས་ན་ལྷན་ལ་དང་སྒྲོན་པོ་གཉིས་ཡིན་པའི་གཞི་དངོས་སམ་མངོན་སུམ་ནི་ཡུལ་
རང་མཚན་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པའི་སྤྱིར་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་གཞི་མ་སྤུན་ཞིག་ཡོད་ན་རང་མཚན་སྤྲེང་ན་ཡོད་དགོས་ཀྱང་། དེ་
རང་མཚན་སྤྱིར་བའི་དབང་པོའི་སྤོད་ཡུལ་མིན་པའི་སྤྱིར་དོན་ལ་གཞི་མ་སྤུན་ལོགས་སུ་མ་གྲུབ་སོ། །སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་ནི།
འདི་ལྟར་ཤེས་བྱ་ལ་དབྱེད་པ་ན་སྤང་ཡུལ་གྱི་སྐྱབ་པ་དོན་རང་མཚན་ནི་སྤྱིས་བྱའི་འཇུག་ལྡོག་གི་ཡུལ་དངོས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་
རྟོག་གའི་གསང་གནད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སློབ་གཅིག་ཏུ་གཞན་སེལ་ཡིན་པས་སྐྱབ་དང་གཞན་སེལ་གྱི་འཇུག་ཚུལ་གྱི་ནམ་གཞག་
ནམ་དག་གི་ལྟ་བུའི་མིག་དང་ཤེས་པའི་སློབ་ལོ་གསལ་པོ་གཉིས་ཚོགས་ཤིང་ལྡན་པའི་རྟོག་གོ་བ་དེ་ཤེས་བྱ་ཡི་
གནས་ཚུལ་མ་ཞོར་བའི་དེ་ཉིད་ལྟ་བུ་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་སྐྱབ་དང་བྲལ་བས་སྤང་དོར་སྐྱབ་ན་ཀུན་མཁྱེན་དང་འབྲ་བར་སྐྱོངས་པ་མེད་
ཅིང་མི་འཇིགས་པའི་བྱ་མཚོག་གི་གནས་འཕྲོག་སོ། །ཞེས་བྱ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །ཚད་མ་རིགས་
པའི་གཉེར་ལས་སྐྱབ་པ་དང་གཞན་སེལ་བཏུག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཞི་པའི་མཚན་འགྲེལ་བཤད་པའོ། ། ॥

༩༥༽

གསུམ་པ་བཅོད་བྱ་དང་ཚོད་བྱེད་བཏགས་པའི་ཚུལ་ལ་དག་གཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་གཉིས་ཉེ། རང་མཚན་བཅོད་བྱར་འདོད་པ་
དང། མྱི་བཅོད་བྱར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལའང་གཉིས་ཉེ། དོན་རང་མཚན་བཅོད་བྱར་འདོད་པ་དགག་པ་དང། ཤེས་པ་རང་མཚན་
བཅོད་བྱར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་རང་མཚན་རྒྱུ་པ་བཅོད་བྱ་ཡིན་ཉེ། བྱམ་པ་འོན་
ཅིག་ཅེས་བཅོད་པ་ན་ཚུ་སྐྱོར་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་འོན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སུ་སྟེགས་བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པ་འགའ་

༩༥༽

ཞིག་སྒྲིལ། །དེ་མི་འཐད་དེ། རོན་རང་མཚན་ལྷལ་དུ་སྐྱེས་སོ་སོར་ངེས་པ་ནི་མཐའ་ཡས་པའི་སྲིར་ན་རེ་རེ་བཞིན་
 འདི་དང་འདི་ནི་སྲུམ་པོའི་ཞེས་བརྗོད་གདགས་པར་མི་རྣམས་ལ། གལ་ཏེ་རྣམས་སུ་རྒྱལ་ཡུང་གིས་ཐ་སྐྱོད་བྱེད་པའི་ཆེ་ན་ཡང་སྲར་
 གང་ལ་བརྗོད་བཏགས་པའི་དང་པོའི་རང་མཚན་དེ་རྟེན་པར་དཀའ་སྟེ། འགགས་ཟེན་པའི་སྲིར་རོ། །གལ་ཏེ་མ་རྟེན་ན་གཞན་གྱི་
 བརྗོད་ཡིས་གཞན་གོ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཀ་པའི་བརྗོད་སྲུམ་པ་མི་གོ་བ་བཞིན་རོ། །གཞན་ཡང་ཚོད་ལྟར་ན་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་
 སྲུམ་པ་ནི་སྒྲིལ་བརྗོད་བྱ་ཉིད་དུ་རུང་བ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་ད་ལྟར་རང་མཚན་མེད་པའི་སྲིར་རོ། །གཞན་ཡང་སྒྲིལ་
 ཡིས་རང་མཚན་དངོས་ལྷལ་དུ་བྱེད་པ་ཉིད་བརྗོད་པ་ཡིན་ན་མིག་དབང་དང་སྒྲུབ་པ་ཡིད་བྱེད་ལ་སོགས་པ་དགོས་
 པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བརྗོད་པ་ཉིད་གྱིས་རང་མཚན་རྟོགས་པའི་སྲིར་རོ། །དེས་ན་དོན་རང་མཚན་ཐམས་ཅད་མ་འདྲེས་པ་སིལ་བུ་ཡིན་
 པ་ལ་མིང་དོན་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་སྲིར་དབང་པོས་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་འཛིན་མི་སྲིད་ལ། བརྗོད་བྱ་དེ་
 ཡི་མིང་ནི་འདི་ཡིན་ལོ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་སྒྲེལ་པ་ནི་དཔྱོད་པ་ཡིན་པའི་སྲིར་གཞན་སེལ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དེས་ན་བརྗོད་པ་
 རོལ་དང་པོ་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ་བྱེད་པའི་ཆེ་བརྗོད་བྱ་རང་གི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ཏེ་སྲུམ་པ་མཐོང་བཞིན་པ་འདི་སྲུམ་
 པོའི་ཞེས་བརྗོད་སྲུར་ན་ཡང་བརྗོད་དེ་ནི་རྟོག་ཐོར་ཤར་བའི་སྲི་

།།

ལ་སྐྱོར་བར་བྱེད་དེ། དེ་དུས་ཀྱི་རང་མཚན་རྒྱང་བ་ལ་འཆད་ཉན་གཉིས་ཀས་མི་འཛིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བར་དེ་འང་དོན་ལ་ཡོད་མེད་སོགས་
 ཕྱིས་ཐ་སྐྱད་བྱེད་པའི་དོན་དུ་འདོགས་ཏེ། བར་མེད་ན་ཐ་སྐྱད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཀལ་ཉེ་དབང་པོས་རྫོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོ་
 དང་འབྲེས་པའི་དོན་འཛིན་ན་བྱམ་སོགས་ཀྱི་བར་སྐྱར་བ་མེད་ཀྱང་རང་མཚན་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་འདི་ནི་བྱམ་པའོ་སྐྱམ་དུ་
 རང་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་དགོས་སོ། །ཡང་དེ་ན་དེ། སྐྱིར་སྐྱོད་འབྲེས་པ་མེད་ཀྱང་དོན་མཛོན་སྐྱམ་མཐོང་བཞིན་པའི་ཆེ་
 དབང་པོའི་སྐོལ་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཡིད་ཤེས་དེས་བྱམ་པ་མཐོང་བའི་མཐོང་དོན་དང། དེས་བར་སྐྱོར་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱོ་
 གཉིས་འབྲེས་པ་ཡིན་པས་ན་སྐོལ་དེའི་རོ་སོ་རྟོག་བཅས་ཡིན་ཀྱང་རྟོག་མེད་མཛོན་སྐྱམ་དང་འབྲ་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་འདོད་
 བ་མཐོང་རྟོག་གི་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཐོང་ཆེ་རྟོག་པ་མེད། རྟོག་ཆེ་མཐོང་བ་མེད་པས་མཐོང་བཞིན་དུ་དོན་རྟོགས་
 མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཞེས་ཟེར་རོ་སོ། །འདིའི་ལན་ལ། དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པ་མིན་ཡང་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པའི་རྒྱ་ནི་ཤེས་པ་ཅིག་ཅར་
 འཇུག་པའི་ལུགས་ལྟར་ན་རྟོག་བཅས་དང་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཡིད་གཉིས་སོ་དངོས་ཡུལ་ཐ་དད་ཀྱང་འཇུག་ཡུལ་གཅིག་
 ལ་དུས་ཅིག་ཅར་འཇུག་པ་ལ་སྐྱུན་སོ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རེ། ཤེས་པ་རིམ་འཇུག་པའི་ལུགས་ལྟར་ན་མཐོང་
 རྟོག་གཉིས་རིམ་གྱིས་

༧༥༽

འདུག་ཏུ་ཚུགས་ཀྱང་འདུག་པ་སྐྱུར་བས་ཚུ་བོ་ལྟར་རྒྱན་མ་ཆད་པར་འབྱུང་བ་ལ་སྐྱོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པ་
ཡིན་གྱི། འོན་ལ་དེ་གཉིས་གཅིག་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ཤེས་པ་རང་མཚན་བརྗོད་བྱར་འདོད་པ་དག་པ་ནི། རྫོང་ར་ཀ་བུམ་སོགས་སྣང་བའི་
དོན་ཤེས་པ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པས་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། དེའང་མི་འཐད་དེ། ཤེས་པ་འང་རང་གི་མཚན་
ཉིད་རྒྱང་པ་ཡིན་པ་དེས་ན་དེ་ཁོ་ན་ལ་བརྟུན་ཀྱེད་པ་མི་རུང་སྟེ། རང་མཚན་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐ་སྙད་དང་བརྟུན་ཏུ་སྣ་
ཕྱི་བ་ལ་བརྟུན་གདགས་པར་མི་བྱས་པས་སོ། །གཉིས་པ་སྐྱི་བརྗོད་བྱར་འདོད་པ་དག་ག་པ་ལ་གཉིས། རིགས་སྐྱི་བརྗོད་བྱར་འདོད་པ་དག་ག་པ་
དང་། སྐྱ་དོན་གྱི་སྐྱི་བརྗོད་བྱར་འདོད་པ་དག་ག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་ན་ལེ། སྐྱ་ཡིས་གསལ་བ་འཕམ་རང་མཚན་བརྗོད་ན་སྐྱོན་
ཡོད་ཀྱང་དེ་མི་བརྗོད་གྱི། ཁོ་བོ་ཅག་དོན་བུམ་པ་ལྟ་བུའི་

༡༥༩༽

རིགས་སྤྱི་བཟོན་བྱར་འདོད་པའི་སྤྱིར་སྤྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཡུལ་དུས་ཐ་དད་པའི་བྱམ་པ་ཐམས་ཅད་དོན་ལ་སྤྱི་གཅིག་མེད་
དོ། །གལ་ཏེ་ཡོད་དུ་རྒྱལ་ནའང་དེ་རྒྱུར་པ་ལ་བརྟུར་བ་ལ་དགོས་ལུས་གཉིས་ཀ་མེད་དེ། སྤྱི་མི་གསལ་དོན་གྱི་མི་ལུས་པ་
ལ་བརྟུར་བས་རང་མཚན་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པའི་སྤྱིར་ལོ། །ཡང་དེ་ན་ལེ། སྤྱི་རྒྱུར་པ་མིན་གྱི། སྤྱི་དང་འབྲེལ་བའི་རང་མཚན་རེ་
རེ་ལ་བརྟུར་བར་རང་མཚན་གོ་བ་འཐད་དོ་ཞེ་ན། རང་མཚན་ལ་མ་སྐྱར་ན་སྤྱི་ལ་སྐྱར་ཡང་རང་མཚན་གོ་མི་ལུས་པ་དེ་ལྟ་ན་
དགོས་ལུས་མེད་པའི་སྤྱི་བོར་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དངོས་ལ་བརྟུར་ཅིག་ཅེས་རང་མཚན་གོ་ན་ཐ་དད་གྱི་སྤྱི་ས་
ཅི་ཞེག་བྱ་སྟེ། ཀ་བ་གོ་བ་ལ་བྱམ་པ་མི་དགོས་པ་བཞིན་ལོ། །གལ་ཏེ་རང་མཚན་ནི་མཐའ་ཡས་པའི་སྤྱིར་བརྟུར་གསལ་བར་མི་
ལུས་སོ་ཞེ་ན། རང་མཚན་བཞིན་དུ་སྤྱི་འདི་ལ་ཡང་མཐའ་ཡས་པར་མཚུངས་པས། བརྟུར་འདོགས་པར་མི་ལུས་སོ། །གཉིས་པ་ལྡན་
མིན་འདུ་གྱིད་བཟོན་བྱར་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། གངས་ཅན་པ་ཁ་ཅིག་དང་། མང་བཟུང་བ་སོགས་ཉན་ཐོས་ཁ་ཅིག་བཞེད་འདོད་
མཐུན་པར་དེ་གཉིས་ཀས་གཞུགས་དང་། སེམས་དང་།

སེམས་ལས་བྱུང་བ་དང་མི་ལྡན་ཡང་། སྐྱོད་དོན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱས་པས་མི་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་དོན་
 བཟོད་པའི་ཉེན་དུ་གྱུར་བ་ཞིག་དངོས་ཀྱི་བཟོད་བྱུར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། མི་ལྡན་འདུ་བྱེད་སྐྱོ་བཏགས་དངོས་
 མེད་ལ་བརྟུན་བས་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་ལ་ངི་ལྟར་ཉོགས་པར་འཐད་དེ། དཔེར་ན་བྱུམ་པ་ཞེས་ནི་
 བཟོད་པ་ལས་དེ་དང་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་བ་ལང་མི་ཉོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ན་ལེ། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོ་ངོར་ཤར་བའི་བྱུམ་
 པ་དང་རང་མཚན་དེ་གཉིས་འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་། སྟོ་བ་ལྡིར་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་འདྲ་བ་ལས་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་ནས་དོན་
 རང་མཚན་ལ་འཇུག་གོ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་སོ་རྣམ་པ་ཅེས་འདྲ་བས་འབྲུལ་བ་ཡིན་ན་རེས་འགའ་རང་མཚན་ལ་འཇུག་ཀྱང་། རེས་
 འགའ་སྐྱོ་དོན་ལའང་འཇུག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་དང་དུས་རེས་འགའ་འབྲུལ་གྱི། ཀྱུན་ཏུ་འབྲུལ་སྲིད་པ་མིན་ནའང་འདི་
 བྱི་ཉོག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཉོག་ཏུ་འབྲུལ་བར་འགྱུར་བས་ན་འདྲ་བའི་སྐྱོ་ནས་འབྲུལ་བ་མིན་ནོ། །འདིའི་མཐའ་དཔྱོད་
 ཤེས་པར་འདོད་ནའང་མཁན་ཆེན་ངག་ཚེས་ཀྱི་གསུང་ལ་བལྟ་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་གཞག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ།
 དེའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །

༩༡༽

དང་པོ་ནི། བརྟེན་ལས་གོ་བར་བྱ་བ་བརྟེན་བྱའི་མཚན་ཉིད། བརྟེན་བྱའི་དོན་གོ་བར་བྱེད་བརྟེན་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་
 མོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི། འཚད་པའི་སྐབས་དང་བརྟེན་ཅམ་ལ་འཇུག་པའི་དུས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་བརྟེན་བྱེད་པའི་
 ལའང་གཉིས་གཉིས་ཉེ། བསྐྱེད་མཁུ་ན་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དོ། །དེའང་འཚད་པའི་ཆེ་ཆོག་ལོར་བརྟེན་བྱ་དང་རྟེན་བྱེད་དུ་ཤར་བའི་
 དོན་སྤྱི་དང་སྐྱ་སྤྱི་གཉིས་དངོས་ཀྱི་བརྟེན་བྱ་དང་རྟེན་བྱེད་ཡིན་ལ། རང་མཚན་དུ་གྲུབ་པའི་དོན་དང་སྐྱ་གཉིས་ཞེན་པའི་བརྟེན་བྱ་རྟེན་བྱེད་ཡིན་
 ཞེས་སོ་སོར་རྣམ་པར་བྱེ་བས་ཤེས་བྱའི་གནད་ལ་མཁུས་པར་འགྱུར་ཡང་། བརྟེན་ལ་འཇུག་པའི་ཆེ་རང་སྤྱི་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་
 གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་ཉེ་བར་སྐྱར་བ་ཁོ་ནས་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་ཆེ་དོན་རང་མཚན་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དེའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་
 གསུམ་སྟེ། སྤྱི་དངོས་ཀྱི་བརྟེན་བྱ་མེད་པར་སྐྱབ་པ། གཞི་མེད་ལ་འབྲུལ་ནས་བརྟེན་བྱེད་པའི་ཚུལ། འབྲུལ་པ་ལ་སྐྱར་བས་འཇུག་ཡུལ་ཐོབ་
 པའི་འཐད་པའོ། །

༧༩༽

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱེ་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མེད་དེ། དོན་དང་ཤེས་པ་ནི་རང་མཚན་ཡིན་པས་བརྗོད་བྱར་མི་རུང་ལ། ལྷ་སྐྱེ་དང་
དོན་སྐྱེ་གཉིས་པོ་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་དེ་བཞི་ནི་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་བརྗོད་བྱ་ཡོད་
མི་སྲིད་པས་དམ་པའི་དོན་དུ་བརྗོད་བྱ་ངོ་བོས་བྱས་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་གཞི་མེད་ལ་འབྲུལ་ནས་བརྗོད་བྱའི་ཚུལ་ནི།
རྟོག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲུལ་པའི་ངོར་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱས་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་ལ་དེ་ལ་
སྐྱེ་ངོལ་དོན་དུ་ཞེན་ནས་བརྗོད་བྱ་པས་དེ་ནི་སྐྱ་ཡི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་འབྲུལ་
པ་ལ་སྐྱར་བས་འབྲུག་ཡུལ་ཐོབ་པའི་འཐད་པ་ནི། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྐྱར་བཏགས་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་གོ་མས་
ཤིང་བརྟན་པ་ཡིས་བརྗོད་བྱས་ན་རང་མཚན་དང་དོན་སྐྱེ་མ་སྐྱེ་བར་འདི་

།།།

བུམ་པའོ་ཞེས་བསྐྱེས་ནས་བད་སྐྱར་ལ། བ་སྐྱད་དུས་ནའང་དེ་ལྟར་གོ་སྟེ། བུམ་པར་ཚུ་རྒྱགས་ཤིག་ཟེར་ན་སྤྱི་ལམ་རང་
མཚན་གང་ཞེས་མི་འདི་བར་ཡུལ་རང་མཚན་ཁོ་ན་ལ་གོ་ནས་དོན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྱི་དངོས་ཡུལ་མེད་པ་ལ་ཡུལ་དུ་
འབྱུལ་བ་ཡིན་ཡང་། དེ་ལ་ཞུགས་པ་ལྟར་དོན་ཐོབ་པས་ན་བདེན་པ་ཡིན་པར་འབད་དོ། །གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ལ་ལྷ་སྟེ། དངོས་
པོའི་སྤྱི་བརྗོད་བྱར་འདོད་པ་དང་མཚུངས་པ་སྤང་བ། ཤེས་པ་རང་མཚན་བརྗོད་བྱར་འདོད་པ་དང་མཚུངས་པ་སྤང་བ། མི་སྣུན་འདུ་བྱེད་བརྗོད་
བྱར་འདོད་པ་དང་མཚུངས་པ་སྤང་བ། བརྗོད་བྱ་མེད་ན་བ་སྐྱད་རྒྱུན་ཚད་པར་འབྱུར་བ་སྤང་བ། འབྱུལ་པའི་འབྲེལ་བ་མི་དགོས་པར་འདོད་པ་
སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཤིང་ཞེས་པའི་སྐྱ་ཡི་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་གསུགས་བརྟན་དེ་ཤིང་མིན་གཤམ་ལས་མི་སྣུག་ན་ཤིང་ཞེས་པའི་སྐྱའི་
བརྗོད་བྱར་འགལ་ལོ། །ཤིང་མིན་ལས་སྣུག་ན་ནི་ཤིང་གི་དངོས་པོར་འབྱུར་བས་སྤྱི་དངོས་པོར་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པ་དང་མཚུངས་
པར་འབྱུར་རྩ་ཞེ་ན། དམ་པའི་དོན་ལ་མི་སྣུག་སྟེ་སྣོ་དེའི་བུམ་པ་དེ་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དོན་དམ་

༧༥༽

བར་ལྡོག་ན་རང་མཚན་ལས་སྐྱོདོན་ལོགས་སྐྱོདོན་གྱི་དབང་དུ་མ་དངོས་པོར་ཡོད་དགོས་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ། རྫོག་ལུགས་སེལ་གྱི་དོར་སྐྱོདོན་
 གྱི་རང་ལྡོག་རང་མཚན་མིན་ཀྱང་རྟོག་པའི་དོར་ལྡོག་བར་སྐྱང་བ་དེ་ནི་སྐྱང་བཏགས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བར་གོམས་པའི་སྐྱབས་ལས་
 ཡིན་ནོ། །མྱིད་གྱི་སྐྱི་ནི་འབྱུང་བ་ཡིན་པར་མི་འདོད་པས་དེས་ན་དེ་དག་ག་ལ་མཚུངས་ཏེ་མི་མཚུངས་སོ། །གཉིས་
 བ་ཤེས་པ་རང་མཚན་བརྗོད་བྱུང་འདོད་པ་དང་མཚུངས་པ་སྦྱང་བ་ནི། འོན་ཏེ་རྟོག་པ་ལ་སྐྱང་བའི་དོན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་སྐྱི་དེ་བརྗོད་
 བྱ་ཡིན་ན་ནི་དེ་ཤེས་པ་ལས་འོས་མེད་པས་ཤེས་པ་རང་མཚན་བརྗོད་བྱུང་གྱི་དབང་དུ་མ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྣམ་པ་དེ་
 སྐྱང་བའི་ཤེས་པ་རང་མཚན་གྱི་ཆའམ་ལྡོག་པ་ཁོ་ན་བརྗོད་བྱ་མིན་ཀྱང་རྫོང་དོར་སྐྱང་བཏགས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བས་
 བཏགས་པ་གྱི་རོལ་ཞེན་པའི་ཆ་དངོས་མེད་དེ་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་དེས་ན་རྟོག་པ་ལ་སྐྱང་བའི་དོན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་
 དོན་སྐྱི་ལ་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་རྫོམ་ཚོད་དང་རྫོ་བསྐྱུན་ནས་འདྲིལ་རྟེན་པ་རྣམས་ཟ་སྐྱད་གྱི་དོན་ལ་གཞུགས་པའི་
 སྐྱིར་བརྟུན་སྐྱར་བར་བཟད་དོ། །མདོར་ན་ཤེས་པ་དེ་ལ་རང་ལྗོང་གསལ་རིག་གི་

༩༥༽

རོ་བོར་སྐྱེས་པའི་ལྷོག་པ་དང། རང་མདངས་ཕྱི་རོལ་ལྷར་ཤར་བའི་ལྷོག་པ་གཉིས་ལས། ལྷ་མ་བརྗོད་བྱར་མི་བྱེད་ཀྱི། ཕྱི་མ་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པ་
ཡིན་ལ། དེའང་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་མོད། འོན་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་འདུག་པའི་ཕྱིར་འབྲུལ་རོར་བརྗོད་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་སེལ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྐྱི་ལ་བརྗོད་པ་ལྟོ་ལྟོ་སེལ་བ་དང་རང་མཚན་ཐ་དད་ཡིན་པས་ལྷན་པ་
མིན་པ་ལ་བརྗོད་པ་དང་མཚུངས་སེ་ཞེ་ན། དོན་སྐྱི་ཞེས་བྱ་བ་གལ་ཏེ་རྣམས་སྐྱ་སྐྱབ་པར་འདོད་ན་ཁྱེད་བདེན་
ཡང། འོན་ཀྱང་ཁོ་ཙམ་གྱི་དོན་སྐྱི་དངོས་མེད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་སེལ་བ་རང་གི་དངོས་ལུལ་རྣམས་སྐྱ་གྲུབ་
པར་མེད་པ་ཤེས་ན་དོན་སྐྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་དང་བརྗོད་བྱེད་ཅིའང་མེད་པ་གཉིས་དོན་དམ་པར་མཚུངས་པས་བཅད་པའི་སྐྱོན་
ལས་ཐོལ་ལོ། །བཞི་པ་བརྗོད་བྱ་མེད་ན་ཐ་སྙད་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་བ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་མ་འབྲུལ་བའི་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་
གཅིག་མེད་ན་འབྲུལ་པ་དེ་ཉིད་གསོག་སྟེ་རྒྱན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་

༧༩༽

དོན་མཐུན་ཐམས་ཅད་འདྲིལ་སྟེ། རི་བོང་རྩ་ཡོད་དང་བྱམ་ཡོད་ལྟར་བརྗོད་བྱེད་ལོད་མེད་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། འདིག་རྟེན་པ་རྣམས་
དོན་སྦྱི་ལ་རང་མཚན་ཏུ་འབྱུང་བ་ལེ་སྟོན་ས་རང་མཚན་ཉིད་ལ་སྤང་དོར་ཏུ་འབྱུང་བའི་བྱིར་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་བྲ་
སྟོན་ཐམས་ཅད་འབྲད་པ་ཡིན་ལོ། །ལྟ་བུ་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་མི་དགོས་པར་འདོད་པ་སྤང་བ་ནི། བརྟེན་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་སྟེ་
དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་གོ་བ་ཡིན་པས་དེ་ལ་སྤང་བ་ཉམས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་འདི་མི་དགོས་སོ་ཟེར་བའོ། །མ་ཡིན་
ཉེ། བྱམ་པའི་དོན་རང་མཚན་དང་ནི་དོན་སྦྱི་རྒྱུ་བ་དང་སྦྱི་གཉིས་སོ་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་སྟེ་གསུམ་སོ་གང་
ལ་བྱམ་པའི་བརྟེན་བྱས་ཀྱང་འབྱུང་བ་མེད་ན་དོན་ལ་བརྟེན་མི་འགྲོར་ཉེ། ལྟ་བུ་གཉིས་ལ་འབྱུང་བ་མེད་པས་རང་མཚན་
ལ་བརྟེན་བྱས་སྟེ་གསུམ་གྱི་ལ་བརྟེན་པའི་སྟོན་དང་། དོན་སྦྱི་ལ་བརྟེན་བྱས་ཉན་སོས་ལ་བརྟེན་པའི་སྟོན་འབྱུང་ཅིང་། ལྱི་མ་ལྟར་ན་ཁོ་
སོ་ཅག་གི་འདོད་པ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ལོ། །དེས་ན་ཁྱེད་རང་བརྟེན་དེ་ལྟར་གྱེད་སྟེ་སྟེ་ན། བརྟེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་དོར་ལ་འབྱུང་བའི་སྐབས་
འདིར་ནི་རང་མཚན་དང་དེའི་གཟུགས་བརྟན་དོན་

༩༥༽

སྤྱི་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་ནས་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་རྟ་སྤང་སོགས་མཐོང་བའི་དོན་ཏུ་གཞུག་པའི་སྤྱིར་བཏོགས་
མཁན་སྣ་རབས་ཀྱི་གཞན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བད་ཆད་བྱེད་ལ། བྱས་པ་ལྟར་འབྲུལ་ནས་དོན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་
ཡིན་ནོ། །སྐབས་བསྐྱུ་བའི་ཚིགས་བཅད་ནི། ལེགས་པར་དབྱེད་ན་སྤྱི་ཡི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མེད་ལ། ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་
ནི་དོན་རང་མཚན་ཡིན་ཅིང་། སྤྱོད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་འབྲུལ་བས་བྱས་ན་ཡང་འབྲུལ་ནས་འཇུག་པའི་སྤྱིས་བྱ་
བསྐྱུ་བ་མེད་དེ། འབྲུལ་པའི་དོན་སྤང་བའང་རང་མཚན་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་ལས་འཚོལ་བར་མི་སྤང་བས་རྒྱང་རིང་པོའི་གཟུགས་མཐོང་བའི་ཤེལ་
ཀྱི་ཁང་བྱ་ནས་བལྟས་པ་བཞིན་ནོ། །ཅེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་
ལས་བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད་བཏུག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་སྣ་པའི་མཚན་འགྲེལ་བཤད་པའོ། ། །

༩༩༽

བཞི་བ་འགལ་འབྲེལ་རྟོགས་ཚུལ་ནི། ཚད་མ་ཡིན་མིན་ལ་སོགས་པའི་དགག་བ་དང་སྐྱབ་བ་ཇི་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་
 འབྲེལ་ཉིད་ལ་ལྟོས་པས་ན་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དེ་གནས་ལུགས་དབྱེད་པ་ཡི་སྟོན་དུ་འགལ་འབྲེལ་ཉིད་
 དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལའང་གཉིས་ལས། དང་པོ་འབྲེལ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། རོན་ལ་འབྲེལ་བ་དགག་སྟོང་འབྲེལ་བ་བསྐྱབ་
 བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལའང་གཉིས་ལས། འབྲེལ་བ་སྦྱིར་དགག་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དངོས་དངོས་མེད་གཉིས་ལས་མི་
 འདའ་ལ། དངོས་པོ་ལའང་རང་གཞན་གྱི་ཚོས་གཉིས་ནི་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་ལ་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བ་མི་སྲིད་ཅིང་།
 གཅིག་པ་ལའང་རང་ཉིད་རང་ལ་འབྲེལ་བ་མི་སྲིད་པས་རང་རང་གི་ངོ་བོ་མ་འབྲེས་པ་སོ་སོ་ལ་གནས་པའི་དངོས་
 པོ་ཐམས་ཅད་དོན་ལ་འབྲེལ་མེད་ཡིན་ནོ། །

༡༤༽

དེར་མ་ཟད་དངོས་མེད་ལ་ཡང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བ་ནི་ཡོད་ཅེས་ཐད་སྐྱོན་པོ་འགའ་ཞིག་སྤྲོས། གཅིག་དུ་བྲལ་
 མོགས་ཀྱིས་ཉམས་ཀྱིས་དགག་བྱ་མི་སྲིད་པ་རྣམས་ལ་བསྐྱབ་ཚེས་མེད་དགག་ཡིན་པས་དངོས་བརྗོག་གི་འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀ་མེད་ན་འབྲེལ་
 མེད་ཀྱི་ཉམས་སྲིད་པར་ཐལ་བས་དེས་ན་དངོས་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱང་སྤྱི་ལོ་མི་ཐེན་པས་བརྗོག་འབྲེལ་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་མོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །མི་འཐད་
 དེ། དངོས་མེད་དང་ངོ་བོ་མེད་པ་ལ་གཞན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་ན་རང་ཡང་དངོས་པོར་འགྱུར་བ་བརྗོག་ཏུ་མེད་དེ།
 བདག་གཅིག་གིས་འབྲེལ་ན་རང་བཞིན་གྱི་དངོས་པོ་དང། དེ་བྱུང་གིས་འབྲེལ་ན་འབྲས་བུའི་དངོས་པོར་འགྱུར་རོ། །སྐྱོན་གཞན་ཡང་ཚེས་
 གང་ཞིག་ཚེས་གཞན་མི་འདོར་བ་དེ་འབྲེལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དངོས་པོ་ལའང་རང་
 གཞན་གཉིས་སུ་ངེས་ཤིང་རང་ཉིད་གཞན་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང། དངོས་མེད་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་
 རོན་དུ་འཇུག་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་སོ་སོར་དགག་པ་ལ་གསུམ། བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་བ་དོན་ལ་གྲུབ་པ་དགག་ དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་དོན་
 ལ་གྲུབ་པ་དགག་ འབྲེལ་བ་གཞན་བཀག་པ་གྲུབ་པའོ། །

༩༩༽

དང་པོ་ནི། དོན་གྱི་བདག་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་ཚོས་གཉིས་མེད་ལ། ཚོས་གཉིས་མེད་པ་ལ་འབྲེལ་བ་མི་སྲིད་དེ།
 རང་གཅིག་ལུང་ཟད་པས་སོ། །དེས་ན་བྱས་པ་དང་མི་ཉག་པ་ལྟ་བུའང་སློང་ལྡོག་པས་བྱེ་བ་ཡིན་གྱི་དོན་གྱི་སྙེང་ན་
 འབྲེལ་བ་མེད་དོ། །མོད་ཁ་ཅིག་ན་ལེ། གཤམ་ཉེ་བྱས་དང་མི་ཉག་པའི་ལྡོག་པ་གཉིས་ཚོད་གཞི་སྒྲིལ་སྙེང་ལ་མ་གྲུབ་ན།
 བྱས་པའི་ཉག་པ་ལ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་ཚུལ་གསུམ་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་དེ། ལྡོག་པ་སློས་བྱས་ཡིན་ཅིང་སློ་ཚོས་དོན་ལ་མེད་
 པས་དོན་ཉག་པ་གྱི་འབྲེལ་པའི་འཐད་པས་བྱས་མི་ཉག་ལྟ་བུ་རྗེས་ལྡོག་ཐ་དད་ཀྱང་དོན་ལ་བདག་གཅིག་གིས་འབྲེལ་བ་ཡོད་དོ་
 ཞེ་ན། བྱས་མི་ཉག་གཉིས་སྒྲིལ་རྗེས་སུ་གཅིག་པར་དེད་ཀྱང་འདོད་པས་དོན་མ་བྱུན་ཀྱང་ལྡོག་པ་དེ་རྒྱུ་སྲིད་དོན་ལ་ཐ་དད་
 ཏུ་ཡོད་ན་ལྡོག་པ་ནང་པར་ཚུན་ཁབ་བྱང་བཞིན་ཏུ་མ་འབྲེལ་ན་བྱས་པ་མི་ཉག་པ་སྐྱབ་པའི་ཉག་པ་མིན་ལ། འབྲེལ་ན་ཡང་
 བདག་གཅིག་གིས་འབྲེལ་ན་རྗེས་གཅིག་ཏུ་མ་ཟད་ལྡོག་པའང་གཅིག་ཏུ་སོང་བས་སྐྱབ་པ་དང་བསེལ་ཟེར་བྱེད་པ་ལྟར་མིང་གི་རྒྱུ་གངས་
 ཅམ་ཏུ་འགྱུར་བའོ། །དེ་བྱུང་གིས་འབྲེལ་ན་འང་གཅིག་གཅིག་གི་འབྲས་བུར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་འཐད་དོ། །

༧༩༽

གཉིས་པ་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་དོན་ལ་གྲུབ་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྗེས་ལ་འབྲེལ་པ་དགག་པ་དང་། རིགས་པ་འབྲེལ་པ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྒྱ་འབྲས་རིམ་གྱིས་པ་ལ་འབྲེལ་པ་དགག་པ། རྒྱུང་པ་ལ་འབྲེལ་པ་དགག་པ། ལྗོས་པ་ལ་འབྲེལ་པ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་འཇུག་སྤྱི་ལ་མི་འཐད་པ་དང་། བར་གྱི་སྦྱོར་འབྲེལ་མི་འཐད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱི་སྤྱི་མིན་པ་དུས་མཉམ་པ་ལ་ནི་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་མེད་ལ། སྤྱི་སྤྱི་ཡོད་ན་གང་རུང་གཅིག་ཡོད་དུས་གཅིག་མེད་པས་ཁྱབ་པ་དེས་ན་དངོས་དང་དངོས་མེད་ལ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་འདོན་གྱི་སྤྱོད་ན་མེད་དོ། །

༩༩༽

གཉིས་པ་བར་གྱི་སྐྱོར་འབྲེལ་མི་འཐད་པ་ནི། ལུ་སྟེགས་བྱེད་ན་ཏེ། ལྷ་འགག་པ་དང་ནི་འབྲས་བུ་སྐྱེས་པ་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་སྐྱེལ་
 བའི་སྐྱོར་བའི་བྲེལ་པ་རྒྱུ་པ་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། ལྷ་འབྲས་སྐྱོར་བའི་འབྲེལ་པ་དེ་ལྷ་འབྲས་ཀྱི་གནས་སྐབས་གཉིས་ཀར་ཕྱོད་
 བའི་རྟག་པ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་མིན་པས་དངོས་མེད་བྱ་བྱེད་དང་བལ་བས་སྐྱོར་བའི་བྱེད་པོར་མི་རུང་ཞིང་། མི་རྟག་ན་ནི་མེ་
 འགགས་ན་སྐྱོར་འབྲེལ་ཡང་འགགས་པས་དུ་བ་དང་སྐྱེལ་བར་མི་རུས་ལ། བར་དེར་འབྲེལ་རྒྱུ་ལུང་གསུམ་ཡོད་ན། དེའི་སྐྱེ་གཉིས་མེ་དུ་
 དང་སྐྱོར་འབྲེལ་གྱི་བར་དུ་འབྲེལ་པ་གཞན་དགོས་པས་ན་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་ངོ། །གཉིས་པ་རྒྱུ་པ་ལ་འབྲེལ་པ་དགག་པ་ནི། གལ་
 ཉེ་ཁ་ཅིག་གིས་པན་ཚུན་ཚོས་གཉིས་ལ་ལ་ལྟོས་པའི་མེ་དུ་རྒྱུ་པ་དེ་དེའི་སྟེང་ན་གཉིས་ཚར་གྱི་འབྲེལ་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཞེ་
 བ། དེ་ལྟ་ན་དོན་ཐམས་ཅད་འབྲེལ་པ་ལས་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཚོས་མི་སྲིད་པས་པན་ཚུན་ལ་ལྟོས་པའི་མེ་ལྟ་བུའམ་དུ་བ་ལྟ་བུའི་ལྷ་འབྲས་རྒྱུར་
 བ་དེ་དེ་མཐོང་ཞིང་། ཅིག་ཤོས་མ་མཐོང་བས་ཀྱང་འདི་དུ་བའི་རྒྱུ་ལོ་ཞེས་སམ། འདི་མེའི་འབྲས་བུ་ལོ་ཞེས་

།༥༣།

སོགས་གཉིས་ཀའི་འབྲེལ་བ་ངེས་བར་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །གསུམ་པ་ལྟོས་པ་ལ་འབྲེལ་བ་དགག་བ་ལ་གཉིས། བན་འདོགས་
བ་ལ་འབྲེལ་བ་དགག་བ་དང་། མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ལ་འབྲེལ་བ་དགག་བ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་པན་ཚུན་ལྟོས་ནས་
གཅིག་ལ་གཅིག་པན་འདོགས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྟོས་ནས་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་མི་འགལ་མ་ཞེ་ན། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་
གཅིག་དངོས་པོ་ཡིན་དུས་གཅིག་དངོས་མེད་ཡིན་པ་ལ། བན་བྱ་བན་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དོན་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་འཐད་བར་
དཀའ་ལོ། །གཉིས་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ལ་འབྲེལ་བ་དགག་བ་ནི། རྒྱ་དེ་མེད་ན་འབྲས་བུའི་ཐ་སྙད་མི་འབྱུང་བ་ཙམ་ཞིག་འབྲེལ་བ་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོན་ཀྱང་གཡས་གཡོན་དང་པར་རྒྱུར་རིང་ལུང་སོགས་ཀྱང་འབྲེལ་བར་འགྱུར་

༩༩༽

ཉེ། གཅིག་མེད་ན་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མི་འབྱུང་བས་སོ། །ཡང་ཐ་སྙད་ལྟོས་པ་ཙམ་མིན་གྱི། འོན་ཉིད་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་
 འབྲེལ་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྗེས་དང་ལྗོན་པ་གང་ཡིན་པ་བརྟགས་པས་ཁྲིགས་ཉེ། མེད་རྗེས་མེད་ན་དུ་བའི་རྗེས་མི་འབྱུང་བ་
 ཡིན་ནམ། མེ་དུའི་ལྗོན་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཡིན། འོན་གྱི་སྟེང་ན་མེད་རྗེས་མེད་ན་དུ་བའི་རྗེས་མི་འབྱུང་བ་ནི་མེད་དེ། ད་ལྟར་གྱི་དུ་བ་མཐོང་
 བཞིན་པ་དེ་འདས་པའི་མེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་མོད། མེ་དེ་འགགས་ཟེན་པའི་ཕྱིར་དོན་དུ་མ་གྲུབ་ལ། མ་འོངས་པའི་མེ་ནི་མ་སྐྱེས་ཤིང་ད་
 ལྟའི་མེ་ཡོད་ཀྱང་དུ་བ་མཐོང་བཞིན་པ་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ནའང་མི་འཐད་དེ། དེ་ནི་རྟོག་
 པས་སྐྱེལ་བ་ཡིན་གྱི། འོན་གྱིས་འབྲེལ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོ། །གཉིས་པ་རིགས་ལ་འབྲེལ་པ་དགག་པ་ནི། ལྷ་འབྲས་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ལ་འབྲེལ་པ་མེད་ཀྱང་། ལྷ་འབྲས་ཀྱི་རིགས་ལ་འབྲེལ་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། རིགས་དེ་ཅི་ལྷ་འབྲས་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ན་སྤར་གྱི་སྐྱོན་ལས་འདའ་བ་མེད་ལ། དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་རིགས་ཞེས་ཐ་དང་
 པ་ཞིག་ཡོད་པར་འདོད་ན་ནི་སྤར་གྱི་ལོག་པ་ཡི་སྐབས་སུ་བཀག་ཟེན་ཏོ། །

༧༥༧༽

གསུམ་པ་འབྲེལ་པ་གཞན་བཀག་པ་བྱུང་བ་ནི། འོན་ལ་འབྲེལ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་འདི་ས་ནི་ལྡན་པ་དང་། འདུ་བ་དང་། བྱང་
པར་དང་ནི་བྱང་པར་ཅན་དང་བྱེད་པ་དང་ཕྱད་པ་ལ་སོགས་པ་འབྲེལ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱང་བཀག་པ་
ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་གང་ཞེ་ན། དེ་ལ་ལྡན་འབྲེལ་ནི་འཁར་གཞོང་ལ་ནི་རྒྱ་ཤུག་བརྟེན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རོ་ལོ་ཐ་དང་ཅིང་དུས་མཉམ་
པས་བདག་གཅིག་དང་དེ་བྱང་མིན་མོད་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་འབྲེལ་པས་ན་དེ་ནི་ལྡན་པའི་འབྲེལ་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རྟེ། དེ་བཞིན་
དུ་ཤིང་ཅམ་གྱི་སྤྱི་རྟག་པའི་རྟེན་ལ་བྱེ་བྲག་ཅན་སོགས་མི་རྟག་པ་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་པ་ནི་འཕྲོད་པ་འདུ་བའི་འབྲེལ་པ་
ཡིན་ཞེས་གྲགས་སོ། །བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་སྐྱེ་དང་འབྲེལ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཚོས་ཐ་དང་གཞི་གཅིག་ལ་འདུ་བ་ཡིན་པས་
དོན་གཅིག་ལ་ནི་འདུ་བའི་འབྲེལ་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་སྟེ། ཐ་དང་གཞན་གྱིས་གཞན་གོ་བ་དབྱུག་པས་དབྱུག་པ་
ཅན་གོ་བ་ལྟ་བུ་ནི་བྱང་པར་བྱེད་ཚོས་གྱི་འབྲེལ་པ་ཡིན་ཞེས་འདོད་པ་དང་། འགག་པའི་རྒྱ་དང་ད་ལྟར་གྱི་
འབྲས་བུ་དུས་མཉམ་དུ་མེད་ཀྱང་དེ་གཉིས་འབྲེལ་པ་དེ་ལ་མིང་དུ་སྦྱོར་འབྲེལ་དགོས་སོ་ལོ། །གཞན་ཡང་བདག་རྟག་པ་
དང་དེས་བྱ་བ་བརྒྱུ་བསྐྱུ་སོགས་མི་རྟག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་བྱེད་པའི་འབྲེལ་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ལོ། །ཡང་མིག་
གིས་

༧༩༦༽

གཟུགས་ལ་བསྟ་བ་ལྟ་བུ་ལ་སྤང་བའི་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ཞིང། གཞན་ཡང་ལྷ་བྱུག་དང་ལྷག་ཏུ་ལྷ་བྱུ་རྗེ་ཁོལ་
དང། ཅུར་བ་ཁྲོ་ལྷག་ལ་སོགས་པ་དག་གྲང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ན་ཞེས་སྐོངས་པ་དག་སྟོབ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་རྣམས་ཕྱོགས་
གཅིག་ཏུ་དགག་ན་དོན་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི་ཚུལ་ཐ་དང་བ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་མི་སྲིད་ལ་གཅིག་ཡིན་ན་
རང་ལ་རང་འབྲེལ་མི་སྲིད་པའི་ཚུལ་སྤར་ལྟར་བརྟགས་པས་ཁེགས་ཟེར་ལ། གལ་ཏེ་ལྷན་བ་སོགས་ལ་འང་དོན་ལ་འབྲེལ་བ་
མེད་ཀྱང་ཁོད་གྱི་ལྟར་གཞན་སེལ་གྱིས་སྟེལ་ན་སྟོང་འབྲེལ་བ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ན་ཞེ་ན། ལྷན་བ་ཅན་སོགས་
བདག་དང་བྱ་བ་སོགས་སྟོབ་བརྟགས་གྱི་འབྲེལ་བ་འདོད་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་ཡོད་པས་འབྲེལ་བར་མི་རུང་ལ། གལ་ཏེ་རྟེན་བརྟེན་
བ་དང་སྟེ་བྱེ་བྲག་ལྟ་བུའི་འབྲེལ་བ་ཅམ་དུ་འདོད་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་མེད་ན་སྟོང་ལྷག་གྲང་དེ་ནི་འབྲེལ་བ་གཉིས་པོར་འདུས་
གྱི། ལོགས་སྟུང་བྱེ་བ་མི་འཐད་དོ། །འདི་ཐད་དུ་རི་ལྟར་གཞོན་བ་སོགས་སྟོག་གཅིག་འདི་འབྲེལ་བ་རྩ་བར་ཤོར་བ་ཡིན་གྱི། རྩ་བ་ནི་ཚིག་ལ་
བསྟུ་བར་མི་བྱའོ། །སྐབས་གྱི་ཚིགས་བཅད་ནི། འབྲེལ་བ་གཉིས་ལས་གཞན་དུ་འདོད་པ་ལྷ་སྟེགས་རྣམས་གྱི་ལྷགས་ཚོས་གྲགས་གྱིས་བཀག་
ཟེན་བ་ལ་སྤར་ཡང་འབྲེལ་བ་གཞན་ཁས་ལེན་ན་སྟེ་བདུན་གྱི་རིགས་ཀུན་སྤངས་ནས་ཚོས་གྱི་གྲགས་པས་བཀག་ཅིང་བོར་བ་ཡི་
ངན་རྟོག་པལ་ཆེར་

༩༥༽

ཞིག་ནི་སྐྱེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཚུར་དང་དུ་ལེན་པ་ནི་སྤང་བའི་གནས་ཏེ། དཔེར་ན་མི་འདོད་པའི་ནད་ལ་སྐྱུག་སྐྱོན་བཏང་ནས་སྤྱིར་
 སྐྱུགས་པ་ལ་བྱི་ལས་གཞན་པ་སྲུ་ཞིག་ཟ། བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སྲུ་བཅད་པའོ། །གཉིས་པ་སློང་འབྲེལ་པ་
 བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྫོས་ཇི་ལྟར་སྤེལ་བའི་ཚུལ། དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རོན་རང་མཚན་ཐ་དད་ལ་འབྲེལ་པ་མི་སྲིད་ཅིང་གཞན་
 སེལ་བའི་རྣམ་ཏོག་གི་ཡུལ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྐྱད་བཞིན་དུ་བྱམ་པའི་རང་མཚན་གཅིག་ལ་ལྟོ་བ་ལྗེར་བ་མིན་པ། སྤང་
 ཅིག་མ་མིན་པ། རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་མིན་པ་གསུམ་ལས་ལོག་པའི་སློན་ནས་བྱམ་པ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། བྱས་པའི་ལྗོག་པ་གསུམ་སློང་ར་
 །ཤར་ཡང་རོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུ་བ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་དང་། ཐ་དད་དུ་དབྱེ་བའི་མེ་དུ་ལྟ་བུ་སྲ་མ་ལ་རྒྱ་དང་སྤྱི་མ་ལ་འབྲས་བུའི་རྟོག་
 བས་སྤེལ་བ་ཡིས་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་བཞག་ལ། འབྲེལ་བ་དེས་འཇུག་ཡུལ་བསྐྱབ་བྱས་པའི་སྤྱིར་འབྲེལ་བར་འཐད་
 ཏོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། བདག་གཅིག་པར་སྤེལ་བ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བར་སྤེལ་བ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་
 བའོ། །

༧༩༽

དང་པོ་ནི། བྱས་པ་དང་མི་ཉག་པ་དེ་དག་སྐྱོས་སྒྲེལ་བ་ལྟར་དོན་ལ་གྲུབ་ན་དོན་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱང་དོན་
 གྱི་འབྲེལ་བ་ཡིན་པར་འགྲུར་ལ། དོན་ལ་འབྲེལ་བ་དེ་དག་མ་གྲུབ་ན་ནི་བྱས་པས་མི་ཉག་པ་མི་འགྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་དོན་ལ་མི་འབྲེལ་
 པས་ཉག་པ་དེ་དོན་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བྱང་བ་ལིན་ལོ་ཞེ་ན། ལྷོག་པ་ནི་སྐྱོས་བཏགས་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། བྱས་པ་བྱས་པ་དང་མི་ཉག་པར་
 བཟུང་བ་ལྟ་བུ་བཏགས་པ་དོན་ལ་འཇུག་པ་དང་། མ་བྱས་པ་དང་ཉག་པར་གཟུང་བ་ལྟ་བུ་བཏགས་པ་དོན་ལ་མི་འཇུག་པ་
 ལྟེ་ནམ་པ་གཉིས་ལས་དང་པོས་དོན་ལ་འཇུག་པས་འཇུག་ཡུལ་ཐོབ་པས་ན་འབྲེལ་བའི་ཐ་སྙད་བྱང་བ་ཉིད་དེ།
 ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ནི་འཇུག་ཡུལ་ཐོབ་པ་ལིན་ལོ། །དེའང་བྱས་པ་དང་མི་ཉག་གཉིས་དོན་ལ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་དེ་ལྷོག་ཚོས་མ་ཡིན་ལ། ལྷོ་
 རོར་ཐ་དད་དུ་འཆར་བ་དེ་རྗེས་ཚོས་མ་ཡིན་ལོ། །གཉིས་པ་དེ་ལས་བྱང་བར་སྒྲེལ་བ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི། དུ་བ་འདི་མེ་དེ་མེད་ན་མི་
 འགྲུང་གི་འབྲེལ་བ་དོན་དུ་བ་རང་ལ་མེ་མེད་ན་

༡༩༩༽

དེ་ནི་རྒྱ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ལ། ཡོད་ན་དེ་ཉིད་དངོས་པོ་རང་གི་སྤོང་ན་ཡོད་པ་ཡི་འབྲེལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་
ཞེ་ན། དོན་གྱི་དུ་བ་དེ་མེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཙམ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། སྤྲ་མའི་མེ་དེ་མེད་ན་གྱི་མའི་དུ་བ་འདི་མི་
འབྱུང་ཞེས་དེ་གཉིས་བསྐྱོམས་ཏེ་བ་བྱུང་ནས་མཚམས་སྦྱོར་ཞིང་གཅིག་ཏུ་སྐྱེལ་བ་ནི་རྟོག་པ་མིན་པས་སྐྱེལ་བར་མི་
ལུས་པས་དོན་ལ་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །གསུམ་པ་འབྲེལ་བ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་བསྐྱབ་པ། མཚན་གཞི་ངོས་གསུང་བ།
དེ་དག་གང་གིས་ངེས་པའི་རྩལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་སྐྱབ་བྱེད་དང་། དེ་བུང་གི་འབྲེལ་བ་སྐྱབ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་
ལ་གཉིས། ཐ་སྙད་སྐྱབ་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དང་། དོན་སྐྱབ་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལོ། །དང་པོ་ནི། མཚན་ཉིད་ནོག་སོགས་དང་ནི་མཚོན་བྱ་བ་ལང་གི་
འབྲེལ་བ་ནི་ནོག་སོགས་འདུས་པ་འདི་བ་ལང་ངོ་ཞེས་དོན་གཅིག་ཏུ་སློང་ངོར་འབྲེལ་བ་ལ་བདག་གཅིག་པའི་བརྗེ་ཚད་བྱས་པས་འགྲུབ་ཀྱི། དོན་

༩༡༠༽

ལ་བདག་གཅིག་ཏུ་མེད་དེ། མཚོན་བྱ་སྒོ་བརྟགས་ཡིན་པས་སོ། །དེ་དང་འབྲེལ་བར་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་འབྲེལ་བ་ཡང་ལྷག་པ་ཆེག་
 རྒྱུ་དང་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་ཤིང་དང་ཤུག་པ་སློང་འཕྲུལ་བརྟགས་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་བས་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་དུ་བརྟེན་ཆད་
 བརྟགས་པ་འགྲུབ་ཀྱི། གཞན་དུ་མིན་ཏེ། སྦྱི་རྩེ་སྦྱི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དོན་སྦྱབ་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟགས་
 དགོད་པ་དང་། དེ་མ་དེས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བཤང་ཡོད་པ་དེ་རྒྱུ་ཅིག་གིས་འཇིག་སྟེ། དཔེར་ན་བྱུམ་པ་བཞིན་སྦྱ་ཡང་
 ཡོད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཚོགས་དེ་ལ་བྱས་པ་བཀོད་ཀྱང་རུང་མོད། འགའ་ཞིག་གིས་བདག་དང་
 དབང་ལྷག་ལ་སོགས་པ་བྱས་པར་མི་འདོད་པས་ཁོའི་སློང་འཕྲུལ་མ་གྲུབ་ཀྱི་དོགས་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་དེ། དེ་དག་ཡོད་པར་
 ཁོའང་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཡོད་པ་དེའང་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་བྱས་པ་མིན་པ་ལ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཕྱིས་བྱས་པ་ཉིད་དུ་ཁོའི་སློང་འཕྲུལ་ན་བྱས་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པས་ཀྱང་འགྲུབ་པོ། །ཁ་ཅིག་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་དོན་བྱེད་དུ་རུས་པ་ཡིན་ན། འོ་ན། སེམས་སམ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་
 འགག་ཁ་མ་ཐ་མའི་རྒྱུ་ཅིག་དོན་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་དངོས་མེད་དུ་ཐལ་ལོ།

༩༧༧༽

ཞེན། དེ་དག་གྲང་རྒྱུ་དང་མ་ཐང་པ་ཡིན་གྱི། ཐང་ན་དོན་བྱེད་ལྷན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །འདིའི་སྐབས་ཀྱི་མཐའ་དཔྱོད་གྲང་མཁའ་ཚེན་གསུང་
 ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་དེ་མ་དེས་པ་སྤང་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལྟོས་མེད་དང། གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཉགས། དེ་གཉིས་ཀྱི་དགོས་པ་ལོ། །དང་པོ་
 བེ། གང་སྐྱེས་པ་ཁོ་ན་འདྲིལ་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཅིག་གཉིས་པར་སྐྱེབ་ཆེ་རྣམ་ཅིག་དང་པོ་ཞིག་པ་ཡིན་གྱི། དེ་འདྲིལ་པ་ལ་
 འདྲིལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་གཞན་གང་ལ་འདྲིལ་མི་དགོས་པས་སོ། །ལྟོས་མེད་ཀྱི་ཉགས་དེ་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང། མ་དེས་པ་དང། ཉ་ཅང་
 ཐལ་བའི་སྐྱོན་གསུམ་སྤང་བ་ལ། དང་པོ་བེ། ལ་ཅིག་བྱམ་པ་དང་ཤིང་འདྲིལ་པ་ཐོབ་དང་མེ་ལྟ་བུ་རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་སྤྱིར་
 ལྟོས་མེད་ཀྱི་ཉགས་འདི་ནི་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་ཟེར་ལོ། །འདིར་འདྲིལ་པར་བྱ་རྒྱུའི་དངོས་པོ་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་དང། དེ་
 ཞིག་ཟེན་པ་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་འདྲིལ་པའི་སྐྱ་དོན་འཇུག་མོད་གྱི། གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་འདྲིལ་པའི་རྒྱ་
 གཞན་མི་དགོས་ཏེ། བྱམ་པ་འདྲིལ་པ་དེ་དངོས་མེད་ཡིན་ན་ནི་ཅིའང་མེད་ཅེས་ཡིན་པས་ཞིག་པ་དངོས་མེད་རྒྱ་ས་བསྐྱེད་པ་
 འགལ་ཞིང་དེ་ནི་གང་ལ་འདྲིལ་མི་ལྟོས་ལ། དངོས་

བོ་ཡིན་དགོས་ན་འང་བྱམ་པ་རང་ངམ། རང་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་ཡིན། བྱམ་པ་རང་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་གྲུབ་ཟེན་པས་རྒྱ་ཅི་
 དགོས། བྱམ་པ་ལས་གཞན་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་དེ་རྒྱ་ས་བྱས་ཀྱང་བྱམ་པ་དེ་མི་འཇིག་པར་སྡོད་དགོས་སོ། །དེས་ན་བྱམ་པའི་
 རྒྱ་ལས་ལོགས་སུ་འཇིག་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མེད་པར་གྲུབ་སོ། །གཞན་ཡང་འཇིག་པ་དངོས་པོ་མེད་པ་རྒྱ་ས་བྱེད་
 ཅེས་སྒྲིན་ཁས་སྐྱབས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་པ་རྒྱ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་འབྲུགས་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་མེད་རྒྱ་ཡིས་
 བྱེད་པ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། རྒྱ་ཡིས་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་པ་ཞེས་ཟེར་བ་གཉིས་དོན་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་དཔེར་ན་མེད་
 པ་ལ་ལྟ་བུ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། བལྟ་རྒྱ་མེད་ཟེར་བ་གཉིས་མཚོང་བ་མེད་པའི་དོན་དུ་འབྲ་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་མ་ངས་པ་ནི།
 འགའ་ཞིག་ས་པོན་དང་ཚུ་ལུད་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཚང་ནས་རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་ཡིན་ཡང་སྤྱི་གྲུ་མི་བསྐྱེད་པ་མཚོང་བས་ན་ལྟོས་
 མེད་ཀྱི་ཉམས་འདི་ཡང་མ་ངས་སོ་ཞེས་ཟེར་ལོ། །ཚོགས་པ་ཅམ་གྱིས་སྤྱི་གྲུ་སྐྱེ་བར་མི་འདོད་དེ། དེ་དག་ནི་གནས་སྐབས་
 ཡོངས་སུ་འགྲུར་བ་ལ་ལྟོས་པའི་སྤྱིར་ན་ཉམས་འདི་མ་ངས་པ་མིན་ནོ། །འོ་ན། བྱས་པ་འང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་མི་འཇིག་སྟེ།
 འཇིག་པའི་དུས་དེ་ལ་ལྟོས་སོ་ཞེ་ན། དུས་ལ་ལྟོས་ན་ནི་བྱས་པ་དེ་འཇིག་པའི་དུས་དེ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་འགྲུར་རམ་མི་
 འགྲུར། འགྲུར་ན་འཇིག་པ་ལྟོས་མེད་དུ་གྲུབ་ཏེ། དུས་དེ་མ་བྱུང་ཡང་འཇིག་

། ༡༠༣ །

བས་སོ། །མི་འགྲུང་ན་སྤར་བཞིན་དུ་སྤྱིས་ཀྱང་འདྲིག་མེད་དུ་གཞན་ས་བར་ཐལ་ཏེ། རོ་བོ་ལ་ཁྱད་བར་མེད་པའི་སྤྱིར་སོ། །ཡང་
ས་དང་ས་བོན་སོགས་རྒྱའི་ཚོགས་པ་རང་གི་རོ་བོ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ནས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མའི་བར་དུ་འགྲུང་མེད་ཀྱི་
གཅིག་ཡིན་པས་རྒྱན་འགྲུང་བ་ལ་ལྟོས་པའི་གཏུན་ཚིགས་འདི་ནི་མ་གྲུབ་ལོ། །འོ་ན་ཚོགས་པས་སྤྱི་ནས་ཏེ་
ཚོགས་པ་ཐ་མས་སྤྱ་གུ་བསྐྱེད་པ་ལྟར་དེ་གཉིས་རོ་བོ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་པོ་ཚོགས་ཅན་ནས་བསྐྱེད་པར་ཐལ་བར་
འགྲུང་རོ། །གལ་ཏེ་སྤྱ་སྤྱེད་གཉིས་རོ་བོ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་ཚོགས་པ་དང་པོར་གོགས་ཡོད་པའི་སྤྱིར་སྤྱ་གུ་
བསྐྱེད་པར་མི་ངེས་སོ་ཞེ་ན། དང་པོ་གོགས་ཅན་ཐ་མ་གོགས་མེད་གཉིས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཁྱེད་གཅིག་ཏུ་
འདོད་ཀྱང་དོན་ལ་གཉིས་སྤྱ་འགྲུང་རོ། །ཡང་དེ་ན་ལེ། འདྲིག་པ་ལྟོས་མེད་ཡིན་ན་སྐྱེ་བའང་ལྟོས་མེད་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་
ནས་ཀྱི་རྒྱ་ཚོགས་པས་ནས་ཀྱི་སྤྱ་གུ་སྐྱེ་བས་སྤྱ་ལི་སྤྱ་གུ་བསྐྱེད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ལྟོས་མེད་ཀྱི་ཉགས་ཉགས་མོད་
ཀྱང་། དེས་སྤྱ་ལུའི་སྤྱ་གུ་མི་བསྐྱེད་པས་ལྟོས་མེད་ཀྱི་གཏུན་ཚིགས་འདི་ནི་མ་ངེས་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ།
སྤྱ་ལུའི་སྤྱ་གུ་ནི་རང་གི་ས་བོན་སོགས་ལ་ལྟོས་པའི་སྤྱིར་ལྟོས་བཅས་ཡིན་གྱི། ལྟོས་མེད་ཡིན་པའི་ཉགས་མ་གྲུབ་
སོ། །འོ་ན། བྱས་བའམ་ཡོད་པའང་སྐད་ཅིག་གིས་ལྟོས་མེད་དུ་འདྲིག་པ་མིན་གྱི། འདྲིག་པའི་རྒྱ་རོ་བོ་སོགས་

༩༡༠༩༽

གཞན་ལ་སྟོས་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་ཏེ། ལྷ་བྱ་སྐྱེ་བ་ནི་རང་རང་གི་རྒྱ་ལ་སྟོས་དགོས་ལ། དངོས་པོ་
 འཛིག་པ་དེ་སྐད་ཅིག་གིས་འཛིག་པ་ཅན་ཡིན་པས་རང་གི་རྒྱ་ལས་ཕོགས་སུ་འཛིག་རྒྱ་གཞན་ལ་མི་སྟོས་ཞེང། འཛིག་པ་
 དངོས་མེད་དུ་འདོད་ན་ནི་རྒྱ་ཅིའང་མི་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་རྒྱའི་བྱ་བ་མི་འཇུག་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་འཛིག་བྱེད་གཞན་ལ་འང་
 ལྷ་མི་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ན་རེ། ཁྱེད་ཀྱི་ལྷགས་ལ་བྱམ་པའི་འཛིག་པ་དེ་དངོས་མེད་ཡིན་ནམ། དངོས་པོ་ཡིན། དང་པོ་ལྷ་ན་
 ལྷག་པར་འགྱུར་བས་བྱམ་པ་མི་ལྷག་པ་དང་དེ་གཉིས་དངོས་འགལ་གྱང་ཡིན་ལ་རྗེས་གཅིག་གྱང་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་དང་།
 ཞིག་པ་དེ་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ཡིན་ན་དུང་མ་ཞིག་པར་ཐལ་ལ། དེ་ལས་གཞན་དུ་སྐབ་ན་གཞན་སྐབ་པས་གཞན་འཛིག་པ་མི་འཐད་
 པ་དང་། བྱས་པར་མཚུངས་པ་ལ་ལྷག་མི་ལྷག་གཉིས་མི་སྤྱིར་ན་དངོས་པོར་མཚུངས་པ་ལ་ཕོགས་བཅས་ཕོགས་མེད་གཉིས་མི་
 སྤྱིར་པར་མཚུངས་པ་ཡིས་གཞོད་དོ་ཞེ་ན། ཐལ་བ་གསུམ་གྱིས་བྱས་ཡོད་ཀྱིས་མི་ལྷག་པར་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་འདིར་མི་
 འགོག་སྟེ། དེམ་པ་བཞིན་དུ་ཞིག་པ་དངོས་མེད་ཡིན་ཡང་ལྷག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་ལྷག་མི་ལྷག་གི་དབྱེད་པ་དངོས་པོ་ཞོན་ལ་འཇུག་པའི་སྤྱིར་
 དང་། དངོས་པོ་ལ་གཅིག་གམ་ཐ་དད་གཉིས་ལས་མི་འདའ་ཡང་དངོས་མེད་ནི་དབྱེད་པ་དེས་གྱང་ཡུལ་མིན་པའི་སྤྱིར་དང་། བྱས་པའམ་

༩༡༠༥༽

ཡོད་པར་སྐྱེས་ཙམ་ཉིད་མི་ཉག་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལ་ཉག་པ་དང་མི་ཉག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཐ་དད་མེད་ལ། རོགས་བཅས་རོགས་མེད་གཉིས་ལ་རྒྱ་
ཐ་དད་ཡོད་པས་མི་འབྲ་བའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་ཉག་པ་ལ་གཉིས་ཉེ། ལྷོགས་སྡེ་མ་དང། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་
སྤྱལ་པ་ན་རེ། བྱ་རོགས་པལ་ཆེར་ནག་པོ་ཡིན་ཀྱང་དཀར་པོ་འང་ཡོད་སྲིད་པ་ལྟར་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པས་བྱམ་སོགས་
པལ་ཆེར་མི་ཉག་ཀྱང་དབང་སྤྱལ་སོགས་དངོས་པོ་དང་ཉག་པའི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པ་མི་འགལ་ཞིང། དེ་ལ་ཡོད་པའི་ཉག་པ་གྲུབ་
ཀྱང་མི་ཉག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་མི་འགྲུབ་པས་སྤར་ཡོད་པའི་ཉག་པ་གྲིས་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པ་དེ་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བེར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་
དགག་པ་ལ་གཉིས། བཉག་པ་ན་མི་འཐད་པར་བསྐྱན་པ་དང། དེ་ཉག་པ་གྲིས་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་དབང་སྤྱལ་ཉག་པ་དེས་དོན་
བྱེད་མི་རྣམ་ན་ནི་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་མིང་དུ་དབང་སྤྱལ་ཅེས་བཉག་པ་མ་གཏོགས་

༩༡༠༩

དོན་ལ་མ་སྲུན་པས་ན་མིང་ཙམ་ལ་མི་བཅད་དོ། །འོན་ཏེ་དོན་བྱེད་ལུས་ན་ནི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཚེ་དེ་སྲུང་གི་རང་བཞིན་ལས་འགྲུང་རམ་
མི་འགྲུང། འགྲུང་ན་ནི་རྟག་པ་ཡིན་པ་ཉམས་སུ་ལ། འགྲུང་བ་མེད་ན་དོན་བྱེད་པ་འགག་ཏེ། དོན་མི་བྱེད་པའི་གནས་
སྐབས་ལས་མི་འགྲུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟགས་དགོད་པ། སྲོང་བའི་དོན་དོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་
རྟགས་དགོད་པ་ནི། དེས་ན་ཤེས་བྱ་གང་དང་གང་དོན་བྱེད་པ་མིན་པ་དེ་ལ་དངོས་པོ་མེད་པས་ཁྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་
བཞིན་དབང་ལྷག་རྟག་པ་འང་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་ངོ། །ཡང་ན་དབང་ལྷག་རྟག་པ་ཚོས་ཅན། དངོས་པོར་མེད་དེ། དོན་བྱེད་དང་
བྲལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན་ཞེས་དགོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འདིའི་ཚོས་ཅན་ནི་པ་རོལ་གྱིས་ཁས་
ལྷངས་པའི་དབང་ལྷག་སོགས་རྟག་པའི་སྲ་དོན་སྟོང་ལར་བའི་གཞན་སེལ་སྟོབས་ལས་རང་མཚན་དུ་ཞེན་པ་ཙམ་ཡིན་ལོ། །

༩༡༠༥༽

གཉིས་པ་བསྐྱབ་བྱ་ནི། དངོས་པོ་ཡིན་པར་བཀག་པའི་སྣང་བ་མེད་དགག་གི་རང་བཞིན་ཉིད་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་སོ། །གསུམ་
པ་གཏུན་ཚིགས་ལ་གཉིས། ལྷོགས་ཚོས་དང་། ལྷུབ་པ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལའང་དགག་གཞག་གཉིས། དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མངོན་
སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་ནི། དགག་བྱ་དོན་གྲེད་པའི་དངོས་པོ་འགྱུར་བ་ཅན་དང་ཚོད་གཞི་རྟག་པ་འགྱུར་མེད་གཉིས་འགལ་བས་རྟག་པ་ལ་
དོན་གྲེད་པས་སྣང་པའི་ལྷོགས་ཚོས་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཅེས་བེད་པོ། །དེ་མི་འཐད་དེ། དགག་པ་གྲེད་པ་ལ་དགག་བྱ་
འཛིན་པའཕམ་དམིགས་པའི་ཚད་མ་སྐྱེ་བས་ལྷུབ་པ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དཔེར་ན་རི་བོང་གི་མགོ་ལ་རྩ་ཡོད་འགོག་པ་ལ་རྩ་མ་
དམིགས་པའི་ཚད་མ་ཁོ་ན་སྐྱེས་པས་ཚོག་གི་རྩ་དམིགས་པ་སྣོན་དུ་འགོ་མི་དགོས་པ་བཞིན་ལོ། །གཉིས་པ་རང་རིག་གཅིག་ལྷུས་གྲུབ་པ་
དགག་པ་ནི། ལ་ལ་ན་རེ་རྟག་པ་འགྱུར་མེད་ལ་དོན་གྲེད་པས་སྣང་པའི་ལྷོགས་ཚོས་རྟོག་པ་ཉམས་སུ་གྱུང་བའི་རང་རིག་གཅིག་གིས་
གྲུབ་པ་

ཡིན་ནོ་ལོ། །དེ་ལྟ་ན་སྤྲུལ་སྤྲུལ་གྱིས་ལྷན་པ་གྲུབ་པ་ལོ་ཡིན་སྟེ་ལོ་གཞི་ཉིད་ཀྱང་སྐྱེ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྷན་པ་
 དང་དོན་གྲུབ་པ་སྟོང་པ་གཉིས་ཀྱིས་འགྲུབ་པའི་སྲིད། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་མཐའ་དཔྱོད་ཀྱང་འགྲུབ་པའི་ལོ་གཞི་ཉིད་ཀྱི་གསུང་དུ་གསལ་ལོ། །གཉིས་པ་རང་
 ལུགས་གཞག་པ་ནི། དེས་ན་རང་ལུགས་ཚོས་ཅན་གྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་གྱིས་ཁས་ལེན་པའི་དོན། དབང་ལུགས་ལྷན་པ་ཚོས་ཅན། དོན་གྲུབ་པ་མེད་དེ།
 སྐད་ཅིག་གིས་སྟོང་པའི་སྲིད། ཞེས་འགོག་པའི་ལྷན་པ་གྱིས་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཚོས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེའང་ལྷན་པ་ལས་རྗེས་
 ལྷན་པ་ལས་སྤྲུལ་སྤྲུལ་གྱི་ལྷན་པ་ལོ། །ཡང་དེ་ན་ལོ། །རང་བཞིན་ལྷན་པ་ལྷན་པ་སྐབས་རྣམས་འགྱུར་པའི་སྲིད་ལྷན་པ་ཡིན་ཀྱང་
 དོན་གྲུབ་པ་འབྲུག་ཅེ་ན། རང་བཞིན་དང་གནས་སྐབས་གཉིས་པོ་གཅིག་ན་འགྱུར་མི་འགྱུར་གྱི་ཚོས་གཉིས་ཡོད་པ་
 འགྲུབ་ཞིང་། ཐ་དད་ཡིན་ན་གནས་སྐབས་མི་ལྷན་པས་དོན་གྲུབ་ཀྱང་རང་བཞིན་ལྷན་པས་དོན་གྲུབ་མི་བྱས་པས་འགྲུབ་
 ལོ། །ཡང་ཁོ་ན་ལོ། །ལྷན་པ་ལ་སྐད་ཅིག་གིས་འདྲི་བ་པ་མེད་ན་ཡང་བྱ་བ་གྲུབ་པར་སྐད་པའི་རགས་པའི་འགྱུར་བ་ཡོད་
 རོ་ཞེ་ན། དང་པོ་ནས་སྐད་ཅིག་གིས་མི་འདྲི་བ་ལྱུས་རགས་པའི་འགྱུར་བ་གཤམ་སྲིད་དེ། སྐད་ཅིག་དང་པོ་མི་
 འགྲུབ་པར་བསྐྱེད་པས་སྐྱེ་མ་སྐྱེ་བའི་སྐབས་མི་སྲིད་པའི་སྲིད་ལོ། །

༩༡༥༽

གཉིས་པ་ཁྲབ་པ་བསྐྱབ་པ་ནི། གང་དོན་བྱེད་ལུས་པ་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་བཟུང་བ་ལ་དངོས་པོ་མེད་པས་
 ཁྲབ་པ་འགྲུབ་སྟེ། རྣམ་མཁའ་བཞེན་ལོ། །གསུམ་པ་རྟགས་དེ་གཉིས་ཀྱི་དགོས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་གཞོན་པ་ཅན་གྱིས་དངོས་པོ་
 ཐམས་ཅད་འཇིག་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དེའི་ལས་སྦྱོང་དུ་སྟེ་སྟོན་འགོ་ལྟ་བུར་སྟོས་མེད་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་གི་རྒྱ་ལས་གཞན་
 ཀྱི་རྒྱ་ལ་སྟོས་མེད་དུ་བསྐྱབ་དགོས་པའི་སྲིར་ཞེས་འཆད་པ་ནི་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་མིན་ལོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་རྣམས་
 འཇིག་རྒྱ་དང་སྤང་ན་འཇིག་ལ། མ་སྤང་ན་མི་འཇིག་པར་འདོད་པ་དང་། དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་འཇིག་རྒྱ་དང་སྤང་ཡང་མི་འཇིག་པར་འདོད་པའི་
 ལོག་ཉོག་རྣམས་པ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོར་སྟོས་མེད་དང་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་གཏུན་ཚིགས་རྣམས་པ་གཉིས་གསུངས་པ་
 ཡིན་ལོ། །གཉིས་པ་དེ་ལས་རྣམས་འབྲེལ་བའི་འབྲེལ་པ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལ་འང་དགག་གཞག་སྤང་གསུམ་ལས།

༩༡༠༽

དང་པོ་ནི། གཞན་དག་དང་པོར་མེ་དུ་གཉིས་ཀ་མ་དམིགས། དེ་ནས་མེ་དམིགས། དེ་ནས་དུ་བ་དམིགས། དེ་ནས་རྒྱ་ལོག་པས་མེ་མ་དམིགས།
 དེ་ནས་འབྲས་བུ་ལོག་པས་དུ་བ་མ་དམིགས་པ་སྟེ་རྒྱ་འབྲས་སྤྲུགས་ལྲས་ངེས་ཞེས་ཟེར་ཡང་རྒྱ་དང་ཉི་ཟེར་སོགས་ལའང་
 ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་འདི་མི་འབྲད་དོ། །གཞན་ཡང་གོ་ངེས་ཅམ་དུ་གྱུར་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལོག་སྤྲུགས་ལྲས་ཀྱང་
 རྒྱ་འབྲས་སུ་ངེས་པར་མི་རུས་ལ། རྒྱ་འབྲས་སུ་གྱུར་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལོག་སྤྲུགས་གསུམ་གྱིས་ཀྱང་ངེས་པར་འབྲེད་རུས་པའི་
 ཕྱིར་དོ། །གཉིས་པ་རང་སྤྲུགས་གཞག་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི། རྒྱའི་མཚན་ཉིད་ཚོས་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་བྱེད་དང་།
 འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་ཚོས་གཞན་གྱིས་ཕན་གཏོགས་བྱ་ཡིན་ལ། རྒྱ་དེ་ཡང་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ཉིར་
 ལེན་དང་། རྒྱ་བར་ལ་ཕན་འདོགས་པ་སྟེན་ཅིག་བྱེད་རྒྱ་སྟེ་གཉིས་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་དེ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ནི། དེ་ཡང་ས་ཕྱོགས་
 དག་པར་དང་པོ་གཉིས་ཀ་མ་དམིགས། དེ་ནས་མེ་དམིགས། དེ་ནས་དུ་བ་དམིགས་

༩༡༡༽

བ་རྒྱུ་རྗེས་སུ་འབྲས་བུ་འགྲོ་བ་ནི་རྗེས་འགྲོ་ངེས་པ་དང་། དང་པོར་དུ་བ་སྐྱེ་བཞིན་པ་དམིགས། དེ་ནས་མེ་མ་དམིགས། དེ་ནས་དུ་བ་
མ་དམིགས་པ་རྒྱུ་ལོག་པས་འབྲས་བུ་ལྡོག་པ་གང་གི་སྐོན་ས་ཉེ་སྤྲུགས་གསུམ་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་གང་རུང་གིས་ངེས་
སོ། །གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི། ཁ་ཅིག་རྗེས་སུ་འགྲོ་སྤྲུག་གི་མཚན་ཉིད་མི་འབྲུབ་སྟེ། གདོན་གྱིས་ནད་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་བལྟར་མི་
རུང་བ་དང་། གཟུངས་སྤྲུགས་བརྒྱས་པས་སྐྱིབ་པ་སྤྲུབ་པ་ལྟ་བུ་འབྲས་བུ་བལྟར་མི་རུང་བ་སྟེ་དཔེ་ནས་ན་རྗེས་སུ་འགྲོ་སྤྲུག་གིས་ངེས་མི་རུས་སོ་
ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་རྒྱུ་ལོག་པ་ལྡོག་པ་ལྟ་བུ་ལོག་པ་ལྟ་བུ་ལྡོག་པ་ལྟ་བུ་ལྡོག་པ་ལྟ་བུ་ལྡོག་པ་ལྟ་བུ་ལྡོག་པ་ལྟ་བུ་ལྡོག་པ་ལྟ་བུ་ལྡོག་པ་ལྟ་བུ་
ན་ཉེ་ཅང་ཐལ་ལོ་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་གྲོག་མཁར་ལས་དུ་བ་སྐྱེ་བ་སོགས་མཐོང་བས་མ་ངེས་སོ་ཞེས་རྒྱུ་གཞན་དུ་འབྲས་བུ་
རྣམས་གྱིས་འདིར་མི་གཞོན་དེ། རིམ་པ་ལྟར་རྒྱུ་འབྲས་སྤྲུབ་དུ་མི་རུང་བ་དག་བསྐྱུབ་པ་མིན་གྱི། འདིར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་བསྐྱུབ་པའི་
མེ་དུ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་བསྐྱུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱི་དངོས་པོ་མེད་ཅེས་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་དག་རྒྱུ་མིན་པ་གྲོག་
མཁར་ལས་སྐྱེས་པའི་དུ་བ་དེ་ནི་མེ་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་དངོས་མིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ནི་སྤོ་ཞིང་འཕྲུང་བའི་

༩༡༣༽

ནམ་པ་འབྲ་བས་ཏུ་བར་འབྲུལ་བ་ལ་དེ་མིན་ལ་དེ་ཡི་མིང་གིས་བཏགས་པར་ཅམ་ཏུ་བཟང་བའི་ཕྱིར་ལོ། །འོན་ཏུ་མིན་ལས་སྐྱེས་པ་འབྲས་བུ་མིན་ན་མེད་ཏུ་བྱུང་ཤིང་ཡིན་པས་དོ་སྣང་གས་གཙུག་པའི་མེ་མེ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོཞེ་ན། དོ་དང་ཤིང་སོགས་མེད་ཉེར་གྱི་རྒྱ་མིན་གྱི། མེད་རྒྱ་ནི་དེ་དག་ལ་གནས་པའི་མེད་རྒྱལ་ཐན་ཡིན་ལ། མེད་རྒྱལ་ཐན་སྤྱོད་གཅིག་ཏུ་སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ནི་དོ་དུང་སོགས་གཙུགས་པས་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་མིག་ཤེས་སྣ་མ་ཡིན་ལ། དེའི་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་སྡོན་དང་སྤྱི་མ་ཡི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་མི་འབྲ་བར་བ་དད་ཏུ་ཡོད་དེ། མེ་ཡིས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཏུ་བའི་སྐྱད་ཅིག་མ་སྣ་མ་དང་། ཏུ་བ་རང་གིས་བསྐྱེད་པ་ཡི་འབྲས་བུ་ཏུ་བའི་སྐྱད་ཅིག་མ་སྣ་ཏུ་བའི་བྱེད་པར་གཉིས་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེའི་མཚན་གཞི་ངོས་གཟུང་བ་ནི། རང་མཚན་རྒྱུང་བ་དང་ནི་སྐྱོད་དོན་དེ་དོན་སྤྱི་རྒྱུང་བ་གཉིས་འབྲེལ་པའི་མཚན་གཞིར་མི་འབྲུང་དེ། མེ་ཏུ་རང་མཚན་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་ཅིང་སྐྱོད་དོན་རྒྱུང་བས་དོན་རང་མཚན་གོ་མི་རྣམས་པས་སོ། །རང་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྐྱེ་ཡི་དོན་ལ་རང་མཚན་ཏུ་འབྲུལ་པའི་གཞན་སེལ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །

༩༡༣༽

གསུམ་པ་དེ་དག་གང་གིས་ངེས་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། ལྷོགས་ངེས་ངེས་པ་གཞན་གྱི་ལྷགས་དང་། གཉིས་ཀ་དགོས་པ་རང་གི་ལྷགས་སོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཆེའི་རྟོག་གོ་བ་ཆེན་པོ་བདེ་བྱེད་དགའ་བ་ནི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་ངེས་ཀྱང་དེ་ལྟར་
བ་ཡིས་རང་བཞིན་གྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བར་བྱེད་བ་ཡིན་ཏེ། རང་མཚན་མ་བཟུང་ཞིང་རྟགས་ལ་མ་སྟོས་ཀྱང་དོན་མཐོང་བ་ཅེས་
ཡོད་པས་སོ་ཞེས་གསུངས་པར་བྲག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤར་ལྷོགས་ཉི་འོག་པའི་བརྗེ་ཏུ་རྣམས་ཞལ་མཐུན་པར་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་
ངེས་པའི་ཚད་མ་ཡིས་འབྲེལ་བ་ངེས་བར་བྱེད་པར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་རང་ལྷགས་ནི། ལྷ་མའོན་སུམ་ཚད་མ་སྐྱགས་
གསུམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་བ་ཡི་འཛིན་སྐྱངས་གཞན་སེལ་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ལུལ་ཅན་འབྲུལ་
བས་ལུལ་རང་སྤྱི་གཉིས་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་དུ་རྟོག་ཅིང་དེ་ལྟར་བ་སྟེ་དུ་བ་འདི་མེ་དེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་སྐྱམ་པ་དེ་ཡིས་
འབྲེལ་བ་ངེས་བར་བྱེད་བ་ཡིན་ལོ། །སྐབས་བསྐྱེད་དངོས་པོའི་དོན་རང་མཚན་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་ལ། འབྲེལ་བ་
གཉིས་ཀྱང་འབྲེལ་བ་ཞེས་

༩༡༤༽

སྐྱོ་བཏགས་པ་ཡིན་ཅིང་། དེའི་ཚུལ་ཡང་སྐྱ་ཡི་དོན་ལ་རང་མཚན་དུ་འབྱུང་བས་འདོད་པ་འདི་འབྲེལ་ལོ་ཞེས་
འབྲེལ་བའི་རྟོག་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་བསྐྱེ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །ཚད་མ་རིགས་པའི་
གཏེར་ལས་འབྲེལ་བ་བཏགས་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་དུག་པའི་མཚན་འབྲེལ་བ་ཤད་པའོ། ། །

༩༡༥༽

གཉིས་པ་འགལ་བའི་དོན་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། འགལ་བ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞིའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཚོས་
གང་ཞིག་ཚོས་གཞན་གང་ལ་གཞོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཚོས་གཞན་དེ་ཡི་འགལ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་
མཚན་གཞིའི་རབ་དབྱེ་ནི། འགལ་སྤྱི་དེའང་དངོས་པོ་ཡིན་པ་སྟུན་ཅིག་མི་གནས་པ་དག་དང་གཅིག་དངོས་པོ་དང་ཅིག་
ཤོས་དངོས་མེད་ཡིན་པ་པན་ཚུན་སྤང་འགལ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་གཉིས་སྤྱི་བཞེད་
དོ། །དང་པོ་སྟུན་ཅིག་མི་གནས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། མཚན་ཉིད། འགལ་བ་གནས་པའི་ཡུལ། གཞོན་བྱ་ལྡོག་པའི་དུས། འགལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་
མའོ། །

༩༡༦༽

དང་པོ་ལ་དགག་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་དངོས་པོ་གཉིས་ལ་གནས་པའི་ཚོས་
གོད་བྱ་གོད་བྱེད་དུ་གྱུར་བ་ཞེས་འདོད་པ་དབྱེད་ན་འབྲང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་སྟོབས་ཆེ་བ་གོད་བྱེད་ཡིན་གྱི་གོད་བྱ་
མ་ཡིན་པས་སྟོབས་རྒྱུ་བ་གོད་བྱ་ཡིན་གྱི། གོད་བྱེད་མ་ཡིན་པས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་ལྷགས་གཞག་པ་ནི།
དེས་ན་རང་ལྷགས་ལ་གོད་བྱ་གོད་བྱེད་གཉིས་དུས་མི་མཉམ་པར་རྒྱ་འབྲས་བཞིན་དུ་སྡེ་བྱི་བ་དད་ཡིན་ཞེས།
གང་གིས་གོད་བྱ་བྱས་མེད་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་དེ་ལ་གོད་བྱེད་ཅེས་བེད་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་འགལ་བ་གནས་
པའི་ཡུལ་ལ་གཉིས། འགལ་བ་ངོས་གཟུང་བ། དེ་ལ་ཚོད་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་འགས་པའི་ངེ་སྟེད་པ་
ངོ་བོ་

༩༡༧༽

གཅིག་པ་ལ་མི་སྲིད་ཅིང་། ཅིག་ཤོས་དངོས་མེད་ཡིན་པ་ལའང་མི་སྲིད་པས་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་གཅིག་གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་ཡིན་
པ་གཉིས་ལ་འཇུག་ཅིང་། དེ་ཡང་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུན་རྒྱུན་ཅིག་ཏུ་འཕྲོགས་མི་རུང་བས་རྒྱུན་འགལ་བ་ཡིན་གྱི། སྐད་ཅིག་ལ་
འགལ་བ་འཐད་པ་མིན་ཏེ། གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་གཉིས་པོ་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་
བལ་གཉིས། དུལ་ལ་བརྟགས་ན་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་དང་། རྗེས་ལ་བརྟགས་ན་མི་འཐད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་ལེ། རོན་སྐད་
ཅིག་ལ་མི་འགལ་ན་རྒྱུན་ནི་རྗེས་སུ་མ་གྲུབ་པ་དེས་ན་འགལ་བའི་རྣམ་གཞག་འདི་མི་འཐད་ལོ། །རྒྱུན་མེད་དེ། གཞོན་
བྱེད་དང་འཐད་པའི་སྐད་ཅིག་སྲ་མ་སྲ་མ་ལས་སྲོན་མེད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བ་ལས་གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་ཐང་
པའི་སྐད་ཅིག་གསུམ་པ་མན་ཆད་དེ་ལ་རྒྱུན་ཞེས་སྲོ་བཏགས་པས་གཞོན་བྱ་རྒྱུན་པར་བྱེད་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་
དོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཆ་རེག་དང་གང་རེག་གི་རྒྱལ་སྐབས་འགལ་

༧༡༤༽

བ་གཉིས་སྟོན་ཅིག་ཏུ་གཤེགས་ནས་གནས་ན་ནི་སྟོན་ཅིག་མི་གནས་པ་ཡིན་པར་འགའ་ལ། མི་གནས་ན་ནི་འཕྲད་
 ཏུས་དེ་ཉིད་ཏུ་གཅིག་པོ་བཅོམ་པ་ས་རྒྱ་འབྲས་ཏུས་མཉམ་པར་འགྱུར་རེ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གཞན་
 གྱི་ལན་དགག་པ་ནི། གངས་ཅན་པ་ལ་སོགས་ལ་ལ་ནི་གཞོན་བྱ་གང་རེག་གི་རྩལ་དེ་ཉིན་མོའི་སྐར་མ་བཞིན་ཏུ་གཞོན་བྱེད་ཚེ་རེག་གི་ཁོངས་
 ལུ་ཉེ་བར་བག་ལ་ཞེ་བར་འདོད་ལ། བྱེ་བག་པ་ཁ་ཅིག་ཚ་གང་གི་རྩལ་སྲད་ནས་གང་རེག་གི་རྩལ་ཚ་རེག་གི་རྩལ་ཏུ་བསྐྱུར་
 བར་འདོད་ཅིང། བྱེ་སྐྱེ་སོགས་འགའ་ཞེ་གི་རྩལ་སྲན་བསྐྱོར་བ་བར་བཅས་སུ་ཚོགས་པས་སྲད་པ་མེད་ཀྱང་གང་རྩལ་གཞན་འོང་
 བའི་ལོ་ཚ་རེག་གིས་བགག་པས་རགས་པ་ཚོམ་མ་རུས་བར་འདོད་དོ། །རྩལ་སྲན་ཉག་པར་སྐྱེ་བ་དེ་དག་འབྲུལ་པ་ཡིན་ཉེ།
 ཚ་རེག་གི་ཁོང་ན་གང་རྩལ་ཞེ་བའམ་བསྐྱོར་བ་བར་བཅས་སུ་ཡོད་ཀྱང་ཅུང་སྟོན་ཅིག་གནས་ན་འགའ་པ་ཡིན་པ་ཉམས་ལ།
 བསྐྱུར་ན་རྩལ་སྲན་ཉག་པར་འདོད་པ་ཁོ་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགའ་ལོ། །གཉིས་པ་རང་སྲུགས་ནི། དེས་ན་ཚ་གང་གི་
 རྩལ་སྲན་གཉིས་སྐྱད་ཅིག་ལེ་མ་ཞེ་གི་ནས་བྱི་མ་སྐྱེ་བ་ན་མང་བ་རུས་ལྡན་ཏུ་སྐྱེ་བ་དེའི་དབང་ལས་རྩལ་སྲན་ཉུང་བ་རུས་མེད་ཏུ་
 སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་སྤྱིར་འགའ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ཅིང། དེ་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཏུ་འང་འཐད་ལ། རུས་ལྡན་གཉིས་མི་འགྲོགས་པས་
 ལྟོན་ཅིག་མི་གནས་

༩༡༩༽

འགལ་ཡང་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་གནོད་བྱ་ལྡོག་པའི་དུས་ལ་འང་དགག་གཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལ་ལ་སྤང་གཉེན་གྱི་བྱ་བ་
རྫོགས་པའི་སྐད་ཅིག་གསུམ་ལ་འགྲོགས་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ད་ལྟ་ནས་རྗེ་རྟེན་གྱི་ཉེ་འདྲིའི་འཛིན་ཚོབ་པའི་བར་ཉེ་ཡུན་
རིང་དུ་འགྲོགས་པའི་སྤང་གཉེན་གྱི་ཡོད་དོ་ཞེས་བེད་རྟོ། །དེ་གཉིས་ལྟར་ན་ཡུན་རིང་འགྲོགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ།
ལྟན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་པ་དེ་སློ་ཆེན་ཁྱོད་ལས་གཞན་སུས་ཤེས་དོ་མཚར་ཆེའོ་ཞེས་བརྟེན་ཆོག་མཛད་པའོ། །གཉིས་པ་རང་
ལུགས་གཞག་པ་ནི། ཆ་རེག་གང་རེག་སོགས་དོན་ཚོས་རྣམས་དུས་གཅིག་ལ་འདུར་དུང་བས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ཆ་རེག་གི་རྩལ་མང་བ་དང་
གང་རེག་གི་རྩལ་ཉུང་བ་གཉིས་སྤྱད་པ་དང་། གཉིས་པ་ལ་གང་རེག་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་སྤྱི་བའི་ལུས་མེད་དུ་བྱེད། གསུམ་པ་ལ་གནོད་བྱ་
དགག་པ་དང་གནོད་བྱེད་སྤྱི་ས་པ་དེས་ན་སྐད་ཅིག་གསུམ་ལ་དོན་བེམ་ཚས་གྱི་འགའ་སྤྱི་རྒྱན་ལྡོག་པ་ཡིན་ལ། དེས་སྤྱོ་
འདོགས་སོགས་

༩༡༣༠༽

ལྷོའི་འགལ་བ་ནི་རྩོལ་གཉིས་སྐད་ཅིག་དང་པོར་སྤང་བ་མི་སྲིད་པས་དེས་བ་སྐྱེས་པས་སྐྱོ་འདོགས་སྤྱིས་འཕྲོ་འཕྲུད་དེ་མི་སྐྱེ་
 བ་ནི་སྐྱོ་ཡི་ཚོས་ཀྱི་འགལ་རྒྱ་ལྡོག་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཚོད་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། དོན་གྱི་འགལ་བ་ལ་ཚོད་བ་སྤང་བ་དང་། ལྷོའི་
 འགལ་བ་ལ་ཚོད་བ་སྤང་བ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཆ་ཡོད་མེད་ལ་བརྟགས་ན་མི་འཐད་བ་སྤང་བ་དང་། ལུས་པ་ཐོགས་མེད་ལ་བརྟགས་ན་མི་
 འཐད་བ་སྤང་བ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་སྐད་ཅིག་གསུམ་གྱི་ཆ་མེད་ན་རགས་པའི་རྒྱན་རྣམས་རྩོམ་བ་མེད་
 བར་འགྱུར་ལ། ཆ་ཤས་དབྱེར་ཡོད་ན་འང་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བས་སྐད་ཅིག་གསུམ་ལ་ལྡོག་བ་ནས་བརྗོད་བ་དེ་
 འགྲུབ་པར་དགའ་ཞེ་ན། སྐད་ཅིག་ལ་ནི་དུས་ལ་ལྡོས་པའི་སྤྱིར་ཆ་ཤས་སུ་དབྱེ་བ་མེད་ལ། རྒྱན་ཡང་སྐད་ཅིག་གི་
 རྩེད་བསྐྱེས་ཅོམ་ཡིན་མོད། རུལ་ཐོན་གྱི་གོང་བུ་རྩོམ་བ་དང་སྐད་ཅིག་མི་མཚུངས་ཉེ། དེ་སྤྱོད་ལ་ལྡོས་པས་ཆ་བཅས་
 ཡིན་ལ། འདི་དུས་ལ་ལྡོས་པས་ཆ་མེད་ཡིན་པའི་

༩༡༡༽

མིར་སྐད་ཅིག་གསུམ་པ་ཉིད་ལ་ལྡོག་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ཚ་རེག་དང་དུས་མཉམ་པའི་གང་རེག་རྒྱས་པ་
 རོགས་མེད་དེས་རང་གི་སྐད་ཅིག་གི་མ་རྒྱས་ཅན་དུ་བསྐྱེད་དམ་རྒྱས་མེད་དུ་བསྐྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་ཚ་རེག་གིས་ལྡོག་
 མི་རྒྱས་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཚ་རེག་མི་དགོས་པར་རང་འགགས་པས། གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་ཚ་རེག་ལ་དགོས་རྒྱས་མེད་
 པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གང་རེག་རྒྱས་པ་རོགས་མེད་དེ་རང་གི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ཙམ་
 ཡིན་གྱི། དེས་འབྲས་བུ་རྒྱས་ཅན་ནམ་རྒྱས་མེད་གང་བསྐྱེད་པ་ནི་སྟོན་ཅིག་ཏུ་བྱེད་རྒྱེན་རྒྱས་ཅན་གྱི་རྒྱེན་གང་དང་རྒྱས་མེད་དུ་
 འགྱུར་བའི་རྒྱེན་གང་ལ་སྤང་བ་དེ་ཡི་དབང་གིས་འབྲས་བུ་འབྲིན་ཉེ་ཚ་རེག་སྟོབས་ཆེན་རྒྱས་མེད་གང་རེག་སྟོབས་ཆེན་རྒྱས་
 ལྡན་དུ་སྐྱེ་སྐྱེ། དཔེར་ན་འཛིན་པ་ལ་ས་ཤམ་ཆེན་སྐྱབ་དང་། ལུ་ཤམ་ཆེན་སྐྱབ་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྐྱོའི་འགལ་བ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི། སྐྱོ་
 འདོགས་སམ་སྤང་བའི་དོ་བོ་ཙམ་མེད་པར་བྱེད་པ་ལ་གཞན་ལ་ཡིད་གཏད་པས་ཀྱང་རྒྱས་པས་དེས་པ་མི་དགོས་ལ། ས་བོན་སྤོང་
 བའི་རྒྱས་པ་དེས་པ་ལའང་

༩༡༩༽

མེད་པས་གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་ཅེས་ཟེར་དོ། །དེས་པའི་རྒྱན་གོམས་ནས་ས་བོན་ཡང་སྤོང་བུས་པས་དེ་སྤོང་བའི་
གཉིན་པོ་འང་ཡོད་ལ། དེས་པ་སྐྱེས་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་སློ་འདོགས་ཀྱི་འོ་པོ་སྤོང་བ་ཡིན་པས་སྐྱོན་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་མིན་
ནོ། །བཞི་པ་འགལ་བ་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། འབྲེལ་བ་བཞིན་དུ་འགལ་བ་ཡང་དངོས་པོའི་དོན་ལ་
བྱུང་བ་མེད་དེ། གཞོན་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་ཡོད་པ་ན། གཞོན་བྱུས་མེད་མ་སྐྱེས་ལ། གཞོན་བྱུས་མེད་སྐྱེས་པ་ན་གཞོན་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་
འགགས་ཟེན་པའི་བྱིར་དོ། །དེས་ན་རྒྱན་འགོགས་སུ་མི་རུང་བ་ལ་འདི་དང་འདི་འགལ་ལོ་ཞེས་རྣམ་པར་ཉོག་པས་སློ་འདོགས་
ནས་འགལ་བ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སློ་འདོགས་འགལ་བ་བསྐྱབ་པ་ནི། ཚོས་གང་སྤྱང་བ་དང་མི་
སྤྱང་བ་མ་གཉོགས་པ་འགལ་བ་དེས་བྱེད་གཞན་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་བཞིན་དུ་དང་པོ་གཞོན་བྱུས་མེད་དང་
གཞོན་བྱེད་སྟོབས་ལྡན་གཉིས་ཀ་མ་དམིགས། དེ་ནས་གཞོན་བྱུས་ལྡན་དམིགས། དེ་རྗེས་

༼༡༣༣༽

གཞོན་བྱ་རྒྱས་མེད་དམིགས་པའི་ཚད་མས་ངེས་པས་སོ། །གསུམ་པ་གྲུབ་པ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི། །ཁ་ཅིག་གྲང་རེག་འགོག་པ་ལ་མི་
ཅམ་བཞོན་ན་ནི་མ་ངེས་ཏེ། མེ་ཡོད་གྲང་གྲང་རེག་མེད་པར་མ་ངེས་པའི་སྲིད། གལ་ཏེ་མེ་སྟོབས་ལྡན་ཉགས་སུ་བཞོན་ན་མི་འགྲུབ་
སྟེ། དེའི་ཚེ་གྲང་རེག་སྤང་དུ་མི་རུང་བས་དེ་ལས་སྟོབས་ཆེར་མི་འགྲུབ་པོ་ཞེས་ཟེར་བའི་ལན་དུ། །ཁ་ཅིག་མེ་སྟོབས་རྒྱུད་དེའི་ཚེ་
གྲང་རེག་གྲང་སྤང་དགོས་པ་ལས་གྲང་རེག་མི་སྤང་བ་ཉིད་ཀྱིས་མེ་སྟོབས་ལྡན་དུ་འགྲུབ་པས་སྟོབས་ལྡན་འགོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
ཟེར་ཡང་། རང་ལུགས་ཉགས་རང་གི་ངོ་བོ་མི་ཅམ་གྱིས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། མེ་སྤང་བ་ཉིད་ཀྱིས་འགལ་རྒྱུ་འབྱུང་གྲང་རེག་མེད་པར་
གྲུབ་པའི་སྲིད་པོ། །གཉིས་པ་པན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་ལུགས་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་དང་། འཐད་པའི་རང་ལུགས་གཞག་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྷོགས་སྲ་མ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བོད་པལ་ཆེར་ཚོས་གང་ཞེག་ཚོས་གཞན་གྱིས་དབེན་

༩༡༥༽

བ་ནི་སཀ་ཚུན་སྤང་འགལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ཞིང། དེ་ལ་དབྱེ་ན་དགག་བྱ་རྣམ་པར་གཅད་ལྡོག་ཙམ་དུ་གནས་པ་
དངོས་འགལ་དང་བརྒྱད་འགལ་གཉིས། བརྒྱད་འགལ་ལ་ཡང་དངོས་འགལ་གྱིས་ཁྲད་པར་དུ་བྱས་མ་བྱས་རྣམ་པ་
གཉིས་སུ་འདོད་ཅིང། དེ་ལའང་རྗེས་ལ་དངོས་འགལ་སོགས་གསུམ་དང། ལྡོག་པ་འགལ་བ་ལའང་གསུམ་ཡོད་པ་ཡི་སྐོ་
ནས་རྗེས་ལྡོག་རེ་རེ་ལའང་དངོས་བརྒྱད་གཉིས་གཉིས་ཡོད་ལ། བརྒྱད་འགལ་ལའང་ནང་གསེས་གཉིས་རེ་ཡོད་པས་རྣམ་པ་བྱུག་
ཏུ་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་རྗེས་དངོས་འགལ་སྡོན་པོ་སྡོན་མིན་ལྟ་བུ། རྗེས་ལ་དངོས་འགལ་གྱིས་ཁྲད་པར་དུ་བྱས་པ་སྡོ་མིན་དང་ལྷན་ལའི་སྡོན་པོ་
ལྟ་བུ། ཁྲད་པར་དུ་མ་བྱས་པ་སྡོན་པོ་དང་སེར་པོ་ལྟ་བུ། ལྡོག་པ་དངོས་འགལ་གཏན་ཚིགས་མིན་པ་དང་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པ་ལྟ་བུ། ལྡོག་པ་
ལ་དངོས་འགལ་གྱིས་ཁྲད་པར་དུ་བྱས་པ་གཏན་ཚིགས་མ་ཡིན་པ་དང་བྱས་པའི་གཏན་ཚིགས་ལྟ་བུ། ཁྲད་པར་དུ་མ་བྱས་པ་བྱས་ལྡོག་དང་མི་
རྟག་པའི་ལྡོག་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་ཟེར་འོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གསུམ། དགག་པ་དངོས་དང། ཉེས་སྲོང་གི་ལན་དགག་པ། ཐ་དད་ལ་འགལ་
བར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བསྟན་པའོ། །

༩༡༥༽

དང་པོ་ནི། ཚོས་གང་ཞིག་ཚོས་གཞན་གྱིས་དབེན་པ་ཙམ་འགལ་བ་ཡིན་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་ཉེ། ཚོས་ཐ་དད་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་
བར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་མེ་དང་དུ་བ་སོགས་འབྲེལ་བ་རྣམས་ཀྱང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེའང་འདོད་ན་འགལ་བ་
རྟགས་སུ་བཀོད་ན་འདྲ་སྐྱབ་བར་འགྱུར་གྱི། འགལ་རྒྱ་འགོག་མི་ལུས་བ་དང་། འབྲེལ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་འདྲ་ལུས་སྐྱབ་མི་
ལུས་བས་དགག་བ་དང་སྐྱབ་བའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འདྲི་བ། བར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་བ་ནི། དེ་ན་པེ།
མེ་དུ་སོགས་ཐ་སྐད་འབྲེལ་ལམ། རྗེས་སྡོག་ཐ་དད་སྤོང་མེར་སོགས་མ་འབྲེལ་ཡང་རུང་། རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་
ཡིན་པ་འགོག་ག་ཞེ་ན། འོན་སྤོང་པོར་སྤང་བའི་གཞི་དེར་མེར་པོ་མེད་དེ། འོད་ན་སྤང་དུ་རུང་བ་ལས། དེ་མ་དམིགས་བའི་ཕྱིར་ཞེས་
བ་ལྟ་བུ་སྤང་རུང་མ་དམིགས་བའི་རྟགས་སྤོང་ལ་དགོས་ལུས་མེད་པར་འགྱུར་ཉེ། སྤོང་མེར་དང་མེ་དུ་ལྟ་བུ་པན་ཚུན་ཡིན་པ་
འགོག་པའང་འགལ་བ་དམིགས་བས་འགོག་དགོས་བའི་ཕྱིར།

༩༡༩༩༩

གསུམ་པ་ནི། རྟོག་གཏེ་སྐབས་འགར་སྡོ་སེར་དང་མེ་དུ་སོགས་པའི་ཚུན་ཐ་དད་པ་ ཚམས་ལ་འགལ་བར་གསུངས་པ་ནི་འགལ་བ་
བཏགས་པ་བ་ཡིན་གྱི། མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་ཉིས་སྟེན་ཅིག་ཏུ་བཏགས་པ་ལ་འབྲེལ་བ་ཞེས་བཏགས་པ་བཞིན་
ནོ། །གཉིས་པ་འཐད་པའི་རང་ལུགས་གཞག་པ་ལ་གསུམ། གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ ཐ་དད་ལ་འགལ་འབྲེལ་དུ་འཛོག་པའི་ཚུལ། མན་
ཚུན་སྤང་འགལ་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོག་ཐ་དད་དང་ཐ་མི་དད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའམ་ཤེས་པའི་རོར་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་ཤར་བའི་
དབྱེ་བ་ཡིས་སྟོག་པ་ཐ་དད་དང་ཐ་དད་མིན་པར་རྣམ་པར་གཞག་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ཐ་དད་ལ་འགལ་འབྲེལ་དུ་
འཛོག་པའི་ཚུལ་ནི། ཚོས་ཐ་དད་པ་དེ་དག་ལས་གཅིག་ལ་གཅིག་པའི་ཐ་དད་གཞོན་པ་ལ་རིམ་

༩༡༥༽

བཞེན་འབྲེལ་བ་དང་འགལ་བར་འཛོག་ལ། གཉིས་ཀ་མིན་ན་འགལ་འབྲེལ་གང་ཡང་མིན་པའི་ཐ་དད་པ་ཙམ་དུ་འཛོག་
གོ། །གསུམ་པ་པན་ཚུན་སྤང་འགལ་ཉིད་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དངོས་འགལ་དང་བརྒྱད་འགལ་བཤད་པ། དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷོ་
ལྷོ་མིན་ཏྟག་མི་ཏྟག་ལྟ་བུ་རང་ཡིན་ན་རང་མིན་འགོག་པའི་ཚེས་དེ་ཅིག་ཤོས་དང་དངོས་འགལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེས་
ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བརྒྱད་འགལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི་རང་ཡིན་རང་མིན་པའི་ཚེས་ཁྲབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དེ་འགོག་པ་སྟེ་བྱས་
ཏྟག་ལྟ་བུ་སྟེ་བྱས་པའི་རང་མིན་ནི་མ་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཁྲབ་བྱེད་ཏྟག་པ་ཡིན་པས་དེ་འགོག་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷོ་མེར་སོགས་
འགལ་བ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་ན་གཅིག་ཡིན་པས་གཅིག་ཡིན་པར་མི་ཁྲིགས་ས་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ནི་པན་ཚུན་སྤང་བ་ཙམ་
ཡིན་གྱི། སྤངས་ནས་འགལ་བ་མིན་འོ། །སྐབས་བཟུ་བ་ནི། པན་ཚུན་སྤང་འགལ་ནི་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་ཡིན་

༩༡༤༽

ལ། ཉགས་སྒྲོར་ཚེ་དེ་ཡིན་ན་དེ་མ་ཡིན་པའི་གཞོན་པ་ཅན་གྱིས་འགོག་ལ། བན་ཚུན་གཅིག་གཅིས་གཅིག་སྤངས་པའི་
དངོས་པོ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མ་ཐུན་ཡིན་པ་སྤང་རུང་མེད་པས་ཁེགས་པ་ཡིན་གྱི། ཅིག་ཤོས་དམིགས་པས་གཅིག་འགོག་པ་
མིན་ནོ། །བསྐྱུ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །ཚད་མ་རིགས་པའི་གཉེར་ལས་འགལ་བ་བརྟག་པའི་རབ་
ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་བདུན་པའི་མཚན་འགྲེལ་བཤད་པའོ། ། །

༩༡༩༽

གཉིས་པ་ཤེས་བྱེད་ཚད་མའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས་ཉེ། མཚན་ཉིད་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་། མཚན་གཞི་སོ་སོའི་དོན་གཏན་ལ་
དབབ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱིར་མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན། རྩེ་བྲག་ཏུ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ངེས་པར་བྱ་བ། མཚན་ཉིད་
གྱིས་མཚོན་བའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་བའོ། །དང་པོ་ལའང་གསུམ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ལ་ཚོས་གསུམ་གྱིས་བྲབ་པར་བསྐྱབ་པ། བྲབ་བྱེད་ཚོས་
གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ། ཚོས་གསུམ་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་གོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་མཚན་ཉིད་སོགས་ཚོས་
གསུམ་གྱིས་

༧༡༣༠༽

ཁྱབ་པར་རང་རིག་གིས་འགྲུབ་པའི་སྤྱིར་དེ་ཡི་རྣམ་གཞག་བཤམ་པར་བྱ་སྟེ། ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་གང་ཞིག་སློ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ན་
གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་སྐྱ་སློ་མ་འཁྲུལ་པས་ཞེན་དུ་རྒྱུང་བ་དང་། གཞི་དང་བཅས་པར་འཆར་བའི་སྤྱིར་དོ། །གཉིས་པ་ཁྱབ་བྱེད་
ཚོས་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། རོ་བོ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི། མཚན་ཉིད་ནི་
འདིས་གོ་བར་བྱེད་པ་རྣམ་འཛོགས་གི་རྒྱ་སྟེ་ལོག་སྟོག་ཤམ་ལྟ་བུ་དོན་ལ་གྲུབ་པའི་ཚོས་ཡིན་ལ། མཚན་བྱ་ནི་འདི་གོ་བར་བྱ་བ་
རྣམ་གཞག་གི་འབྲས་བུ་བ་ལང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སློ་ཡིས་བཏགས་པའི་ཚོས་ཡིན་ཞིང་། མཚན་གཞི་ནི་འདི་ལ་གོ་བར་བྱ་བ་མཚན་
ཉིད་དོན་གྱི་ཉེན་ལ་མཚན་བྱ་བཏགས་པ་བཞེན་པས་ན་དེ་གཉིས་གྱི་ཉེན་གྱི་ཚོས་ཏེ་དཀར་ཟལ་ལྟ་བུ་ལོ། །དེ་དག་ནི་རྣམ་པར་
གཞག་འཛོགས་གི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་དང་རྒྱའི་འབྲས་བཞིན་ལོ། །དེ་གསུམ་སོ་འང་རང་མཚན་གྱི་ཆ་ནས་མིན་ཏེ་གཞན་སེལ་བས་སྤེ་
བལོ། །

༩༡༣༡༽

གཉིས་པ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ནི། མཚན་མཚོན་གཞིའི་ཚོས་གསུམ་པོ་དེ་ལ་ཡང་སྐྱབ་ལུ་ཁོ་ན་ལ་རང་མཚན་ཉིད་ཟེར་གྱི།
གཞན་གཉིས་ལ་མི་ཟེར་བ་སོགས་རང་རང་གི་སྐྱབ་མིན་གྱི་རྒྱ་མཚན་དེ་དགོས་གྱི། དེ་མེད་ན་དེ་གསུམ་པོར་ཡིན་ཚུར་ཡིན་དུ་
བམས་ཅད་འཚོལ་བར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །དགོས་པ་དེ་ལྡན་གྱི་རྒྱ་མཚན་དངོས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མཚན་ཉིད། མཚོན་བྱ།
མཚན་གཞིའི་རྒྱ་མཚན་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་མི་དགོས་པར་རྟོག་པ་དགག་དགོས་པའི་མཚན་ཉིད་གཞན་པ།
དེས་བསལ་བྱ་སྐྱོན་ཅན་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་མཚན་ཉིད་དོན་ལྡན་གྱི་རྣམས་ཡོད་ཡིན་པ་ལ་མཚན་ཉིད་གཞན་
མི་དགོས། དགོས་ན་སྤྱད་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་ལ། ཁ་ཅིག་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མཚན་ཉིད་གཞན་མི་དགོས་
གྱུར།

༩༡༣༩༽

མཚན་ཉིད་རང་གི་ཐ་སྟད་བསྐྱབ་པ་ལ་དགོས་ཞེས་ཟེར་མོ། །གཞན་དག་ནི་དོན་ལའང་དགོས་ཟེར་ཞིང་། མཚན་གྱི་
 ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་མཚན་གྱི་གཞན་དགོས་ལ། དེ་དག་དཔེར་ན། སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་བྱས་པ་ཉག་ས་སུ་བཞོད་ནས་བྱས་པ་
 ཉག་ས་ཡང་དག་ཏུ་སྐྱབ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ཉག་ས་སུ་བཞོད་པ་དང་། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་དེ་ཉག་ས་ཡང་དག་ཏུ་སྐྱབ་པ་ལ་བྱས་པ་ཉག་ས་སུ་
 བསྐྱབ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཚུལ་གསུམ་གཉིས་པ་ཚང་བ་ཉག་ས་སུ་བཞོད་པ་དང་། ཚུལ་གསུམ་གཉིས་པ་ཉག་ས་ཡང་དག་ཏུ་སྐྱབ་པ་ལ་ཚུལ་
 གསུམ་དང་པོ་ཉག་ས་སུ་བསྐྱབ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཚུལ་གསུམ་གསུམ་པ་ཚང་བ་སོགས་སྟབས་མེད་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་མོ། །དེ་ལྟར་མཚན་
 ཉིད་མི་དགོས་པ་དང་། དགོས་ཡང་སྟབས་མེད་ཏུ་འདོད་པ་དེ་དག་མི་འཐད་དེ། རྣམ་འཛོགས་གི་རྒྱ་མཚན་ཉིད་ནི་མ་ངེས་པར་རྣམ་
 གཞན་གི་འབྲས་བུ་མཚན་གྱི་ངེས་པ་ཡོད་ན་ནི་མཚན་ཉིད་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། འཛོགས་ཀྱི་མེད་པར་
 གཞན་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་མེད་ན་མ་ངེས་པས་སྟབས་མེད་ཡིན་ན་ནི་སྟབས་མེད་ཀྱི་སྤྱི་མས་ཀྱང་ངེས་པ་མི་སྲིད་པས་མཐར་ཆ་
 བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་མི་ངེས་པས་ན་རྣམ་གཞན་དེ་དག་འཛོགས་གོ་ཁོ་ན་ལེ། ཉག་ས་ཀྱི་མཚན་གཞིས་བསྐྱབ་བྱའི་དོན་
 སྐྱབ་ལུས་པའི་སྤྱིར་སྟབས་མེད་ཀྱི་སྤྱི་མ་མ་ངེས་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན། ཉག་ས་སུ་མཚན་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་
 དང་། བ་ལང་ཏུ་མཚན་པའི་

༩༡༣༣༽

ལྷོག་ཤལ་ཅན་ཡིན་པར་མ་དེས་ཀྱང་རྟགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་བྱས་པ་དང་། བ་ལང་གི་མཚན་གཞི་དཀར་ཟལ་ཉིད་ཡིན་པར་
 དེས་པ་ཅམ་གྱིས་དེ་མི་རྟག་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་དང་བ་ལང་ཡིན་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་སྐྱབ་བྱས་
 བར་མཐོང་བ་སྐྱབ་རྟག་པའི་སྐྱོ་འདོགས་སྐྱེ་མི་སྲིད་པ་དང་། འོག་ལྷོག་ཤལ་མེད་པའི་རྟ་དཀར་ཁ་ལྟ་བུ་གོང་བྱ་གཞན་ལའང་བ་ལང་བུ་དེས་པར་
 འགྱུར་རོ། །ཡང་ཕྱེ་བྱ་ཉུ་ཐ་སྐྱད་ལ་ཡང་སྐྱོ་མ་འབྱུང་པའི་ཞེན་རུང་ཞིག་མེད་ན་དེ་ནི་ཤེས་བཞིན་ལས་འདས་པའི་སྲིར་
 ཤེས་བྱ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། ཡོད་ན་ཞེན་རུང་དེ་ཉིད་ཐ་སྐྱད་གཉིས་པའམ་སྲི་མ་ཡི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པའི་སྲིར་དེའི་མཚན་
 ཉིད་ཡིན་ལ། ཐ་སྐྱད་གཉིས་པ་རང་ཡང་ཐ་སྐྱད་གསུམ་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་སྐྱ་མ་སྐྱ་མ་མཚན་ཉིད་དང་། སྲི་མ་སྲི་མ་མཚན་བྱ་
 ཡིན་ཞེས་ལ་ལ་འདོད་དེ། ཐ་སྐྱད་ཅེས་པ་དེ་དག་རང་གི་གཞན་སེལ་སྐྱོ་རོར་སྐྱར་ཅམ་དེ་དེའི་དོན་ལྷོག་ཉུ་ཞེན་པའོ། །དེ་ལ་བྱམ་པའི་ཐ་
 སྐྱད་ཅེས་བྱམ་པ་དང་དབྱེར་མེད་ཡིན་གྱིས་ཐ་སྐྱད་དེའི་རང་ལྷོག་ལ་དབྱེད་པ་འདི་མི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་
 ཤིང་གི་མཚན་ཉིད་བུ་འདོད་པའི་ཡལ་ག་ལའང་ཡལ་ག་གཉིས་པ་མེད་ན་ཡལ་ག་དེ་ཉིད་ཤིང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། ཡལ་
 ག་གཉིས་པ་ཡོད་ན་དེ་ལའང་གསུམ་པ་སོགས་ཡོད་དགོས་པས་ཤིང་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་བྱལ་པ་མེད་པར་འགྱུར་

༧༡༣༩༽

མོ། །ཁོ་ན་རེ། ཅོ་རྒྱལ་ཤིང་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་ཡལ་ག་བཞོད་པའི་ཚེ་ཡལ་ག་ལ་ནི་ཡལ་ག་གཞན་མེད་ཀྱང་ཡལ་ག་ཤིང་མ་ཡིན་པར་
མི་འགྱུར་ཏེ། ཡལ་ག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡལ་ག་རང་དང་ཤིང་ཐ་དད་པར་མི་འགྱུར་གྱི། ཡལ་ག་བདག་ཉིད་དང་ཅོ་རྒྱལ་གཉིས་ཀ་ཤིང་
གཅིག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་དབྱེར་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཐུག་མེད་མི་དགོས་སོ་ཞེ་ན། འོན་ཀྱང་ཐ་སྐྱད་ལའང་ཐ་སྐྱད་
གཉིས་པ་མེད་ན་ཡང་སྤྲ་མ་ཤེས་བརྗོད་ལས་འདས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཐ་སྐྱད་དེ་ཉིད་ནོག་སོགས་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རང་
དང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཤེས་བྱའི་ངོ་བོར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཐ་སྐྱད་ཐུག་མེད་ག་ལ་དགོས། དེས་ན་ཁོ་བོ་ཅག་གི་བརྗོད་
མཚན་ཉིད་ཅེས་པའི་བརྗོད་དང་དོན་མོག་སོགས་ཏེ་དེ་གཉིས་འབྲེལ་བར་ནམ་རྟོགས་པ་དེ་ཡི་ཚེ་ན་ཐ་སྐྱད་གང་ཡིན་པ་དེ་
སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། ལྟོ་བ་ལྡིར་བ་དང་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་བརྗོད་དོན་འབྲེལ་བར་རྟོགས་ཚེ་བྱམ་པའི་ཐ་སྐྱད་ཐུག་པ་བཞིན་ལོ། །དེའང་རྟགས་འགོད་
པ་དང་མཚན་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་སྤྱིར་རྟགས་སུ་སྐྱབ་པ་དང་། མཚན་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པ་དང་། རྗེ་བྲག་སྐྱོར་བ་འདིར་
གཏོགས་གྱི་རྟགས་སུ་སྐྱབ་པ་དང་། མཚན་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པ་སྟེ་གཉིས་གཉིས་བཞེ་ཡིན་ལ། རྗེ་བྲག་གཉིས་ཀའང་སྐྱོར་བ་
གསུམ་པར་མཐར་ཐུག་པར་འགྱུར་ཏེ། དང་བོ་སྤྲ་མི་རྟག་སྟེ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ་ཅ་རྟགས། བྱས་པ་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ་

༧༡༣༥༽

ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ་རྒྱ་མཚན། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ལ་གཏམ་ཚིགས་ཞེས་བརྗོད་དུ་བྱུང་སྟེ་གཏམ་ཚིགས་ཀྱི་བརྗོད་སྐབས་འདི་ཕྱིར་
ལྟ་བུ་བརྗོད་པ། སེམས་ཅན་འདི་བ་ལང་ཡིན་ཏེ་སྐོག་ཤམ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ་ཅི་ཉགས། སྐོག་ཤམ་བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ་བ་ལང་གི་
དངོས་འགལ་གཅོད་པའི་དོན་ལྡོག་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ་རྒྱ་མཚན། དངོས་གལ་གཅོད་པའི་དོན་ལྡོག་གྲུབ་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་
བྱུང་སྟེ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བརྗོད་སྐབས་འདི་ཕྱིར་ལྟ་བུ་བརྗོད་པའི་དེ་བཙུན་ཚད་སྤྲོ་མ་བསྐྱར་བ་ལས་མི་སྲིད་པས་བཞི་བ་པན་ཚད་ལ་དགོས་
ལུས་གང་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་དུ་བ་ཉགས་སུ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་དེ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ཞིག་མེད་ན་ཚུལ་
གསུམ་ཚང་བ་ཞེས་བ་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཉགས་སུ་མི་འགྱུར་ལ། ཡོད་ན་ཚུལ་གསུམ་གཉིས་བ་དེའང་ཉགས་སུ་སྐྱབ་ཀྱིས་ཚུལ་གསུམ་
གསུམ་བ་སོགས་ཁོད་ལའང་སྤྱད་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ལོ་ཞེ་ན། སྐོན་མེད་དེ། ལ་མེ་ལྡན་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་དུ་བ་བཞོད་པ་ལྟ་བུའི་ཉགས་ཚོས་
ཅན་ལ་གྲུབ། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཉགས་དེ་དག་རང་སྐོག་གི་
ཆ་ལ་མི་སེམས་བར་དུ་བ་ཁོ་ནའི་ཚོས་སུ་དབྱེར་མེད་པ་ལ་སྐོས་ཚུལ་གསུམ་དུ་གཟུང་བ་ཡིན་གྱི། ཚུལ་གསུམ་དུ་བ་ལས་
ཚོས་གཞན་བ་ཞིག་མེད་པའི་ཕྱིར། དེགས་བ་འདི་ཡིས་མཚན་ཉིད་སྤྱད་མེད་དུ་ཐམས་

༡༣༤༽

བའི་སྐྱོན་ཡང་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དགོས་པའི་མཚན་ཉིད་གཞག་པ་ནི། ལ་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མཚོན་བྱ་
 རྣམ་འཛོགས་གི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་ཟེར་བ་དེ་ལྟར་ན། གཏུན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་གོ་བྱེད་ཡིན་ཞེས་ཅིའི་ཕྱིར་
 མཚུངས། འཐད་པ་མིན་ཏེ། རྟགས་བསྐྱབ་བྱ་གོ་བྱེད་ཡིན་ན་བྱས་པ་རྒྱང་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པ་གོ་བར་ཐལ་ལ། བསྐྱབ་བྱ་གོ་བྱེད་ལ་ཚུལ་
 གསུམ་དགོས་ཟེར་ན་མཚོན་བྱ་རྣམ་འཛོགས་ལའང་ཚུལ་ཚོས་གསུམ་དགོས། ཡང་འགའ་ཞིག་སྤྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ། རང་གི་མཚོན་བྱ་
 ལས་གཞན་གྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པ། མཚན་གཞི་ལ་གྲུབ་པ་སྟེ་རྣམ་ཡོད་ཚོས་གསུམ་ཚང་བ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་
 འདོད་དོ། །མཚན་ཉིད་གོ་བ་མཚོན་བྱ་ལ་སྟོས་དགོས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འདི་ཡང་མི་འཐད་དོ། །དེས་ན་རང་ལུགས་ནི་
 དངོས་འགའ་གཅོད་པའི་དོན་སྟོན་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེའང་དངོས་འགའ་གཅོད་པ་ཞེས་པས་རིགས་མི་མཐུན་པ་རྣམ་པར་
 གཅོད་ལ། དོན་སྟོན་ཞེས་པས་མཚོན་བྱ་དང་མཚན་གཞིའི་སྟོན་པ་གཉིས་གཅོད་དེ། མཚོན་བྱ་ནི་དོན་མ་ཡིན་ལ། མཚན་གཞི་ནི་དོན་ཡིན་
 ཡང་གཞན་ལས་སྟོན་པ་ཆ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༩༡༣༧

གསུམ་པ་དེས་འགལ་བྱ་སྐྱོན་ཅན་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་དགག་གཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྷོགས་སྤེལ་འདོད་པ་དང། དེ་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཚན་ཉིད་དེ་ཡི་སྐྱོན་མདོར་བསྟུན་བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བ་ལང་ཉིད་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་མཚན་ཉིད་རང་
གི་ལྷོག་པ་རྗེས་སུ་མ་བྱུབ་པ་དང། ཉར་མཚོན་པ་ལ་སྐྱོག་ལལ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་མཚན་ཉིད་མཚོན་བྱ་ལས་དོན་ལྷོག་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་དང། ཉ
བ་ལང་དུ་མཚོན་པ་ལ་སྐྱོག་ལལ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་གང་མཚོན་པར་བྱ་བའི་གཞིར་ངེ་ལྟར་དགོད་བྱ་ལྟར་མི་གནས་པ་སྟེ་གསུམ་དུ་འདུ་བ་ཡིན་
ཞེས་ལུལ་དབུས་ཀྱི་བྱང་སྤྱོད་གས་གངས་ཅན་པ་རྣམས་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ནི། འདི་དག་སྐྱོར་བ་རྟགས་ཚོས་
དོན་གསུམ་དུ་བཀོད་ནས་སྐྱོན་བཅི་བ་ཡིན་ན་དོན་ལྷོག་གཞན་གྱུར་མེད་པར་འགྱུར་ཉེ། བ་ལང་མ་ཡིན་པའི་སེམས་
ཅན་གཞན་མཚན་གཞིར་བཞག་པའི་ཆེ་རྟགས་དེ་མཚན་གཞི་ལ་མི་གནས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ལོ། །མ་བཀོད་

༡༡༣༤༽

བ་ལ་སྐྱོན་སྐྱོར་བ་ཡིན་ན་མཚན་གཞིར་མི་གནས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། མཚན་གཞི་ལ་གནས་མི་གནས་སྐྱོར་
 བར་བཞོན་པ་ལ་སྐྱོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་འདི་དག་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་འབྲེད་ན་ནི་མཁས་པའི་གཙུག་
 རྒྱུན་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པས་ཅེའི་ཕྱིར་མི་བཞེད། དེས་ན་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པས་རྣམ་གཞག་བདེ་བ་བོད་ནས་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྒོས་
 བརྟགས་པ་འདི་འཇུག་ལ། ཅུང་ཟད་མ་འཇུག་དུ་ཟེན་ཀྱང་མཁས་པ་རྣམས་ལ་མ་གྲགས་པས་མི་བདེའོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་གཞག་པ་ནི། བ་
 ལང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་སྐྱོག་ཤལ་ཁ་བོ་བཞོན་པ་ལྟ་བུ་མ་ཁྲབ་པ་དང་། བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་མགོ་ལྡན་བཞོན་པ་ལྟ་བུ་ཁྲབ་ཆེས་པ་
 དང་། བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བ་ལང་ཉིད་བཞོན་པའམ་རྟ་བ་ལང་དུ་མཚན་པ་ལ་སྐྱོག་ཤལ་བཞོན་པ་ལྟ་བུ་མི་སྲིད་པ་སྟེ་གསུམ་པོ་འདི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱི་ནི་སྤྱི་སྐྱོན་ཡིན་ནོ། །སྤྱིར་རྣམ་གཅོད་ཐམས་ཅད་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དང་། གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དང་། མི་སྲིད་
 རྣམ་གཅོད་དང་གསུམ་དུ་འདུ་བས་གསུམ་པོ་རིམ་བུ་ལྟར། མ་ཁྲབ། ཁྲབ་ཆེས། མི་སྲིད་གསུམ་གཅོད་པའི་དག་ཡིན་ལ། དོན་གྱི་རྣམ་
 གཅོད་ཀྱི་ཀྱང་གསུམ་པོ་འདི་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་མིན་པས་གངས་རེས་གྲུབ་པོ། །

༧༡༣༩༽

གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་འདི་དག་མཚན་གཞིར་བཀོད་པ་ལ་བརྩེས་ན་བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ལོག་སྒྲོག་ཤིང་།
ཁ་ལོ་བཀོད་པ་འདི་མ་ཁྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ཉེ། དཀར་ཟལ་ལ་བཀོད་ན་སྐྱོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། ལག་སྐྱར་ལ་བཀོད་ན་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་མ་བཀོད་པ་ལ་བརྩེས་ན་མཚན་གཞིའི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཉེ། ཏྲ་བ་ལང་དུ་མཚོན་པ་ལ་ལོག་སྒྲོག་
ཤིང་། ཡང་མཚན་གཞི་ལ་བརྩེས་ན་མཚན་ཉིད་མི་སྲིད་པ་ཡི་གཞིར་
མཚོན་བྱ་ཁྲིགས་ན་ལོག་སོགས་འདུས་པ་བ་ལང་དུ་མཚོན་པ་ལ་ལོག་སོགས་འདུས་པ་བཀོད་པའི་ཆེ་མཚན་གཞི་དང་ལྡོག་པ་ཐ་དང་
མེད་ནས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ལོག་སོགས་འདུས་པ་ལ་བ་ལང་གི་ཐ་སྐྱད་ཀྱང་ཁྲིགས་པར་ཐལ་བ་དང་། མི་ཁྲིགས་ན་མཚོན་བྱ་ལ་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་མ་ཁྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་བའི་ཚོད་པ་གཉིས་ཀྱིས་འདིར་མི་གཞོན་དེ། རིམ་པ་ལྟར་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་མཚན་
གཞིར་བཀོད་པ་ལ་བརྩེ་ཡང་ཁྱེད་ཀྱིས་བཀོད་པའི་སྐྱོན་མི་འདུག་སྟེ། དཀར་ཟལ་མཚན་གཞིར་འདོག་ལ། འོན་ཀྱང་དཀར་ཟལ་ལ་བ་ལང་ཁྲ་
པོའི་ཐ་སྐྱད་དུ་མཚོན་ན་བདེན་ཡང་། བ་ལང་ཅམ་དུ་མཚོན་པའི་ཆེ་ལོག་སྒྲོག་ཤིང་། ཁ་ལོ་བཀོད་པ་ལ་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ལོག་སོགས་འདུས་པ་རང་
གི་ཐ་སྐྱད་མི་སྲིད་པར་མ་གྲུབ་ལ། དེ་ལ་ལོག་སོགས་འདུས་པ་གཞན་གྱི་

༡༩༠༽

བ་སྣང་མི་སྲིད་པར་བལ་བ་འདོད་པ་ཡིན་པའི་སྲིད་པོ། །གཉིས་པ་མཚོན་བྱ་ལའང་དགག་གཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། །ཁ་ཅིག་ན་རེ།
 བ་སྣང་སྐྱབ་པ་རང་བཞིན་གྱི་ཉགས་ཡིན་པའི་སྲིད་མཚན་ཉིད་དང་མཚོན་བྱ་དོན་དུ་རྗེས་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ལ། བ་ལང་གི་
 བ་སྣང་དེ་ནོག་ལྡོག་ལལ་གྱིས་མཚོན་པར་བྱ་བའི་མཚན་གཞིར་འདོད་དེ། མཚོན་བྱ་དོན་ལ་ཡོད་པར་ཞེན་པའོ། །མཚན་
 མཚོན་དོན་ལ་རྗེས་གཅིག་པ་དེ་ལྟ་ན་རྗེས་གཅིག་ལ་སྤང་མི་སྤང་གི་ཆ་གཉིས་མེད་པས་མཚོན་བྱ་མིང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་
 པ་དེའང་མཚོང་བའི་སྲིད་མཚན་ཉིད་མཚོང་བ་ཡི་དབང་ཤེས་དེ་སྐྱོད་ནོ་འདེས་འཛིན་གྱི་རྟོག་བཅས་ཉིད་དུ་འགྱུར་
 ཞིང་། མཚོན་བྱ་སྐྱབ་པའང་བྱས་པས་མི་ཉག་པ་སྐྱབ་པ་ལྟར་དོན་བསྐྱབ་པར་འགྱུར་ལ། མཚོན་བྱ་རྗེས་ཡོད་དག་ཏུའང་
 འགྱུར་པོ། །ཡང་འགའ་ཞིག་བ་སྣང་གི་མཚན་ཉིད་སློ་མ་འཁྲུལ་བས་ཞེན་རུང་ཡིན་ལ། དེ་མཚོན་བྱའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ནོ་ཟེར་
 བའང་མི་འཐད་དེ། དང་པོ་མཚན་ཉིད་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་བདུ་བཏགས་པ་མཚོན་བྱ་ཡིན་ཞིང་། བྱིས་དེ་ལ་འཇུག་པ་བ་སྣང་
 ཡིན་ཞེས་ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་ལས་གསུངས་པའི་སྲིད་པོ། །

༩༡༡༽

གཉིས་པ་རང་ལུགས་གཞག་པ་ནི། རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སྐྱོན་ལྟེང་པའི་ཤེས་པ་གྲུབ་པ་ནི་མཚོན་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ།
དེ་ཡི་མཚན་གཞི་ནི་རྒྱ་མཚན་དོན་སྣོན་ཉིད་ལ་དེ་གོ་བྱེད་དུ་མིང་གིས་བརྟུན་སྦྲུང་བའོ། །དེ་ལ་བརྟུན་པ་ལྟར་སྦྲུང་བ་བརྟུན་
དུས་དང། ལྷིང་དེ་ལྟར་ཉེན་ལ་སྦྲུང་གིས་སྦྲུང་དོར་དང། དག་གིས་ཡིན་མིན་བརྟུན་ལ། ཡིད་གྱིས་ཡོད་མེད་དཔྱད་པ་སོགས་སྒོ་
གསུམ་ནི་འབྲུག་པ་ན་དེ་ཡིས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའང་སྐྱེ་རང་མཚན་ནི་མིན་ཅིང་རིགས་གྱི་སྐྱེ་མཚན་
ཉིད་པའོ། །མཚོན་བྱ་དེ་ནི་ཤིང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རིགས་མ་སྟུན་དུ་མའི་སྤྱི་འཛིན་གྱི་སྐྱེ་ཡིན་ལ། དེའང་དོན་མཚན་ཉིད་ལ་ལྟོས་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཅན་གྱི་མིང་ཡིན་པས་བཏགས་ཡོད་ཉིད་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་བཏགས་ཀྱང་
ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྦྲུང་བ་ནི། ཁ་ཅིག་མཚན་ཉིད་དང་མཚོན་བྱ་གཉིས་རྗེས་གཅིག་མ་ཡིན་ན་མཚན་ཉིད་དེ་མཚོན་
བྱར་སྦྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་ཉེན་ལ་སྦྲུང་སྤྱི་འཛིན་ཅེས་ཟེར་འོ། །སྤྱོད་མེད་དེ། གཞན་སེལ་གྱིས་མཚོན་བྱ་སྦྲུང་དེ་ཡི་དོན་
མཚན་ཉིད་ལ་གཅིག་ཉིད་དུ་འབྲུལ་པས་རང་བཞིན་གྱི་ཉེན་ལ་སྦྲུང་སྤྱིར་བཏགས་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་དོན་ལ་མི་

༧༡༩༽

བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་བྱ་སྐབས་པ་སོགས་གྲགས་པའི་རྗེས་དབུག་དང་ག་ལ་འགལ་ཏེ། མི་
འགལ་ལོ། །གསུམ་པ་མཚན་གཞི་ནི། མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ་མཚན་གཞིའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་དབྱེ་ན་མཚན་གཞི་
མཚན་ཉིད་པ་པ་ལང་གི་དཀར་ཟལ་ལྟ་བུ་དང་། བཏགས་པ་པ་སྐྱོན་ཡོན་བརྩེ་བའི་གཞིར་གྱུར་པ་པ་ལང་གི་མཚན་གཞིར་ཏྲ་ལྟ་བུ་
སྟེ་གཉིས་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ཚོས་གསུམ་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་ལ་གསུམ། རང་སྟོབས་ལོ་སྟོབས་གཟུང་བ། ཇི་ལྟར་འབྲེལ་བའི་ཚུལ། མཚན་ཉིད་
དང་འབྲེལ་ནས་སོ་སོར་མཚོན་པའི་རྣམ་གཞག་གོ། །དང་པོ་ལ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་གི་འདོད་པ་དགོད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
ཚོས་གསུམ་སོ་སོའི་སྣང་སེལ་མ་བྱེ་བའི་བོད་འགའ་ཞིག་ན་པེ། མཚན་མཚན་གཞིའི་ཚོས་གསུམ་སོ་སོའི་རང་སྟོབས་ནི་རང་
གི་རྣམ་པ་རང་དབང་དུ་འཆར་བུང་གི་སྐབས་པ་ཁོན་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ཏེ།

༡༥༩༽

དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཚོས་གསུམ་པོ་རང་གི་རྣམ་པ་རང་དབང་ལྟོས་མེད་དུ་འཆར་བའི་རྟོག་མེད་གྱི་ཞེས་བའི་ཡུལ་དུ་ཐལ་བར་
འགྱུར་ལ། འདོད་ན་སྐྱོ་རྟོག་ཐམས་ཅད་གཞན་སེལ་དུ་གསུང་བ་དང་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་རང་གི་འདོད་པ་དགོད་པ་ནི། དེས་ན་བ་ལང་
སོགས་གྱི་རང་མཚན་སྤང་བའི་ལྡོག་པ་ནི་རྟོག་མེད་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པས་མཚན་མཚོན་གྱི་ཐ་སྙད་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཚོས་གསུམ་པོ་
ཉིད་གང་ཡང་མིན་ལ། རིགས་མི་མཐུན་གཞན་སེལ་བའི་སྐོར་ཚོས་གསུམ་གྱི་ནི་རང་ལྡོག་སོ་སོར་འཆར་ཞིང་དངོས་
པོའི་ཆ་སྐྱབ་ན་མ་ཡིན་དགག་དང་། དངོས་མེད་གྱི་ཆ་སྐྱབ་ན་མེད་དགག་གཉིས་ཀ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་གྱི། དང་པོ་རྗེ་
ལྟར་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་དངོས་ནི། མཚན་མཚོན་གཉིས་རྟོག་དོར་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་དང་
མཚན་གཞི་བདག་གཅིག་འབྲེལ་ཡང་མིན་ཀྱང་པལ་ཆེར་གནས་སྐབས་ཙམ་དུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། མཚན་གཞི་རེ་རེ་མེད་
སོང་ཡང་སྤྱིར་མཚན་ཉིད་ཙམ་ཡོད་ཅུང་བས་སོ། །

༩༡༩༽

གཉིས་པ་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ནི། མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་དང་མཚོན་གྱི་སྤྱི་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བརྗེས་ཆད་བྱས་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོག་པ་
འབྲེལ་བ་ས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ཉིད་ཤེས་པས་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་ས་སམ་རང་རིག་གིས་མཚན་མཚོན་གྱི་འབྲེལ་བ་
འགྲུབ་ཅིང་། དཀར་ཟམ་ལྟ་བུ་མཚན་གཞི་དང་ནི་དེ་ལ་བ་ལང་ངོ་ཞེས་པའི་མཚོན་བྱ་ཡི་འབྲེལ་བ་ནི་མཚན་མཚོན་ལ་
མཁས་པ་ས་མཚན་ཉིད་མཐོང་བ་ས་བརྗེས་ནས་འགྲུབ་ལ། བ་ལང་གི་མིང་ཤེས་ཀྱང་མཚོན་བྱ་དང་མཚན་གཞི་སོ་སོར་མི་ཤེས་
པའི་སྦྱོང་ས་བ་ལ་ནི་རྟོག་སྟོག་ཤེས་ཅན་འདི་ལ་བ་ལང་ཞེས་འདོགས་སོ་ཞེས་བརྗེས་པར་བྱེད་པའི་ཐ་སྙད་སྤྲུབ་ཀྱི། རྗེས་
དབུག་གི་རྟགས་འགོད་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་དང་འབྲེལ་ནས་སོ་སོར་མཚོན་པའི་རྣམ་གཞག་ལ་གཉིས་ཏེ། རི་ལྟར་མཚོན་
པའི་ཚུལ་དང་། བན་ཚུན་ངེས་པའི་རྣམ་གཞག་གོ། །དང་སོ་ལ་གཉིས། སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བ་དང་། དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །

༧༧༥༽

དང་པོ་ནི། རོག་ལྗོག་ཤལ་ཚེས་ཅན། སྤྱིར་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དངོས་གཤམ་གཅོད་པའི་དོན་ལྗོག་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། དེ་ཚེས་ཅན།
 གྲེ་བྲག་བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བ་ལང་གི་དངོས་འགཤམ་གཅོད་པའི་དོན་ལྗོག་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
 མཚོན་བྱ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་སྐྱར་བ་ལ་གཉིས་དང་། མཚན་གཞི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་སྐྱར་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། མདོར་ན་གསུམ་པོ་དེ་
ལ་སྤྱི་དང་ནི་གྲེ་བྲག་སྤྱོར་བ་འདིར་གཏོགས་གཉིས་གཉིས་ཏེ། རང་ལྗོག་ཡིན་པར་མཚོན་པ་བྱུག་ཡོད་པ་ནི་ཡང་དག་
 ཡིན་ལ། གཞན་ལྗོག་མིན་པར་མཚོན་ཚུལ་ལ་རྟོག་ཤལ་དང་བ་ལང་གི་དོན་ལྗོག་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་སྐྱར་བའི་བརྟེན་ཚེས་ཅན། སྤྱིར་མཚན་
 གཞི་མ་ཡིན་ཏེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་བྲེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོག་ཤལ་དང་དཀར་ཟལ་ཚེས་ཅན། སྤྱིར་མཚན་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་ལྗོག་
 རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་སྐྱར་བའི་བརྟེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དཀར་ཟལ་དང་བ་ལང་གི་དོན་ལྗོག་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་སྐྱར་བའི་བརྟེན་ཚེས་
 ཅན། སྤྱིར་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་འགཤམ་གཅོད་པའི་དོན་ལྗོག་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ་སྤྱིར་གསུམ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གྲེ་བྲག་
 སྤྱོར་བ་འདིར་གཏོགས་ལ་འང་གསུམ་སྟེ་བྱུག་ཡོད་པ་ལས་ས་བཞི་ཡང་དག་ཡིན་ཞིང་། དཀར་ཟལ་སྤྱིར་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་
 མཚོན་པ་དང་། བ་ལང་གི་མཚོན་བྱ་དང་

༧༧༧༧༧

རོག་སློག་ཤལ་གཉིས་སྤྱིར་མཚན་གཞི་མ་ཡིན་པར་མཚོན་ཚུལ་གྱི་ཚ་གཉིས་ལ་སློག་ཆགས་འདིའི་ཁ་དོག་ལ་ཁ་བོའི་ཐ་སྟོན་གྱི་
 རུང་སྟེ། དཀར་ཟལ་དུ་སྤང་བའི་སྤྱིར་ཞེས་འགོད་རུང་བ་དང་། གནས་སྐབས་གྱི་མཚན་གཞིར་མི་རུང་བའི་ཚོས་མི་སྤིང་བའི་སྤྱིར་མཚན་གཞི་
 ཡིན་པར་བཀོད་ཀྱང་སློན་མེད་པའི་སྐབས་ཀྱང་སྤིང་བ་ས་དེ་གཉིས་ཡང་དག་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་ཚོད་བ་སྤང་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་
 རློག་ཡིན་པར་མཚོན་ཚུལ་ལ་ཚོད་བ་སྤང་བ། གཞན་རློག་མིན་པར་མཚོན་ཚུལ་ལ་ཚོད་བ་སྤང་བ། འགལ་མཚུངས་ཀྱི་སྤྱིར་བ་དཔེར་བརྗོད་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། རོག་སློག་ཤལ་མཚན་གཞིར་བཞག་ནས་སྤྱིར་བ་འདིར་གཏོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་མཚོན་པ་ལ་དངོས་འགལ་
 གཙོད་པའི་དོན་རློག་གྲུབ་པ་བཀོད་པ་དེ་མཚན་གཞི་དཀར་ཟལ་དང་མཚོན་གྱི་བ་ལང་གི་ཐ་སྟོན་གཉིས་ལ་ཁེགས་ན་ནི་སྐབས་གྱི་
 མཚན་གཞིར་གྱུར་པའི་སློག་ཤལ་ལ་ཡང་ཁེགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་མཚན་གཞི་ནི་ཡོད་ལ་མཚན་ཉིད་མེད་པས་མཚན་
 གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་པའི་སློན་དང་། མཚན་ཉིད་དེ་དེ་གཉིས་ལ་མ་ཁེགས་ན་ནི་སློག་ཤལ་ཁོ་ནའི་མཚན་ཉིད་མིན་པ་

༧༩༩༽

གཞི་མཚོན་གཉིས་ལའང་བྱབ་ཆེས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་དོ་ཟེར་ན། ཚོས་གསུམ་ག་དོན་ལྡོག་གཅིག་ཡིན་པས་ན་མཚོན་ཉིད་དེས་གཞི་
མཚོན་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལྡོག་ལ་བྱབ་པས་ན་མ་བྱབ་པའི་སྐྱོན་མེད་ལ། དེ་གསུམ་རང་ལྡོག་ཐ་དད་པས་རང་ལྡོག་ལ་མ་བྱབ་པས་
ན་བྱབ་ཆེས་པའི་ཉེས་པའང་མེད་དེ། ཚོས་གསུམ་ག་དོན་ལྡོག་གཅིག་ཏུ་འཆར་ཞིང་རང་ལྡོག་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གཞན་ལྡོག་
མིན་པར་མཚོན་ཚུལ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི། ཁ་ཅིག་མཚོན་བྱ་མ་ཡིན་པ་དཀར་ཟལ་གྱི་ཐ་སྙད་མཚོན་བྱ་ཡིན་ན་དེས་མཚོན་བྱའི་མཚོན་
ཉིད་རྒྱ་མཚོན་གྱི་སྐྱེལ་བཀག་པས་མཚོན་དངོས་འགལ་ལ། མ་ཡིན་ན་མཚོན་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཐ་སྙད་དེ་ནམ་འདོག་གི་རྒྱ་དངོས་ལ་མི་
ལྟོས་པར་འགྱུར་རོ་ཟེར་བ་དང་། རྟོག་སྐྱོག་ལལ་ལ་སྤྱིར་རྒྱ་མཚོན་ཅན་གྱི་སྐྱོན་གྲུབ་པ་ཁེགས་ན་མཚོན་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྙད་རྒྱན་ཆད་པར་
འགྱུར་ལ། མི་ཁེགས་ན་མཚོན་བྱའི་མཚོན་ཉིད་བྱབ་ཆེས་པར་འགྱུར་རོ་ཟེར་བ་དང་། མཚོན་གཞི་དངོས་པོ་དང་མཚོན་བྱ་སྐྱོན་བཏགས་
དངོས་མེད་ཡིན་ན་པན་ཚུན་དངོས་སུ་འགལ་བ་གཉིས་གཞི་མཚོན་དུ་ཐལ་ལོ་ཟེར་བའི་ཚོད་པ་གསུམ་གྱིས་འདིར་གཞོད་པ་
མེད་དེ། རྒྱ་མཚོན་རིམ་བཞིན་དང་པོའི་སྐྱོན་མེད་དེ། མཚོན་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཐ་སྙད་མཚོན་

༡༧༤༩༽

བྱེ་མཚན་གཞི་ཡིན་ལ་རང་ལྗོན་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་དང་། གཉིས་པའི་སྲོན་མེད་དེ། འོག་སོགས་འདུས་པའི་མིང་ལ་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སྐྱོ་སྐྱོ་
བྱུང་བ་མི་ཁྲིམས་ལ། རང་ལྗོན་ལ་ཁྲིམས་པས་བྱུང་ཅེས་བཤད་མིན་པའི་སྲིད་དང་། གསུམ་པ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ་དོན་དང་སྐྱ་གཉིས་ཏོག་པ་
འབྲུལ་པས་གཅིག་ཏུ་གཟུང་བ་མ་གཏོགས་དོན་ལ་རྗེས་གཅིག་ཏུ་མེད་པའི་སྲིད་ལོ། །གསུམ་པ་འགལ་མཚུངས་ཀྱི་སྲོར་བ་དཔེར་བརྗོད་པ་ནི།
དེས་ན་ཆོག་གི་སྲོར་ཚུལ་གྱི་སྐབས་ལ་ལར་མི་འགལ་ཡང་འགལ་བ་ལྟར་མངོན་པ། དཔེར་ན་སྐྱ་ཏོག་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་བྱས་པ་བཞོན་
པ་ན། བྱས་པ་དེ་ཚོས་ཅན། གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྐྱང་བ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་མ་ཚང་བའི་སྲིད་ཞེས་བཀག་ནས། ཚུལ་གསུམ་མ་ཚང་བ་དེ་
ཚོས་ཅན། ཏོགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་སྲིད་ཞེས་བཞོན་པ་ལྟ་བུ་དང་། ལ་ལ་གཞི་ཚོས་གཉིས་མི་མཚུངས་ཀྱང་
མཚུངས་པར་མངོན་པ། དཔེར་ན་ཤེས་བྱའི་ལྗོན་པ་ཚོས་ཅན། ཤེས་བྱ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་ཡུལ་དུ་བྱར་བུང་བ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཞེས་པ་ལྟ་
བྱེ་སྲོར་བ་འགོད་པ་སྲིད་དོ། །གཉིས་པ་མན་ཚུན་ངེས་པའི་རྣམ་གཞག་ནི། བོད་པལ་ཆེར་མཚན་

༡༧༩༽

མཚོན་དོན་ལ་རྗེས་དོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དང་། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་གུམ་པ་འདུས་གུས་སུ་མཚོན་པའི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་གནས་
ག་འདིག་བཞི་གུམ་པ་ལས་རྗེས་ཐོ་དད་ཡིན་ནོ་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་མཚན་ཉིད་གཅིག་གིས་མཚོན་བྱ་དུ་མ་མཚོན་པ་དང་། མཚོན་བྱ་
གཅིག་མཚན་ཉིད་དུ་མས་མཚོན་པས་གྲངས་མི་མཉམ་མོ་ཞེས་འདོད་པ་རྣམས་ནི་འབྲུལ་པ་ཡིན་ཏེ། མཚན་ཉིད་རྗེས་ཡོད་དང་
མཚོན་བྱ་བཏགས་ཡོད་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་སྤྱིར་དང་། མཚན་ཉིད་དེས་མཚོན་བྱ་དེ་དོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་ནི་མཚོན་མི་རུས་པར་ཁས་
སྲངས་ལ། ཐ་དད་ལྡན་པར་མཚོན་ན་གུམ་པ་མི་རྟག་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་གྱི། མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་པའི་སྐྱོན་དང་། མཚན་ཉིད་
གཅིག་ལ་མཚོན་བྱ་དུ་མ་དང་མཚོན་བྱ་གཅིག་ལ་མཚན་ཉིད་དུ་མ་མི་སྲིད་པས་མཚན་མཚོན་གཉིས་གྲངས་མཉམ་ཞིང་རྟོག་དོར་དོ་བོ་གཅིག་
ཏུ་འཆར་བའི་སྤྱིར་རོ། །ལུགས་འདི་ལ་མིང་དོན་པན་ཚུན་བསྐྱོག་ནས་ཞེ་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པས་མི་གཞོད་
དེ། དཔེར་ན་རྣོལ་བས་རྗེས་དབག་མཚན་གཞིར་བཞག་སྟེ། མི་བསྐྱེད་པས་ཚད་མའི་ཐ་སྙད་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་སྤྱིར་རྣོལ་གྱིས་མི་བསྐྱེད་པའི་མིང་དེ་
དངོས་པོར་འཛིན་པ་ལ་བཏགས་ནས་རྗེས་དབག་ཚོས་ཅན། ཚད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོར་མི་འཛིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་རྣོལ་ཡང་དངོས་པོར་
འཛིན་པ་ལ་ཚད་མའི་བད་བྱེད་ན་རྗེས་དབག་ལ་དེད་གྲང་མི་འདོད་ལ། མི་བསྐྱེད་པ་ལ་ཚད་མའི་བད་བྱེད་ན་བྱེད་གྱིས་དགག་མི་རུས་པའི་སྤྱིར་
དང་། ཡང་གུམ་པ་

༩༡༠༽

ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཏེ། དབྱུང་མི་བཟོད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་སྐྱུ་བ་པ་ལ། སྤྱིར་ལོལ་གྱིས་བྱུམ་པ་དོན་དམ་ཡིན་ཏེ། དོན་བྱེད་ལུས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་ལོལ་ཡང་
དབྱུམ་པ་སྐྱོས་བྲལ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བདུན་པ་དེ་བྱུམ་པ་ལ་མི་སྤིད་ལ། རྟོག་གེ་པས་དོན་བྱེད་ལུས་པ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བདུན་པ་དེ་རང་
གི་ཡང་འདོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བྱེ་བལ་ཏུ་མཚན་མའི་མཚན་ཉིད་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེས་སྐྱོ་
འདོགས་གཅོད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལའང་དགག་གཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྐྱོབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་རྣམས་ལས་ཚད་མའི་མཚན་
ཉིད་མི་བསྐྱུ་བ་དང་མ་ཤེས་དོན་གསལ་གཉིས་གསུངས་པ་ལ། སྐྱོབ་དཔོན་ལྟ་དབང་སྐྱོས་གང་ཡང་རུང་བས་མཚོན་ལུས་པས་
མཚན་ཉིད་རྣམ་གྲངས་པ་གཉིས་སུ་འདོད་བའམ། རྒྱན་མཛད་པས་དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་དང་མ་སྐྱུད་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ལས་སྐྱུ་མ་ནི་
མ་ཤེས་དོན་གསལ་ཡིན་གྱི། མི་བསྐྱུ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཅད་པའི་དོན་ཐོབ་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །སྤྱི་མ་ནི་

༧༧༧

གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ་གཅད་པའི་དོན་ཐོབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ་སོ་བྱེ་སྤྱོད་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་ལུགས་དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་སོ་སོ་
 ཡིན་པ་གཉིས་ཀྱིས་འཛོགས་ནི་རྣམ་འཛོག་གི་རྒྱ་ཐ་དད་པས་མཚན་བྱ་དེ་ཡང་གཉིས་སུ་འགྱུར་བས་མི་འཐད་ལ།
 ལུགས་གཉིས་པ་ལྟར་དོན་དམ་པ་དང་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དང་མཚན་བྱ་སོ་སོ་བ་གཉིས་སུ་འདོད་ན་ཡང་ཚད་མ་
 སྤྱི་འཛུགས་མཚན་ཉིད་འདིའོ་ཞེས་གཅིག་པ་ཞེག་དེ་གཉིས་རེ་རེ་ལ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བས་མི་འཐད་དོ། །སློབ་དཔོན་ཚོས་མཚན་ག་
 རེ། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ནི་མི་བསྐྱེད་པ་ཁྲུང་པར་གསུམ་ལྡན་ཡིན་ཏེ། དེའང་རོ་བོའི་ཁྲུང་པར་དོན་ཐོབ་ཀྱི་རྣམ་པས་དངོས་པོར་འཛིན་པ་ཚད་
 མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་གཅོད་ལ། ལུལ་གྱི་ཁྲུང་པར་ཡོངས་སུ་དབྱུང་པའི་འཇུག་ལུལ་ཐོབ་པས་མི་སྲིད་པ་གཅོད། བྱེད་པའི་ཁྲུང་པར་དོན་
 ཡོངས་སུ་གཅོད་བྱེད་ལ་གནས་པའི་རྣམ་པས་ཁྲུབ་ཆེས་པ་གཅོད། མཚན་ཉིད་འདི་ལ་མ་ཁྲུབ་པ་གཅོད་པ་ཁ་བསྐྱང་དགོས་ཞེས་དང་། བདེན་
 པའི་དོན་རྟོགས་ནི་ཚད་མའི་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། མ་ཁྲུབ་གཅོད་ཚུལ་ཁ་བསྐྱང་བ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་
 སྐབས་འདིར་མི་འཐད་དེ། མ་ཁྲུབ་པ་མ་ཚད་པས་མཚན་ཉིད་སློབ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཞིང་། ཚིག་རང་ལ་མེད་ན་ཁ་བསྐྱངས་པས་མི་ཐན་པའི་
 ཕྱིར་དང་། བདེན་པའི་དོན་རྟོགས་ནི་མ་ཤེས་དོན་གསལ་ལ་འདོད་པར་སྣང་ལ། དེ་དང་མི་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པའང་
 གཞུང་གི་དགོངས་པ་མིན་

ཉེ། འཚད་པར་འབྱུང་རོ། །བྲམ་ཟེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཁ་ཅིག་བདེན་པའི་དོན་རྟོགས་ཚོས་གསུམ་ལྡན་དུ་འདོད་དེ། དེའང་རོ་བོའི་ཁྱད་པར་
 བརྗོད་ཚུགས་ཀྱི་སློབ་འདོགས་སེལ་བ། དུལ་གྱི་ཁྱད་པར་སྲར་རྟོགས་པའི་དོན་ཡིན་པ། འཛིན་སྣངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དོན་ལ་མི་འབྲུལ་བའོ་ཞེས་
 ཟེར་ཡང་། འཛིན་སྣངས་དོན་ལ་མི་འབྲུལ་ན་རྟོགས་ཟེན་ལ་འབྲུག་པ་མི་སྲིད་པས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཚོག་གི། དུལ་གྱི་ཁྱད་པར་སྲར་མ་རྟོགས་པའི་
 དོན་ཡིན་པ་ཞེས་བ་དེ་མི་དགོས་པའི་སློབ་དང་། རོ་བོའི་ཁྱད་པར་སློབ་འདོགས་གཙོད་པས་མངོན་སུམ་ལ་མ་བྲུབ་སྟེ་སྣང་ཅམ། དོན་
 བདེན་པ་རྟོགས་པའི་དོན་དོན་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་ལ་བྱེད་ན་མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་ཡིན་པ་དང་། རྗེས་དཔལ་དོན་རང་མཚན་ལ་དངོས་
 སུ་མི་འབྲུག་པའི་བྱིད། མངོན་རྗེས་གཉིས་ཀ་ལ་མི་སྲིད་པ་སྟེ་སློབ་གསུམ་པ་དེ་བདེན་པའི་དོན་རྟོགས་ཚོས་གསུམ་ལྡན་ཚད་
 མའི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་ན་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་གཞག་པ་ནི། མི་བསྐྱེད་བ་དང་མ་ཤེས་དོན་གསལ་གཉིས་པ་གང་
 ཡིན་ཀྱང་རང་མཚན་རྟོགས་པར་དོན་ལ་མ་བྱུན་པས་དེ་གཉིས་མཚན་ཉིད་གཅིག་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཐ་སྙད་པ་
 དང་དོན་དམ་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་དེ་གཉིས་པོ་འབྲུག་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །མི་བསྐྱེད་བ་དེའང་
 ལས་གང་ལ་མི་བསྐྱེད་བ་དོན་རང་མཚན་ཡོད་ན་དོན་བྱེད་ལུས་པར་མི་བསྐྱེད་མེད་ན་དོན་བྱེད་མི་ལུས་

༩༡༣༽

བར་མི་བསྐྱུ་བ་དང། བྱེད་པ་པོ་གང་གིས་མི་བསྐྱུ་བ་ཡོད་པ་ལ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་མི་བསྐྱུ། མེད་པ་ལ་མེད་པར་ཤེས་པས་མི་བསྐྱུ་
 བ་དང། བྱ་བ་རྗེ་ལྟ་བུའི་མི་བསྐྱུ་བ་དོན་རང་མཚན་ཡོད་པ་ལ་ཞུགས་ན་དེ་ཐོབ་པར་མི་བསྐྱུ། རང་མཚན་མེད་པ་ལས་ལྡོག་ན་དེ་མེད་པ་ལ་
 མི་བསྐྱུ་བ་སྟེ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི། དོན་རང་མཚན་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་
 བཤོད་པ་དེས་དངོས་མེད་འཇུག་པའི་ཚད་མ་ལ་མ་བྱུང་བའོ། །དབང་ཤེས་ཉེ་བར་བསྐྱེད་པ་དུང་མེད་འཛིན་དང། ལྡོག་
 ཤིང་འགྲོར་སྤང་སོགས་ལའང་རང་མཚན་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཆ་ཡོད་པས་དེ་དག་ལ་བྱུང་བའོ། །མ་བྱུང་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ།
 རང་མཚན་དངོས་པོར་ཡོད་པའམ། ཡང་ན་དེ་དངོས་པོར་མེད་པ་དཔྱེད་པ་ཡིན་ལ། དངོས་མེད་ལ་རང་མཚན་མེད་ཀྱང་དེ་ཆེག་
 རྒྱུ་དུ་མི་འཇུག་པར་རང་མཚན་ལྡོག་པའི་སྐྱོན་སྤུལ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་འཐད་དོ། །བྱུང་བའི་སྐྱོན་ཡང་མེད་དེ། དབང་ཤེས་
 ཉེ་བར་བསྐྱེད་པ་ནི་ཀུན་ཏུ་བསྐྱུ་བར་བལྟེན་གྱི། མི་བསྐྱུ་བ་མེད་དོ་ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་པོ། །གཉིས་པ་དེས་སྐྱོ་འདོགས་གཙོད་
 བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། རྗེ་ལྟར་

༡༥༩༽

ངེས་པ་དང་། ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐེ་ཚོམ་ཚོད་པའི་ངེས་པ་འདྲེན་པ་ཡིན་ཞིང་། ཡང་དག་པར་
ངེས་པ་དེའི་འགལ་ལྷན་ནི་མཐའ་གཞན་དུ་སྐྱོད་འདོགས་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱོད་འདོགས་དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་ནི་གནས་
ལུགས་ལས་མཐའ་གཞན་དུ་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། དབྱེན་གཉིས། རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་དང་། ཐེ་ཚོམ་ལོ། རྟོག་མེད་
ལོག་ཤེས་ནི་ངེས་པས་བསལ་བའི་སྐྱོད་འདོགས་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་ཞེན་མེད་པས་བསལ་མི་དགོས་ལ། རབ་རིབ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་མ་བསལ་ན་
ངེས་པར་རྟོག་པ་ཡིན་པས་བསལ་ཡང་མི་བྱས་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱོད་བྱུང་བའི་རྗེས་དབག་ལས་མི་ངེས་པའི་
ཚེ་སྤང་མ་རྟོགས་པ་ལས་སྐྱོད་བྱུང་དུ་རྟོགས་པ་ཙམ་ཡིན་པས། རྟོགས་པས་བསལ་གཏང་སྐྱོད་འདོགས་ལོག་ཤེས་དང་ཐེ་
ཚོམ་གཉིས་པོ་གང་ཡང་མ་བཅད་དོ་ཞེས་ཟེར་ལོ། །མ་ཡིན་ཏེ། རྗེས་དབག་ནི་རྟོག་མེད་སྤང་སྤང་བས་མི་འཇུག་པས་
སེལ་བ་ཉིད་ཡིན་ལ་རྗེས་དབག་དེ་ཡིས་བསལ་བའི་ཡུལ་ནི་རྗེས་དབག་དེ་མ་སྐྱེས་པའི་སྤོང་ལ་དུ་ཤེས་པ་གང་གིས་གཞི་དེ་ཉིད་
མི་མེད་པའི་གནས་གཞན་དང་མཚུངས་པ་རུ་འཛིན་

༩༡༥༽

བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ལོག་གི་ཤེས་ཀྱི་ཁོངས་སྤྱི་འདུ་བ་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །ཡང་ངེས་པ་དང་ནི་སྐྱོ་འདོགས་གཉིས་པོ་ལ་
 ཡུལ་དང་ངོ་བོ་དུས་གསུམ་པོར་རེ་བཞེན་ལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཡིན་མིན་བརྟགས་པ་ཡི་སྐྱོན་ལ་ཁ་ཅིག་ངེས་པ་དང་
 སྐྱོ་འདོགས་ཡུལ་གཅིག་གམ་མི་གཅིག་མི་གཅིག་ན་སྤྱི་ནང་གི་སྣང་སྟུན་བཞེན་བསལ་བྱ་སེལ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། གཅིག་ན་ཡུལ་དེ་
 བདེན་ནམ་རྗེས། བདེན་ན་སྐྱོ་འདོགས་ཀྱང་མ་འཇུག་པར་འགྱུར་ལ། རྗེས་ན་ངེས་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་དེ་གཉིས་
 གློའི་ངོ་བོར་གཅིག་ན་རང་ཤེས་རང་ལ་བྱ་བ་མི་འཇུག་པས་བསལ་བྱ་སེལ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་ལ། ཐ་དད་ནའང་དེ་མི་འཐད་དེ། གཞན་གྱིས་
 རྟོགས་པས་གཞན་གྱིས་མ་རྟོགས་པ་མི་སེལ་བ་བཞེན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཡང་དེ་གཉིས་དུས་གཅིག་ན་རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་འཇུག་པར་
 འགྱུར་ལ། མི་གཅིག་ན་གཞོན་གྱ་གཞོན་བྱེད་དུ་མི་འཐད་དེ། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་དང་མཚན་མོའི་སྟུན་པ་བཞེན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བའི་རྩོད་པ་
 གསུམ་གྱིས་འདིར་མི་གཞོན་དེ། རིམ་པ་ལྟར་ངེས་པ་དང་སྐྱོ་འདོགས་གཉིས་ཀའི་ཞེན་ཡུལ་རང་མཚན་གཅིག་
 ཡིན་མོད། ཞེན་སྣངས་དོན་མ་སྟུན་དང་དོན་མི་མ་སྟུན་ཐ་དད་པའི་སྤྱིར་ན་བསལ་བྱ་སེལ་བྱེད་དུ་འཐད་པའི་སྤྱིར་དང་། དེ་གཉིས་
 གློའི་རྒྱན་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། དུས་མི་གཅིག་ཀྱང་གློའི་རྒྱན་གཅིག་ལ་དང་པོ་སྐྱོ་འདོགས་དང་། སྤྱིར་ངེས་པ་སྐྱེས་
 པས་སྐྱོ་འདོགས་གྱིས་རྒྱན་སྐྱེ་མ་རུས་

༩༡༤༦༽

བ་ལ་དེ་བསལ་བའི་ཐ་སྟོན་འདོག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་པའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། མཚོན་བྱའི་
རབ་ཏུ་དབྱེ་བ། མཚན་གཞི་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ། མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་བཤད་པ། དེས་དགག་སྐྱབ་ཅི་ལྟར་
བྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། དབྱེ་བའི་གཞི། དབྱེ་བའི་དོ་བོ། གངས་ངེས་པ། སྤྱི་དོན་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མི་འཐད་པ་དགག་
འཐད་པའི་ལུགས་གཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བོད་རྣམས་ཚད་མ་མིན་པ་བཅད་ཤེས་དང་ཡིད་དཔྱོད་སོགས་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་དག་
ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི་བཀག་ཟེན་ལ། འགའ་ཞིག་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ལ་མེས་བཙུན་གྱི་བྱེད་བཞིན་པར་སྤང་བ་ལྟ་བུ་སྤྱིས་བྱའི་དོན་
འགྲུབ་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྲུར་བ་དོན་བྱེད་སྤང་དང་། མི་རྒྱུར་བར་སྤང་བ་ལྟ་བུ་དེས་བརྒྱུད་པའི་རྒྱུར་གྱུར་བ་དོན་བྱེད་འཇུག་

༩༡༥༽

གཉིས་སུ་སྤྱོད་ནས། སྤྱི་མ་ནི་མི་བསྐྱུ་བར་ངེས་ཟེན་བས་དབྱུང་བུ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། མངོན་སུམ་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་སྤྱིར་དབྱེ་གཞི་མ་ཡིན་
པ་སྤྱི་མ་ཁོ་ན་དབྱེ་གཞི་ཡིན་ཅོལ་ཞེས་འཆད་པ་འབྲུལ་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་དབྱེ་གཞིར་མི་རུང་བར་བྱེ་བཀ་སྤྱོད་ནས་དབྱེ་གཞིར་འཛོག་དགོས་
ན་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ལའང་དེ་ལྟར་དགོས་པས་ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་སྤྱིར་དོ། །གཉིས་པ་འཐད་པའི་ལྷགས་གཞག་པ་ནི།
དེས་ན་རང་ལྷགས་ཡང་དག་ཤེས་པ་ཉིད་ཆད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་མིང་གི་རྣམ་གངས་ཅམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དབྱེ་
གཞིར་འཐད་དོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བའི་ངོ་བོ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དབུག་གཉིས་སོ། །དེ་གཉིས་པ་
དག་གུས་པ་དང་མི་ཉག་པ་ལྟར་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་སྤྲོག་པ་ཐ་དད་དམ། རྗེ་བ་དང་བསེལ་ཟེར་བྱེད་པ་ལྟར་དོན་གཅིག་ལ་རྣམ་གངས་ཐ་
དད་དམ། ལུས་པ་དང་སྐྱམ་བུ་ལྟར་དངོས་པོ་ཐ་དད་དམ། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ལྟར་གཅིག་པ་བཀག་པ་གང་ཡིན་བརྟགས་ན་ཆད་
མ་གཉིས་ཀ་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པའི་དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་མིན་ལ། ཡུལ་
གཅིག་ལ་སྤྲོས་

༩༡༥༩

ནས་གཅིག་ཀྱང་མིན་ཏེ། རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་གཉིས་ལྷུང་བ་དང་པའི་སྤྱིར་དང་། རོ་བོ་ཐ་དད་ལ་ལྟོས་ནས་ཐ་དད་ཀྱང་མིན་ཏེ།
 ཤེས་པའི་རྗེས་སུ་གཅིག་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་རང་ལུགས་ཤེས་མ་བྱེ་བར་སྤྱིར་གཅིག་དང་ཐ་དད་པ་མིན་པ་དེས་ན་སློ་ཡི་ངོ་
 བོར་གཅིག་སྟེ། དེ་ཉིད་ལ་རྒྱབ་ཀྱི་མེ་ཚོགས་དོན་ལྟོས་ནས་རྗེས་དབག་དང་། ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ལ་ལྟོས་ནས་མངོན་སུམ་ཡིན་ཞིང་། ལྷུང་ལ་
 ལ་ལྟོས་ནས་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། རང་སྤྱི་ལ་མངོན་སྟོག་གཉིས་སོ་སོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །གལ་ཏེ་ལྷུང་ལ་ལྟོས་ནས་ཐ་དད་ན་རྗེས་དབག་
 ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་རིག་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་དང་། ཡང་ལྷུང་ཅན་ལ་ལྟོས་ནས་རང་རིག་དང་གཅིག་པས་སྤྱི་མངོན་སུམ་
 ཅམ་དང་གཅིག་ཡིན་ན། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་ཐ་དད་པས་སྤྱི་མཚན་མངོན་སུམ་ཅམ་དང་ཡང་ཐ་དད་པར་འགྱུར་ངོ་ཞེ་ན། རྗེས་
 དབག་ནི་ལྷུང་གི་སྟོག་པ་མིན་གྱི། ལྷུང་ལ་རྟོགས་པའི་སློ་ཡིན་པས་སློན་དང་པོ་མེད་ལ། མངོན་སུམ་གྱི་བྱེ་བྲག་རང་རིག་དང་
 གཅིག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་བཙུན་པའི་སློན་གཉིས་ལས་ཀྱང་གྲོལ་ཏེ། ཤིང་གི་བྱེ་བྲག་ཤེས་པ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ན་ཤིང་ཅམ་དང་ངོ་བོ་
 གཅིག་ཡིན་དགོས་ཀྱང་། ཤེས་པ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་ན་ཤིང་ཅམ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་མི་དགོས་པ་བཞིན་ལོ། །གསུམ་པ་ཁྱངས་ངེས་པ་ནི།
 འདིར་གཞུང་བྱ་ཡིན་ན་རང་མཚན་

༧༧༩༽

དང་དོན་སྤྱི་གཉིས་སྤྱི་གྲངས་དེས་བའི་སྤྱིར་དེ་འཇམ་གྱི་ཚད་མའང་གཉིས་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་མང་ཉུང་གི་གྲངས་
 གཞན་སློབ་དཔོན་གྱིས་བཀའ་བའི་སྤྱིར་དོ། །བཞི་བ་སྤྱི་དོན་ཞི། སྤྱིར་མིང་ལ་བཤད་པ་རྒྱ་མཚོན་ཅན་དུ་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་
 མཐེན་པ་ལྟ་བུ་དང། འཇམ་གྱི་ལྷན་གྱི་མཚོན་ཅན་དུ་བྱས་པ་བུམ་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་པ་གཉིས། དེ་ལ་བཤད་འཇམ་གཉིས་པོ་རྣམས་
 གུན་ཏུ་འགའ་བ་སྟེ་འཇམ་གྱི་ལོ་དུང་གྲངས་བཤད་པ་ནམ་ཡང་མི་སྲིད་པ་བྱ་བུ་གཞི་མོ་དང་བྱེ་བྱེ་ཉིལ་འཇམ་ལྟ་བུ། བཤད་འཇམ་གཉིས་
 གུན་ཏུ་མི་འགའ་བ་རྣམས་ལེས་དང་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ལྟ་བུ་དང། བརྒྱ་ལ་མཚོ་སྤྱིས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དེས་འགའ་ཞིང་དེས་མི་
 འགའ་བའི་རྣམས་པར་དབྱེ་བ་གཉིས་ཏེ་རྣམས་པ་བཞི་ཡོད་ཅིང། དེ་དག་ལ་ལྟ་བུ་བྱེན་ལྟ་བུ་མིང་དང། ལིང་ལྟ་བུ་
 རིགས་ཀྱི་སྤྱི་རྣམས་ལ་རྣམས་ཀྱིས་གཉིས་སྤྱི་སྤྱི་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་གྱི་མིང་བྲུག་ཞེས་པ་བརྒྱུར་ན་དབང་
 རྟེན་ཞེས་པ་དེ་བཤད་ན་དབང་པོ་ལ་བཞེན་པ་ཡིན་ལ། འཇམ་གྱི་ལ་རང་མཚོན་འཇིན་པའི་ལེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇམ་གྱི་དཔེ་དབང་ཡིད་གཉིས་
 ལ་གཉིས་ཀ་ཡོད། རྣམས་འབྲོར་དང་རང་རིག་གཉིས་ལ་འཇམ་གྱི་ལ་འབའ་ཞིག་དབང་ལེས་འབའ་ཞིག་ཡོད་དོ། །

༩༡༦༠༽

རྗེས་དཔག་གི་མིང་ལ་ཨ་ལུ་མ་ཤ་ཞེས་སྐྱབས་ཐང་ཐང་དུ་བསྐྱུར་བ་སྟེ། དེ་ནི་རྟགས་མཐོང་འབྲེལ་བ་བྲན་པའི་རྗེས་སུ་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་དཔོག་པས་
རྗེས་དཔག་ཅེས་བཤད་འབྲུག་གཉིས་ཀ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་མཚན་གཞི་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཉེ། མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་གཞི་ལ་
ལོག་རྟོག་དགག་པ་དང་། རྗེས་དཔག་གི་མཚན་གཞི་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་རྟོག་
པ་དགག་པ་དང་། ཡིན་པ་ལ་མིན་པར་རྟོག་པ་དགག་པ་དང་། ཡིན་མིན་མཚུངས་པར་རྟོག་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་སྒོ་གསེང་ནས་
མཐོང་བའི་ལོ་རྒྱུ་འོད་ལ་ཁང་སྤྲུག་གི་ལོ་རྒྱུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་སྒོ་སྤྲུག་ལ་འཇུག་ཡང་ལོ་རྒྱུ་ཅམ་ལ་ཚད་མར་འདོད་པ་ཡུལ་དང་། དེ་
བཞིན་དུ་ནམ་གྲུང་ལ་ཉིན་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་མི་ལམ་གྱི་བུ་ཚ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་དུས་དང་། དུང་སེར་འཛིན་དང་ལྗོན་ཤིང་འགོར་སྤང་
སོགས་རྣམ་པ་འཇུག་པའི་ཚ་ལ་ཡུལ་མ་འཇུག་པའི་ཚ་ཡོད་པས་མངོན་སུམ་ཚད་མར་འདོད་པ་ཡོད་ཀྱང་།

༩༡༦༡༽

སྒྲིབ་པ་དེ་དག་ལ་རང་མཚན་གྱི་རྣམ་པ་གཏང་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་མངོན་སྲུང་ཡིན་ལོ། །གལ་ཏེ་འབྲུལ་པར་ཤེས་ནས་སྒྲིབ་པ་དེ་
རྣམས་ཀྱི་རྟོགས་ལས་དོན་གྱི་ཆ་ངེས་ན་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་འགྲོ་བ་སྲིད་དོ། །ཡང་དུང་དཀར་གྱི་ཁ་དོག་འཛིན་པའི་
མིག་ཤེས་དེ་རེག་བྱ་འཇམ་པ་དང་སྡི་བ་སོགས་ལ་མངོན་སྲུང་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་ཞེས་ལ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནི་སྐྱེ་མཚེད་
སོ་སོ་ཡིན་པའི་རྣམ་དབྱེ་མ་ཤེས་པས་ལན་ཉེ། སྐྱེ་མཚེད་གཞན་ལ་གཞན་མངོན་སྲུང་ཚད་མར་འགྲོ་ན་དབང་པོ་དུ་མ་དོན་མེད་པར་
ཐལ་ལོ། །དེས་ན་དེ་ནི་སྐྱེ་མཚེད་ཀྱི་རྗེས་གཞན་ལས་དུས་མཉམ་པའི་སྐྱེ་མཚེད་ཀྱི་རྗེས་དཔོག་པ་རྒྱ་ཚོས་རྗེས་དཔག་ལ་མངོན་སྲུང་
ཡིན་པར་འབྲུལ་བ་ཡིན་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་རྟོག་པ་ཡུལ་སྐྱོ་རྒྱུ་བྱི་བུམ་པ་ལ་ཁང་ལུག་གི་བུམ་པར་འབྲུལ་དུས་ཀྱི་མིག་
ཤེས་དང། དུས་ཀྱི་རྫོང་སོག་ཆགས་ལ་སྒྲིབ་སོག་ཆགས་སུ་འབྲུལ་དུས་ཀྱི་མིག་ཤེས་དང། རྣམ་པ་ཀ་བ་དམར་སོ་ལ་སྒྲིབ་བྱ་དམར་
སོར་འབྲུལ་དུས་ཀྱི་མིག་ཤེས་དེ་དག་གྱང་མངོན་སྲུང་ཚད་མ་ཡིན་པ་འགོག་ཅེས་བེར་རོ། །དེ་མི་འཐད་དེ། རྟོག་པ་
འབྲུལ་ཡང་དེས་དབང་ཤེས་ལ་མི་སྐྱིབ་པའི་སྤྱིར་ཉེ། སྡོན་སོ་རྟོག་འཛིན་གྱི་སྐྱོ།

༩༡༩༽

འདོགས་རྒྱུད་ན་ཡོད་ཀྱང་སྡོམ་མིག་ཤེས་ཚད་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། འགའ་ཞིག་ཀ་བའི་དམར་པོ་ལ་སྣམ་བུའི་
དམར་པོར་འཇུག་དུས་ཀྱི་དབང་ཤེས་དམར་པོ་ཙམ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ན། དུང་དཀར་སེར་པོར་འཇུག་པའང་དབྱེ་བས་ལ་ཚད་མ་མིན་པ་མི་
འཐད་དེ། དེ་གཉིས་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་སྤྱི་ཞེས་ཟེར་ཡང་མཚུངས་པ་མིན་ཏེ། ཡིད་ཤེས་དུང་སེར་རྟོག་བཙམ་དང་དབང་
ཤེས་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཐ་དད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡིད་ཤེས་འཇུག་ཡང་དབང་ཤེས་མི་འཇུག་པ་སྤིད་ལ། དབང་ཤེས་གཅིག་ཉིད་ལ་
འཇུག་མ་འཇུག་གཉིས་མི་སྤིད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྗེས་དཔག་ཡིན་པ་ལ་མིན་པར་རྟོག་པ་དགག་པ་དང་། མིན་པ་ལ་ཡིན་པར་རྟོག་པ་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ལོར་བུའི་འོད་ལས་ལོར་བུ་ཉིད་རྟོག་པ་རྗེས་དཔག་མིན་ཏེ། དེའི་ཚེ་ལོར་བུ་རྟོགས་སུ་
བཀོད་ན་རྟོགས་དང་རྟོགས་ཅན་སོ་སོར་མེད་པས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་ལ། ལོར་བུའི་

༡༧༣༽

འོད་རྟགས་སུ་བཞོན་ན་ཞོར་བྱ་མ་ངེས་པར་དེའི་འོད་ཡིན་པར་མི་འགྲུབ། འོད་ཙམ་རྟགས་སུ་བཞོན་ན་གཞན་ཡང་ཡོད་པས་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན།
 དེ་ལྟར་སྐྱེ་ལུའི་སྐྱེ་གྲས་སྐྱེ་ལུའི་ས་ཐོན་དཔོག་པ་སོགས་འབྲས་རྟགས་པལ་ཆེར་འབྲུལ་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེ་གྲས་
 བཞོན་ན་མ་གྲུབ་པ་སོགས་ཞོར་འོད་དང་འབྲུལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལ་ནི་སྐྱེ་ལུའི་སྐྱེ་གྲས་སུ་འགོད་ལ། དེའི་ཆེ་སྐྱེ་ལུས་ཁྱད་པར་དུ་
 བྱས་པ་མི་འགྲུབ་ཀྱང་གཞན་དུ་མཐོང་བའི་སྐྱོབས་ཀྱིས་དེར་སྐྱེ་ངེས་ཟེན་པ་མི་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། འོ་ན་ཞོར་འོད་ཀྱང་གཞན་དུ་མཐོང་
 བའི་སྐྱོབས་ཀྱིས་དེར་སྐྱེ་ངེས་ཟེན་པ་གལ་འགལ། གཉིས་པ་ནི། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལ་ལ་རྟག་པའི་མེ་ཡོད་དེ། རོན་དམ་པའི་དུ་བ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་
 དབང་ལྷན་གྱིས་བྱས་པའི་ཆར་བར་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཆོད་ཀྱི་སྐྱོན་ས་རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱ་འབྲུལ་ན་ཡང་གྲུབ་ཆོད་ལ་
 རོན་མེ་ཙམ་ཡོད་པ་དང་། དེ་དུ་བས་སྐྱབ་པའི་ཆ་ལ་ཆོད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་སྐྱེ་ལུའི་རྟགས་ལ་ཚུལ་གསུམ་
 ཆར་བ་མེད་དེ། ཁྱད་པར་བྱས་ཆོས་མེད་དུ་བ་ཙམ་གྲུབ་པ་ལ་རྟགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་རོན་དམ་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱའི་ཁྱད་
 པར་བྱེད་ཆོས་རྟག་པའང་འགྲུབ་དགོས་ན་གཞི་ལ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་འདྲའི་རྟགས་

༩༡༤༽

དེ་གོ་བྱེད་དུ་མི་བྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་འདི་ན་བྱུང་བ་ཡོད་དེ། རི་བོང་རྩེ་བུ་མ་བ་ཡོད་པའི་བྱིར་ལྟ་བུ་ལོ། །གསུམ་པ་མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་
ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རི་བ་དགོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཚད་མ་དེ་དག་མི་བསྐྱུ་བ་ཡིན་པར་ངེས་
པ་ནི་རང་གཞན་གང་ལས་རྟོགས་པ་ཡིན་རང་ལས་ངེས་ན་སུ་ཡང་ཚད་མ་ཚད་མིན་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་མོངས་མི་སྲིད་ལ། གཞན་
ལས་ངེས་ན་དེའང་གཞན་གྱིས་ངེས་དགོས་པས་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞན་གྱི་བརྟགས་པའི་ལན་
དགག་པ། རང་ལུགས་ཀྱི་ལན་དགོད་པ། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལ་ལ་རང་ཁོ་ན་ལས་ངེས་པར་འདོད་ལ། འགའ་
ཞིག་གིས་གཞན་ཁོ་ན་ལས་ངེས་ཞེས་བེད་པ། དེ་དག་གཉིས་ཀས་དངོས་པོ་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་ཚས་ཀྱི་
གཤམ་པ་སོགས་རིགས་པ་སྐྱུ་བའི་བཞེད་པ་དོར་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རང་ལས་རང་གི་རོ་བོ་རྟོགས། །

༩༡༥༽

བ་སྐྱད་ལས་ནི་ཚད་མ་ཉིད། །ཅེས་དང། མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་གཟུང་བ་ལ། །ཁྱད་པར་ཚེགས་ནམས་སྤང་བ། །ཁྱད་པར་གང་ལ་རྟོགས་པ་
 ཡི། །རྒྱུན་ཡོད་དེ་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་སྤྱིར་རྟོ། །གཉིས་པ་ནི། མེས་བཙུན་བསྐྱེད་བཞིན་པར་
 སྤང་བའི་མེ་འཛིན་དབང་མངོན་ལྟ་བུ་དོན་གྱིད་པར་སྤང་བའི་མངོན་སུམ་དང། ཡུན་རིང་དུ་གོམས་སྟོབས་གྱིས་ཡུལ་གྱི་སྤྱི་རིས་ཟེན་པའི་
 མངོན་སུམ་གོམས་པ་ཅན་ཉེ་དོན་རིག་གཉིས་དང། རང་རིག་དང། རྟགས་ལས་རྗེས་སུ་དབལ་བ་བཞིན་པར་རང་
 ལས་ངེས་ཞིང། བ་མེན་གྱི་གཟུགས་དང་པོར་མཐོང་བའི་དབང་མངོན་ལྟ་བུ་རིས་འདྲ་སྤང་མ་མཐོང་བར་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་དང་པོ་
 པ་དང། རྟོག་པ་ནང་དུ་བསྐྱུས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་ཡིད་མ་གཏང་བ་དང། དུ་རྒྱུངས་གང་ཡིན་མ་ངེས་
 པའི་སྐབས་ཀྱི་སྐྱེ་རྗེས་མཐོང་བའི་མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་འབྲུལ་རྒྱུ་ཅན་ནམས་མཐོང་བ་ཅེས་གྱིས་ཚད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་གྱི། གཞན་
 ལས་ངེས་ཉེ། རེས་གྱིད་ཀྱི་ཚད་མའང། དཔེར་ན་མེའི་ནམ་པ་ཅན་དུ་སྤང་ནས་བདེན་རྒྱན་ལ་མེ་ཚོམ་ཟ་བ་ན་བཙུན་སོགས་ཀྱི་དོན་
 གྱིད་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་དང། མངོན་སུམ་ཡུན་རིང་དུ་གོམས་པའི་སྟོབས་གྱི་སྤྱི་རིས་ཟེན་པ་ཅན་དང། དུ་བསྐྱེད་པར་མཐོང་བའི་
 རྟགས་

༩༡༩༩

ཉེ་དེ་གསུམ་གང་རུང་ལས་རྗེས་སུ་དབག་བས་ངེས་བར་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི། །ཁ་ཅིག་ངེས་བྱའི་ཚད་མ་
 དང་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་ན་ཚད་མ་བྱི་མ་བཅད་ཤེས་སུ་འགྱུར་ལ། ཐ་དད་གཞན་ངེས་བས་གཞན་ངེས་བར་མི་འགྱུར་རོ་
 ཞེས་དང་། གཞན་ལས་ངེས་དགོས་པ་དེའང་རང་ཡུལ་ལ་སློ་འདོགས་ཚོད་པ་ཅན་མ་ཡིན་ན་ཚད་མར་མི་འགྱུར་ལ། དེ་ཡིན་ན་རང་ངེས་སུ་
 འགྱུར་རོ་ཞེས་དེ་ལྟར་བཏགས་ནས་གཞན་ལས་ངེས་པའི་ཚད་མ་གཏན་ནས་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་བེད་ཅ། །དེ་དག་གིས་ནི་
 ཚད་མ་སྡེ་བྱི་གཉིས་ཀྱི་འདུག་ཡུལ་རྒྱན་གཅིག་ལ་རྗེས་ཐ་དད་ཡིན་པ་དང་། མངོན་སུམ་ནི་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ་ཙམ་གྱིས་ཚད་མར་འགོ་
 བས་སློ་འདོགས་ཚོད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་རྣམ་གཞག་མ་ཤེས་བར་སུ་སྟེགས་བྱེད་ལྟར་མངོན་སུམ་དང་རྟོགས་པའི་བྱེད་པ་འདྲེས་
 བར་བརྒྱུད་ནས་རྫོམ་ཚོད་ཀྱི་ཚོད་པར་བཅད་དོ། །བཞི་པ་དེས་དགག་སྐྱབ་ཅི་ལྟར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཉེ། དགག་སྐྱབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་།
 དེས་དོན་ཅི་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལྷན་བ་ནི་རྗེས་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་དོན་ལ་སྤང་བ་ཙམ་
 ལ་སྐྱབ་པར་མེད་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་

༡༩༦༩

ལྷ་དགག་སྐྱབ་མི་བྱེད་ལ། དེས་དྲང་བའི་ངེས་པ་དང་རྗེས་དབག་སྟེ། མངོར་ན་སེལ་བ་ལ་ནི་དགག་པ་དང་སྐྱབ་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་
 བོ། །དེ་ལ་དབྱེན་དགག་པའི་དབྱེ་བའི་ནང་དུ་སེལ་བའི་སྐྱབ་པ་འང་འདུ་བས། དེ་ལ་བྱམ་པ་མེད་པ་ལྟ་བུ་སྐྱབ་པ་སྟོང་བ་མེད་དགག་
 དང་། བྱམ་པ་མེད་པའི་ས་ཕྱོགས་ལྟ་བུ་མི་སྟོང་བ་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པ་ཡི་སྟོན་ས་གཉིས་ཏེ། ལྷ་མ་ནི་དགག་པ་རྒྱང་བ་ཡིན་ལ།
 ཕྱི་མ་ནི་དགག་སྐྱབ་ཚོགས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་དགག་གཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བོད་ཁ་ཅིག་ས་ཕྱོགས་སུ་ལྷ་ལྷ་ལའི་སྟོན་པོ་
 དངོས་སུ་གྲུབ་པས་སྟོ་ཅམ་འབྲུག་ས་ལ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་དོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྤང་བའི་སྟོན་ས་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་དང་། མེ་དངོས་སུ་ཁེགས་
 པས་དུ་བ་འབྲུག་ས་ལ་ཁེགས་པ་ལྟ་བུ་དོན་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་སྤང་བའི་སྟོན་ས་སྟོ་འདོགས་ཚོད་པ་འབྲུག་ས་རྟོགས་གཉིས་ཆར་གྱི་སྟོན་ས་ཀྱང་
 སྐྱབ་པར་ནི་འགོག་པར་བྱེད་དོན་ཞེས་བེད་མོ། །དེ་ལྟར་རྗེས་དབག་ཐམས་ཅད་འབྲུག་ས་རྟོགས་ཉིད་དུ་འགྱུར་
 བར་ཐལ། དེའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་བྱིན། རྗེས་དབག་རྟགས་ལ་སྟོས་ལ་འདི་མི་སྟོས་པས་རྗེས་དབག་མིན་བེད་ན། འོ་ན། མངོར་རྗེས་
 གཉིས་སུ་མ་འདུས་པའི་ཚད་མ་གསུམ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། རྟགས་

༧༩༩།

ལ་མ་ལྷོས་པ་འང་མིན་ཉེ། གྲེ་བྲག་གྲུབ་པས་སྤྱི་འགྲུབ་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཉམས་ཡིན་ལ། རྒྱུ་ལྡན་ལ་བས་འབྲས་བུ་ཞིག་པ་ནི་རྒྱ་མ་
དམིགས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་གཞག་པ་ནི། འདིར་དོན་ཡིན་པ་དང་། ཤེས་པ་ཡིན་པ་དང་། རོན་ཡོད་པ་
དང་། ཤེས་པ་ཡོད་པའི་དབྱེ་བས་སྐྱབ་པ་ལ་དབྱེ་བ་གཉིས་གཉིས་བཞི་དང་། དགག་པ་ལ་དེ་ཉིད་བསྐྱོག་པ་རོན་
མིན་ཤེས་མིན་དོན་མེད་ཤེས་མེད་བཞི་ཡོད་པ་ལས། སྐྱབ་པ་བཞི་དགག་པ་དགག་པ་སྐྱ་མ་གཉིས་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་
ལ། དགག་པ་སྤྱི་མ་གཉིས་ནི་མེད་དགག་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ངེས་པར་བྱེད་པའི་དགག་སྐྱབ་དེའང་ཚད་མས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཉེ།
མངོན་སུམ་དང་མེད་དགག་སྐྱབ་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་དགག་པ་དང་། མངོན་སུམ་གྱིས་བྲང་བའི་ངེས་པ་དང་། མ་ཡིན་དགག་སྐྱབ་པའི་རྗེས་
དཔག་གིས་སྐྱབ་པ་འགྲུབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེའང་ཚོལ་བ་མཁས་པས་དག་འཛིན་དབང་བའི་མངོན་སུམ་གྱིས་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་མ་དམིགས་
པའི་ཆེ་བུམ་པ་དག་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད། ཚོལ་བ་སྐྱོངས་པས་བུམ་པ་ཚད་མའི་མ་དམིགས་པའི་ཉམས་ལས་ས་ཕྱོགས་སུ་བུམ་པ་མེད་པར་ངེས་
པའི་ཆེ་བུམ་པ་དག་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད། སྐྱ་ཉམས་འཛིན་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱ་དང་བྲལ་བའི་སྐྱ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་བྲང་བའི་ངེས་ཤེས་སྤྱི་པའི་ཆེ་སྐྱ་
མི་ཉམས་པར་གྲུབ་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད།

། ༡༦༩ །

འཇུག་རྒྱ་ཡོད་ན་གྱིས་རྟགས་ལས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་ཆེ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་གྲུབ་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི། མངོན་
སུམ་ལ་ཤུགས་རྟོགས་མེད་ན་སློབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་གི་ཆ་འགར་ཤུགས་ལས་རྟོགས་པའི་དོན་གྱིས་གོ་བ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་
འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སློབ་མེད་དེ། དེ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱི་བྱེད་པའམ། ཚུལ་གསུམ་གོ་མས་པ་ལས་སློ་བུར་བའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེས་པ་
ཉིད་ལ་དགོངས་པའི་བྱིར་རོ། །ཚད་མ་རིགས་པའི་གཉེར་ལས་མཚན་ཉིད་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་
བརྒྱད་པའི་མཚན་འགྲེལ་བཤད་པའོ། ། །

༡༧༠༩

གཉིས་པ་མཚན་གཞི་སོ་སོའི་དོན་ལ་གཉིས་ཉེ། མངོན་སུམ་དང་། རྗེས་དཔག་གོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མངོན་སུམ་ཡང་དག། བསྐྱོག་སྟོགས་
མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་། མངོན་སུམ་ཚད་མའི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད། མཚོན་བྱའི་དབྱེ་བ། མཚན་གཞི་སོ་སོའི་དོན་
གོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞན་གྱི་བརྟགས་པ་དགག་བ། རང་གི་འཐད་པ་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བོད་རྒྱལ་མངོན་སུམ་དང་མངོན་སུམ་
མཚན་མ་ཐ་དང་དུ་བྱེན་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་རྟོག་བྲལ་མ་འཇུག་པ་དང་། དེའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་སྤར་མ་རྟོགས་པའི་དོན་ལ་སྟོང་
བས་སྟོ་འདོགས་

༧༡༡༽

གཅོད་པ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་འབྲུལ་ཉེ། གཉིས་སུ་བྱ་བ་གཞུང་ལས་མ་བཤད་ཅིང་། མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་རྟོགས་ཟིན་ལ་འབྲུག་མི་
སྲིད་པས་སྲུང་མ་རྟོགས་པ་ལ་རྣམ་བཅད་མེད་ལ། སློ་འདོགས་གཅོད་པ་མངོན་སུམ་ལ་མི་སྲིད་པས་སོ། །གཉིས་པ་རང་གི་འཐད་པ་བརྗོད་པ་
ནི། འདིར་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འབྲུལ་པ་ཡིན་ལ། བྲལ་བྱ་རྟོག་པ་ནི་སྐྱོད་ལྟེན་ལེས་
བར་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་དེ་ལྟར་བརྗོད་ན་བདེ་ལ་མ་བྱང་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་པ་ལ་མ་བྲལ་བས་དེ་བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར་སྐྱོད་ལྟེན་འབྲུང་
འཇོག་པ་ཞེས་བརྗོད་དགོས་ཟེར་གྱིང་། དེས་གྲང་བདེ་ལ་བྱང་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་པ་ལ་མ་བྲལ་བར་མཚུངས་སོ། །མཚན་ཉིད་རིགས་ལ་འཇོག་
པས་མི་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་དེ་དག་གང་ལྟར་བརྗོད་གྱང་འགལ་བ་མེད་དོ། །མ་འབྲུལ་པ་ནི་རབ་རིབ་དང་སྐྱུར་དུ་བསྐྱོར་བ་ལ་སོགས་པའི་
འབྲུལ་རྒྱུ་དང་བྲལ་བའོ། །དེ་ལ་ཡང་དག་པར་ན་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་འབྲུལ་པ་ཡིན་པས་མ་འབྲུལ་པ་ཞེས་བརྗོད་པས་རྟོག་བྲལ་དུ་འདྲ་བྱས་མོད།
ཁ་ཅིག་རྟོག་པ་དང་བཅས་བཞེན་དུ་གཟུང་དོན་ལ་མ་འབྲུལ་བར་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་འབྲུག་ཡུལ་ལ་མ་འབྲུལ་པས་གྲང་མ་འབྲུལ་པའི་གོ་
ཚོད་པས་རྗེས་དཔག་གྱང་དེ་ཡིན་ན་མ་སྐྱུམ་པའི་ལོག་རྟོག་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་སྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ། །

༩༡༩༽

གཉིས་པ་མཚོན་བྱའི་དབྱེ་བ་ནི། མ་འབྲུལ་བ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། དབང་སོ་དང་། ཡིད་དང་། རང་རིག་བ་དང་། རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྟེ་
རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་ཅིང་། དབྱེ་ཚུལ་གཞན་ཡང་ཡུལ་གྱི་སྐོན་སྡོམ་གཞན་མཚོང་བ་དོན་རིག་གཉིས། རང་མཚོང་བ་རང་རིག་ རང་གཞན་
མེད་པར་མཚོང་བ་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་དང་། ཉེན་གྱི་སྐོན་སྡོམ་དབང་སོ་ལ་བརྟེན་པ་དོན་རིག་གཉིས། གཞན་དབང་ལ་བརྟེན་པ་
རང་རིག་ ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་པ་རྣམ་མངོན་ཡིན་པ་དང་། གང་ཟུག་གི་སྐོན་སྡོམ་དབྱེ་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་མངོན་སུམ་དང་། འཕགས་
པའི་མངོན་སུམ་སྟེ་མངོན་སུམ་ལ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དེ་ལྟར་ཡོད་དོ། །དེའང་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་འདོད་བ་དང་བསྐྱུན་ན་མངོན་
སུམ་བཞི་སོ་འདོད་བ་ནི་མདོ་སྟེ་པའི་ལྷགས་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་དོན་དང་རང་རིག་གཉིས་ཀ་ཁས་ལེན་པས་སོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱེ་
བ་ནི་རང་རིག་མི་འདོད་པས་མངོན་སུམ་གསུམ་ཡིན་ལ། རྣམ་རིག་སྐྱབ་བ་ལྱི་དོན་མི་འདོད་པའི་ལྱིར་དེའི་ལྷགས་ལ་མངོན་སུམ་སྐྱ་མ་
གསུམ་རང་རིག་ཏུ་འདུ་བས། རང་རིག་དང་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གཉིས་ལས་གཞན་མི་འདོད་དོ། །གསུམ་པ་མཚོན་གཞི་སོ་སོའི་དོན་ལ་
བཞི་སྟེ། དབང་སོའི་མངོན་

༩༡༣༽

སུམ། ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ། རང་རིག་མངོན་སུམ། རྣམ་འགྲོར་མངོན་སུམ་མོ། །དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་བསྐྱབ་པ། སྐྱོན་ངེས་པར་བྱ་བ་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བོད་པལ་ཆེར་འདི་ལའང་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་། དེའི་ཚད་མ་སོ་སོར་སྲི་ནས་མཚན་ཉིད་འཛོགས་པ་
འབྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤར་བཤད་པའི་སྐྱོན་འཇུག་པས་སོ། །དེས་ན་རང་སྤྲུགས་ནི་དེའི་མཚན་ཉིད་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་བཞུག་
བྲལ་མ་འབྲུལ་བའོ། །གཉིས་པ་དེ་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པར་བསྐྱབ་པ། རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་བར་བསྐྱབ་པའོ། །དང་
པོ་ནི། དབང་པོ་དེ་ནི་དབང་ཤེས་ཡུལ་ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཞིག་ཡིན་པར་བྱུང་སྟེ། མེ་དུ་བཞིན་དུ་ཡུལ་མཐོང་གི་ཤེས་པ་དེ་
དབང་པོ་དེའི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་ཕྱོག་པའི་ངེས་པས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ལོ། །

༩༡༤༽

གཉིས་པ་རྟོག་བྲལ་མ་འཇུག་པར་བསྐྱབ་པ་ནི། རང་ཡུལ་མ་འདྲེས་པ་སོ་སོའི་ཆ་ནས་གསལ་བར་སྤང་བས་རྟོག་མེད་ཏུ་འགྱུར་
ལ། རོན་རང་མཚན་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞེན་ཏུ་འཛིན་པའི་སྤྱིར་འཇུག་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་སྐྱོད་དེས་པར་བྱ་བ་ནི། ཤེས་པ་
དེའི་རྒྱར་ཡུལ་དང་ཡིད་བྱེད་གཉིས་ཀ་ཚོགས་དགོས་ན། ཡུལ་ཤེས་སོགས་མི་ཟེར་བར་དབང་ཤེས་ཁོ་ནར་ཅིའི་སྤྱིར་བཟོད་སྦྲུམ་ན། ཡུལ་དང་
ཡིད་བྱེད་ནི་ཤེས་པ་གཞན་གྱི་འང་རྒྱ་ཡིན་ལ། དབང་པོ་ནི་ཤེས་པ་དེའི་སྤྱི་མོང་མིན་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དབང་ཤེས་
ཞེས་བཟོད་པ་ཡིན་ཏེ། ར་སྐྱའི་རྒྱར་དབྱུག་གྱུ་སོགས་དགོས་ཡུང་སྤྱི་མིན་གྱི་རྒྱའི་སྐོན་པ་ར་ཡི་སྐྱ་ཞེས་བཟོད་པ་བཞེན་ནོ། །གཉིས་
པ་ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་གསུམ་སྟེ། རོ་བོ་ངོས་གཟུང་བ། རང་བཞེན་གཏན་ལ་དབབ་བ། དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་དང་
དབང་ཤེས་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་ཡིད་ཤེས་ཡིན་པས་ཡིད་ལ་དབང་ཤེས་ལྟར་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་
པ་ནི་མེད་ལ། དབང་ཤེས་སྤྱི་མ་འགགས་མ་ཐག་པ་དེ་ལ་བཞེན་

༩༡༥༥༥

ནས་སྐྱེས་པའི་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སྲུང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རང་བཞིན་གཏན་ལ་
 དབབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐྱེ་བའི་ཚུལ་དང་། ཚད་མར་གྱུར་པའི་འཐད་པ་དང་། སྐྱེ་བའི་གནས་སྐབས་ལ་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་མངོན་ལྡོ་
 འགག་པའི་རྗེས་སུ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སྲུང་ལྡོ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་འམ་མི་སྐྱེ། སྐྱེ་ན་གང་ཟག་གཅིག་རྒྱུད་དུ་མར་ཐལ་ལ། མི་སྐྱེ་ན་རྒྱུའི་ཁྱད་
 པར་གྱིས་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་མི་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དཔེར་ན་ཤེས་ཀྱི་སྐྱོ་ལྡོ་པའི་ཁང་པའི་དབྱུས་ན་ཞོར་བུ་བཞག་པ་ལ་སྐོ་སོ་སོ་ནས་
 ཁ་དོག་ལྡེའི་དར་བཞག་པས་དེ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་ལོར་བུ་ལ་འཕོས་པ་བཞིན་དུ་དབང་མངོན་ལྡོའི་རྗེས་སུ་ཁ་སྐྱེར་བཞུས་ཀྱི་ཡིད་
 མངོན་ལྡོ་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བའང་སྲིད་མོད། གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་དུ་མར་མི་འགྱུར་ཉེ། ཁ་ནང་བཞུས་ལ་རང་རིག་གི་རྒྱུད་གཅིག་གིས་
 བསྐྱེས་པའི་སྤྱིར་ཁ་སྐྱེར་བཞུས་དབང་ཤེས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་ཡང་རྒྱུད་དུ་མར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཚད་མར་གྱུར་པའི་
 འཐད་པ་ནི། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སྲུང་

༩༡༤༽

དེ་ཚད་མ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། དོན་བདེན་པ་ལ་འབྲུལ་བ་མེད་པའི་སྲིར་ན་ཚད་མ་ཡིན་ཀྱང་། ཡིད་དབང་ལ་རྒྱན་མེད་
 པའི་སྲིར་ན་ཚད་མ་གཞན་བཞིན་དུ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་འདྲེན་མི་རུས་སོ། །འོ་ན། དབང་མངོན་ལ་རྒྱན་ཡོད་ལ་ཡིད་མངོན་ལ་
 རྒྱན་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ངེ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་དོན་བདེན་པ་ཤེས་པ་མ་འབྲུལ་པས་གཟུང་བ་ཡིན་པའི་སྲིར་ཚད་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། ཡིད་དབང་ལ་
 བེ་རྒྱན་མེད་པའི་སྲིར་ན་ཡིད་མངོན་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཚད་མ་གཞན་ལྟར་ངེས་པ་འདྲེན་རུས་པ་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དབང་པོ་
 གཟུགས་ཅན་གྱི་སྐད་ཅིག་སྔ་མ་ལས་གཟུགས་ཅན་གྱི་སྐད་ཅིག་སྲི་མ་སྐྱེ་བས་རིགས་འབྲས་སྐྱེ་ན་བར་མ་ཚད་པའི་རྒྱན་ཡོད་པ་ལྟར་
 ཡིད་དབང་ལས་ནི་ཡིད་དབང་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་དབང་ནི་དབང་ཤེས་སྔ་མ་འགགས་ཅན་ལས་སྐྱེ་བས་སོ། །དེས་ན་དབང་པོ་ལ་
 རྒྱན་ཡོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དབང་ཤེས་ཀྱིས་ངེས་པ་འདྲེན་རུས་ལ། དབང་ཤེས་ལ་རྒྱན་མེད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིད་མངོན་གྱིས་ངེས་
 པ་འདྲེན་མི་རུས་པ་ཡིན་ལོ། །འོ་ན། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱན་འགགས་པའི་རྗེས་སུ་ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་གཅིག་སྐྱེ་འཕྲ། དབང་མངོན་
 དང་ཡིད་མངོན་གཉིས་སྐྱེ་ལ་མར་སྐྱེ་ཞེ་ན། སྔ་མ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དང་སྲི་མ་སོགས་ལ་ཡིད་མངོན་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་
 ཚད་མ་ཚད་ལ་བྱུང་བར་མེད་བཞིན་དུ་སྔར་མི་སྐྱེད་ལ། སྲིས་སྐྱེ་བ་

༩༡༧༽

མི་འཐད་པའི་སྲིད་རྟོ། །སྲི་མ་ལྟར་ན་འང་མ་ཡིན་ཏེ། སྲིལ་མར་འབྱུང་བ་ལ་དབང་མངོན་གྱི་དེས་ལ། ཡིད་མངོན་གྱིས་མི་དེས་པའི་བྱུང་བར་མི་
འཐད་པས་སོ། །དེས་ན་དབང་པོ་ནི་དབང་ཤེས་གྱི་སྲུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་ཡིད་མངོན་གྱི་རྒྱུན་དུ་འབྱུང་
བ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་དབང་ཤེས་འགགས་མ་ཐག་པ་ཡིད་དབང་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟའི་ཁ་སྲིད་བལྟས་དོན་རིག་གཉིས་པོ་ནང་
བལྟས་རང་རིག་གི་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པའི་སྲིད་དབང་མངོན་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་དང་དུས་མཉམ་བར་ཡིད་མངོན་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་སྐྱེས་
པ་ནས་བཟུང་ཇི་སྲིད་དབང་ཤེས་གྱི་བྱ་བ་མ་འགགས་པ་དེ་སྲིད་དུ་དབང་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་གཉིས་འགྲོགས་ནས་སྐྱེ་ཡང་རྒྱུན་ཐ་དང་
པར་མི་འབྱུང་བར་གོ་དགོས་སོ། །དེས་ན་དེའི་ཚེ་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མ་གཏོགས་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་འགྲོས་གསུམ་
མཉམ་དུ་འགྲོགས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི། སྲི་སྲེགས་ན་བ་མ་ཕུག་པ་ན་རེ། ཡིད་ཤེས་དེས་དབང་ཤེས་གྱིས་གཟུང་
བའི་ཡུལ་འདྲིན་ན་བཅད་ཤེས་སུ་འབྱུང་ཞིང་། མ་བཟུང་བ་འདྲིན་ན་ལོང་བས་ཀྱང་མཐོང་བར་འབྱུང་རོ་ཞེ་ན། ཡིད་མངོན་དེས་རང་གི་བདག་
རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་དབང་མངོན་གྱི་ཡུལ་ལས་གཞན་པ་དེའི་རིགས་འདྲ་སྲི་མ་འདྲིན་པས་བཅད་ཤེས་སུ་མི་འབྱུང་བ་དང་། བརྒྱུད་ནས་
དབང་པོ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་ན་

༡༧༤༽

སྐྱོན་གཉིས་པ་མེད་དོ། །གསུམ་པ་རང་རིག་མངོན་སུམ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང། ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་ངོ་
བོ་རིག་པར་སྐྱེ་བའི་ཤེས་པ་མ་འཇུག་པ་ནི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་མཁས་པ་རྣམས་བཞེད་
དོ། །གཉིས་པ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི། ཁ་ཅིག་རང་ས་རང་གིན་རང་རིག་ལས་རང་སྐྱེ་བར་ཡང་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། རང་སྐྱེ་ནི་སྐྱོན་མེད་ཅིག་སྐྱེ་
བ་ཡིན་པས་རྒྱ་འབྲས་ཐ་དད་པ་མེད་ན་མི་འཐད་ཀྱང། རང་རིག་ནི་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་དུ་བྱེ་ནས་རང་རིག་པ་མིན་གྱི། རང་གི་ངོ་བོ་
བཅའ་པོ་ལས་བརྒྱུག་པ་ཙམ་གྱི་ཚུང་བ་གསལ་རིག་གི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་ལ་རང་རིག་ཅེས་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཡིན་པ་དེས་ན་རང་
རིག་དང་རང་སྐྱེ་གཉིས་མཚུངས་པའི་གོ་སྐབས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་འོ། །བཞི་པ་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་གསུམ་ཉེ།
རང་བཞིན་ངོས་གཟུང་བ། ཚད་མར་འགྱུར་བའི་ཚུལ། དེ་སྐབས་བྱེད་གྱི་ཚད་མའོ། །

༩༡༥༽

དང་པོ་རང་བཞིན་ངོས་གཟུང་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྒྱ་བསམ་བཤོ། །དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི། འདི་ལ་འང་བོད་རྣམས་མངོན་
སུམ་དང་དེའི་ཚད་མ་ཐ་དད་ཏུ་སྐྱེ་ནས་མཚན་ཉིད་འཛོག་པ་ནི་འབྲུལ་བ་ཡིན་པ་བཤད་ཟེན་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། འདིར་བསྐྱོམ་པ་
ལས་བྱུང་བའི་འབྲུལ་བ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་བསྐྱོམ་པ་ལས་བྱུང་ཡང་ཡུལ་ལ་མི་གནས་
བ་མི་སྤྲུག་པའི་ཡིད་དོར་ཀེར་རུས་སྤང་བ་སོགས་འབྲུལ་བ་ཅན་རྣམས་ནི་མངོན་སུམ་སྤར་སྤང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་
ནི། དེ་ལ་དབྱེ་བ་ཉན་རང་། ཐེག་ཆེན། འབགས་པ་གསུམ་གྱི་མངོན་སུམ་གསུམ་ཡོད། དེའང་སྐྱོབ་པ་དང་མི་སྐྱོབ་
པའི་ཉེན་གྱི་སྐོན་ནས་དབྱེ་བ་ལྟེ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་སྟན་གཅིག་ལ་བསྐྱོད་པ་ན་དེ་ལ་སྐྱོབ་པའི་མངོན་སུམ་མ་བཞག་པས་
སོ། །ལྷ་པོ་དེ་དག་ལ་རྗེས་ཐོབ་ལ་སྤོང་གསུམ་མཐོང་བ་སོགས་སྤང་བཅས་མཉམ་གཞག་སྤང་མེད་ཀྱི་སྐོན་ནས་དབྱེ་བས་
གཉིས་གཉིས་ཏེ་བསྐྱོམས་པས་རྣམ་པ་བརྩ་ཡིན་ནོ། །

། ༡༠༽

གསུམ་པ་རྒྱ་བསམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ། དེ་མཐར་ཕྱིན་པའི་དུས། ཐབས་ལ་སྣོས་པའི་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་ལོ། །དང་པོ་ནི།
ཐབས་སྟོང་ཇི་ཆེན་པོ་སོགས་དང་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་ལེགས་པར་སྦྱངས་པ་གོམས་པས་པན་ཚུན་
རྒྱ་དང་རྒྱུན་དུ་སྦྱར་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱ་དང་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུན་བྱས་ནས་ངེ་སྟོབ་དང་། ཐབས་ཀྱི་རྒྱ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་
རྒྱུན་བྱས་ནས་ངེ་སྟོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་མཐར་
ཕྱིན་པའི་དུས་ནི། བཙོན་འགྲུས་སྦྱར་ན་ཆེ་གསུམ་གྱིས་ཚོགས་གཉིས་ཉི་ཆེ་བ་ལ་འབད་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་དང་། བསྐྱལ་བ་
བརྒྱའི་བསེ་དུ་སྟོབ་བྱའི་ཡེ་ཤེས་དང་ནི། བསྐྱལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དེ་
མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཐབས་ལ་སྣོས་པའི་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་ནི། གང་ཟག་

༩༡༡༽

གི་བདག་མེད་ཅམ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ལ་གོམས་པ་ཞུན་བས་ན་ཉན་རང་གི་རྣམ་གྲོལ་གཉིས་ནི་ད་དུང་བག་
ཆགས་དང་བཅས་པའི་སྤྱིར་སེམས་མི་གསལ་ལ། གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་ལ་འཇུག་མི་བྱས་པས་སྤངས་ཉོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྟོན་
པ་མིན་ནོ། །ཤེས་རབ་སྤངས་ཤིང་ཐབས་ལ་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་མཛོན་གྱིས་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་
ཀྱུན་ལ་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་། ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྤྱིབ་པ་སྣ་མོའང་སྤངས་པའི་སྤྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱུན་
མཁྱེན་པའི་སྟོན་པ་དམ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཚད་མར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཛོན་སྤུམ་ཚད་མར་བསྐྱབ་པ། ཚད་མ་དེས་
འཇུག་ལྡོག་གྲེད་ཚུལ་ལོ། །དང་མོ་ནི། བཅད་ཤེས་དང་ནི་དེས་པ་གཉིས་ཀ་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་མཛོན་སྤུམ་དང་
གཞི་མ་ཐུན་པ་མིན་ནོ་ཞེས་བཤད་ཟིན་པ་དེས་ན་རྣམ་འབྱོར་མཛོན་སྤུམ་ཀྱུན་མཛོན་སྤུམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ལྷུལ་ལ་མ་
འཇུག་པའི་ཚད་མར་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཚད་མ་དེས་འཇུག་ལྡོག་གྲེད་ཚུལ་ནི། ཚུར་མཐོང་སོ་

༩༡༩༽

སོའི་སྐྱེ་བོའི་ཚད་མ་ནི་མཐོང་སྤོང་མཚམས་སྤྱོད་བའི་དྲན་བས་སོ་སོར་ངེས་པ་ཉིད་ལས་སྤང་དོར་གྱི་གནས་ལ་འཇུག་
 ལྡོག་བྱེད་ལ། འཕགས་པ་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དག་ས་ལ་གནས་པ་རྟོམས་ནི་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་དུས་ལས་
 མི་ཡོལ་བར་འཇུག་དུས་མིན་དུ་ལྡོག་པ་སོགས་ཉིང་ངེ་འཇིན་ཁོ་ནའི་སྟོབས་ལས་བྱེད་བར་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་དེ་སྐབས་
 བྱེད་གྱི་ཚད་མ་ལ་གསུམ་སྟེ། རོ་བོ་བསྐྱབ་པ། མཚན་ཉིད་བསྐྱབ་པ། གྲུབ་པའི་དོན་ལ་ཚོད་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འདས་འབྱུང་
 གཉིས་བསྐྱབ་པ་དང་། ཉེན་བཉེན་པ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལྟེ། གཉིད་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་སད་པའི་སྐོ་དཔག་མི་ལུས་ན་གཟུང་
 འཇིན་གྱིས་བསྐྱད་པའི་ཚུར་མཐོང་སྟོས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཅན་སངས་རྒྱལ་དེ་ཡི་དུས་གསུམ་མཁའི་ཚུལ་
 ལ་སོགས་པ་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་དཔག་མི་ལུས་ཀྱང་། དེ་ཡོད་པ་ཅམ་དེས་བཤད་པའི་ཚིག་གི་བྱེད་བར་ཉེ་བྱེད་བར་གསུམ་གྱིས་
 དག་པར་ངེས་པར་གྱུར་ན། དེས་རྒྱ་ཡུལ་ལ་མ་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་

༩༡༣༽

མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་སློན་སྐྱེས་ཟིན་པའམ་བྱུང་བ་ཡང་དབག་པར་རུས་ལ། མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་རུང་བའང་སློང་ཉིད་སོགས་ལ་
གོམས་པ་རྫོགས་ནས་ཡུལ་དེ་ལ་གསལ་བ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པས་རྣལ་མངོན་འགྲུབ་སྟེ། འདོད་འདིག་སོགས་གོམས་པ་
བཞིན་ལོ། །དེ་ནི་རྟགས་ཚད་མ་ཡིན་པར་མཐའ་གཞན་བཀག་པའི་ངེས་པས་འགྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་ལམ་གོམས་པའི་རྟེན་བརྟེན་པ་
གོམས་པ་རང་གིས་བྱུང་བར་དུ་འགྱུར་བའོ། །གཉིས་པ་རྟེན་བརྟེན་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས། ལྷོགས་ཚོས་བསྐྱབ་པ་དང་། ལྲབ་པ་བསྐྱབ་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞན་གྱི་བརྟགས་པ་དབག་པ། རང་གི་འཐད་པ་བརྗོད་པའོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ཤེས་པ་སྲ་མ་རྟེན་ཉིད་ཕྱི་
མར་བརྟེན་པ་ནི་རིག་པའི་ཡ་མཐའ་ཐོག་མ་མུག་མེད་དང་། མ་མཐའ་མུག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་རང་རིག་གིས་གྲུབ་སྟེ། དེའང་
རང་རྒྱུད་ལ་རང་རིག་གིས་རིག་པ་ཅམ་རིག་པ་སྲ་མ་ལས་བྱུང་བར་གྲུབ་པས་རིག་པ་སྲ་མ་སློན་དུ་མ་སོང་བའི་རིག་ཅམ་དངོས་སུ་ཞེགས་པ་
ན། རིག་པ་སྲ་མ་སློན་དུ་མ་སོང་བའི་

༩༡༤༽

རིག་པའི་བྱེ་བྲག་ལྷགས་ལ་ཁེགས་ཏེ། ཏུ་བ་ཚམ་མེ་ལས་རྒྱང་བར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་མེ་སྒོན་ཏུ་མ་སོང་བའི་ཏུ་བ་ཚམ་དངོས་སུ་
 ཁེགས་པ་ན། དེས་བྱེ་བྲག་ཐམས་ཅད་ལྷགས་ལ་ཁེགས་པ་བཞེན་ནོ། །ཡང་རང་རྒྱུད་ལ་རིག་པ་ཚམ་གྱིས་རིག་པ་སྤྱི་མ་སྐྱེད་པར་གྲུབ་པས་
 རིག་པ་སྤྱི་མ་མི་སྐྱེད་པའི་རིག་པ་ཚམ་དངོས་སུ་ཁེགས་པ་ན། དེས་བྱེ་བྲག་ཐམས་ཅད་ལྷགས་ལ་ཁེགས་ཏེ། སྒོན་མ་ཐམས་ཅད་འོད་འབྱིན་
 པར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་འོད་མི་འབྱིན་པའི་སྒོན་མ་ཚམ་དངོས་སུ་ཁེགས་པ་ན། དེས་བྱེ་བྲག་ཐམས་ཅད་ལྷགས་ལ་ཁེགས་པ་བཞེན་
 ནོ། །ཞེས་མི་དང་སྒོན་མ་དཔེར་བྱས་ནས་རིག་པའི་རྒྱན་ཐོག་མཐའ་མེད་པར་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཉིད་གྱིས་འབྲུབ་
 ཅེས་ཟེར་ཡང་། དེས་ད་ལྟར་གྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྲེལ་བ་ཅན་ཏུ་གྲུབ་ཀྱང་སེམས་སྲ་སྲི་ཐུག་མེད་ནི་རང་རིག་གིས་མི་
 འབྲུབ་སྟེ། ཚུ་རོལ་མངོས་པ་བ་ལྟར་དང་པོའི་སེམས་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་གྱི་སེམས་ལས་མི་སྐྱེ་བར་པ་མའི་ལུས་ལས་སྐྱེ་བར་དོགས་པའི་
 ཕྱིར་དང་། འཆི་ཁ་མའི་སེམས་ཀྱང་སེམས་སྤྱི་མ་མི་སྐྱེད་པར་མེ་མནལ་བ་ལྟར་རྒྱན་ཆད་པར་དོགས་པའི་ཕྱིར་དོ། །མི་དང་སྒོན་མ་
 དཔེར་མི་རུང་སྟེ། ཏུ་བའི་དང་པོར་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྲ་མ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། རིགས་མི་མཐུན་མེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒོན་མ་
 མནལ་ཁ་མའི་སྒོན་མས་གཞན་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །

༡༧༥༽

གཉིས་པ་རང་གི་འཐད་པ་བརྗོད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྷོན་མཐའ་དང་། མ་འོངས་པ་ཐུག་མེད་དུ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལྷོ། སྐྱེ་མ་ཐག་པའི་སེམས་
ཚོས་ཅན། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་སེམས་ལྷོ་མ་ལྷོན་སོང་ཅན་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རིགས་འདྲ་སྣ་མ་ལས་རྒྱ་གཞན་ལ་ལྷོས་པ་མེད་པའི་
སྤྱིར། དཔེར་ན་ད་ལྟར་གྱི་རིག་པ་བཞེན་ལོ། །དེའང་སེམས་ཀྱི་རོ་བོ་སྐྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་སོ་ཞེས་པའི་ཉགས་ཀྱིས་ལྷོན་མཐའ་
ཐུག་མེད་འགྲུབ་པའོ། །གཉིས་པ་མ་འོངས་པ་ཐུག་མེད་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བདག་འཛིན་དང་བཅས་པ་དང་། བདག་འཛིན་མེད་
པའི་གསལ་བ་ཐུག་མེད་དུ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཉགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་དང་། འོན་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ལྷོ། སོ་སྐྱེའི་འཆི་
སེམས་ཚོས་ཅན། སེམས་སྤྱི་མ་སྤྱེད་

༩༡༩༽

ངེས་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མོངས་པ་དང་ལས་ཉོན་ཚོགས་པ་ཚང་ཞིང་གོགས་བདག་མེད་སོགས་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྩ་ལུང་
སོགས་ཚོགས་པ་ཐ་མས་སྤྱ་གུ་སྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྤྱི་མཐའ་ཐུག་མེད་འགྲུབ་སོ། །གཉིས་པ་དོན་གཏན་ལ་
དབབ་པ་ལ་དགག་གཞག་གཉིས་ལས། དང་སོ་ནི། ལུ་སྟེགས་བྱེད་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལས་དང་ལུས་དང་སེམས་གསུམ་སོ་ཚོགས་པ་
འཁོར་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་གང་རུང་མ་ཚང་ན་མི་སྐྱེ་སྟེ། རྩ་ལུང་མེད་པའི་ས་སོན་བཞིན། དེས་ན་ལས་དང་ལུས་གཉིས་སོ་སྤང་བའི་
སྤྱིར་དཀའ་བ་སྤྱོད་པས་ཡང་སྲིད་མི་ལེན་ནོ་བེད་སོ། །དེ་མི་འཐད་དེ། བདག་འཛིན་མ་སྤངས་ན་ལས་དང་ལུས་གཏན་ནས་སྤོང་མི་
ལུས་པའི་སྤྱིར་དང། ལས་དང་ལུས་འདི་དག་དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་བཙོམ་ཀྱང་སྤང་ཡང་སྐྱེ་བས་མི་པན་པའི་སྤྱིར་དང། བདག་ཏུ་སྟེད་པ་དེ་
སྤངས་ན་བྱད་ཤིང་ཟད་པའི་མེ་ལྟར་ཡང་སྲིད་མི་ལེན་པས་དེ་གཉིས་ལོགས་སུ་སྤོང་མི་དགོས་པས་ན་དཀའ་ཐུབ་སོགས་ལས་དང་
མེ་ལུ་སོགས་ལུས་འཛིན་པར་བཙོམ་པ་ཐར་པའི་ལམ་མ་ཡིན་ནོ། །

༩༡༥༩

གཉེས་པ་རང་ལུགས་གཞག་པ་ལ་གཉེས་ཏེ། འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ལོས་གཟུང་བ། དེའི་གཉེན་པོ་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱིར་འཁོར་བར་སྐྱེ་
བའི་རྒྱ་ནི་བདག་ཏུ་སྐྱོངས་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཀྱང་ཆགས་སྣང་སོགས་ཉོན་མོངས་དང། དེ་ལས་དཀར་ནག་གི་
ལས་དང། ལས་ལས་མཐོ་ངོས་དང་དཀ་སོང་གིས་བསྐྱས་པའི་འཁོར་བ་སྟེ་གཞི་བདུན་པོ་འབྱུང་ཞིང། འེ་ཐག་ཏུ་དབང་ཤེས་ནི་ནང་
གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་འདི་ལས་ཕྱི་མའི་སྐྱེ་མཆེད་གཞན་གྱི་སྟེ། དབང་ཤེས་པ་ལ་ཚུན་ཏུ་རྒྱུ་ལྷུ་རྒྱུ་རྣམས་སོ། །དབང་ཤེས་དེ་
ཡི་བཟང་དཀ་ཏུ་སྐྱེད་པའི་བདག་རྒྱུན་ནི་ལས་ཀྱིས་བྱེད་དོ། །གཉེས་པ་དེའི་གཉེན་པོ་དབྱུང་བ་ལ་གཉེས་ཏེ། ལྷོགས་འཕྲི་མགོ་
གཞོན་དང། མཐའ་དག་དེའི་འབྲེན་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཞེ་སྣང་ལ་བྱམས་པ། འདོད་ཆགས་ལ་མི་སྦྱུག་པ། ཐག་དོག་གི་གཉེན་པོར་དགའ་བ་
བསྐྱོམ་པ་སོགས་ཏེ། དེ་དག་ནི་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་དང་འཛིན་སྣངས་མི་འགལ་བའི་སྤྱིར་ན་དེ་དག་

༡༡༤༽

འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཙོད་པའི་རྣམས་པ་ཡོད་པ་མིན་ལོ། །གཉིས་པ་མཐའ་དག་དཔྱིས་འབྱིན་པ་ནི། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ་སྟེ། དེ་ནི་བདག་འཛིན་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འགལ་བས་ན་བདག་མེད་མཐོང་བས་བདག་དེ་སྲུན་འབྱིན་རྣམས་
པ་ཡིན་ཏེ། ཚ་གང་བཞིན་ལོ། །དེའི་སྤྱིར་དཔེར་ན་ས་བོན་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་པ་མིན་ན་ཡང་ས་བོན་དེ་མེས་བསྐྱེད་པ་ལ་
སྤྱི་མཐའ་སྤྱག་པར་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་འདི་ལ་ཐོག་མ་མེད་པའི་རྟེན་བརྟན་གྲང་བདག་མེད་མཐོང་བ་
ན་འཁོར་བའི་སྤྱི་མཐའ་འགྲུབ་སྟེ། དེ་པན་ཆད་མི་སྤྱི་བའི་སྤྱིར་ལོ། །གཉིས་པ་བདག་འཛིན་མེད་པའི་གསལ་བ་སྤྱག་མེད་དུ་བསྐྱབ་པ་ནི།
ལོན། ལྷ་ངན་ལས་འདས་ཆེ་སེམས་གྲང་རྒྱན་ཆད་དམ་སྦྲུམ་ན། མིན་ཏེ། སེམས་གསལ་བ་ཅམ་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་སེམས་ལས་རྒྱ་
གཞན་མི་དགོས་པས་རྒྱ་ཚང་ཞིང་། བདག་མེད་རྟོགས་པས་གྲང་འདི་ལ་གོགས་མི་བྱེད་པས་གོགས་མེད་པའི་སྤྱིར་ན་འབྲས་བུ་
སྤྱི་མ་རྒྱན་མི་ཆད་པར་བསྐྱེད་པར་ངེས་སོ། །

༩༡༤༽

གཉིས་པ་ཁྱབ་པ་བསྐྱབ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཉེན་བརྟན་ཞིང་ཡུན་རིང་དུ་བསྐྱོམས་པ་དེ་རང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་ཏེ། གོམས་པའི་ཕྱིར།
འཇིགས་པ་དང་འདོད་པ་སོགས་གོམས་པ་ལས་གསལ་སྒྲུབ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་བསྐྱབ་པ་ནི། རྣམ་
མངོན་དེ་ལ་གཟུང་འཇིགས་གཉིས་ཀྱི་ཉོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་འབྲུལ་མེད་དུ་འགྱུར་གོ། །གསུམ་པ་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་
ལ་གཉིས་ཏེ། སྤངས་པ་སྤུན་ཚོགས་དང་། ཡེ་ཤེས་སྤུན་ཚོགས་ལ་མི་འཐད་པ་སྤང་བའོ། །དང་བོ་ནི། ཕྱི་རོལ་བ་ན་ཏེ། དྲི་མ་སེམས་ཀྱི་རང་
བཞིན་ཡིན་པས་སྤོང་མི་རྒྱས་ལ་རྒྱས་ཀྱང་སྤང་བས་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་མི་ཤེས་ཤིང་། གལ་སྲིད་ཤེས་ནས་ལན་གཅིག་སྤངས་ཀྱང་ལུས་
ཀྱི་དྲི་མ་བཞིན་སྤང་ལྡོག་པས་མི་བརྟན་པའི་ཕྱིར་དྲི་མ་སྤངས་པའི་གྲོལ་བ་མེད་དོ་ཞེ་ན། དྲི་མ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
མིན་ཏེ། འོད་གསལ་བ་དང་དྲི་མ་སྐྱོ་བུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་སྤང་བའི་བསམས་བདག་མེད་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་།

༡༩༠༽

དེའི་རྒྱ་བདག་འདི་ན་སྤོང་བས་བྱུང་གིང་ཟད་པའི་མེ་ལྟར་སྤྲང་མི་ལྡོག་པའི་སྤྱིར་ན་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་འབྲུག་དོ། །གཉིས་པ་ཡེ་
ཤེས་བྱུན་ཚོགས་ལ་མི་འབྲུག་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཉེ། རྒྱ་ལམ་ལ་གོམས་པ་མི་འབྲུག་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མི་འབྲུག་པ་སྤང་
བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་སྤྱི་ལྟོགས་པ་ཁ་ཅིག་ན་དེ། མཚོངས་པ་དེ་ལྟར་གོམས་ཀྱང་མཐའ་མེད་དུ་མཚོང་མི་རུས་པ་དང་། རྒྱ་འཁྲུག་
བསྐོས་ཀྱང་མེར་འབར་བ་མི་སྲིད་པ་དང་། གསེར་ལྷ་ཡང་མེ་དང་བྲལ་ན་སྤྲང་འབྲུགས་པ་བཞིན་གྱི་དཔེས་རྟོགས་བྱའི་དོན་ལ་
གོམས་པ་ཚད་མེད་པ་དང་། དེའི་ངང་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སྤང་མི་ལྡོག་པ་སྲིད་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། མཚོངས་པ་ནི་འབྲུག་པས་རྩལ་
སྤངས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བད་ཀན་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་བའི་ཚོས་ཟད་པ་ན་རང་རུས་ལ་གཉུག་མར་གནས་པའི་སྤོབས་ཇི་ཡོད་མངོན་པ་ཙམ་ལས་
བར་མ་ཚད་བར་འཕེལ་མི་རུས་པའི་སྤྱིར་དང་། རྒྱ་བསྐོས་པའི་འབར་བའི་སྤོབས་དུ་རྟེན་མི་བརྟན་པར་བསྐྱམས་པའི་སྤྱིར་དང་། སྤང་

༧༩༽

སྲ་བར་འགྲུང་བ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་གསེར་རང་ལ་ཡོད་པའི་སྲིར་ན་དེ་དག་དཔེར་མི་རུང་སྟེ། བཅེ་བ་དང་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་ནི་
 སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཡིན་པས་རྒྱན་མི་ཚད་བར་ཁྱད་བར་དུ་འཕེལ་བའི་སྲིར་དང་། བཅེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་འགྲུར་དུ་རུང་བའི་སྲིར་
 དང་། ཚོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་ཞུགས་པ་དེ་སྐར་ལྗོག་པའི་རྒྱ་མེད་པའི་སྲིར་རོ། །གཉིས་པ་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་
 བེ། ཁོ་ན་ལེ། ལྷོང་ཉིད་དང་སྣང་རྗེ་གོམས་པ་ལས་སྦྱ་དེ་ཡི་རང་དུ་འགྲུར་བ་སྲིད་མོད། འོན་ཀྱང་ཤེས་བྱ་ཀུན་
 ལ་མཐའ་ནམ་ཡང་མེད་པའི་སྲིར་དེ་སྲུས་ཀྱང་མི་ཤེས་པས་ཀུན་མཁྱེན་བསྐྱབ་པ་འདི་དགའ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བེར་
 རོ། །འདིའི་ལན་ལ་དགོས་པའི་དོན་ཀུན་མཁྱེན་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་གྲུབ་པའི་ཚུལ་དང་། ཤེས་བྱའི་དོན་ཀུན་མཁྱེན་པས་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པར་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྣམ་གྲོལ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་མཁོ་བའི་གཙོ་བོའི་དོན་རྒྱ་འབྲས་བུ་དེན་བཞིའི་འཇུག་
 ལྗོག་ལ་མི་བསྐྱབ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་གྲུབ་པས་ན་ལམ་དེ་འབྲ་བ་སྟོན་ལུས་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཡིན་ཏེ། དགོས་པའི་དོན་
 ཀུན་མཁྱེན་པའི་སྲིར། དཔེར་ན་མི་ཀུན་ཚོ་གསལ། སྐྱོན་ཀུན་ཚང་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་

༩༧༩༽

ནོ། །དོན་དེ་གསལ་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་ནི། སྐྱེས་བུའི་དགོས་པའི་དོན་ཀུན་ཤེས་པ་ལ་མཁས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཞེས་བེད་ཏེ། དཔེར་ན་ཐམས་ཅད་འདུས་ནས་ཚོས་ཉན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་
ལ་དགོས་མེད་པ་ལང་མེད་ཀྱང་ཚོས་ཉན་པ་སོ་ཐམས་ཅད་མ་འདུས་པའི་སྐྱོན་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །བར་སྐབས་ཀྱི་
ཚིགས་བཅད་དོ། །།གཉིས་པ་ཤེས་བུའི་དོན་ཀུན་མཐུན་པས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་གྱུབ་པའི་ཚུལ་ནི། ཡང་ན་གང་སྤྱིར་བཏང་བའི་
དོན་མཐུན་པ་དེ་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡི་ཤེས་བུའི་རྣམ་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་གྱུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གཞན་
ལ་འཆད་པ་ལ་དོན་དང་མཐུན་ཞིང་འགལ་བ་མེད་ན། དེས་གཞལ་བྱ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་ཉོག་པས་པས་ཁྲུག། དཔེར་ན་རང་རང་གི་ཡུལ་འཆད་པ་
བཞིན་ཤེས་ཕྱིན་མངོ་སོགས་འཆད་པ་སོའང་གཞན་ལ་འཆད་པ་ལ་དོན་དང་མཐུན་ཞིང་འགལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་དང་། གང་སྤྱིར་དཀའ་བ་
མཐོང་བ་དེས་ཡིད་གཏད་ན་རགས་ཤིང་སྐྱབ་པ་མཐོང་སྟེ། ཉི་བེར་གྱི་རྩལ་མཐོང་བ་དེས་ཡིད་གཏད་ན་སུམ་པ་མཐོང་བ་བཞིན་ཐམས་ཅད་མཐུན་
པས་ཀྱང་སྤྱིར་དཀའ་བ་བདེན་བཞིའི་དོན་གཟིགས་སོ་ཞེས་སོ། །སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་དཔེར་ན་བསྐྱལ་པའི་བར་དུ་བརྗོད་རྒྱ་
ཡོད་པ་ཡང་སྐྱབ་སེན་དབབ་པའི་མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་ཅིག་ཅར་འཆར་སྲིད་པ་དེ་བཞིན་ཤེས་བུ་མཐུན་མེད་པ་ཡིན་
ནའང་

།།།

སངས་རྒྱལ་གྱི་མཁའ་མཁའ་ལོ་སྐྱོད་ཅིག་གཅིག་གི་ས་མཁའ་ལོ་སྐྱོད་ལ་ཡིན་ནོ། །བར་སྐྱབས་ཀྱི་ཚིག་ས་སྐྱོད་བཅད་
བཅོ། །།གཉིས་པ་བརྗོད་ཕྱོགས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བཅོ། །དང་པོ་ནི། འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་
ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན་རྟོག་པ་འབྲུལ་ཤེས་
དང་རྟོག་མེད་འབྲུལ་ཤེས་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། རྟོག་མེད་ལ་ཡང་སྐྱེ་ལམ་ལྟ་བུ་ཡིད་ཤེས་འབྲུལ་བ་དང་རྗེ་གཉིས་ལྟ་བུ་དབང་
ཤེས་འབྲུལ་བ་གཉིས་ཡོད། རྟོག་པ་ནི་ཡུལ་དུས་ཐ་དད་ཀྱི་ཤིང་རྣམས་སྤྱི་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་བཅད་ཉེན་ཅན་གྱི་རྟོག་པ། ཐག་ཁར་
སྤྱི་འཛིན་ལྟ་བུ་དོན་གཞན་ལ་སྤོ་འདོགས་པའི་རྟོག་པ། ལྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་སྟེ་གསུམ་ཡིན་ལ། ཚད་མ་མདོད། འབྲུལ་
དང་ཀུན་རྗེ་ཤེས་པ་དང་། །རྗེས་དཔག་རྗེས་སུ་དཔག་ལས་བྱུང་། །བཅད་དང་མངོན་འདོད་ཅེས་བཅོ། །ཞེས་བྱུག་ཏུ་བཤམས་པ་ནི་ལོག་
རྟོག་བརྗོད་ཕྱིར་གསུམ་པོ་ལས་བྱེ་སྟེ་

༡༩༩༽

གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའང་འཇུག་ཤེས་སྒྲིག་རྒྱ་ལ་རྒྱུ་འཛིན་དང་ཐག་ཁྲ་ལ་རྒྱུ་འཛིན་གྱི་སློབ་ལྟ་བུ་དང་། གུན་རྫོབ་ཤེས་པ་བ་ལང་གི་སྤྱི་
འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྗེས་དཔག་རྟགས་རང་ཉིད་འཛིན་པའི་སེམས་དང་། རྗེས་དཔག་ལ་བྱུང་བ་རྟགས་ཅན་རྗེས་སུ་དཔག་བྱ་འཛིན་
པའི་སེམས་དང་། རྟན་བ་འདས་པའི་དོན་རྟན་བ་དང་། མངོན་འདོད་མ་འོངས་པའི་དོན་འདོད་པའི་སློབ་ལོ། །དེ་ལ་རིགས་པ་ཅན་དབང་ཤེས་རྟོག་
བཅས་སུ་འཇུག་པ་སེལ་ཆེད་དུ་དང་པོ་གཉིས་བསྟན་ལ། བར་བ་གཉིས་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། དེའང་དབང་ཤེས་མིན་པར་
སྤྱི་བའི་མ་ཐུན་དཔེ་བྱུང་བའི་ཆེད་དུ་ལོ། །ཐ་མ་གཉིས་རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དེ་ལ་གུན་རྫོབ་ཤེས་པ་བརྟེན་ཅན་གྱི་
རྟོག་པ་དང་། འཇུག་ཤེས་དོན་གཞན་ལ་སློབ་འདོགས་དང་། ཕྱི་མ་བཞི་སྟོན་གྱུར་དོན་ཅན་ལས་ཕྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་མངོན་སུམ་ཆད་མའི་
འབྲས་བུ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་ངོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞན་གྱིས་བཤམ་པའི་རྣམ་གྲངས་དགོད་པ། འཕྲད་པ་དང་ལྡན་པའི་
རང་ལུགས་གཞན་པ། དེ་བྱུང་མཐའ་བཞི་དང་སྦྱར་བའོ། །

༧༩༥༽

དང་པོ་ནི། མུ་ཉེགས་དཔྱོད་པ་བ་དོན་ལ་ལྟ་བ་ལྟ་དོན་སྤང་གི་ཤེས་པ་རྟོག་མེད་ཚད་མ་དང་། དེའི་འོག་ཉུ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་བྱུང་བར་ངེས་
པའི་རྟོགས་པ་འབྲས་བུ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཚད་མ་དང་ཚད་མའི་འབྲས་བུར་འཛོག་པ་དང་། རིག་པ་ཅན་པ་དབང་དོན་སྤང་བ་དང་། དེ་
ལས་དོན་རྟོགས་པ་ལ་ཚད་མ་དང་འབྲས་བུར་འདོད་ལ། རྗེ་བླ་པ་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་བྱུང་བར་འཛིན་པ་དང་། བྱུང་
བར་ཅན་རྟོགས་པ་ལ་ཚད་འབྲས་དེར་སྒྲུལ། །ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་ལ་ལ་དབང་པོ་ཉིད་ཡུལ་རྣམ་འཛོག་གི་ཚད་མ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་
པ་འབྲས་བུ་སྟེ་ཚད་འབྲས་དེ་ལྟར་འདོད་དོ། །དེ་དག་ནི་ཚད་འབྲས་གཉིས་བསྐྱེད་བྱེད་གྱི་རྒྱ་འབྲས་སུ་བསམས་ཏེ་བཞོད་པ་དག་གི་
ལྷགས་ཏེ་མི་འཐད་དོ། །གཉིས་པ་འཐད་པ་དང་ལྡན་པའི་རང་ལྷགས་གཞག་པ་ནི། འདིར་ཡུལ་ཅན་ཚད་མའི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་གཞི་ལ་གཞལ་
བྱ། བྱེད་པ་དངོས་རྣམ་པར་འཛོག་བྱེད་གྱི་ཡུལ་ཚད་མ་དང་། རྣམ་པར་གཞག་བྱའི་འབྲས་བུ་ལ་འབྲས་བུར་འཛོག་པ་ཡིན་པས་དེས་ན་
རྣམ་པར་གཞག་པའི་འབྲས་བུ་དང་། རྣམ་འཛོག་གི་རྒྱ་སྟེ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་འབྲས་ཉིད་ལ་ཚད་མ་དང་།

༡༩༦༽

འབྲས་བུ་བཞེད་དོ། །གསུམ་པ་དེ་གྲུབ་མཐའ་བཞི་དང་སྐྱུར་བ་ནི། དེ་ལ་རང་རིག་ཚད་འབྲས་ཡིན་པར་ནི་ཤེས་ཀྱིས་

གཞུགས་པའི་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་པལ་ཆེར་མ་བྱུན་པར་རང་གཞུགས་ཀྱི། ལྷོང་བར་སྐྱེས་པ་ཚད་ལ། རང་རིག་མཚན་ཉིད་པའི་

ཐ་སྙད་འབྲས་བུར་འདོད་དོ། །དོན་རིག་ལ་གྲུབ་མཐའ་སྐྱེ་བ་དག་རང་རང་གི་གྲུབ་མཐའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཚད་འབྲས་ཀྱི་

ཀྱིས་གཞུགས་མོ་མོར་འཇོག་པ་ཡིན་ལ། དེའང་གྲེ་བྲག་ཏུ་སྐྱེ་བ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དབང་པོ་དང་སྐྱུག་འཕྲད་དུ་སྐྱང་བའི་དོན་དངོས་གཞུགས་

ཀྱི། དོན་མཐོང་བ་ཚད་ལ། དོན་ཉོགས་པའི་སྐོ་འབྲས་བུར་སྐྱེ་བས་གཞུགས་བྱ་དང་ཚད་འབྲས་གཉིས་རྗེས་ཐ་དད་དུས་མཉམ་པར་འདོད་དོ། །མདོ་

སྟེ་པས་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞུགས་ཀྱི། ཤེས་པ་དེའི་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཚད་ལ། དོན་ཉོགས་པའི་མདོན་སྐྱུག་འབྲས་བུར་འདོད་པས་གཞུགས་བྱ་དང་

ཚད་འབྲས་གཉིས་དུས་དང་འོ་པོ་ཐ་དད་དུ་འདོད་དོ། །ཀྱིས་བདེན་པ་དག་གཟུང་བར་སྐྱང་བའི་རང་རིག་གཞུགས་ཀྱི། དེ་འཇོག་པར་སྐྱང་བ་ཚད་ལ།

རང་རིག་མཚན་ཉིད་པ་འབྲས་བུར་འདོད་པས་གཞུགས་བྱ་དང་ཚད་འབྲས་གཉིས་བདེ་སྐྱུག་ལྷོང་བ་ལྟར་དུས་དང་འོ་པོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་དོ། །ཀྱིས་

རྩལ་པས་དོན་དུ་སྐྱང་བའི་སྐོ་བཏགས་གཞུགས་ཀྱི། དེ་འཇོག་གྱི་ཤེས་པ་ཚད་ལ། རང་རིག་བཏགས་པ་བའི་ཐ་སྙད་འབྲས་

༩༡༥༥༽

བྱར་འདོད་པས་གཞལ་བྱ་དང་ཚད་འབྲས་གཉིས་སྐྱོ་སོགས་སྤང་བ་ལྟར་གཅིག་པ་བཀག་པར་འདོད་དོ། །དེའི་རང་རིག་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པའི་
རྒྱ་མཚན་ནི་གཟུང་ནམ་དེ་སྐོ་བཏགས་ཡིན་གྱི། །ཤེས་པ་རང་སྤང་བ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་དོ། །གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་ནི། །བཤད་པའི་སྐབས་བདེ་བས་
འདིར་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་འབྲས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། །དོན་རིག་པའི་ལུགས་དང། །ནམ་རིག་པའི་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ནི། །ལ་རྒྱབ་གྱི་མེ་
ཡི་རང་མཚན་དུ་ཞེན་རུང་གི་མེ་དེ་གཞལ་བྱ་ཡིན་ལ། །དུ་བ་ལས་བྱུང་བ་དུ་འཛིན་གཞན་སེལ་གྱི་སྐོ་རྟགས་གྱིས་བྱང་
བར་དུ་བྱས་པ་དེ་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན། །ལྷལ་རང་མཚན་དེ་རྟོགས་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་བཞེད་
དོ། །གཉིས་པ་ནམ་རིག་པའི་ལུགས་ནི། །ཁ་ཅིག་ནམ་རིག་པའི་ལུགས་ལྟར་ན་འབྲས་རྟགས་མི་སྲིད་དེ། །ལ་ལ་མེ་ཡོད་ན་སྲི་དོན་གྲུབ། །མེད་ན་
རྟགས་འཇུག། །ད་ལྟ་མེད་ཀྱང་སྲིས་ཡོད་ན་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་སྤོ་བེར་ན། །སྲི་བྱུང་དེས་ཚེ་མེ་སྤང་གསལ་བར་སད་པའི་བག་ཆགས་
གྱི་སྤྲོད་པོ་ལས་དུ་བར་སྤང་བའི་བག་ཆགས་སྐྱེ་བས་དེ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་སུ་

༡༩༤༽

སྐྱབ་བ་ན་སྐྱར་དུ་བ་མཐོང་ཚེ་ལ་རྒྱབ་ཀྱི་བག་ཆགས་སང་རུས་བར་དཔོག་བ་དེས་ན་སྐྱེས་བུ་མི་བསྐྱུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཙམ་
པའི་ལུགས་ལའང་དེ་རྗེས་དབག་ཡིན་ཞེས་མཁས་བ་རྣམས་བཞེད་དོ། །ཚད་མ་རིགས་པའི་གཉེར་ལས་
མངོན་སུམ་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་བ་སྟེ་དགུ་པའི་མཚན་ལྟེལ་བཤད་པའོ། ། །

༧༩༩༽

གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རང་དོན་རྗེས་དཔག་དང། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གོ། །དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་དང། དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོར་རང་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་ནི། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་རྟགས་ལས་དོན་གཞལ་བྱ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གང་གིས་རྟོགས་པའི་རྟགས་དང། དེས་རྟོགས་པའི་བསྐྱབ་བྱའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་ལྟོས་གཞི་ངོས་གཟུང་བ། དེ་ལ་ལྟོས་པའི་རྟགས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཚུལ་དང་པོའི་ལྟོས་གཞི་ཕྱོགས། རྗེས་

༼༣༠༽

སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ལྷོས་གཞི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས། དེ་དག་ལྷོས་གཞིར་འཛོག་པའི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལའང་གཉིས། རྗེས་སུ་
དཔག་བྱའི་སྐྱོན་སྦྱིར་བསམ་བ་དང་། སྐབས་སུ་བབ་པའི་དོན་གྱི་བྱད་པར་ངེས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལའང་གཉིས། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་སྐྱོན་
འཇུག་པའི་ཡུལ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། རི་ལྗར་འཇུག་པའི་སྐྱའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཉོག་གའི་གཞུང་ལས་ཕྱོགས་སམ་བསྐྱབ་བྱ་ཞེས་
པའི་སྐྱོན་དེ་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་དང་། ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་གྱི་ཚོགས་པ་བརྗོད་པ་ལ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་
ཞེད། ཚོགས་དོན་དེ་ཡི་ཕྱོགས་ངེས་ཟེན་པའི་སྤྱིར་ཡ་གྲུལ་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་གཉིས་པོ་གང་རུང་ལ་བཏགས་
ནས་འཇུག་གོ། །གཉིས་པ་ནི་ལྗར་འཇུག་པའི་སྐྱའི་མཚན་ཉིད་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་

༩༣༡༽

མིང་དང་བཏགས་མིང་གི་བྱད་པར་དང། དངོས་དང་བཏགས་པའི་ཚོས་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགོས་པ་རྒྱ་མཚན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་
 བརྗོད་པར་འདོད་པ་ཚུན་སྡོད་བརྟུན་བའི་མིང་དེས་དོན་དེ་ཉིད་ཚུ་རང་གོ་བ་དངོས་མིང་ཡིན་ལ། གཞན་ལ་
 གྲགས་པའི་མིང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་དགོས་པ་འགྲུབ་ལས་དངོས་མིང་གི་བརྗོད་བྱ་དེ་ལས་དོན་གཞན་ཞིག་གོ་ཞིང་
 རྟོགས་པ་དེ་ནི་གཞན་མིང་གཞན་ལ་རྒྱ་མཚན་བའི་བཏགས་པའི་མིང་དུ་འདོད་དེ། དཔེར་ན་བ་ལང་ཞེས་པ་ལོག་སྟོག་ཅན་ལ་
 དངོས་མིང་དང། ལྷན་པོ་ལ་བཏགས་མིང་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ལོ། །གཉིས་པ་དངོས་དང་བཏགས་པའི་ཚོས་བསམ་པ་ལ་གཉིས་ཉེ། ཚོགས་དོན་
 ལ་དངོས་ཚོས་བསམ་པ། ཡ་གྲུལ་ལ་བཏགས་ཚོས་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚོགས་དོན་ལ་ནི་སྟོགས་ཀྱི་སྐྱ་ལྷ་སྟེགས་བྱེད་ཚུན་

༩༣༠༩༽

ཆད་གྱི་མཁའ་ས་པ་རྣམས་ལ་གཏོང་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཡ་གྲུལ་ལ་བཏགས་ཚོས་བསམ་པ་ལ་གསུམ། འདོགས་
པའི་རྒྱ་མཚན། བཏགས་པའི་དགོས་པ། དངོས་ལ་གཏོང་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི། བཏགས་པ་ལ་ནི་འདྲ་བ་དང་འབྲེལ་པའི་རྒྱ་
མཚན་གཞན་ལ་སྟོས་དགོས་པ་ཡིན་པས་འདྲ་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་པ་ནི་མེ་ཏོག་དེ་ལྡན་ནག་པོ་ལ་བྱ་རྒྱུ་མཉམ་འཁུར་དུ་བཏགས་པ་
ལྟ་བུའོ། །འབྲེལ་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་པ་ནི་རྒྱའི་མིང་འབྲས་བུ་ལ་བཏགས་པ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལ་ཉི་མ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། འབྲས་མིང་རྒྱ་ལ་
བཏགས་པ་ཆང་ལ་སྟོས་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། ཚོགས་པའི་མིང་ཡ་གྲུལ་ལ་བཏགས་པ་རས་ལྷུག་གི་སྟོགས་གཅིག་ཚོག་པ་ལ་རས་ལྷུག་
ཚོག་ཅེས་བརྗོད་པ་དང་། ཡ་གྲུལ་གྱི་མིང་ཚོགས་པ་ལ་བཏགས་པ་ལྷུལ་དབང་ཡིད་བྱེད་གསུམ་ཚོགས་པ་ལས་སྟེས་པའི་ཤེས་པ་ལ་དབང་
ཤེས་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་བཏགས་པའི་དགོས་པ་ལ་གཉིས། ཚོས་ལ་བསྐྱབ་བྱུང་བཏགས་པའི་དགོས་པ་དང་། ཚོས་ཅན་ལ་
སྟོགས་ཞེས་བཏགས་པའི་དགོས་པ་འོ། །

། ༣༠༣ །

དང་པོ་ནི། ཚོས་རྒྱུ་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་མིང་བཏགས་པ་ནི་འགལ་ཚོས་ལའང་རྗེས་འགོ་ཡོད་དོ་སྙམ་པའི་འགལ་བའི་
 གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་ལོག་པར་རྟོག་པ་སྤང་བའི་སྤྱིར་རམ། ཡང་གནས་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཚིག་གི་སྒྲིབ་
 སྐྱོར་གྱི་དོར་བྱས་ནས་བཏགས་པ་འང་ཡིན་ལོ། །གཉིས་པ་ཚོས་ཅན་ལ་སྤྱོད་ཞེས་བཏགས་པའི་དགོས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དགོས་
 པ་དངོས་དང་། མ་བཏགས་པའི་སྤྱོད་དང་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཚོས་ཅན་གྱི་ཚོས་ཞེས་བརྗོད་ན་ཤེས་འདོད་དང་།
 མ་སྤྱོད་དཔེ་དང་། མི་མ་སྤྱོད་དཔེའི་ཚོས་ཅན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་དང་པོ་ཁོ་ནར་མི་ངེས་པས་གཞན་གཉིས་ལ་འབྲུལ་གཞི་ཡོད་ཅིང་།
 ཚོས་ཅན་ཞེས་པ་ཅིག་ཤོས་གཉིས་མིན་པའི་རྒྱལ་བརྗོད་དེ་མཐའ་རྒྱུས་བཀག་ན་བརྗོད་པ་ཡུན་རིང་དུ་འགོར་ལ། ཤེས་
 འདོད་ཚོས་ཅན་གྱི་ཚོས་ཞེས་དངོས་མིང་བརྗོད་ན། སྤྱོད་ཚོས་མ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཡོད་མེད་དང་། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་སྐབས་སུ་སྒྲིབ་
 སྐྱོར་ཉམས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པ། དེས་ན་ཚིག་

། ༣༠༧ །

ཉུང་དུ་དེས་དོན་མི་འཇུག་བར་བདེ་སྐྱབ་ཏུ་རྟོགས་ལུས་པའི་སྤྱིར་སྤྱོད་ལ་ཚོས་ཞེས་གསུང་རྟོ། །གཉིས་པ་མ་བཟུགས་པའི་
སྤྱོད་ལ་དང་མཚུངས་པ་སྤྲང་བ་ནི། འགའ་ཞིག་ན་ལེ། ཚོག་བཟོད་བདེ་མོད་དོན་ལ་ལོག་རྟོག་མི་ཞིགས་ཏེ། སྤྱོད་ལ་དང་ཚོས་ཅན་
གཉིས་ཀ་རང་གི་འཇུག་བྱ་དུ་མ་ཡོད་པ་འདྲ་བས་ཤེས་འདོད་མི་གོ་བར་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་
སྐོན་ས་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །སྐབས་བསྐྱུན་སྤྱོད་ལ་རྒྱུང་པའི་སྐྱེ་འཇུག་བྱ་མང་ཡང་། སྐབས་འདིར་ཚོས་དང་འབྲེལ་
པའི་སྤྱོད་ལ་གྱི་སྐྱེ་ཚོད་གཞི་ཉིད་ལ་གོ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ལག་ལྡན་ཞེས་ལག་པ་ཡོད་ཚད་ལ་མི་འཇུག་པར་སྤྲང་པོ་ཆེ་ལ་
གོ་བ་བཞིན་ཚོས་ཞེས་པའི་སྐྱེ་དང་འབྲེལ་ཡང་ཚོས་ཅན་གྱི་སྐྱེས་ཚུང་གཞི་ཁོན་ངེས་པར་མི་ལུས་ཏེ། མགོ་
ལྡན་ཞེས་པ་ཀུན་ལ་འཇུག་གི་སྤྲང་པོ་སོགས་རེ་རེ་ལ་མི་འཇུག་པ་བཞིན། དེས་ན་གྲགས་པའི་ཁྱད་ཡོད་དོ། །བསྐྱེ་བའི་ཚིགས་
སུ་བཅད་པའོ། །གསུམ་པ་བཟུགས་ཚོས་དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་ནི། ཚོས་དང་ཚོས་

། ༣༠༥ །

ཅན་ས་ས་བ་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་མ་ཡིན་ཉེ། གྲུབ་བསལ་མེད་ལ་དཔག་བྱར་གཟུང་བ་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་དེ་དེ་དག་རེ་རེ་ལ་
མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གྲུབ་བསལ་མེད་པའི་དོན་རྣོ་ངོར་ཚད་མས་གྲུབ་ཟེན་ན་སྐར་སྐྱབ་དོན་མེད་པ་དང་། དོན་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་
ཞུགས་ན་སྐྱབ་ཀྱང་མི་གྲུབ་པས་སོ། །གཉིས་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་རེས་པར་བྱ་བ་ནི། དཔག་གཞིར་གཟུང་བ་
ཤེས་འདོད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཉམས་མཛོན་སུམ་མམ་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པ་ནི་ཚུལ་དང་པོ་ཕྱོགས་ཚོས་སོ། །གཉིས་པ་
རྗེས་སུ་འགོ་ཕྱོག་གི་ལྟོས་གཞི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་དགག་གཞག་སྤང་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ལའང་གསུམ་སྟེ། ཕྱོགས་སྔ་
བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་དང་། བཀག་པ་ལ་མི་འཐད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་ལེ། བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་དང་ལྡན་པ་དང་

། ༣༠༦ །

མི་ལྡན་པ་ལ་མ་སྲུན་སྤྱོད་པ་དང་མི་མ་སྲུན་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཞེས་བེད་རྟོག་། སྤྱོད་པ་དེ་གཉིས་མི་འགལ་ན་རྟགས་ཡང་དག་
མི་སྲིད་པས་དེ་གཉིས་དངོས་འགལ་དུ་བསམས་ནས་དེ་གཉིས་མིན་པའི་སྲུང་གསུམ་བྱུང་བར་དོགས་པ་ལ་
རྗེས་དཔག་ཚོད་མའི་ཡུལ་རང་མཚན་དང་དོན་སྤྱི་བསྐྱེད་ནས་འཛིན་པ་ཡིན་པར་མི་ཤེས་པ་འགའ་ཞིག་རྗེས་སྤྱོད་རྣམས་
བར་སྤྱོད་སྟེ། རྗེས་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོས་སྐྱབ་པའི་ཚེ་རྗེས་ལ་སྤྱོད་པ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད། སྤྱོད་པ་ལ་སྲུང་གསུམ་སྲིད་ཀྱང་མི་སྤྱོད་ཏེ། སྤྱོད་
པ་ལ་དགག་སྐྱབ་མི་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། སྤྱོད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོས་སྐྱབ་པའི་ཚེ་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད། རྗེས་ལ་སྲུང་གསུམ་
སྲིད་ཀྱང་མི་སྤྱོད་ཏེ། རྗེས་ལ་དགག་སྐྱབ་མི་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་སྐྱ་ཞིང་། སྐྱབ་པའི་ཚུལ་ཡང་རྗེས་ཚོས་སྐྱབ་ན་རོ་བོ་གཅིག་པ་བྱས་
པས་མི་རྟག་པ་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། བ་དད་ལྡན་པ་དུ་བསམ་མེ་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཡིན་ལ། སྤྱོད་སྤྱོད་པ་སྐྱབ་ན་རང་སྤྱོད་ལ་
བརྟེན་ནས་སྐྱབ་པར་བྱས་པའི་རང་སྤྱོད་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བས་གཏན་ཚིགས་སུ་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་སུ་སྟེ་གསུམ་དུ་ཡོད་ཅེས་བེད་
རྟོག་། གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱོད་པ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་པ་མི་འཐད། རྗེས་སྤྱོད་སྤྱོད་སྐྱབ་པ་མི་འཐད། བྱེ་བྱག་ཏུ་རང་

། ༣༠༥ །

ལྷོག་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྐྱབ་པ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྗེས་དང་ལྷོག་པ་རི་ལྟར་སྤྲེལ་ཡང་སྤོགས་གཉིས་ཉིད་དུ་ངེས་པར་
མི་རུས་ཏེ་སྤོགས་གཉིས་ཀ་ལ་འདུག་པའི་རྗེས་ལྷོག་གྲང་མཁས་པ་ནམས་ཀྱི་ལུགས་ལ་གྲུབ་པར་མཐོང་
བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་ལ་མེ་ལྡན་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་སྐྱེ་བོའི་རྗེས་ཉམས་སུ་བཀོད་པའི་ཆེ་སྐྱེ་བོའི་རྗེས་མཐུན་སྤོགས་ཡིན་ན་རྒྱུ་ལ་བའང་མེ་ལྡན་དུ་
འགྱུར་ལ། མི་མཐུན་སྤོགས་ཡིན་ན་དུ་བའང་མེ་མེད་དུ་འགྱུར་པོ། །སྐྱེ་བོའི་རྗེས་ལ་གཉིས་ཀ་སྲིད་ན་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་པ་ཉམས་
སོ། །ཡང་བྱས་ལྷོག་མི་ཉམས་སྐྱབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པར་སྐྱབ་པ་ལ་སྐྱིར་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ཉམས་སུ་བཀོད་པའི་ཆེ་དེ་མཐུན་སྤོགས་ཡིན་
ན་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ཐམས་ཅད་མི་ཉམས་སྐྱབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། མི་མཐུན་སྤོགས་ཡིན་ན་མི་ཉམས་སྐྱབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལ་
ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་པོ། །གཉིས་ཀ་སྲིད་ན་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་པ་ཉམས་སོ། །གཉིས་པ་རྗེས་ལྷོག་སྤེ་སྐྱབ་པ་མི་འཐད་
པ་ལ་བཞི་སྟེ། བརྟེན་ན་མི་འཐད་པ། ཏ་ཅང་ཐལ་བ། རྣམ་གཞག་དང་འགལ་བ། སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པའོ། །

༩༣༠༩༽

དང་པོ་ནི། རོན་རང་མཚན་རྒྱུ་པ་ལ་དགག་སྐྱབ་བྱེད་ན་ནི་ཚད་མའི་ཡུལ་མི་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་དགག་སྐྱབ་
 གྱི་རྣམ་བཅད་ཅམ་ཡང་མེད་པས་སོ། །གལ་ཏེ་སློང་རྩེ་དགག་སྐྱབ་བྱེད་ན་ནི་ཡོད་པར་ངེས་པའི་ཕྱོགས། མེད་པར་ངེས་པའི་
 ཕྱོགས། གཉིས་ཀར་མ་ངེས་པ་སྟེ་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། ཚུལ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་ན་བར་དེར་ཚུལ་
 དང་པོའི་སྟོས་གཞི་ཤེས་འདོད་ནི་དེ་གཉིས་མིན་པར་སྤང་གསུམ་པའི་ཕྱོགས་སུ་མི་འདོད་པ་དེའི་སྤྱིར་སྟོས་གཞི་གསུམ་
 གྱི་ནང་ནས་དང་པོ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། སྟོས་གཞི་དང་པོ་མི་འདོད་ན་འདི་ལ་ཕྱོགས་ཚོས་ཞེས་པ་ཚུལ་དང་པོ་
 དེའི་མཚན་ཉིད་ལོགས་སུ་གཞག་པར་དགའ་ལོ། །གལ་ཏེ་སྟོས་གཞི་དང་པོ་མ་ཐུན་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་གང་
 རུང་དུ་ངེས་པར་འདོད་ན་སྟོས་གཞི་གཞན་གཉིས་ཀྱི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་། མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་ངེས་
 པའི་རྗེས་འགོ་དང་སྟོན་ཐུབ་དག་ཀྱང་བརྗོད་པར་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཡིན་ཏེ། དེའང་མ་ཐུན་ཡུལ་ཤེས་འདོད་ལོགས་སུ་མེད་
 པའི་སྤྱིར་ཏེ། ཡང་དག་གི་སྐབས་སུ་ཚོད་གཞིའང་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། འགལ་བའི་སྐབས་སུ་ཚོད་གཞིའང་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་
 པའི་

། ༣༠༩ །

ཕྱིར་དོ། །ཡང་ཕྱོགས་ཚོས་དང་ནི་ཕྱོགས་གཉིས་པོ་རྩ་བ་གཅིག་ལ་ ཉགས་གྲུབ་པའི་ཆ་ནས་ཕྱོགས་ཚོས་ཀྱང་ཡིན།
བསྐྱབ་བྱ་ལྟ་བུའི་ཆ་ནས་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཀྱང་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལའང་ལྷོག་པ་ཐ་དང་བས་འབྱེད་དོ་སྙམ་ན་ནི་
ཉགས་ཀྱི་འགལ་ལ་ཡང་དག་གཉིས་ཁོ་ནའི་ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་བར་འགྱུར་བས་གཏན་ཚིགས་མ་དེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་
ག་ལ་སྲིད་དེ། མི་སྲེད་དོ། །འདིར་དཔེ་ལ་ལར་ཚོགས་དོན་མ་ཐུན་ཕྱོགས་སོགས་རྐང་བ་གཅིག་ལྷག་འདུག་པའང་འགྲེལ་པའི་ནང་གི་
ཕྱོགས་སུའི་ཚོགས་དཀྱིལ་སུ་ཤོར་བ་ཡིན་པས་དོར་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་རྣམ་གཞག་དང་འགལ་བ་ནི། ཤེས་བྱ་ལ་ཕྱོགས་གཉིས་
སུ་དེས་བ་དང་། ཉགས་ལ་ལྷོས་གཞི་གསུམ་དུ་འདོད་བ་འགལ་ལོ། །དོན་དུ་ལྷོས་གཞིའང་གཉིས་སུ་འདོད་
བ་ཡིན་ན་ནི་དེ་ལ་ལྷོས་པའི་ཉགས་ཀྱང་ཕྱོགས་ཚོས་གྲུབ་པ་མི་དགོས་པར་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་དགོས་སོ། །བཞི་
པ་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི། ཤེས་བྱ་གང་ཡིན་སྐྱོར་བ་སྐྱོར་གཅིག་གིས་མ་ཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་
གཉིས་སུ་དེས་བ་སློབ་དཔོན་ཚོས་གྱི་གྲགས་པས་མི་བཞེད་དེ། དེའང་རྣམ་དེས་

༩༣༠༽

ལས། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་བའི་ཕྱོགས་ཉིད་ཡིན་གྱི། ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་
བརྟགས་པ་དང་གཅིག་ཏུ་སོ་སོར་ངེས་པ་འགའ་བའི་སྤྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་རྣམས་ལྡོག་སོ་སོར་སྤྱི་བ་ཡི་རྣམ་
གཞག་འདིའི་རྗེས་སུ་འདུག་ན་དོན་རང་མཚན་ནི་ཉོགས་ཡུལ་མིན་ལ། ཉོགས་ཡུལ་སེལ་བ་རྒྱང་བ་ལ་སོབ་པ་མེད་པས་འཛིག་ཉེན་གྱི་
ཐ་སྐྱད་ཐམས་ཅད་འཛིག་གོ། །གསུམ་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་རང་ལྡོག་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྐྱབ་པ་མི་འཐད་པ་ནི། རང་ལྡོག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་
པ་ཡི་ཚུལ་འདི་བརྟགས་ན་སྤྱིར་སོ་མེད་དེ། རོ་སོ་དབྱེར་མེད་དམ། ཐ་དད་ལྡན་པ་འཕྲ། དེ་གཉིས་མ་ཡིན་པར་བརྟེན་པ་གཅིག་
ཡིན། དང་སོ་གཉིས་ནི་རང་བཞིན་དང་འབྲས་ཉེགས་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་གང་ཡིན་ཀྱང་རྣམས་ལྡོག་བསྐྱེས་ཏེ་མ་བསྐྱབས་པར་ལྡོག་རྒྱང་གིས་
དགག་སྐྱབ་གང་ཡང་མི་འབྲུབ་པས་སོ། །གསུམ་པ་བཀག་པ་ལ་མི་འཐད་པ་སྤྱང་བ་ནི། གལ་ཏེ་མཐུན་མི་མཐུན་གྱི་ཕྱོགས་གཉིས་པ་
དངོས་འགའ་མ་ཡིན་ན་དེའི་སྤྱིར་དགག་བྱ་ཞེགས་

༩༣༡༽

བས་བསྐྱབ་བྱ་འགྲུབ་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་བྱུང་བས་དགག་བྱ་ཞིགས་པའི་རྣམ་གཞག་འདིག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དགག་སྐྱབ་
ཀྱི་གནད་ནི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱིས་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། ཚོས་གང་ལ་ཚད་མའི་འགལ་འབྲེལ་ངེས་པས་འགྲུབ་སྟེ།
ཉགས་དང་བསྐྱབ་བྱ་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་ངེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉགས་ཡོད་པ་དང་། མེད་པར་ངེས་པའི་རྗེས་སུ་
བསྐྱབ་བྱ་འགྲོ་བ་དང་ལྡོག་པ་འགྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་གཞག་པ་ལ་གསུམ། མ་ཐུན་ཕྱོགས་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་
དབྱེད་པ། ཉགས་ཀྱི་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་ཡུལ་ངོས་གཟུང་བ། གཞན་སེལ་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དང་།
མ་ཐུན་ཡུལ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་ལུགས་ལ་གང་ལྟོས་པའི་འགྲོ་ལྡོག་ནི་ཉགས་དང་བསྐྱབ་བྱ་འབྲེལ་བའི་
སྟོབས་ཀྱིས་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་ཉགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མི་ཉག་ལྟ་བུ་བསྐྱབ་བྱ་འགྲོ་བ་རྗེས་འགོ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་ལོག་པས་ཉགས་ལྡོག་པ་ལྡོག་ཁྲབ་ཀྱི་
ཚུལ་ཡིན་པས་ཕྱོགས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་སྤྱི་ས་

༩༡༡༽

དོན་མཚུངས་པ་དང་མི་མཚུངས་པའི་སྤྱོད་པ་གཉིས་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱེ་མེད་ལྟ་བུ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་བ་
ལྟ་བུ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་བ་དང་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་བ། །གཉིས་པོ་མཚན་ཉིད་ལྟ་བུ་དོན་ལྟ་བུ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་བ་
བཏགས་པ་བ་ཤེས་འདོད་ཀྱི་གཞན་སེལ་ཉིད་ཡིན་གྱི། དེའི་རང་མཚན་དང་གཉིས་པོ་ཚོགས་དོན་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མཚན་ཉིད་པ་
མིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི། འདི་ལ་གཞན་གྱིས་ཁྱོད་ལྟར་ན་ཡང་དག་གི་ཚོད་གཞི་མི་མཚན་སྤྱོད་པ་སྐྱེ་བ་ལྟ་
བུ་རང་ལ་ཚོས་མཚན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བའི་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
གཉིས་ཀྱི་གཞན་གྱི་དགོངས་པ་འདྲ་ལོ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
དགག་སྐྱེ་བ་ཀྱི་ལྟ་བུ་དོན་གཞན་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
གྱུར་

༩༡༣༽

བའི་ལྷོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཅི་ཡང་མེད་པ། དེས་ན་དོན་རང་མཚན་གྱི་དངོས་པོ་རྗེས་དང་ཉོག་འོར་སྤང་བའི་ལྷོག་པ་གཉིས་འོ་བོ་
གཅིག་ཉིད་དུ་འབྱུང་བ་ཉིད་ལ་དགག་སྐྱབ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་གཞན་སེལ་དགག་སྐྱབ་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི།
ཡོད་པ་དངོས་པོའི་ཉེར་ལེན་ཅན་བྱམ་པ་སོགས་དང་། མེད་པ་དངོས་མེད་གྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་ཉེན་རི་རྩ་སོགས་དང་། གཉིས་ཀ་མ་
ཡིན་པ་བསལ་བས་སློབ་དགས་རུང་བ་ཤེས་བྱ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་གསུམ་གྱི་སྐྱ་གསུམ་དང་དོན་གསུམ་གྱིས་ལུལ་དེལ་
དོན་དང་ཐ་སྙད་དེ་ཚོས་གཉིས་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལྷོགས་གཉིས་སུ་དབྱེན་ན་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་
དང་། ཉུགས་དང་བསྐྱབ་བྱ་ལ་བརྟེན་ན་མི་འཐད་པ་སྤང་བའོ། །དང་སོ་ནི། རྗེས་ལྷོག་མ་བྱེ་བར་སྐྱབ་པ་ལྟར་ན་འདྲ་དུ་བའི་ཉུགས་

༡༣༥༽

ལས་ལ་མེ་ལྷན་དུ་སྐྱབ་པའི་སྐྱ་བོའི་རྗེས་དང་། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་རྟགས་ལས་བྱས་ལྡོག་རྟགས་སུ་སྐྱབ་པའི་ཚེ་ཤེས་
བྱ་ཚམ་ལྡོག་གམ། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་སྐྱི་ལྡོག་དེ་མ་ཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་འདུ་ཚུལ་ལ་དབྱེད་
ན་ཁ་ཚོན་མི་ཚོད་པས་ཁྱོད་ཀྱི་ཚོད་མའི་རྣམ་གཞག་འཛིག་གོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དུ་བ་དང་ནི་ཚུལ་གསུམ་གྱི་ཐུན་
མིན་གྱི་གཞན་སེལ་གཉིས་པོ་སྐྱ་བོ་དང་ཤེས་བྱ་གཉིས་ཀྱི་ལོག་བ་སྟེ་རང་མཚན་གཉིས་དང་འབྲེལ་བས་དོན་གྱི་
ཕྱོགས་སུང་གསུམ་པར་མི་འགྱུར་ཡང་། སྐྱ་བོ་དང་ཤེས་བྱ་ཚམ་གྱི་ལྡོག་བ་ཚམ་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་མ་ཐུན་མི་མ་ཐུན་གྱི་ཕྱོགས་གཉིས་
ལའང་འབྲེལ་བའི་སྤྱིར་སློང་ལྡོག་སུང་གསུམ་པར་འཛིག་པར་འཐད་དོ། །དེའང་དུ་བའི་སྐྱ་བོ་མ་ཐུན་ཕྱོགས། དུ་མིན་རྒྱུངས་བ་ལྟ་
བུའི་སྐྱ་བོ་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས། གཉིས་ཀས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་སྐྱ་བོའི་གཞན་སེལ་ནི་གཉིས་ཀའི་ཚོས་སོ། །གཉིས་བ་རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱ་
ལ་བརྟགས་ན་མི་འཐད་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། ཚོད་བ་དང་གཞན་གྱི་ལན་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ། རང་གི་ལན་གདབ་པའོ། །

༩༣༥༽

དང་པོ་ནི། ཚུལ་འདི་ལ་བོད་ལྔ་རབས་པ་འགའ་ཞིག་ན་རེ། རྟགས་དགག་བྱའི་ཚོས་ཅན་ལས་ལྗོན་ན་སྤོང་ཉིད་ཚོས་ཅན། མེད་དགག་ཡིན་ཏེ།
དགག་བྱ་བ་ཀག་ནས་ཚོས་གཞན་མི་འཕེན་པའི་བྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་རྟགས་འདི་རང་གི་སྐྱབ་བྱ་མེད་དགག་གི་ཐ་སྙད་ལས་ལྗོན་པར་ཐལ་ཏེ།
མེད་དགག་གི་ཐ་སྙད་དགག་བྱའི་ཚོས་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན་སྤོགས་ཚོས་མ་གྲུབ་ཅིང་། རྟགས་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པར་ཐལ། རྟགས་བསྐྱབ་
བྱའི་ཚོས་ལྡན་ལ་མི་འཇུག་པའི་བྱིར། དགག་བྱའི་ཚོས་ལས་ལྗོན་ན་མེད་དགག་གི་ཐ་སྙད་ཚོས་ཅན། མེད་དགག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དགག་བྱ་
བ་ཀག་ནས་ཚོས་གཞན་འཕེན་པའི་བྱིར། ཞེས་བཀོད་པའི་རྟགས་རང་གི་ཚོས་ཅན་ལས་ལྗོན་པར་ཐལ་ཏེ། ཐ་སྙད་འདོགས་གཞིའི་ཚོས་ཅན་དེ་
མེད་དགག་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན་སྤོགས་ཚོས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། རྟགས་ཚོས་ཅན་ལ་མི་གྲུབ་པའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ལ། འགའ་ཞིག་ན་རེ།
དགག་བྱའི་ཚོས་ལྡན་ལས་ལྗོན་ལ། འོན་ཀྱང་རྗེས་འགོ་མེད་པར་མི་འཇུག་ཏེ། དགག་བྱ་བ་ཀག་ནས་ཚོས་གཞན་མི་འཕེན་པའི་རྟགས་དེ་མེད་
དགག་གི་ཐ་སྙད་ལ་མི་འཇུག་ཀྱང་མེད་དགག་གི་ངོ་བོ་ལ་འཇུག་པའི་བྱིར། ཞེས་ལན་འདེབས་ཀྱང་མི་བཟང་སྟེ། ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཏུ་ཞུགས་ན་
ཐ་སྙད་ཀྱང་མེད་དགག་ཉིད་ཏུ་འཇུག་ལ། ཐ་དད་

། ༣༡༦ །

ལྡན་པར་ཞུགས་ཀྱང་རང་བཞིན་རྟགས་ཀྱི་རྗེས་འགོ་མི་འགྲུབ་པའི་སྲིད་རྟོ། །ཡང་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཚོས་ལྡན་འགོག་ན་སྲར་གྱི་དགག་
བྱ་བཀག་ནས་ཚོས་གཞན་མི་འཕེན་པའི་རྟགས་དེ་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་འགོག་པའི་ཚོས་འགག་པའི་འགལ་བར་འགྱུར་ལ། དགག་བྱའི་ཚོས་
འགོག་ན་སྲར་གྱི་དགག་བྱ་བཀག་ནས་ཚོས་གཞན་འཕེན་པ་བཀོད་པའི་རྟགས་དེས་རང་གི་ཚོས་ཅན་འགོག་པས་ཚོས་ཅན་འགོག་པའི་འགལ་
བར་འགྱུར་རོ་ཟེར་བ་ལ། སྲ་མ་ལྟར་ལན་འདེབས་པའང་མེད་པ་གཞན་སེལ་མ་ཤེས་པར་ཟད་དོ། །ཡང་སྟོང་ཉིད་ཚོས་ཅན། མེད་དགག་ཡིན་ཏེ།
བསྐྱབ་ཚོས་དོར་བའི་སྲིད། ཞེས་བཀོད་པའི་ཆེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་མེད་དགག་གི་ཐ་སྙད་དེ་མཐུན་ཚོགས་ཡིན་ན་དེའང་བསྐྱབ་ཚོས་དོར་བ་
ཡིན་པར་ཐལ་ལ། མི་མཐུན་ཚོགས་ཡིན་ན་དེ་ལ་རྟགས་མི་འཇུག་པར་ཐལ། འདོད་ན་རྗེས་འགོ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་མེད་
དགག་གི་ཐ་སྙད་མི་མཐུན་ཚོགས་ཡིན་པས་རྟགས་དེ་མི་འཇུག་མོད་ཀྱི། རྗེས་འགོ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྟགས་དེ་མེད་དགག་གི་རོ་པོ་ལ་
འཇུག་པའི་སྲིད་རྟོ། །ཞེས་ལན་འདེབས་པའང་མེད་པ་གཞན་སེལ་མ་ཤེས་པར་ཟད་དོ། །ཚོད་པ་དེ་གསུམ་ག་མེད་དགག་ནི་ཐ་སྙད་མ་ཡིན་
དགག་ཏུ་རྫོམས་ནས་ཚོད་པ་ཡིན་ལ། ལན་འདེབས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏུ་ཁས་སྐྱོངས་ནས་ལན་གདབ་པའི་སྲིད་སྟོང་པོ་མེད་
དོ། །གལ་ཏེ་མེད་དགག་གི་ཐ་སྙད་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་ན་དགག་སྐྱབ་རོ་པོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། འདོད་

༩༡༥༽

ན་མཐར་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ཀྱང་ངོ་པོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། མེད་དགག་གི་ཐ་སྙད་མེད་
 དགག་ཉིད་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཅིང་། ཉགས་དགག་བྱའི་ཚོས་ལས་ལྡོག་ཅིང་ཉགས་ཀྱིས་དགག་བྱའི་ཚོས་འགོག་པས་གོང་དུ་བཀོད་པའི་
 ལྡོག་དེ་དག་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཚོད་པ་བཞི་བ་ཚོས་ཅན། ལྷ་མི་ཉག་སྐྱབ་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་
 བཀོད་པའི་ཆེ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་སྤྱི་ལྡོག་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་ཏུ་ས་པར་ཐལ་ལ།
 མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན་ཉགས་དེ་ལ་ཚུལ་གསུམ་མི་ཚང་བར་ཐལ་ལོ་བེད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་བྱས་པ་གཏན་ཚིགས་ཅོམ་གྱིས་ཐ་སྙད་དུ་སྐྱབ་པ་ན་
 ཚུལ་གསུམ་ཡང་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ལ། ལྷ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པ་ན་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ཞེས་སྐབས་ཕྱེ་ནས་ལན་འདེབས་པའང་ཚུལ་གསུམ་
 ཀྱི་སྤྱི་ལྡོག་སློང་ལའང་ལའང་པ་དེ་ཕྱོགས་གསུམ་གར་འགོ་བའི་ཚུལ་མ་ཤེས་པར་ཟད་དོ། །རང་ལུགས་སྤྱི་ལྡོག་སློང་ལའང་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་མིན་
 པའི་སྤང་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཉགས་དེ་དག་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མེད་དགག་གི་ཐ་སྙད་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་ན་དགག་སྐྱབ་
 ངོ་པོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བར་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ངོ་པོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །

། ༡༡༤ །

གསུམ་པ་དེ་དག་ལྟོས་གཞིར་འཛོག་པའི་འཐད་པ་ནི། རི་སྟེང་རྟགས་སུ་བཀོད་པར་གྱུར་པ་དེ་སྟེང་ལྟོས་གཞི་ཕྱོགས་
གསུམ་པ་དེ་ལ་ལྟོས་པ་ཅན་ཤ་སྟག་ཡིན་པས་ན་དངོས་སུ་ལྟོས་གཞི་གང་རུང་མ་ཚང་ཡང་རྫོང་ལྟོས་གཞི་གསུམ་པ་ལྟོས་པ་ཉིད་
དུ་འདོད་པ་ཡིན་ལོ། །གོང་དུ་བཤད་པའི་དོན་རྣམས་གསལ་བར་བྱ་བའི་སྱིར་སྐབས་བསྟུ་བ་དགག་སྐྱབ་སེལ་བས་བྱེད་པའི་
ལྷགས་འདི་ལ་རྗེས་ལྷོག་སྲི་ནས་མ་སྟན་མི་མ་སྟན་གྱི་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་འདུ་ཚུལ་ལ་དབྱེད་ནས་མི་འཐད་པར་སེམས་པའི་
ཅོད་པའི་ཉེས་པས་མི་གཞོད་དེ། ཚད་མའི་ཡུལ་སྤང་བཏགས་བསྐྱེས་པ་གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཉིད་ལ་མཁས་པའི་
སྱིར་རོ། །བར་སྐབས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་བཅད་པའོ། ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་རྟགས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡང་
དག་དང་། ལྷར་སྤང་དང་། དེ་དག་གི་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ལའང་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། མཚོན་

༧༩༩།

བྱེད་པ་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་མཚན་ཉིད་དུ་རྗེ་ལྷན་འགྲོ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་དགག་
གཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལྷན་གསུམ་གྱི་སྣོད་ཀྱི་རྗེ་ན་ལེ། ཉན་པ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་གཞན་དུ་མི་འཐད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ་
གཅིག་ཡིན་ཞེས་དང་། བོད་ཁ་ཅིག་ཕྱོགས་ཚོས་དང་རྗེས་འགྲོའི་ཚུལ་ལས། ཕྱོགས་ཚོས་དང་ལྷོག་པའི་ཚུལ་ཏེ་ཚུལ་གཉིས་ཡིན་ཞེས་དང་།
རིག་པ་ཅན་པ་ཤེས་འདོད་ལ་མཐོང་བ་སྤྲོ་མ་ཅན་དང་། མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་བ་ལྷག་མ་ཅན། མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་ཐོང་བ་སྤྲི་ལ་མ་
མཐོང་བ། མངོན་སུམ་དང་ལུང་གཉིས་ཀྱིས་མི་གཞོད་པ་འགལ་བ་མེད་པ་སྟེ་ཚུལ་བཞི་ཡིན་ཞེས་དང་། ཁ་ཅིག་ཚུལ་གསུམ་དང་། སོ་སོར་
ངེས་པ་དང་། གཞོད་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཏེ་ལྷ་ཞེས་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་ཚུལ་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པ་འབབ་པའི་ཉན་པ་གཅོད་
པ་ལ་གཞོད་པ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན། འགལ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་གཅོད་པ་ལ་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་གངས་གཅིག་ལ། ཚུལ་གསུམ་སྟོའི་ངེས་པ་སྟེ་
བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་ཚུལ་གཅིག་ནས་ནི་བྱེད་པ་

༼ ༣༣༠ ༽

གི་བར་གྱི་རྣམ་གཞག་ཉི་ཚེ་བའི་ཚུལ་ཚུལ་གསུམ་ལས་གཞན་ཏུ་འདོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འབྲུལ་ཉེ། ཚུལ་གསུམ་མ་ཚང་
 བ་བསྐྱབ་བྱ་དཔོག་མི་རྣམས་པས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཞིང་། ཚུལ་གསུམ་ཚང་ན་མཚན་ཉིད་གཞན་རྣམས་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་
 ལྟར་བསྐྱབ་བྱ་ལ་དངོས་སུ་གཞོད་པ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་འགྱུར་ལྟར་གྱི་ཚད་མས་བསལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཕྱོགས་ཚོས་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཙོད་
 ཅིང་། ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ལ་འགལ་བ་ལ་མི་འབྲུལ་བའང་མི་སྲིད་དེ། ཕྱོགས་ཚོས་གྲུབ་པའི་གཞི་ལ་བསྐྱབ་བྱ་མེད་ན་མི་འབྲུལ་བ་
 མེད་ལ། འོད་ན་དེ་དང་འགལ་བ་མི་སྲིད་དོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་གཞག་པ་ནི། འདིར་ཕྱོགས་ཚོས་གྲུབ་ཅིང་འབྲེལ་བ་ངེས་
 པ་ནི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་མེད་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཡང་ཕྱོགས་ཚོས་གྲུབ་པ་སོགས་ཀྱང་པ་གཅིག་འབྲེལ་བ་དགུས་
 སུ་ཤོར་བའོ། །གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི། ཁ་ཅིག་དེ་ལྟར་ཕྱོགས་ཚོས་གྲུབ་པ་དང་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་སྟེ་ཚུལ་གཉིས་པ་ཁ་
 བར་ཐམ་ཟེར་ན་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་སྐྱབ། མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་འགོག་གེད་གྱི་ཚད་མ་གཉིས་མེད་ན་འབྲེལ་བ་མི་འགྲུབ་ཅིང་། འབྲེལ་བ་གྲུབ་ན་
 རྗེས་སུ་འགོ་ལྗོག་གི་ཚུལ་གྲུབ་པས་སྟོན་

༩༣༡༽

མེད་དོ། །ཡང་རྗེས་འགྲོ་ཙམ་པོ་འཁྲུལ་ཞིང་རྗེས་འགྲོ་བྱང་པར་ཅན་དུ་སྒྲོག་པའང་འདུས་པས་ན་རྗེས་འགྲོ་ཡིས་སྒྲོག་པ་འཕེན་པར་
འདོད་ན་མི་འཐད་དོ་ཟེར་ན། ཡོད་ན་ཡོད་པའི་རྗེས་འགྲོ་དེ་ཉིད་ལོག་ན་སྒྲོག་པ་ལ་མི་འཁྲུལ་བས་འགལ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་སྤྱོད་གཉིས་
ཀ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་དེ་མཚན་ཉིད་དུ་རི་ལྟར་འགྲོ་བའི་ཚུལ་ནི། རྟགས་ཡང་དག་དེ་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པ་ཡིན་ནམ། རེས་རུང་ཙམ་ཡིན་
ཞེ་ན། རེས་རུང་ཙམ་ནི་རྟགས་ཡང་དག་མིན་ཉེ། ད་དུང་ཐེ་ཚོམ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ལྟར་ལྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཉེ། དེས་
བསྐྱབ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་རྟ། །ཚུལ་འདི་ལ་གཞན་གྱིས་བཀོད་པའི་སྐྱེན་ཀ་ཚུལ་གསུམ་མ་ངེས་པའི་སྤྱིར་རྟགས་མ་ཡིན་
པས། དེ་ལ་རྟགས་འདྲིན་སེམས་སྐྱེས་པ་ནི་རྟགས་མིན་པས་རྟགས་འདྲིན་སྐྱེས་པར་ཐལ་བ་དེ་འཇུག་པ་མེད་དེ། ཁོ་ལོ་ཅག་རྟགས་སྤྱད་གོད་
བྱའི་ངོ་བོ་དུ་བ་དང་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་རྟགས་འདྲིན་སེམས་སྐྱེ་བར་འདོད་ཀྱི། རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་ངེས་པ་ལས་སྐྱེ་བར་
མི་འདོད་པའི་སྤྱིར་ཉེ། རྟགས་འདྲིན་སེམས་བྱུང་གཞི་འདྲིན་པའི་སྐོ་དང་། ཚུལ་གསུམ་ངེས་པ་བྱུང་ཚོས་འདྲིན་པའི་སྐོ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་
སྤྱིར་རྟ། །

༩༣༣༽

གཉིས་པ་མཚན་གཞི་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་གྱི་འདོད་པ་མི་འཐད་པའི་ཆ་དགག་པ་དང་། རང་གི་ལུགས་ཚོད་བྲལ་དུ་གཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི།
ཁ་ཅིག་ཚོད་གཞིས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པ་ལའི་དུ་བ་དང་། སྤེའི་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཉགས་ཀྱི་མཚན་གཞིར་འདོད་དོ། །དེ་
ལ་ཉགས་དེ་ཤེས་འདོད་ཀྱི་སྤྲེང་དུ་མི་ལྡན་པ་གཙོད་པ་ཅམ་ཞིག་ཚོད་གཞི་ཞེས་པའི་སྐྱ་དེ་ཡིས་བྱེད་པ་ཡིན་ན་ཡུ་བུ་ཅག་
ལ་ཚོད་པ་མེད་དེ། དེད་ཀྱང་དེ་འདོད་པ་ཡིན་པས་སོ། །གལ་ཏེ་ཚོད་གཞི་ཉིད་ལས་གཞན་ལ་ལྡན་པ་གཙོད་པ་ཡིན་ན་ནི་ཉགས་དེ་
མ་སྐྱབ་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པས་སྐྱབ་མིན་གྱི་མ་དེས་པར་འགྱུར་བ་སློབ་མི་ལུས་སོ། །བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་མེད་མི་ཉགས་པ་
སོགས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། ཚོད་གཞི་ལ་མི་ལྡན་པ་གཙོད་ན་འཐད་ཀྱི། གཞན་གཙོད་ན་མི་འཐད་དོ། །གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ཚོད་བྲལ་
དུ་གཞག་པ་ནི། ཉགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་གཞན་སེལ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་དུས་རྣམ་པས་བྱང་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་དུ་བ་དང་། བྱས་པ་
སོགས་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱོད་ཉགས་སུ་དགོད་བྱ་དང་འོ་སོ་

༼ ༣༣༣ ༽

གཅིག་ཏུ་ཞེན་པ་དེའོ། །འདི་ལ་གཞན་གྱིས་རྟགས་ཀྱི་སྤྱི་མི་སྲིད་དོ་ཟེར་བའི་སྐྱོན་ཀ་འཇུག་པ་མེད་དེ། རྗེས་ཀྱི་སྤྱི་མེད་ཀྱང་
གཞན་སེལ་གྱི་སྤྱི་ཡོད་པས་མི་འགལ་བས་སོ། །གསུམ་པ་མཚོན་བྱའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། དེ་ལྟར་འབྱེད་པའི་ཚུལ། དབྱེ་བའི་རང་
བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ། དེ་དག་གི་འབྲེལ་པ་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དབྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་དགོད་པ་དང་། འདིར་
བཤད་བྱ་རོས་གསུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། མཚན་ཉིད་དེ་དང་ལྡན་པ་ཡི་གཏུན་ཚིགས་དེ་ལ་དབྱེ་ན་དབྱེ་སྟོ་བ་དང་པའི་
དབང་གིས་དུ་མར་འགྱུར་ཏེ། རྟགས་སྐྱ་དགོད་བྱའི་སྟོན་མེད་དགག་རྟགས་སྐྱ་དགོད་པ་དང་། མ་ཡིན་དགག་རྟགས་སྐྱ་དགོད་པ་
གཉིས། བསྐྱུབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་སྟོན་མེད་དགག་སྐྱུབ་པ་དང་། མ་ཡིན་དགག་སྐྱུབ་པ་གཉིས། འབྲེལ་བའི་སྟོན་མེད་དགག་གཅིག་པ་དང་། དེ་ལས་
བྱུང་བ་གཉིས། སྐྱུབ་ཚུལ་གྱི་སྟོན་མེད་སྐྱུབ་དང་། བསྐྱུབ་གཉིས། སྐྱུབ་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་མེད་གསལ་པ་དང་། དངོས་པོ་སྟོན་མེད་ལྷགས་གཉིས་
རྣམས་སྐྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

། ༣༣༥ །

གཉིས་པ་འདིར་བཤད་བྱ་ངོས་གསུང་བ་ནི། ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པས་རྣམ་འགྲེལ་ངེས་གཉིས་ཚར་དུ། དགག་ཉགས་ཐམས་ཅད་མཐར་
སྐྱང་རུང་མ་དམིགས་པར་འདུ་བས་ན་དཔེ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་གཏན་ལ་དབབ་ཏུ་རུང་བས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ལ། སྐྱབ་ཉགས་མཐའ་དག་དཔེ་
གཅིག་གི་སྟེང་དུ་གཏན་འབེབས་མི་ལུས་པས་རང་བཞིན་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་སུ་བྱས་ཏེ་སྦྱོར་བ་ཡི་སློན་ས་གསུམ་དུ་ངེས་པ་
མཛད་དོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། མ་དམིགས་པ་དང་། རང་བཞིན་དང་། འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། དགག་ཉགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ངེས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དགག་བྱ་འགོག་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་
ཚང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། ཡོད་ངེས་འགོག་ལུས་ཀྱང་མེད་ངེས་སུ་བསྐྱབ་མི་ལུས་པ་མི་སྐྱང་བ་མི་དམིགས་པ་དང་། མེད་
ངེས་སུ་སྐྱབ་པ་འགལ་བ་དམིགས་པའོ། །

། ༣༣༥ །

དང་པོ་ནི། རོ་བོ་མི་དམིགས་པ་ལ་རང་བཞིན། རྒྱ། ལྷན་ལྷེད། འབྲས་བུ་མི་དམིགས་པ་སྟེ་བཞི་ཡོད་པའི་དཔེར་བརྗོད་རིམ་བཞིན།
སྟོ་བ་ལྷེར་བའི་རྣམ་པས་དབེན་པའི་འཇིག་གོང་ལ་བྱམ་པ་མེད་དེ། བྱམ་པ་ཡོད་ན་སྣང་དུ་རྒྱང་བ་ལས། བྱམ་པ་ཡོད་པར་ཚད་མས་མ་དམིགས་
པའི་སྤྱིར་དང་། ལྷོ་འཕྱར་དང་ལྷན་པའི་རྒྱ་མཚོར་དུ་བ་མེད་དེ། མེ་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། བར་མཚམས་མེད་པའི་དོ་ལེབ་ཀྱི་གཞིར་ལྷན་པ་མེད་
དེ། ལིང་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། སྤྱིབ་རྒྱུན་དང་བྲལ་བའི་བར་སྣང་གི་འོག་གཞིར་དངོས་རྒྱ་མེ་མེད་དེ། དངོས་འབྲས་དུ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་
སྟེ་བྱ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་འགལ་བ་དམིགས་པ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དང་། བན་ཚུན་སྤང་
འགལ་དམིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞན་ལྷན་གྱི་མི་འཐད་པའི་ཆ་དགག་པ། འཐད་ལྷན་རང་ལྷན་སུ་གཞག་པའོ། །

༩༣༩༩༽

དང་པོ་ནི། གང་རེག་དང་། དེའི་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་ཐོགས་མེད་གང་འབྲས་སྤྱོད་ལོང་བྱེད། གང་བའི་ཁྱབ་བྱ་བ་མོའི་རེག་པ་སྟེ་བཞི་པོ་མེས་འགོག་ན་རང་
བཞིན་འགལ་བ་དམིགས་པ་བཞི། ཅན་གྱི་མེས་འགོག་ན་འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པ་བཞི། ལྷ་བས་འགོག་ན་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་
དམིགས་པ་བཞི། མེ་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་ཐོགས་མེད་གྱིས་འགོག་ན་འགལ་བའི་རྒྱ་དམིགས་པ་བཞི་སྟེ་སྦྲོར་བ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་གངས་ངེས་ཟེར་
ཡང་རྒྱས་པ་ཐོགས་མེད་ནི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་མེ་སྐྱེད་ངེས་གྱི་བྱད་ཤིང་ཡིན་པས་མེ་མིན་ཞིང་། རྒྱས་པ་ཐོགས་མེད་ལྷ་
འཛོག་པ་སྐད་ཅིག་གི་སྟོག་པ་ཡིན་པས་རྒྱན་མེད་པའི་སྦྲིར་ན་ངེས་གང་རེག་འགོག་མི་རྒྱས་སོ། །གཉིས་པ་འཐད་ལྡན་རང་
ལྷགས་སུ་གཞག་པ་ནི། ཚང་མའི་གཞུང་རྣམས་ལས་རྣམ་གཞག་མང་པོ་བཤམ་ཡང་། རྒྱས་པ་ཐོགས་མེད་མ་གཏོགས་པའི་
འགོག་རྒྱས་སྤྲོ་མ་བཅུ་གཉིས་པོ་དེར་འདྲུབ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ་བཞི་ནི། རང་བཞིན་དང་འགལ་
བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ། རྒྱ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ། འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པ། ཁྱབ་བྱེད་དང་
འགལ་བའི་

༼ ༣༣ ༽

རང་བཞིན་དམིགས་པ་བཞི་སྟེ་རིམ་པ་བཞིན། མེ་ཚད་མའི་སྟོབས་གྱིས་ངེས་པའི་ཤར་གཞིར་གྲང་རེག་མེད་དེ། མེ་ཚད་མའི་སྟོབས་གྱིས་ངེས་པའི་སྲིད། དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་ཅན་དང་རྟགས་གཉིས་རེགས་འགྲོས་སྲུ་སྲུར་ཉེ། གང་འབྲས་སྲུ་ལོང་བྱེད་དང། གང་རེག་གི་རྒྱ་དང། བ་མོའི་རེག་པ་མེད་པར་སྲུབ་པ་རྣམས་སོ། །འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་བཞི་ཞི། རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ། རྒྱ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ། འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ། ལྲབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་བཞི་སྟེ། དུ་བ་བྲག་འཕྱར་བས་ལྲབ་པར་ལོན་པའི་ཤར་གཞིར་གྲང་རེག་དང། གང་འབྲས་སྲུ་ལོང་བྱེད་དང། གང་རེག་གི་དངོས་རྒྱ་དང། བ་མོའི་རེག་པ་མེད་དེ། དུ་བ་བྲག་འཕྱར་བས་ལྲབ་པར་ལོན་པའི་སྲིད་ཞེས་སོ་སོར་སྲུར་བའོ། །འགལ་བའི་ལྲབ་བྱེད་དམིགས་པ་བཞི་ཞི། རང་བཞིན་རང་འགལ་བའི་ལྲབ་བྱེད་དམིགས་པ། རྒྱ་དང་འགལ་བའི་ལྲབ་བྱེད་དམིགས་པ། འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་ལྲབ་བྱེད་དམིགས་པ། ལྲབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་ལྲབ་བྱེད་དམིགས་པ་བཞི་སྟེ། ཅན་མེ་ཚད་མས་དམིགས་པ་ཤར་གཞིར་སྲུ་མ་ལྟར་བཞི་པོ་མེད་དེ། ཅན་མེ་ཚད་མས་དམིགས་པའི་སྲིད་ཞེས་སོ་སོར་སྲུར་བ་རྣམས་སོ། །གལ་ཉེ་ཅན་གྱི་མེ་ཡིས་ལྷན་པར་དུ་བྱས་པའི་སྲིད་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པར་འདུ་བས་ན་འགལ་བའི་ལྲབ་བྱེད་དམིགས་པ་བཞི་པོ་འང་དགོས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། ལྷོན་མེད་དེ། ཅན་གྱི་མེ་མེ་ཡིན་པས་གང་རེག་འགོག་ལུས་ཤིང། མེ་སྲིད་དང་

། ༣༣། །

ཐ་དང་དུ་སྐྱོ་ལ་འཆར་དུ་འང་རུང་བས་སོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སྤྱན་བ་འགོག་བ་ལ་མར་མེ་དང་། ཉག་བ་འགོག་བ་ལ་ཚོ་ལ་བྱུང་ལ་སོགས་བ་གཞུང་
ལུགས་ལས་བྱེ་བྲག་བཞོད་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱབ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་གི་སྤྱི་སྤྱང་བ་དང་བྱས་བ་ལ་སོགས་བར་མཐར་ཐུག་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་
ཅན་གྱི་དུ་བས་གྲང་རེག་སྐྱོར་བཞི་འགོག་བའི་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་བྱབ་བྱའི་འབྲས་བུ་དམིགས་བ་སོགས་བཞི་བཞོད་ན་རུང་ངོ་ཞེ་ན།
མི་རུང་སྟེ། དུ་བ་དག་འབྱུར་བས་འགོག་རྒྱས་བ་ནི་མེ་མ་མཐོང་བར་དུ་བ་མཐོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་བ་ཡིན་ལ། ཅན་མེ་མ་ངེས་བར་ཅན་གྱི་དུ་
བ་ངེས་བ་མེད་ཅིང་། ཅན་མེ་ངེས་བ་དེའི་ཚེ་ཅན་མེ་ཉགས་སུ་འོས་ཀྱི། དེའི་དུ་བ་ཉགས་སུ་མི་འོས་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་བ་པན་ཚུན་སྤང་
འགལ་དམིགས་བ་ནི། པན་ཚུན་སྤངས་བ་དངོས་ལ་ནི་ཉག་བ་དང་མི་ཉག་བ་ལྟ་བུ་ཅིག་ཤོས་ཡོངས་གཙོད་དུ་བྱུབ་ན་ཅིག་ཤོས་
ནམ་བཅད་དུ་གྱུར་བ་ཡིན་པས་ཉགས་དང་ཉགས་ཅན་གཉིས་སུ་སྤྱོར་བ་མེད་ཀྱང་། དེ་ཡིས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་བ་
དམིགས་བ་ནི་བྱབ་བྱེད་འགལ་བ་དམིགས་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་སྤྱི་ཉག་དངོས་ཀྱིས་སྤོང་སྟེ། བྱས་བའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ་འདིར་དགག་
བྱ་ཉག་པའི་དངོས་པོ་དེ་ལ་མ་བྱས་པས་བྱབ་ལ། དེ་དང་འགལ་བ་བྱས་བ་དམིགས་བ་ནི་བྱབ་བྱེད་འགལ་བ་དམིགས་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཚོད་
མས་གཞོད་བའི་འགལ་བ་དཔེར་

། ༣༣༩ །

ལ། ལྷོན་ཤིང་ལྷོད་འཇིག་མི་འཇིག་མ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷོད་འཇིག་པ་རྒྱ་གཞན་ལ་ལྷོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མ་ངེས་པའི་འགལ་རྒྱུ་ངེས་
པའི་ཁྲབ་བྱ་ལྷོས་མེད་རྟགས་སུ་བཞོན་ནས་མ་ངེས་པ་འགོག་པ་ལྷ་བུ་ཡང་ཁྲབ་བྱེད་འགལ་བ་དམིགས་པར་འདུས་ཏེ།
ལོགས་སུ་མེད་དོ། །གསུམ་པ་དགག་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་པའི་ཚུལ་ལ་གཞན་གྱི་འདོད་པ་འཁྲུལ་པར་བསྟན་པ་དང་། མ་འཁྲུལ་བ་རང་གི་
འདོད་པ་དགོད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། **དངོས་པོའི་སྟངས་ལྲེལ་བ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི་སྤར་བཀག་བྱིན་ལ།** ཁ་ཅིག་གིས་
ལྷན་ཅིག་ནི་མི་གནས་འགལ་དེ་འགལ་རྒྱུའི་སྟོབས་ལྷན་ལ་སོགས་བཞི་པོ་མེད་པའི་**ཚོགས་པས་སྐྱེའོ་ཟེར་བ་འཁྲུལ་ཏེ།**
འགལ་རྒྱུའི་རྟགས་མེ་ལོག་ཀྱང་རེག་བྱ་བཏང་སྟོམས་པར་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ལོ། །གཉིས་པ་མ་འཁྲུལ་བ་རང་གི་འདོད་པ་དགོད་པ་ནི། རོ་སོ་
དམིགས་པ་ནི་འབྲེལ་ཡུལ་ལོག་པས་འབྲེལ་ཚོས་ཉིད་ལོག་པར་ཚད་མས་ངེས་པས་བསྐྱོག་འབྲེལ་སྐོ་དོར་བྱུབ་པ་
ཡིན་གྱི། རོན་འབྲེལ་མེད་དོ། །དེས་ན་

། ༣༣། །

ཉག་པའི་དུ་བ་སྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པའང་འདིའི་ཁོངས་སུ་བསྟུ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྐྱོན་སྤང་བ་ནི། དུ་རྒྱ་ལུས་པ་སོགས་མེད་ཀྱིས་མི་
ཉག་པའི་དུ་བ་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་གྱི་ཉགས་སུ་མི་རུང་སྟེ། རྗེས་ཐ་དད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་རྗེས་མི་གཅིག་ཀྱང་དུ་རྒྱ་ལུས་པ་
སོགས་མེད་དུ་འཛོག་པ་དུ་བ་སྐྱེ་བཞིན་པ་མཐོང་བ་ལ་ལྟོས་པས། རོན་དུ་དུ་བ་སྐྱེ་བཞིན་པ་དང་མི་ཉག་པའི་དུ་བ་གཉིས་བདག་གཅིག་པ་
ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར་ཐ་དད་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་དེ་མི་འགོ་ལོ། །རྒྱ་ཉིད་ལ་སེམས་ན་ནི་ཐ་དད་པའི་སྤྱིར་རང་བཞིན་གྱི་ཉགས་མ་ཡིན་
ནོ། །གསུམ་པ་འབྲས་བུའི་ཉགས་ལ་གཉིས་ཉེ། དངོས་དང། ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡོད་པ་སྐྱབ་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་
འབྲས་ཉགས་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས། མཚན་ཉིད་དེ་ལྡན་དེ་བྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ལ་བཞག་པ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུའི་ཉགས་ཡིན་
ནོ། །དབྱེ་ན་དུ་ལྡན་གྱི་ལ་ལ་མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ལྟ་བུ་རྒྱུའི་ལྡོག་པ་སྐྱབ་པའི་འབྲས་ཉགས། ཉམ་མཁའའི་དུ་བ་ལོང་ལོང་པོ་འདི་རང་
རྒྱ་མེ་སྐྱོན་སོང་ཡིན་

༼༣༣༽

ཉེ ཅུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ་རྒྱ་སྐོན་སོང་སྐབ་པའི་འབྲས་ཉགས། མཚན་མོ་ནགས་མེ་འབར་བའི་རི་ལ་དུ་བ་ཡོད་དེ། ཉགས་མེ་འབར་བའི་
ཕྱིར་ལྟ་བུ་རྒྱ་ཚོས་རྗེས་དཔོག་གི་འབྲས་ཉགས་དང་གསུམ་ཡོད་དོ། །སྤྱི་ཉགས་བྱེད་ཉགས་གཞན་དུ་འདོད་པ་ཚུ་སྐྱུར་གྱི་ཉགས་ལས་ཚུ་
དཔོག་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་ཚ་མ་བྱུན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འབྲས་ཉགས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་བསྐྱུ་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཚོད་པ་
སྤང་བ་ནི། བྱམ་པའི་ངག་ལས་བྱམ་པའི་སྤྱི་ཉགས་པ་ཤར་བ་ལྟ་བུ་འབྲས་ཉགས་སུ་མི་རུང་སྟེ། སྤྱི་དངོས་མེད་ལས་ངག་དངོས་པོ་མི་སྤྱེ་བའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། དངོས་མེད་ནི་དངོས་པོ་དང་ངོ་པོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་ཀྱང་། སེལ་བའི་འཛིན་སྣངས་ཀྱིས་ཐ་དད་དུ་སྐྱུ་བ་རུང་
བའི་ཕྱིར་སྐོན་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་ཉེ། སྤྱི་ཤར་བའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་ཉེར་ལེན་བྱས། ལྷེ་རྒྱན་སོགས་ཀྱི་བྱེད་པས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་
བྱས་པ་ལས་ངག་འབྱུང་བས་སོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་གི་འབྲེལ་པ་ལ་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཉེ། ལྷོགས་སྤྱ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་
པའོ། །

། ༣༣༣ །

དང་མོ་ནི། །ཁ་ཅིག་ན་ལེ། སྤྱིར་འབྲེལ་བ་ལ་སྤྱད་དུ་ཡོད་དེ། འབྲེལ་ཚོས་ལ་འབྲེལ་ཚོས་དངོས་དུ་བ་ལྟ་བུ། དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་
ཚོས་སྤོ་ཞིང་འཕྱར་བའི་དུ་བ་ལྟ་བུ། དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ཚོས་དུ་བའི་རི་མནམ་ལྟ་བུ་སྟེ་གསུམ་དང་། འབྲེལ་ཡུལ་ལ་འང་འབྲེལ་ཡུལ་དངོས་
མེ་ལྟ་བུ། དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་ཚོས་དམར་འབར་བའི་མེ་ལྟ་བུ། དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ཚོས་མེས་ཚིག་པའི་དངོས་པོ་ལྟ་བུ་སྟེ་གསུམ་ཡོད་པ་
ལ། འབྲེལ་ཡུལ་རེ་རེ་བཞིན་འབྲེལ་ཚོས་གསུམ་གསུམ་སྐྱར་བ་ལས་འབྲེལ་ཡུལ་དངོས་དང་། དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ཚོས་གཉིས་དང་འབྲེལ་
བས་འཕེན་གྱི། བྱེད་ཚོས་དང་འབྲེལ་བས་མི་འཕེན་ཏེ། བྱེད་ཚོས་ཡོད་པ་ན་བྱས་ཚོས་ཡོད་པ་འང་ངེས་པའི་བྱིར་རོ། །འབྲེལ་ཚོས་དངོས་དང་།
དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་ཚོས་གཉིས་དང་འབྲེལ་བས་འཕེན་གྱི། དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ཚོས་དང་འབྲེལ་བས་མི་འཕེན་ཏེ། བྱས་ཚོས་ལ་ཁྱབ་པས་
བྱེད་ཚོས་ལ་ཁྱབ་པ་མི་འགྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་གོ་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བཞི་ཡོད་ཅེས་ཟེར་ཞིང་། ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་ཚོས་དང་
བྱས་ཚོས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ཡང་། དབྱུག་པ་དང་དབྱུག་པ་ཅན་ལྟ་བུ་སྟེ་གསུམ་ཚིག་རྒྱང་དང་གཉིས་ཚོགས་ལ་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ནི།
རྒྱ་སྟོན་སོང་གི་ཁྱད་པར་བྱེད་ཚོས་མེ་

། ༣༣༩ །

དང་དུ་བ་དེ་བྱུང་འབྲེལ་གྱིས་གོ་ཚོད་བར་བྱེད་རང་ཡང་འདོད་བས་དེ་དང་། འདྲིར་འབྲེལ་ཡུལ་གྱི་བྱེད་བར་བྱེད་ཚོས་དང་འབྲེལ་བས་གོ་མི་
ཚོད་བ་སོགས་རྣམ་གཞག་འགལ་ཉེ། འབྲེལ་ཡུལ་གྱི་བྱེད་བར་བྱེད་ཚོས་དང་འབྲེལ་བས་འབྲེལ་བའི་གོ་མི་ཚོད་ན་རྒྱ་སྡོན་སོང་གི་བྱེད་
བར་བྱེད་ཚོས་མེ་དང་འབྲེལ་བས་ཀྱང་འབྲེལ་བའི་གོ་མི་ཚོད་བར་ཐལ། འདོད་ན་ནམ་མཁའའི་དུ་བའི་རྟགས་གྱིས་རང་རྒྱ་མེ་སྡོན་སོང་སྐྱབ་མི་
བྱས་བར་ཐལ་ལོ། །འབྲེལ་ཚོས་གྱི་བྱེད་བར་བྱས་ཚོས་དང་འབྲེལ་བས་འབྲེལ་བའི་གོ་མི་ཚོད་ན་དུ་བའི་སྤང་བོ་འཁྲིགས་བས་གཞི་གང་དུའང་
མེ་སྐྱབ་མི་བྱས་བར་ཐལ། འདོད་ན་མེ་དུ་རྒྱ་འབྲས་མ་ཡིན་བར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་དུ་བའི་རྟགས་ལས་འབྲེལ་ཡུལ་གྱི་བྱེད་བར་བྱས་ཚོས་མེའི་
ཁ་དོག་ལ་སོགས་བ་དཔོག་བ་ནི་རྒྱ་ཚོས་དཔོག་བར་འདུ་བས་རྣམ་གཞག་འདི་འདྲ་བ་བྱེད་བ་དོན་མེད་དེ། ཚང་མའི་གཞུང་གི་
དགོངས་བར་མི་འཐད་བའི་སྲིར་རོ། །དེས་ན་རང་སྤྱགས་ལ་བདག་གཅིག་དང་། དེ་བྱུང་སྟེ་འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀ་ལས་གཞན་མི་
བཞེད་དོ། །དོན་དེ་གསལ་བར་བྱ་བའི་སྲིར་སྐབས་བསྐྱབ། འདོད་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡང་བྱེད་བར་བྱེད་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡི་སྟོབས་
གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་བོ་བ་མིན་ཀྱང་། འབྲེལ་ཡུལ་དངོས་དེ་ཡི་ངོ་བོ་སྟེ། བདག་གཅིག་བའམ་དོན་གཞན་རྒྱ་འབྲས་དེ་བྱུང་
ཅན་གྱི་འབྲེལ་བའི་སྟོབས་གྱིས་རྟོགས་བར་བྱད་དོ། །བར་སྐབས་གྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། ། ॥

༼༣༣༽

གཉིས་པ་ལྟར་སྒྲུང་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཉུགས་སུ་བཞོད་བ་གང་ཞིག་ཚུལ་གསུམ་མ་ཚང་བར་
མ་གྲུབ་བའོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། མ་གྲུབ་པ་དང་། མ་ངེས་པ་དང་། འགལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྩོགས་ལ་ཉུགས་དགོད་
བྱ་ལྟར་མེད་པའི་ནི་མ་གྲུབ་བའོ། །དེ་ལ་དབྱེ་བ་གསུམ་སྟེ། འོན་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། རྫོང་ར་མ་གྲུབ་པ་དང་། རྫོལ་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་གྲུབ་
བའོ། །དང་པོ་ལ་དུག་སྟེ། ཉུགས་ཀྱི་རོ་བོ་མི་སྲིད་ནས་མ་གྲུབ་པ། ཚོས་ཅན་གྱི་རོ་བོ་མི་སྲིད་ནས་མ་གྲུབ་པ། གཞི་ཉུགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མི་སྲིད་
ནས་མ་གྲུབ་པ། ཉུགས་ཀྱི་རྩོགས་གཅིག་ཚོས་ཅན་ལ་མི་སྲིད་ནས་མ་གྲུབ་པ། ཚོས་ཅན་གྱི་རྩོགས་གཅིག་ཉུགས་ལ་མི་སྲིད་ནས་མ་གྲུབ་པ།
ལྷོག་པ་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་བའོ། །དེ་ལས་སྲ་མ་ལྟེ་དཔེར་བརྗོད་རིམ་

།།།

བཞེན་སྦྲེས་བྱ་འདི་བདག་དང་བཅས་ཏེ། བདག་གི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་སྲིད་དང་། རོན་དམ་པའི་སྐྱེ་ཉག་སྟེ། མ་གྲུ་པའི་སྲིད་དང་། སྐྱ་མི་
ཉག་སྟེ། མིག་གིས་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་སྲིད་དང་། རྩ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། ཉོག་བྲལ་མ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་སྲིད་
དང་། སྐྱ་མི་ཉག་སྟེ། ཚོས་བྱུང་ཡིན་པའི་སྲིད་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་རྩ་བ་གཉིས་སྣང་ལ་ཉོག་བྲལ་གྲུབ་ཀྱང་མ་འཇུག་པ་མ་གྲུབ་པས་ཉོག་སྲིད་སྲོགས་
གཅིག་ཚོས་ཅན་ལ་མི་སྲིད་པ་ཡིན་ལ། ཚོས་བྱུང་སྲིད་སྲོགས་གཅིག་ཚུ་སྐྱ་ལ་མ་གྲུབ་པས་ཚོས་ཅན་གྱི་སྲོགས་གཅིག་ཉོགས་ལ་མི་སྲིད་པ་
ཡིན་ལོ། །འཇུག་པ་སྦྲོག་པ་ཐ་དང་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པ་ལ་གསུམ། གཞི་ཉོགས་ཐ་དང་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པ། གཞི་ཚོས་ཐ་དང་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པ།
ཚོས་ཉོགས་ཐ་དང་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའོ། །དེ་དག་གི་དཔེར་བརྗོད་རིམ་བཞིན་སྐྱ་མི་ཉག་སྟེ། སྐྱ་ཡིན་པའི་སྲིད་དང་། སྐྱ་སྐྱ་ཡིན་ཏེ། བྲུ་པའི་
སྲིད་དང་། སྐྱ་མི་ཉག་སྟེ། མི་ཉོག་པ་ཡིན་པའི་སྲིད་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་སྐྱོ་རོར་མ་གྲུབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཚོས་ཅན་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཐ་ནས་མ་གྲུབ་པ།
ཉོགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཐ་ནས་མ་གྲུབ་པ། དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཐ་ནས་མ་གྲུབ་པའོ། །དེ་དག་གི་དཔེར་བརྗོད་རིམ་བཞིན་ལ་ཐ་བསྐྱེད་
རོན་དུ་སོང་པའི་རོར་མ་དུན་གྱི་ལ་ཐེ་བྲུམ་པ་མི་

། ༣༣༧ །

ཉག་སྟེ། བྱས་པའི་སྲིར་དང། ཏུ་བ་དང་རྒྱུད་ས་པ་གང་ཏུ་མ་དེས་པའི་དོར་སྐྱུ་རྗེས་དང་ལྷན་པའི་ལ་ལ་མེ་ཡོད་དེ། ཏུ་བ་ཡོད་པའི་སྲིར་དང།
མ་བྱའི་སྐྱུ་རི་སྐུལ་གསུམ་པོ་གང་ནས་གྲག་མ་དེས་པའི་དོར་རི་སྐུལ་གསུམ་གྱི་དབྱས་མ་ན་མ་བྱ་ཡོད་དེ། མ་བྱའི་སྐྱུ་གྲག་པའི་སྲིར་ཞེས་བཞོན་
བ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ཚོལ་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་གྲུབ་པ་ལ་གཉིས། སྤྱོད་ཚུལ་རང་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང། སྤྱོད་ཚུལ་གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་མ་གྲུབ་
པའོ། །སྤྱོད་མ་ནི་གངས་ཅན་པས་སློང་དང་བདེ་བ་སེམས་མེད་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་ཚུལ་ཅན་ཡིན་པའི་སྲིར་ཞེས་བཞོན་བ་ལྟ་བུ་སྟེ་རང་ཉིད་དེ་མངོན་བར་
གསལ་བ་དང། ཉེ་བར་ཞ་བར་འདོད་ཀྱི། སྤྱོད་ཚུལ་ཅན་ཏུ་མི་འདོད་པས་སོ། །སྤྱོད་མ་ནི་གཅེར་བུ་པས་སངས་རྒྱས་པའི་དོར་ཤིང་སེམས་ཅན་
ཡིན་ཏེ། ལྷན་བ་བ་ལྷན་ན་འཆི་བའི་སྲིར་ཞེས་བཞོན་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། སངས་རྒྱས་པས་ལྷན་བ་བ་ལྷན་པས་ཤིང་སྐྱམ་པར་འདོད་ཀྱི། འཆི་བར་མི་
འདོད་པས་སོ། །དེའི་དབྱེ་བའི་དོན་བསྟུན་སྤྱོད་ཚུལ་ཚོས་མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ཡང་དོན་ནམ། ཡང་ན་དོན་ལ་གྲུབ་ཀྱང་སྤྱོད་ཚུལ་སྤྱོད་ཚུལ་
ཡིན་པར་མི་གནས་ནས་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེའང་སྤྱོད་ཚུལ་མ་གྲུབ་པ་གྲུབ་མཐའི་དབང་ཏུ་ན་ཚོལ་བ་སྤྱོད་ཚུལ་རེའམ།
ཚོལ་བ་རྣམ་གཉིས་ལས་མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་སོགས་རྣམ་གངས་ཏུ་མ་ཡོད་བ་རྣམ་པར་སྤྱོད་སྟེ་བཞུགས་པར་བྱའོ། །བསྟུ་

།།།

བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།། །།གཉིས་པ་རྟགས་མ་ངེས་པ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མ་ངེས་ནི་
ཕྱོགས་ཚོས་གྲུབ་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་པའི་རྟགས་སོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཟུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། ཟུན་མོང་གི་མ་
ངེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་ཤེས་འདོད་ཁོ་ན་མིན་པ་གཞན་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཟུན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་བཞི་ཡོད་དེ། གཉིས་ཀ་ལ་མེད་ནས་མ་མཐོང་བ། ཡོད་ཀྱང་མི་འགལ་བ། མཐུན་
ཕྱོགས་ལ་ཡོད་ཀྱང་མ་མཐོང་བ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་ཀྱང་མ་མཐོང་བའོ། །དེ་དག་གི་དཔེར་བརྗོད་རིམ་བཞིན་སྐྱེ་མི་རྟག་སྟེ། མཉམ་བུ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེས་བུ་འདི་ལྟ་ལས་ཚོ་འཕོས་ཏེ། མིག་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་།

༡༣༣༩༽

རིག་སྐྱོད་ཉམས་པར་འདོད་པའི་ཚོལ་བའི་དོར་སྐྱོད་མི་ཉམས་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱབ་བཞིན་དང་། དེའི་དོར་ནམ་མཁའ་ཉམས་སྟེ། མ་བྱས་པའི་
ཕྱིར། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱབ་བཞིན་ཞེས་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་སྐྱབ་མོང་གི་མ་དེས་པ་ནི་ཉམས་སྐྱོགས་ཤེས་འདོད་ལས་པ་གཞན་པ་
མ་སྐྱབ་སྐྱོགས་དང་མི་མ་སྐྱབ་སྐྱོགས་གཉིས་ཆར་ལ་འཇུག་པ་ནི་སྐྱབ་མོང་བའི་མ་དེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་དངོས་དང་། ད་
དུང་ཐེ་ཚོམ་གྱི་སྐྱབ་མ་དང་ལྡན་པའི་ལྷག་ལྡན་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་དོན་ལ་ཡོད་ཅིང་ཡོད་པ་ལྟར་སྐྱོས་ཀྱང་
མཐོང་ནས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུང་ན་བསྐྱོད་ཕྱོགས་ཡིན་པ་མི་ཚོད་པའོ། །དེ་ལ་འང་བཞི་སྟེ། ཉམས་སྐྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྲབ་བྱེད་དུ་
མཐོང་བ་དང་། མ་སྐྱབ་སྐྱོགས་ལ་ཁྲབ་བྱེད་མི་མ་སྐྱབ་སྐྱོགས་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་མཐོང་བ་དང་། མི་མ་སྐྱབ་སྐྱོགས་ལ་ཁྲབ་བྱེད་མ་སྐྱབ་སྐྱོགས་ལ་ཆ་
གཉིས་སུ་འཇུག་པ་དང་། ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་འཇུག་པའོ། །དེ་དག་གི་དཔེར་བརྗོད་རིམ་བཞིན་སྐྱོད་མི་ཉམས་སྟེ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་དང་། སྐྱོལ་བ་ལས་བྱུང་སྟེ། མི་ཉམས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱོལ་བ་ལས་མ་བྱུང་སྟེ། མི་ཉམས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩེ་བྲག་པས་
འབྱུང་བཞིའི་རྒྱལ་ཐོན་ཉམས་པ་དང་རེག་བྱ་ཅན་གྱི་གཞི་

། ༣༠༽

མ་སྐྱོན་བྱ་འདོད་པའི་དེའི་འོར་སྐྱོན་ཉམ་སྟེ། རེག་བྱ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་སྤྱོད་ས་གཉིས་ཀར་ཆ་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་གྲ་
མཚན་ནི་མ་སྐྱོན་སྤྱོད་ས་ན་མ་མཁའ་ལ་འདུག རྩལ་སྐྱོན་ལ་མི་འདུག མི་མ་སྐྱོན་སྤྱོད་ས་ལ་འདུག འུམ་པ་ལ་མི་འདུག་པས་སོ། །གཉིས་
པ་སྐྱོན་ལྡན་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡང་དག་དང་། འགལ་བའི་སྐྱོན་ལྡན་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་དག་གི་སྐྱོན་མ་དང་ལྡན་པའི་སྐྱོན་ལྡན་ནི་མ་སྐྱོན་
སྤྱོད་ས་ལ་མ་མཐོང་མི་མ་སྐྱོན་སྤྱོད་ས་ལ་མ་མཐོང་བའོ། །དེའང་མི་མ་སྐྱོན་སྤྱོད་ས་ལ་མེད་པར་མ་དེས་པ། དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་
འདི་ཀུན་མཁའ་མ་ཡིན་ཏེ། དག་སྐྱོན་བའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་འགལ་བའི་སྐྱོན་ལྡན་ནི། མི་མ་སྐྱོན་སྤྱོད་ས་ལ་མ་མཐོང་།
མ་སྐྱོན་སྤྱོད་ས་ལ་མ་མཐོང་ཡང་། མ་སྐྱོན་སྤྱོད་ས་ལ་ཡོད་པར་མ་དེས་པ་ནི་འགལ་བའི་སྐྱོན་མ་དང་ལྡན་པའི་སྐྱོན་ལྡན་
ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་འདི་ཀུན་མཁའ་མ་ཡིན་ཏེ། དག་སྐྱོན་བའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་འགལ་བ་ནི།

༼ ༣༤༽

ཉགས་ཕྱོགས་ལ་བྱུང་ཅིང་བསྐྱབ་བྱ་ལས་བརྒྱུག་པས་ཁྱབ་པར་གྱུར་ན་འགལ་བའི་ཉགས་སོ། །དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། དངོས་
པོའི་སློབ་ཉན་དབྱེ་བ། བཟོད་འདོད་ཀྱི་སློབ་ཉན་དབྱེ་བ། དབྱེ་བ་གཞན་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་བརྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཉེ། འབྲེལ་བའི་
དབང་གིས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། སྦྱོར་བ་ལ་ལྟོས་ནས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་སུ་འགོ་བའི་ཚུལ་དང་། འབྲས་བུ་འགལ་བ་གཏན་
ལ་དབབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། **མི་དམིགས་**་པ་ཐམས་ཅད་བདག་གཅིག་འབྲེལ་ལ་གཏོགས་པས་ན་དེའི་འགལ་བའང་རང་
བཞིན་འགལ་བའི་གཏན་ཚིགས་སུ་བསྐྱུས་པས་འགལ་བ་གཉིས་ཉིད་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ཉེ། དཔེར་ན་སྐྱེ་ཉག་པར་སྐྱབ་
བྱེད་དུ་བྱས་པ་བཞོད་ན་རང་བཞིན་འགལ་བ་དང་། ཚོལ་བྱུང་བཞོད་ན་འབྲས་འགལ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །

། ༣༤༩ །

གཉིས་པ་འབྲས་བུ་དང་འགལ་བ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི། ལུ་སྟེགས་ཀྱི་དུ་ཁ་ཅིག་ན་ཤེ། དེ་འབྲས་འགལ་མེན་ཏེ། ཚོལ་བྱུང་སྐྱེ་ཏེག་པའི་འབྲས་བུ་
ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། དེ་མི་འབྲན་དེ། **བཙའ་ལ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བའི་ཉན་ཤེས་ནི་སྐྱེ་མི་ཏེག་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ཏེག་པ་**
ལ་འགྲུར་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་འབྲས་བུ་བཙའ་ལ་མ་ཐག་ཏུ་ཡོད་པ་འགལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེ་ཏེག་ཀྱང་སྐྱིབ་ཀྱིས་བསྐྱིབས་
བས་སོ་སྟུང་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཏེག་པ་ལ་རྒྱུན་གྱིས་བྱས་པ་མི་འཇུག་པའི་སྤྱིར། འོ་ན། རྒྱུན་ལའང་བྱམ་སོགས་བསྐྱིབས་པའི་ཚེ་མི་སྤང་ལ། མ་
བསྐྱིབས་པའི་ཚེ་སྤང་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་གྱི་བྱམ་སོགས་མི་ཏེག་པར་འགྲུར་བར་འདོད་པའི་སྤྱིར་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱུར་ཏུ་རུང་བས་
རྒྱུན་གྱི་འདི་དང་མི་མཚུངས་སོ། །འོ་ན། རོ་ཡང་དེ་ལྟར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱུར་བ་དེ་འདྲ་རྒྱུན་གྱིས་འདོད་པའི་འགྲུར་
མེད་ལ་མི་འབྲན་དེ། རྒྱུན་གྱིས་བཞག་གོད་བྱུང་ཡོད་ན་མི་ཏེག་པར་འགྲུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སྐྱོར་བ་ལ་སྟོས་ནས་གསུམ་ཏུ་དབྱེ་
བ་ནི། ཡང་དག་གི་ཏེགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་མི་དམིགས་པའི་ཏེགས་གསུམ་པར་འབྱེད་པ་དེ་ལྟར་ནི་དེ་དག་བསྐྱོག་པ་ཉིད་
འགལ་བའང་ཡིན་པས་གསུམ་ཏུ་འགྲུར་རོ། །

། ༡༤༣ །

དེ་ལྟར་ན་དཔེར་བརྗོད་སྲུང་གི་གཉིས་པོའི་སྟེང་དུ་ལྟོ་བ་ལྗེར་བའི་རྣམ་པས་དཔེན་པའི་འདིམ་གོང་ལ་བྱམ་པ་ཡོད་དེ། མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་
ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་སྐོན་སྲུང་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞན་གྱི་འདོད་པ་བཞོད་པ། རང་གི་འཐད་པ་བརྗོད་པ། དེ་ལ་ཚོད་པ་སྲང་
བའོ། །དང་པོ་ནི། འགའ་ཞེས་ཚོས་ཀྱི་རོ་བོ་དང་། ལྷན་པར་འགོག་པ་དང་། ཚོས་ཅན་གྱི་རོ་བོ་དང་། ལྷན་པར་འགོག་པའི་དབྱེ་
བ་འགའ་ལ་བ་བཞི་ཞེས་བེད་རོ། །དེ་འདྲ་དཔེར་བརྗོད་རིམ་པ་ལྟར་སྐྱེ་ཉལ་སྟེ། ལྷན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱ་ཚོལ་བྱང་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་པའི་
ཕྱིར་དང་། དངོས་པོར་གྱུར་བའི་རྣམ་མཁའ་ཉལ་སྟེ། མ་ལྷན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱ་མི་ཉལ་སྟེ། ཚོལ་བྱང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུའོ། །དེ་དག་མི་
འཐད་དེ། ཚོས་ཅན་གྱི་རོ་བོ་འགོག་ན་ཕྱོགས་ཚོས་མི་འགྲུབ་ལ། ཕྱོགས་ཚོས་མ་གྲུབ་ན་འགའ་ཉལ་སྟེ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། འདི་དག་
བརྗོད་འདོད་ཀྱི་སྐོན་སྲུང་དབྱེ་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི། ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་འགོག་ཚུལ་གྱི་སྐོན་སྲུང་དབྱེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༩༣༩༽

གཉིས་པ་རང་གི་འཐད་པ་བརྗོད་པ་ནི། དངོས་སུ་འགལ་བ་བརྗོད་པ་མི་རྟག་པའི་སྐྱེ་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་སྤྱིར་ལྟ་བུ་དང། རྒྱལ་མ་གྱིས་
འགལ་བ་ནམ་མཁའ་རྟག་པ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ཏེ། རོན་བྱེད་པས་སྟོང་པའི་སྤྱིར་ལྟ་བུ་དང། མེ་རྟོག་འདི་ནམ་མཁའ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་དང་
ལྗན་པའི་སྤྱིར་ལྟ་བུ་ལ་ཚོས་དང། ནམ་མཁའའི་མེ་རྟོག་འདི་འོད་དང་ལྗན་ཏེ། ཁ་དོག་མེད་པའི་སྤྱིར་ལྟ་བུ་ལ་ཚོས་ཅན་གྱི་འགལ་བ་
ཞེས་འཛོགས་ལ། དེ་དག་བརྗོད་འདོད་ཁོ་ནའི་སྟོབས་གྱིས་དབྱེ་བ་ཡིན་གྱི། རོན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཐད་པ་མིན་ནོ། །གསུམ་པ་དེ་ལ་
ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི། འོ་ན། འགལ་བ་ལ་བཞིར་དབྱེ་བ་ལྟར་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་འབྱེད་དགོས་པར་མཚུངས་སོ་ཞེ་
ན། བྱེ་ནའང་རུང་མོད། འགལ་བ་ལ་སྤྱི་སྟེགས་བྱེད་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པ་སོགས་འགལ་བར་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ཡོད་ལ། ཡང་དག་
ལ་དེ་འདྲ་པའི་ལོག་རྟོག་བརྗོད་དགོས་པའི་བྱེད་པ་ཚུང་པའི་སྤྱིར་དཔལ་ལྗན་གསལ་བས་བཏང་སྟོམས་མངོན་པ་ཡིན་ནོ། །

། ༡༣༥ །

གསུམ་པ་དབྱེ་བ་གཞན་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་ནི། འོན། གངས་ཅན་པས་མིག་སོགས་གཞན་དོན་གྱི་དེ། འདུས་ཤིང་བསགས་
པའི་ཕྱིར་མལ་སྟན་བཞིན་ཞེས་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་གྱིས་འདུ་ཤིང་རྟུལ་བསགས་པ་རྟགས་སུ་བཞོད་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་དོར་དཔེ་མ་གྲུབ་
གྱིས་དོགས་ཏེ། ཁ་ནས་གཞན་དོན་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་། ཞེ་འདོད་དུ་བདག་དོན་ཏེ། བདག་ཤེས་རིག་གི་སྦྱེས་བུ་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་
དུ་རྫོམ་པ་དེས་དོན་གྱི་དེ་བདག་གི་བར་སྐྱབ་པ་དེ་ཁ་ཞེ་འགལ་བ་ཡིན་པས་འདིར་མི་འདུའོ་སྟམ་ན། ཞེ་འདོད་དང་ནི་སྦྱས་པ་
གཉིས་པོ་གང་ཡིན་ཡང་རང་འདོད་པ་དེ་བསྐྱབ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་གངས་ཅན་གྱིས་མིག་སོགས་གཞན་དོན་
སྐྱབ་པའི་ངག་བཞོད་པའི་འགལ་བ་སོགས་འགལ་བ་གསུམ་པ་འདིར་འགལ་རྟགས་སོགས་སུ་བར་མི་བཞེད་
དོ། །གསུམ་པ་རྟགས་དེ་དག་གི་ངེས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཐའ་འགོག་གི་ངེས་པ་དང་། དེ་དག་གི་རྒྱས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས་བཞོད་ཚད་ལ་
ཡང་དག་གཅིག་དང་ལྟར་སྣང་

༡༣༤༦༽

གསུམ་པོ་དེ་ལས་མང་ཉུང་གི་མཐའ་གཞན་འགོག་པའི་ངེས་པ་ཡིས་ཉགས་སུ་བཀོད་པ་ ཐམས་ཅད་བཞི་རྩ་གྲངས་
ངེས་ཏེ། ཉགས་ཕྱོགས་ཚོས་ལ་གྲུབ་མ་གྲུབ་གཉིས་ལས། མ་གྲུབ་ན་མ་གྲུབ་པའི་ཉགས་ལྟར་སྤང་། གྲུབ་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་འགྲུབ་ངེས་ཡང་དག
འགོག་ངེས་འགལ་བ། གཉིས་ཀར་མི་ངེས་པ་མ་ངེས་པ་སྟེ་བཞི་པོ་དེ་བས་མང་མི་དགོས་ཤིང་། ཉུང་ན་མི་འདུ་བས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་དག་གི་
བྱས་པ་ནི། ཉགས་སུ་བཀོད་པ་བཞི་པོ་ལ་བྱས་པ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། མ་གྲུབ་པས་ཐེ་ཚོམ་ཡང་སྐྱེད་མི་
བྱས། མ་ངེས་པས་ཐེ་ཚོམ་ཅོམ་སྐྱེད། འགལ་བས་མི་འདོད་པའི་ངེས་པ་དང་། ཡང་དག་གིས་འདོད་པའི་ངེས་པ་སྐྱེད་དོ། །གཉིས་པ་བསྐྱབ་བྱ་
བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད་དགོད་པ། མཚན་གཞི་ངོས་གཟུང་བ། ཕྱོགས་ལ་གཞོད་པའི་བསལ་བ་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ།
མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ལ་སྟོས་ཏེ་ལྷུང་བསྟན་པ། ཡོངས་གཙོད་ལ་སྟོས་ཏེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་པ། དེ་དག་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །

།།།

དང་པོ་ནི། ཚད་མ་མཛད་ལས། རོ་བོ་ཁོ་ན་བསྟན་བྱ་བ། །བདག་ཉིད་འདོད་དང་མ་བསལ་བ། །ཞེས་པའི་མཚན་ཉིད་ལྟ་དང་ལྟན་པར་
གསུངས་ཏེ། དེ་འདྲའི་རོ་བོ་ནི་གང་བསྟུན་བྱུང་གཟུང་བ་ན་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་སློང་རྒྱབ་ཟེན་བ་ད་ལྟར་ཚིག་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས་དོན་
བཅས་པ་དེ་ནི་སྐར་བསྟུན་བྱུང་མི་འགྱུར་བས། དེ་བཅད་ནས་དེ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །ཁོ་ནས་ནི་བསྟུན་བྱུང་བྱེད་གཉིས་ཀ་
ཡིན་པ་བཅད་ནས་བསྟུན་བྱུང་ཁོ་ནར་སྟོན་ཞིང་། བདག་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཁ་ཅིག་ཚོལ་བས་ཁས་མ་སྐངས་ཀྱང་། བསྟན་བཅོས་ནས་བཤད་པ་ཐམས་
ཅད་སྐབས་ཀྱི་བསྟུན་བྱུང་ཡིན་པས། དེ་དང་འགལ་མི་རུང་བར་འདོད་པ་བཅད་ནས་ཚོལ་བ་བདག་ཉིད་འདོད་པ་དེ་ཙམ་སྐབས་ཀྱི་བསྟུན་བྱུང་ཡིན་
པར་སྟོན་ལ། འདོད་པས་ནི་གངས་ཅན་པས་ཚོལ་བས་མ་བརྗོད་ཅིང་ཕྱིར་ཚོལ་གྱིས་དངོས་སུ་མ་ཐོས་ན་བསྟུན་བྱུང་མ་ཡིན་པར་བསམས་ཏེ།
སྐར་བཤད་པ་ལྟར་སྐྱེ་ཐབས་ཀྱིས་སློང་བ་བཀོད་ནས་ཞེ་འདོད་མ་ཡིན་པ་བསྟུན་བྱུང་འདོད་པ་བཅད་ནས་ཞེ་འདོད་བསྟུན་བྱུང་བསྟན་ཏོ། །མ་
བསལ་བས་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་འགྱུར་གྱི་བསལ་བ་བཞི་ཞུགས་པ་བསྟུན་བྱུང་ཁས་སྐང་དུ་མི་རུང་བས་དེ་བཅད་ནས་དེ་མ་ཞུགས་པ་ཞིག་དགོས་
ཞེས་བསྟན་ཏོ། །

། ༣༤།

གཉིས་པ་ཡོངས་གཙོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ནི། རིག་པའི་སྐོར་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡོངས་གཙོ་
ལ་ལྟོས་ནས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་ཏོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི། འདི་ལ་སྐོར་བའི་རྗེས་དཔག་ལ་མ་བྱུང་སྟེ། ཁས་སྐྱབ་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐབས་སུ་མ་བབས་པ་དམ་བཅས་པ་ལ་བྱུང་ཆེས་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱེ་ཉམ་གམ་མི་ཉམ་ཅེས་དྲིས་པ་ན། ལ་ལ་མེད་དང་ལྡན་
ནོ་ཞེས་དམ་བཅས་པའང་བསྐྱབ་བྱར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། བསྐྱབ་བྱ་ཁས་སྐྱབ་པ་དགོས་ན་ཉམ་གམ་ལ་འང་ཁས་སྐྱབ་པ་དགོས་པ་
མཚུངས་པ་ཞེས་པའི་ཚོད་པ་གསུམ་གྱིས་གཞོན་པ་མེད་དེ། རིམ་པ་ལྟར། སྐོར་བའི་རྗེས་དཔག་གི་ཆེ་དངོས་སུ་ཁས་སྐྱབ་པ་
མེད་ཀྱང་སྐྱབ་བྱེད་སྐོར་བ་ཡིན་པས་བསྐྱབ་བྱའང་སྐོར་བ་ཡིན་པ་དེས་ན་ཕྱགས་ལ་ཁས་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྐྱབ་པ་
དེའང་བསྐྱབ་བྱ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉམ་གམ་ནི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་ན་ཁས་མ་སྐྱབ་པ་ཀྱང་ཉམ་གམ་སུ་འགྱུར་ལ། མ་ཚང་ན་ཁས་སྐྱབ་པ་ཀྱང་
དེར་མི་འགྱུར་ཞིང་། བསྐྱབ་བྱ་ནི་དངོས་སམ་སྐབས་ཀྱིས་ཁས་སྐྱབ་པ་ནས་ཉམ་གམ་གྱིས་སྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ལོ། །

༼ ༣༤༽

གཉིས་པ་མཚན་གཞི་དོས་གཟུང་བ་ལ་གཉིས། དངོས་དང། ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་སོ་ནི། བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་གཞི་དངོས་
 བོའམ་བཏགས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འགའ་ཞིག་བཏགས་པ་སྐྱི་མཚན་ཁོ་ནར་འདོད་པ་འབྱུང་ཉེ། སྐྱོན་རྒྱུ་པ་བསྐྱབས་
 པས་རང་མཚན་མི་འབྱུང་ཅིང། འགོག་པས་མི་ཁེགས་ལ། རང་མཚན་ནི་སོ་སོ་བ་ཡིན་པས་དེ་རྒྱུ་པ་ལ་དགག་སྐྱབ་བྱེད་མི་བྱས་སོ། །རང་
 བྱུགས་ནི་སྐྱ་ཡི་དོན་ལ་རང་མཚན་དུ་ཞེན་པའི་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་ཚོགས་དོན་ཉིད་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་གཞི་ཡིན་
 བོ། །གཉིས་པ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་སྐྱ་ཏྲག་པར་དམ་བཅས་པ་ལྟ་བུ་བསྐྱབ་བྱར་ཇི་ལྟར་མཚོན་ཉེ། སྐྱ་དང་ཏྲག་པ་སོ་སོ་བ་
 བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་ཞིང། ཚོགས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱ་མི་ཏྲག་པའམ་ཏྲག་པའི་གཞན་སེལ་སྐྱོས་བཟུང་བ་དེ་དངོས་བོའམ་དངོས་
 མེད་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཚོད་པ་འབྱུང་བའི་གོ་སྐབས་མེད་དོ། །གསུམ་པ་སྐྱོགས་ལ་གཞོད་པའི་བསལ་བ་བརྗོད་པ་ལ་
 གཉིས་ཉེ།

། ༣༥༠ །

སྤྱི་ཚུལ་གཞག་དང་། སོ་སོའི་རང་བཞིན་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བསྟུ། ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། **བསལ་བ་**དེའི་
མཚན་ཉིད་ནི་དམ་བཅས་ཙམ་ན་བསྐྱབ་བྱའི་དང་**སྤྱོད་པ་ལ་**སེལ་བུས་ཀྱི་**འགལ་བ་བྱུང་བ་**འོ། །གཉིས་པ་ནི། རིགས་པའི་སྐོར་
བཤད་པའི་བསལ་བའི་དབྱེ་བ་**ལྷ་པོ་**རྣམ་འགྲེལ་དུ་ཁས་སྤང་དང་རང་ཚིག་གཅིག་ཏུ་**བསྐྱུས་ནས་བཞི་རུ་**བཤད་ལ། འདིར་ཕྱི་མ་
ལྟར་ན་**ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་རྗེས་དབག་ལ་**དངོས་སྟོབས། ཁས་སྤངས། གྲགས་པ་གསུམ་དུ་**སྤྱི་སྟེ།** མངོན་སུམ་གྱི་བསལ་བ་དང་
བཅས་**བསལ་བ་ལ་བཞི་རུ་གསུངས་སོ།** །དེའང་ཚུར་བསྐྱུན་མངོན་སུམ་དང་**རྗེས་དབག་ནི་དངོས་པོ་སྟོབས་**
ལྷགས་ཀྱི་ཚོད་མ་ཡིན་པས་སོ་སོར་བྱེ་ལ། **ཁས་སྤངས་དང་གྲགས་པའི་**བསལ་བ་གཉིས་རང་གི་ཁས་སྤངས་པས་དང་།
འདི་གཉེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཁས་སྤངས་པས་བསལ་བ་ལ་ཚོད་པའི་བསལ་བར་**སྐོ་བཏགས་**པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་**རྗེས་དབག་གི་ཁོངས་**
སུ་སྟུང་ནོ།

༡༣༡༽

གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྒང་བ་ནི། རྗེས་དབུག་ལས་ཁས་སྒངས་དང་གྲགས་པ་གཉིས་སྟེ་བ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་ལའང་ཟླ་གཉིས་
མེད་དོ་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་གཉིས་སྒང་མངོན་སུམ་དུ་ཁས་སྒང་གིས་དང་སྒྲིས་བརྗོད་རུང་བ་ལ་བརྗོད་དུ་མི་རུང་བར་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་གྲགས་པས་ཉེ་
བསལ་བ་གཉིས་པོ་འབྲུག་གོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། ཟླ་བ་གཉིས་སྒང་མངོན་སུམ་དུ་ཁས་སྒངས་པས་སེལ་བ་ནི་ཟླ་བ་གཉིས་
སྒང་མངོན་སུམ་དུ་བརྗོད་པའི་སྤྱིར་མངོན་སུམ་ཡིན་ཞེས་ཚིག་ལས་དོན་དཔོག་པའི་འབྲས་ཏྟགས་ལས་བཞུན་མིན་པའི་སྤྱིར་དང་།
བརྗོད་དུ་རུང་བ་དེ་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་འབྲུབ་པའི་སྤྱིར་པོ། །གཉིས་པ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། དོན་གང་
ཞེག་དམ་བཅས་ཙམ་ཉིད་ནས་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་བ་དང་འགལ་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་བ་ཡིན་ཉེ། དཔེར་ན་
སྒྲ་མཉམ་བུ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚུ་ལ་གསུམ་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་དང་དམ་བཅས་

། ༣༥༩ །

དེ་ལགལ་ན་རྟགས་ཀྱི་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱེ་རྟག་གོ་ཞེས་བ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་བཤ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རོན་
དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡིད་ཆེས་བའི་ཚིག་དང་དམ་བཅས་བ་ལགལ་བ་ཁས་སྤངས་ཀྱིས་བསལ་བ་ཡིན་
ལོ། །གཉིས་བ་དབྱེ་བ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན་རིགས་བའི་སྒོར་གསུངས་བ་ལྟར་ཁས་སྤངས་ཀྱིས་བསལ་བ་དང་། རང་ཚིག་གིས་བསལ་བ་
གཉིས་སོ། །གསུམ་བ་དོན་དབྱུང་བཤ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱད་པར་དངོས་བཤའད་པ། ལྷུང་གི་དབྱེ་བས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤའད་པ། དེ་ལ་ཚོད་བ་སྤང་
བའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་རབས་བ་གཞན་དག་དེ་གཉིས་ལྷུང་དང་ལགལ་བ་དང་། རྒྱལ་བ་རང་གི་ཚིག་དང་ལགལ་བ་ཞེས་སོ་སོར་
ལབྱེད་དགོས་ཟེར་ཡང་། སྟོབ་དཔོན་ནི་དག་གི་དབྱེ་བ་ཅམ་ལས་དོན་ཐ་དད་མེད་པར་

། ༣༥༣ །

བཞེད་དེ། རྣམ་ངེས་ལས། འོ་ན། འདི་དག་ལ་དབྱེ་བ་ཇི་ཡོད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། འོ་ན། ཇི་ལྟར་སོ་སོར་བརྗོད་ཅེ་ན། དག་གི་དབྱེ་བས་དེ་
ལྟར་གྱུར་འོ་ཞེས་གསུངས་བས་སོ། །དེ་ལ་སྡེ་མ་ནི་ཁས་སྦངས་སྡེ་སྡེ་ལག་ལ་བ་དང་། སྡེ་མ་ནི་རང་ཚིག་དངོས་ཤུགས་ལག་ལ་བ་ཡིན་ཅིང་།
ཀུན་ལས་བརྟུས་སུ་ལུང་རང་ཚིག་གཉིས་ཀ་ཡང་གཞལ་བུའི་དོན་ཅན་གྱི་ཚད་མ་དག་མེད་དོ་ཞེས་པའི་དཔེ་གཅིག་གིས་
བསྟན་ལ། རིགས་པའི་སྒོར་དཀར་པོའི་ཚོས་ཀྱང་ཡིན་ལ་ཚོ་འཕོས་ནས་རང་འབྲས་བུ་དེ་བ་སྟེར་བུའི་མིན་པ་འང་ཡིན་པའི་གཞི་
མ་ཐུན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལུང་གིས་བསམ་ལ་བ་ལ་དཔེར་བརྗོད་དེ་སྡེ་མ་ལས་གཞན་དུ་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལུང་གི་དབྱེ་
བས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། ལུང་གང་ཞིག་དབྱེ་ན་གཞལ་བུ་མངོན་གྱུར་དང་སྐོག་གྱུར་གཉིས་ལ་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གི་
ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་མི་གཞོད་ཅིང་། ལུང་དུས་རྣམས་བསྐྱལ་བའི་དོན་སྟོན་པའི་སྐབས་ལ་སྡེ་སྡེ་དང་དངོས་ཤུགས་ལག་ལ་བའི་
རང་ཚིག་གིས་མི་གཞོད་པ་བདེ་བར་གསལ་བས་པའི་གསུང་རབ། དེད་ཀྱི་ལུང་རྣམས་ནི་རིག་པའི་དབང་ལྷན་གིས་རྗེས་
སུ་དཔག་པའི་ཚད་མར་བསྟུས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འབྲེལ་ནས། ཡིད་ཆེས་ཚིག་ནི་མི་བསྟུ་བའི། ལྷོ་ལས་འདི་ལུང་སྐོག་གྱུར་
ནའང་། །ལོ་སྐབས་མེད་པའི་སྤྱིར་སྟོན་མེ། །

། ༣༥ །

རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མར་བཞེད། །ཅེས་སོགས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་དེ་ལྟར་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ལུང་ནི་
ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་ལ་གསུང་དེ་ཁས་སྒྲངས་པ་ལྟར་རང་གི་ཞེན་དོན་ལ་མ་གྲུབ་ན་རང་གི་ཚིག་སྡུ་ཕྱི་འགལ་བ་དང་
མཚུངས་པའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་བྱ་འགྲུབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་དེ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་ལུང་དུ་གྲགས་ཚད་ཚད་མ་མིན་ལ། ཚད་མས་གྲུབ་པ་དེ་ལུང་ཡིན་ཏེ། དང་པོར་ཡིད་ཆེས་
པའི་ལུང་དུ་ཁས་སྒྲངས་ནས་ནི་ཕྱིས་དེ་ལ་འཐད་མི་འཐད་དཔྱོད་པ་སྤྱོད་ཞིང་། དང་པོར་དཔྱད་ནས་རིགས་པས་གང་གྲུབ་
པ་དེ་ལུང་རྣམ་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་མཛངས་པའི་ལུགས་སོ། །བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་དོ། ། །གསུམ་པ་དེ་
ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་གྱི་ལུགས་དང་མཚུངས་པ་སྤང་བ། ལོ་བྱེད་བསྐྱབ་བྱའི་སློན་དུ་མི་འགྱུར་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་
གཞན་རིག་བྱེད་ལས། ལྷུས་ཀྱིས་སྤྲིག་པ་འདག་པར་བཤད་པ་སོགས་དང་འགལ་བའང་ལུང་འགལ་དེར་འགྱུར་ཏེ། ལུང་ཡིན་
པས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ་ལོ། །དེ་ལ་ཚགས་པ་དང་སྤང་བ་སོགས་ཚོས་

༩༣༥༽

མིན་ལ། ཚགས་པ་དང་བུལ་བ་སོགས་ཚོས་སུ་ནི་ཚད་ལྟ་འཛིན་བ་རྒྱང་འཕེན་བ་མིན་པའི་ཕྱི་ནང་གི་བྱུང་མཐའ་སྐྱབ་
 རྣམས་འཚད་བ་ཡིན་པས་དེ་ཁས་སྦངས་གཞིར་བཞག་གི་སྟེང་དུ་འདག་གེད་སྐྱུས་དང་འདག་བྱ་ཚགས་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་
 གཉིས་མི་འགལ་བས་ཕན་ཚུན་སེལ་བྱ་སེལ་གེད་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟའི་གཞུང་རྣམས་རང་ཚིག་འགལ་བ་ཅན་ཡིན་པས་
 ལུང་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གོ་བྱེད་བསྐྱབ་བྱའི་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་སྤང་བ་ནི། གཤམ་ཉེ་རང་ཚིག་དང་འགལ་བ་དང་བསྟན་
 བཅོས་ཀྱི་དོན་དང་འགལ་བའི་གོགས་ལས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཅམ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་རང་སྐྱོན་མེད་
 དུ་གནས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་འཐད་བ་མིན་ཞེ་ན། དེ་ཕྱོགས་སུ་མི་རུང་སྟེ། བསྐྱབ་བྱ་འགྲུབ་པ་ལ་ཚིག་ཕན་
 ཚུན་གྱི་གོགས་ཀྱིས་ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་བ་ཡི་སྐྱོན་ས་བསྐྱབ་བྱའི་སྐྱོན་དུ་སོང་བ་མིན་ཀྱང་། གོགས་ཀྱི་དབང་གིས་
 ཚིག་དེས་བསྐྱབ་བྱ་མི་འགྲུབ་པའི་སྐྱོན་ས་སྐྱོན་དུ་འཛོག་བ་ཡིན་པས་སོ། །དེའང་དམ་བཅས་པ་ནི་རང་གི་
 བསམ་བ་སྐྱོན་བ་ཡིན་པ་ལ། དེ་ལ་ཁས་སྦངས་སྲ་སྟེའལ། དངོས་ལུགས་ཀྱི་འགལ་བ་འདུས་ན་ཅི་ངན་པའི་ཞོ་ལྟར་དམ་
 བཅའ་དེ་འཛིག་ལ།

། ༣༥༦ །

དེས་ན་ ལྷའི་བརྗོད་པ་སྐྱོན་ཅན་གྱིས་ཚོད་པའི་སྐབས་སུ་རང་པམ་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་སྤང་བར་བྱའོ། །བཞི་པ་ལ་
གཉིས་ཉེ། མཚན་ཉིད་དང་། དེའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དམ་བཅས་པ་ཉིད་ན་འཇིག་རྟེན་དང་འགལ་བ་
ནི་གཤམ་པས་བསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལོ། །གཉིས་པ་དེའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས་ཉེ། བསྐྱེད་ཉེ་བཤད་པ་དང་། ཕྱི་སྟེ་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་སྟེགས་བདེ་སྐྱོད་པ་དག་སྐྱོད་དང་དོན་ལ་དངོས་འབྲེལ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི་སྤར་བཀག་ཟེན་
ཅིང་། གཞན་སེལ་གྱི་སྐབས་སུ་སྐྱོད་ཐམས་ཅད་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་འཇུག་པ་ཡང་བསྐྱབ་ཟེན་པ། དེས་ན་
གྲགས་པ་འང་འགྲུབ་ཟེན་ཏོ། །གཉིས་པ་ཕྱི་སྟེ་བཤད་པ་ནི། ཚད་མ་མདོ་ལས། གང་ལ་ཐུན་

། ༣༥ །

མོང་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་རྗེས་སུ་དབག་པ་མེད་ལ། སྐྱེ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བའི་དོན་གྱིས་ན་བསལ་བ་དེའང་སྲོགས་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བཤད་ཚུལ་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་། དེ་དག་གི་དགོངས་པ་དབྱུད་པའོ། །དང་པོ་
ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་གྱི་བརྟགས་པ་དགག་པ་དང་། རང་གི་འཐད་པ་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བརྗོད་པ་དག་ཡོད་པའི་སྲིད་ཞེས་པའི་
རྟགས་ཀྱིས་དེ་བོང་ཅན་ལ་སྐྱབ་ཞེས་བརྗོད་རུང་བ་ཡིན་པ་འགོག་པར་བྱེད་ཀྱང་རྟགས་དེ་མ་དེས་བར་འགྱུར་བའི་
སྲོན་ཡོད་དེ། རྟགས་འདི་ལ་སྐྱབ་མིན་གྱི་དབུ་མེད་པའི་སྲིད་ཏེ། གང་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་འདོད་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེ་བྱུང་གིས་བརྗོད་
དུ་རུང་བའི་སྲིད་དང་། སྐྱེ་ཡི་དོན་གྱི་སྤྱི་རྟོག་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཅོག་ལ་སྐྱབ་པར་བརྗོད་རུང་བའི་སྲིད་གཏན་
ཚིགས་དེ་འགལ་བའང་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྤང་ཚིགས་དུམ་བུ་དང་པོའི་དོན་བརྗོད་པའི་རྟགས་སྐྱབ་མིན་གྱི་མ་དེས་པ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་
དང་། སྲིད་མའི་དོན་རྟགས་དེ་འགལ་བ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རང་གི་འཐད་པ་བརྗོད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བརྗོད་རུང་

༡༣༥༽

གི་གྲགས་པ་དང་། སྐྱ་ལས་བྱང་བའི་གྲགས་པ་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འཛིག་རྟེན་ཚུལ་ལྷགས་ལ་སྲོད་པའི་སྐྱ་ལས་བྱང་
བ་དེ་ཉིད་བརྗོད་ཅུང་གི་གྲགས་པ་ཡིན་པར་སློབ་དཔོན་གྱིས་བཞེད་ལ། དེ་ཡང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བརྗོད་ཅུ་
ཅུང་བའི་སྤྱིར་གྲགས་པས་ཀུན་ལ་བྱབ་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལ་གཞན་དག་ན་ལེ། ལྷ་ལོངས་སྤྱི་ལ་གྲགས་པ་ལ་གྲགས་
པའི་སྐྱ་སྐྱར་བ་བྱམ་པ་ལ་རྒྱ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་པ་དང་འགལ་ལ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་དེ་ལྟར་གྲགས་སྤྱི་
ཅུང་བ་ཅམ་ལ་གྲགས་པའི་སྐྱ་མཛད་དེ། དཔེར་ན་འཚེད་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་པ་ལ་འཚེད་པ་དང་། བཏུང་ཅུ་ཅུང་བ་ལ་བཏུང་བ་
ཞེས་བཏགས་པ་བཞིན་ལོ། །གཉིས་པ་སྐྱ་ལས་བྱང་བའི་གྲགས་པ་ངོས་གཟུང་བ་ནི། དེ་ལྟར་གྲགས་ཅུང་ཅམ་ཞེས་དོན་ཐམས་ཅད་
ལ་བྱབ་ན་འང་། མིང་གི་བདེ་དང་། དེ་བདེར་གདགས་པའི་བརྗོད་འདོད་ལ་བརྟེན་པའི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་གཅིག་བྱབ་ན་
ནི་དེས་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་བརྗོད་ཅུང་གི་གྲགས་པ་འདྲ་བྱབ་པོ་ཞེས་བསྟན་པའི་སྤྱིར་བཏགས་ལས་བྱང་བའི་གྲགས་པ་ཞེས་
གསུངས་པ་ཡིན་

། ༡༤༩ །

ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རི་པོང་ཅན་ལ་ཟླ་བའི་སྐྱེས་བཞུང་རྩེ་གྲགས་པའི་རྗེས་དབག་གིས་འགྲུབ་པས། དེ་རྗེས་དབག་གི་ཡུལ་ལ་
འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་མི་འབྲུལ་བའི་རྗེས་དབག་འཇུག་པ་མི་སྲིད་དོ། །བཤད་ཚུལ་གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བཞུང་རྩེ་གི་
གྲགས་པ་ལས་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དབག་ཡུལ་ཐ་དད་པར་བསྟན་པ། གཞན་གྱི་བརྟགས་པ་དགག་པ། སྟོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ནི། གྲགས་པ་དངོས་པོའི་དབང་གིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན་ནི་རྗེས་དབག་བཞིན་དུ་བྱས་མི་ཉག་ལྟར་རེ། མེ་
དུ་ལྟར་རང་རང་གི་ཡུལ་ཁོ་ན་ལ་ངེས་པར་འགྲུར་བ་ཞིག་ན། དེ་ལྟ་མིན་པར་བཞུང་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱུར་བ་ལ་
སྐྱེན་མས་ཡུལ་གང་ལའང་མི་འཇུག་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་གཞན་གྱི་བརྟགས་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། བཞུང་སྟོད་པའི་ཉགས་ལུན་
མོང་མ་ཡིན་པར་འགྲུར་བ་དང་། རང་སྟེའི་བཤད་ཚུལ་གཞན་མི་འཐད་པར་བསྟན་པའོ། །

། ༣༦༠ །

དང་པོ་ནི། དེས་ན་ཀུན་ལ་འཇུག་ཏུ་རུང་བ་ཡི་གྲགས་པ་དེ་ཡུལ་རི་བོང་ཅན་འདྲིར་མི་འཇུག་ཅེས་བརྗོད་པའི་
མཐུན་དཔེ་རྣམས་ལ་བརྗོད་ཏུ་མི་རུང་བ་གཞན་རྙེད་པར་དཀའ་བས་ན། ཡོད་པའི་རྟགས་བཞོན་པ་དེ་ཐུན་མོང་ཉིད་
མིན་པའི་མ་དེས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེལ་མཉམ་བུ་རྟགས་སུ་བཞོན་པ་བཞིན་ལོ། །གཉིས་པར་རང་སྤེའི་བཤད་ཚུལ་གཞན་མི་འཐད་པར་
བསྟན་པ་ནི། མདོའི་འགྲེལ་གྱི་ཁ་ཅིག་སློབ་དཔོན་གྱི་ལུང་དེས་རྣམས་ལ་བརྗོད་ཏུ་དཔོག་པའི་གྲགས་པ་ཉིད་ལ་དཔེ་མེད་པས་དེ་ཐུན་
མིན་གྱི་མ་དེས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ལོ། །དེ་མི་འཐད་དེ། གྲགས་རུང་གི་སྤྱི་མཚན་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་རི་
བོང་ཅན་ལ་དཔེར་མཇད་ནས་དེའི་ཚུལ་རི་ལྟ་བུར་ཤེས་བུ་ཀུན་ལ་བརྗོད་ཏུ་གིས་བྱུང་བར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི།
གཞན་མིན་ཏེ། དར་རྒྱུ་ལ་ཤིང་ཟེར་བའི་སྐབས་བརྗོད་ཏུ་མིན་ཟེར་བ་སོགས་ལ་འང་གྲགས་པས་གཞོན་པར་མཚུངས་པའི་
ཕྱིར་ལོ། །

། ༣༦། གྲེ།

གསུམ་པ་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་བཤད་པ་ནི། རི་བོང་ཅན་སྐྱེ་བའི་སྐྱེས་བཅོལ་རུང་ལ་དཔེ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སློབ་སྦྱོར་ལས་ག་སྐྱེས་
དང་ནི་བུའི་ལོན་ལས་དུལ་ཚུ་སོགས་ལའང་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་འཇུག་པར་བཤད་པས་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་དེ་ནི་རི་བོང་ཅན་ལས་གཞན་
དུའང་གྲགས་པ་དེས་ན་དེ་ཉིད་དཔེར་བྱས་ནས་བསེལ་ཟེར་ཅན་སྐྱེ་བར་གྲུབ་པ་ཐུན་མོང་གི་ཉུགས་ཡིན་
ནོ། །དེས་ན་བཅོལ་འདོད་ཀྱི་བརྗེས་ལ་འཇུག་པའི་མིང་རྣམས་ནི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པས་བརྗེས་ཀྱིས་གཅིག་ལ་གྲུབ་ན་གཞན་
ཀྱང་ལའང་འགྲུབ་པ་འདི་ནི་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བཅོལ་རུང་གི་གྲགས་པ་འགོག་ན་བྱིད་
ཀྱིའང་འདོད་པའི་རི་བོང་ཅན་སོགས་ཀྱང་འདི་ག་གོ། །དེས་ན་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བསེལ་ཟེར་ཅན་སོགས་དབྱེན་ཐམས་ཅད་ལ་
འཇུག་མི་སྲིད་ཀྱང་། འདོད་པས་སྐྱེས་བའི་བརྗེས་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་ལྷག་ཀྱང་ལ་འཇུག་ཏུ་རུང་བཞིན་དུ་ལྷལ་འདི་ལ་མི་འཇུག་
ཅེས་འགོག་ན། དེ་བཅོལ་རུང་བར་འདི་ག་ཉེན་ན་གྲགས་ཤིང་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཞོན་པས་གྲགས་པ་དག་དང་
འགལ་བ་ཡིན་པར་དགོངས་སོ། །

། ༣༧༩ །

གསུམ་པ་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་དབྱེད་པ་ལ་གཉིས་ཉེ། གཞན་གྱི་བརྟགས་པ་དགག་དང་། རང་གི་འདོད་པ་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལ་ལ་
གྲགས་པ་ལ་མིང་གི་རྣམ་པ་ཅམ་གྱིས་ཞེན་རུང་བཅའི་གྲགས་པ་དང་། དོན་ལྡོག་ངེས་པ་ལ་སྐྱོན་ཞེན་རུང་ཐ་སྙད་གྱི་གྲགས་པ་
ཞེས་གཉིས་སུ་འབྲེད་པ་ཡོད་ཡང་། མི་འཐད་དེ། མཚོན་བྱས་ཐ་སྙད་ཏུ་བྱེད་ན་འདི་ཡི་སྐབས་སུ་བབ་པའི་དོན་མིན་ལ།
ཐ་སྙད་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་འབྲས་སྤར་བཀག་བཞུག་པའི་སྤྱིར་ལོ། །ཡང་ཐོད་ཁ་ཅིག་དངོས་སུ་བརྗོད་རུང་དོན་སྤྱི་དང་། ཞེན་པའི་
བརྗོད་རུང་དངོས་པོ་སྟེ། དེ་དག་གི་སྐོན་སུ་བཅའི་གྲགས་པ་གཉིས་ཡིན་ཞེས་བེད་བའང་མི་འཐད་དེ། འཆད་པའི་ཆེན་
གཉིས་སུ་སྐྱེ་བྱུ་ཡོད་མོད་ཀྱི། འཇུག་པའི་ཆེན་རྣམ་དབྱེ་མེད་པར་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་
མདོའི་བཤམ་ཚུལ་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་སྤྱི་མ་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་རུང་དང་། ལྷ་མ་ཞེན་པར་སྐྱར་ནས་ཁ་ཅིག་འཆད་པ་དེ་
འབྲུལ་པ་ཡིན་ཉེ། དེ་ལས་བརྗོད་ནས་བཤམ་ཡང་སྐོན་ཡོད་མེད་མཉམ་པའི་སྤྱིར་དང་། ཉམས་ལས་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པའང་འཇུག་པའི་
སྐབས་ཡིན་གྱི། འཆད་པའི་སྐབས་མིན་པའི་སྤྱིར་ལོ། །

། ༣༦༣ །

གཉིས་པ་རང་གི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ནི། མདོའི་བཤམ་ཚུལ་སྤྲོ་མས་ནི་བདུ་སྟོད་པ་དག་ལ་རི་བོང་ཅན་ལ་རྒྱ་བར་བརྗོད་པ་སྤྲོ་བྱུང་གི་
གྲགས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་གྱི་རྗེས་དབག་ཚད་མ་མེད་པའི་སྤྱིར་མི་ཁྲིགས་པའམ་སྟེ་འགོག་མི་བྱས་སོ་ཞེས་
སྟོན་པའི་སྤྱིར་རམ། ཡང་ན་སྤྲོ་བྱུང་གྲགས་པ་དེ་ལ་འགལ་སྒྲིལ་ཉིད་ཏུ་བྱུང་པའི་ཚད་མ་མེད་པ། དེས་ན་དེས་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་
བདུ་སྟོད་པའི་བརྗོད་ཏུང་མི་འདོད་པ་ལ་མར་གཞོད་བྱེད་ཡིན་པར་སྟོན་ལ། སྤྱི་མ་ནི་གྲགས་པའི་རྗེས་དབག་ལས་བརྗོད་
ཏུང་གི་གྲགས་ཡུལ་གྱི་སྟོན་སྟེ་ན་ཐ་དད་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཚད་ཡིན་ན། །དེ་སྟར་འཆད་ཤེས་ན་གྲགས་པ་ཡི་
བསལ་བ་སྟོན་པའི་མདོ་འདི་མཁས་པའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟར་བཞེན་འགྲུབ་པ་ཡིན་ལོ། །ཚད་མ་རིགས་པའི་གཉེར་
ལས་རང་དོན་རྗེས་དབག་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་བཏུ་པའི་མཚན་འགྲེལ་བཤམ་པའོ། །།

༡༣༤༽

གཉིས་པ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ལ་གསུམ་སྟེ། དེའི་མཚན་ཉིད། གང་ཟག་གི་རྣམ་གཞག་ ཚོད་པའི་ངག་གི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་
དོན་རྗེས་དཔག་ནི་རྒྱུ་བ་དང་ཉིད་ཀྱིས་མཐོང་བའི་དོན་ཉགས་ཀྱི་སྟོན་ས་གཞན་ལ་སྟོན་པའི་ངག་ཡིན་

ནོ། །གཉིས་པ་གང་ཟག་གི་རྣམ་གཞག་ལ་གསུམ་སྟེ། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད། རྒྱལ་པམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ དེ་ལ་དཔང་པོས་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་
ལོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་བ་དང་། བྱིར་རྒྱུ་དང་། དཔང་པོ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན་སྐྱབ་བྱེད་བརྗོད་པར་ཁས་ལེན་པ་
དང་། ལྷན་འབྲེན་བརྗོད་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་། རྒྱལ་པམ་གྱི་བརྗོད་པར་ཁས་ལེན་པའོ། །གཉིས་པ་རྒྱལ་པམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ནི།
རྒྱུ་བ་དང་བྱིར་རྒྱུ་གཉིས་ལ་སྟོན་ཅན་བརྗོད་པ་དང་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་ཚར་གཅོད་པ་དང་
རྗེས་སྐྱེ་འཇོག་པ་འདུག་ལ། དེ་ལྟར་སྟོན་ཡོན་ཏན་སོ་སོར་བྱེན་ས་སྟོན་ན་རྒྱལ་པམ་ཡོད་ཀྱི། དེ་མིན་པར་མཉམ་ན་
རྒྱལ་

། ༣༥༥ །

པམ་གཉིས་ཀ་མེད་པར་རྩོད་རིགས་ལས་གསུངས་ཏེ། སྤྱིར་རྒྱལ་བས་དེའི་དངོས་པོ་གོ་བར་བྱས་ན་འགྲུང་གྱི། གཞན་ཏུ་ན་གཉིས་
པོ་གཅིག་ཀྱང་རྒྱལ་བ་དང་པམ་པར་མི་འགྲུང་རོ་ཞེས་སོགས་སོ། །བརྒྱན་རྣམས་དང་གཡོ་སྦྱུའི་སྐོན་ས་ཚར་བཅད་ཀྱང་དེ་
ལ་རྒྱལ་པམ་ཡོད་པར་སྐོབ་དཔོན་མི་བཞེད་དོ། །རྩོད་རིགས་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུང་བའི་དོན་ཏུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱལ་བར་
འདོད་པའི་གཡོ་སྦྱུ་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་ཚར་གཅད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ལུ་རྩུ་དང་། ཐལ་ལྷག་དང་། མཚོན་བསྐྱུན་པ་དང་།
མེ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་འདི་ས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུང་བའི་ཐབས་དམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དེ་
ལ་དཔང་པོས་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་རྩལ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིར་ཚར་གཅད་གཅད་པ་དང་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་རྩལ། གྲེ་བྲག་ཏུ་ཚར་གཅད་པའི་
གནས་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རོར་སོགས་འཕྲོག་པ་དང་གོ་འཕང་སོགས་སྤྱིན་པའི་སྐོན་ས་འདི་གཉིས་པ་དག་གིས་
ཚར་གཅད་པ་དང་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པར་འདོད་ལ། གྲུབ་མཐའ་སྤང་དོར་བྱེད་པ་ལ་སྐྱེས་བུ་དམ་པས་
རོར་བ་ཚར་གཅད་པ་དང་བདེན་པ་རྗེས་འཛིན་ཏུ་འདོད་དོ། །

། ༣༤༤ །

གཉིས་པ་སྟེ་གྲག་རྩ་ཚར་བཅད་པའི་གནས་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གཉིས། འཐད་པ་བརྗོད་པ་དང་། འཇུལ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚར་
གཅད་པའི་གནས་ལ་ཚོལ་སྟེར་ཚོལ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲ་མ་ལ་སྦྱབ་པའི་ཡན་ལག་མི་བརྗོད་པ་དང་། ཡན་ལག་མིན་པ་བརྗོད་པ་གཉིས། སྟེ་མ་ལ་
སྦྱོན་མི་བརྗོད་པ་དང་། སྦྱོན་མིན་བརྗོད་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཚོལ་བ་གཉིས་ལས་སྟེ་བའི་བཞི་རྩ་གངས་ངེས་པ་ནི་རིགས་པ་
མཐུན་པ་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཀོ། །གཉིས་པ་འཇུལ་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། གངས་ཅན་པའི་ལྷགས་དགག་པ་དང་། རྟེན་
མིག་པའི་ལྷགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚོལ་བ་ལ་ནི་རྟེན་པའི་ཡན་ལག་མི་བརྗོད་པ་དང་། མ་རྟེན་པ་བརྗོད་པ། སྦྱོན་ཅན་བརྗོད་པ་གསུམ་
དང་། སྦྱོན་སྦྱོང་བའི་ཚེ་སྦྱོན་མི་སྦྱོང་བ། ཡན་ལྟར་སྦྱང་བརྗོད་པ། སྐབས་སུ་མ་བབས་པའི་ཡན་ལག་མི་བརྗོད་པ་གསུམ་སྟེ། གསུམ་ཚན་གཉིས་
བསྟོམས་པས་བྱུག་དང་། སྟེར་ཚོལ་ལ་ཡང་འདྲི་བའི་ཚེ་མི་འདྲི་བ། མི་འོས་པ་འདྲི་བ།

། ༡༩༩ །

མ་འབྲེལ་བ་འདྲི་བ་གསུམ་དང་། རློན་བཟོན་པའི་ཚེ་རློན་མི་བཟོན་པ། རློན་ལྟར་སྤང་བཟོན་པ། སྐབས་སུ་མ་བབས་པའི་རློན་བཟོན་པ་སྟེ་
གསུམ་གཉིས་དྲུག་དང་། དབང་པོ་ལ་ཤུན་མི་འབྲེད་པ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འབྲེད་པ། སྐབས་མ་ཡིན་པར་འབྲེད་པ་སྟེ་གསུམ་དང་།
ཀུན་ལ་སྐྱབ་མོང་དུ་ན་བ་མི་གཏོང་བ་གཅིག་སྟེ། གངས་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཚར་གཅད་པའི་གནས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་
འདོད་པ་དེ་མི་འཐད་དེ། ཚར་གཅད་ཚས་པ་ཡིན་ན་སྤྲ་མ་བཞི་པོར་འདུས་ལ། དེར་འདུས་པ་མིན་ན་ནི་ཚར་གཅད་པར་
བྱ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ཞིང་། དབང་པོ་ལ་ནི་ཚར་གཅད་མེད་དེ། དེ་དབང་པོར་འོས་པ་ཞིག་མིན་ན་དེར་མི་རུང་ལ། ཡིན་ན་དེ་
ལ་འང་ཚར་གཅད་པ་ཅི་ནས་བྱེད་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་ཏེ། ལྷག་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་པོ། །གཉིས་པ་རྐང་མིག་པའི་ལུགས་དགག་པ་ནི།
དམ་བཅའ་ལ་གཞོད་དམ་བཅའ་གཞན། །དམ་བཅའ་འགལ་དང་དམ་བཅའ་སེལ། །གཏན་ཚིགས་
གཞན་དང་དོན་གཞན་དང་། །དོན་མེད་པ་དང་དོན་མི་ཤེས། །དོན་བྲལ་དུས་ལ་མ་བབས་དང་། །མ་
ཚར་སྟག་དང་ཡང་བཟོན་དང་། །རྗེས་སུ་མི་སྤྲོ་མི་ཤེས་དང་། །སློབས་པ་མེད་དང་རྣམ་གཡེང་
དང་། །འདོད་པ་ཁས་ལེན་བཀལ་བཏུག་འདོད། །རྗེས་སུ་སློར་

། ༣༦། །

མེད་ལ་སྐྱོར་དང་། །སྐྱབ་མཐའ་ཉམས་དང་རྟགས་ལྟར་སྤང་། །སྐྱབ་བ་རྐང་མིག་གིས་བཤམ་
 བའི། །ཚར་གཅད་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཉིས་ཡིན། །དེ་ལ་དབལ་ལྡན་གྲགས་བ་ཡིས། །དེའི་ཚ་འགའ་ཞིག་ཚར་
 གཅད་མིན་བར་བཤམ། །ཚར་གཅད་ཡིན་ན་གཉིས་པོར་སྤྱད་རུང་སྟེ། དེའང་འདི་ལྟར་དབྱེ་སྟེ་བཤམ་ན། མི་མ་སྐྱབ་
 རྩོགས་རང་གི་དཔེ་ལ་ཁས་ལེན་བ་དཔེར་ན། སྐྱ་མི་རྟག་སྟེ། དབང་པོའི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་བ་ལ། སྐྱིར་དབང་པོའི་གཟུང་བྱ་
 དང་རྟག་བ་ཡིན་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཚོལ་གྱིས། དབང་པོས་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྐྱ་རྟག་ཅེས་བརྗོད་ན་སྤར་གྱི་དམ་བཅའ་ལ་
 གཞོད་བས་དེ་ཚར་གཅད་ཡིན་ནོ་ཟེར་དོ། །དེ་ནི་ཕྱིར་ཚོལ་གྱི་བརྗོད་བས་ཚོལ་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་བ་སྲིད་ཀྱང་དམ་བཅའ་ལ་གཞོད་
 བར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་སྐྱབ་བར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་མིན་བ་བརྗོད་བ་ཡིན་པས་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་དོ། །ཡང་དམ་བཅའ་
 ལ་དམ་བཅའ་གཞན་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འགོད་བ་སྤར་ལྟར་སྐྱ་མི་རྟག་བར་དམ་བཅའ་བ་བཀག་པའི་ཚེ། ཚོས་གྱི་སྐྱི་ཐམས་ཅད་དུ་འགོ་བ་དང་། ལུམ་
 བ་ཐམས་ཅད་དུ་འགོ་བ་མ་ཡིན་བར་བརྟགས་ནས། ལུམ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་འགོ་བ་མ་ཡིན་བ་ལྟར་སྐྱའང་ཐམས་ཅད་དུ་འགོ་བ་མ་ཡིན་ཞེས་དམ་
 བཅའ་གཉིས་བ་སྟོན་བ་ན་དམ་བཅའ་དེ་དམ་བཅའ་གཞན་གྱིས་སྐྱབ་མི་རུས་བས་ཚར་གཅད་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བའང་མི་འཐད་དེ།
 འདི་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་འགོ་བ་མ་ཡིན་བ་དཔེ་བྱམ་བ་

། ༣༥༩ །

ལྷ་བྱ་ཁོ་ན་དབང་པོའི་གཟུང་བྱ་ཡིན་གྱི། སྤྱི་དབང་པོའི་གཟུང་བྱ་མ་ཡིན་ཞེས་སྐྱབ་བྱེད་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། བསྐྱབ་བྱ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་དོ། །གལ་ཏེ་དམ་བཅའ་ལ་དམ་བཅའ་གཞན་རྟགས་སུ་འགོད་ན་ནི་སྐྱབ་བྱེད་མ་དེས་པ་ཡིན་པས་འདི་འང་ཡན་ལག་མིན་པ་བརྗོད་པར་
 འདུའོ། །ཡང་དམ་བཅའ་དང་དཔེ་འགལ་བ། རྒྱ་རྟག་སྟེ། བུ་མ་བ་བཞེན་ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་དང་། དམ་བཅའ་དང་གཏུན་ཚིགས་
 འགལ་བ་ཐམས་ཅད་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོགས་པ་ལ་དངོས་པོའི་སྐྱ་སྐྱོར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་དམ་བཅའ་བ་དང་འགལ་བའི་ཚར་གཅད་
 ཡིན་ཟེར་བའང་མི་འཐད་དེ། སྤྱི་མ་མ་ཐུན་སྟོགས་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པས་མ་དེས་པའི་སྐྱོན་ཡིན་པས་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པ་བརྗོད་པར་འདུ་ཞིང་།
 ཕྱི་མ་གཅིག་མི་འདོད་པ་དེས་དེ་བསྐྱས་ཚོགས་པ་འང་གཅིག་ཏུ་མི་འདོད་པས་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་སྐྱབས་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་འང་དམ་
 བཅའ་ཁར་སྤྱང་ན་མི་དགོས་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། ཁར་མ་སྤྱང་ཡང་ཞེ་འདོད་དང་རྟགས་འགལ་བ་སོགས་ནི་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་
 གསུམ་གང་རུང་དུ་འདུ་བ་ཡིན་པ་རྟགས་ལ་སྐྱོན་དེ་གསུམ་ལས་གཞན་མི་སྲིད་པས་དེ་མེད་ན་ཚར་གཅད་པའི་གནས་ཉིད་
 མིན་ནོ། །ཡང་ཐོག་མར་དམ་བཅའ་ལ་རྗེས་སུ་དེ་འདོད་པ་དབང་པོའི་གཟུང་བྱས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་རྟག་དེ་སྤྱི་ལ་འང་འདུག་པས་མ་
 དེས་སོ་ཞེས་བཀག་པའི་ཚོ། རྒྱ་མི་རྟག་པར་སུ་སྐྱ་ཞེས་སྤྱི་དམ་བཅའ་དོན་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཚར་གཅད་དོ་ཟེར་

། ༡༧༠ །

བའང་སྐྱབ་བྱེད་ལ་ངེས་པ་མ་རྟེན་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པས་ན་མ་ངེས་པར་འདུ་བས། སྐར་མ་ངེས་པ་བརྗོད་པའི་དུས་དེ་ཉིད་དུ་ཚར་
གཅད་འོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཚར་གཅད་གཉིས་པ་བྱེད་པ་དོན་མེད་ཡིན་ནོ། །ཡང་གཏན་ཚིགས་ལ་གཏན་ཚིགས་གཞན་སྐྱབ་
བྱེད་དུ་འགོད་པ་དཔེར་ན། གསལ་བ་འདི་དག་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་ཏེ། ཚད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འཛིན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཁམ་སོར་
ལ་སོགས་པ་བཞིན་ཞེས་བཀོད་པ་ལ། བདེ་སྐྱབ་ལ་སོགས་པའི་གསལ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་ཚད་མ་མཐོང་བས་དེ་མ་ངེས་སོ་ཞེས་བཀག་པ་ན།
བདེ་སྐྱབ་ལ་སོགས་པ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་གསལ་བ་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ན། མོག་མར་བྱུང་བར་མེད་པར་བསྐྱབས་ནས་རྗེས་སུ་བྱུང་བར་
བྱེ་བ་གཏན་ཚིགས་གཞན་ཡིན་པས་དེ་ཚར་གཅད་ཡིན་ནོ་ཟེར་བའང་མི་འཐད་དེ། སྐ་མའི་སྦྱོར་བའི་དག་རྗོགས་ནས་ཕྱི་མ་བཀོད་པ་ཡིན་
ན། སྐ་མ་ལ་རུས་པ་མེད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པས་དེ་མ་ངེས་པར་འགྱུར་ལ། དག་མ་རྗོགས་ན་བསྐྱབ་བྱ་གཅིག་ལ་ཉགས་མང་སོ་
འཇུག་མིན་པས་ཚར་གཅད་པའི་འོས་མིན་ནོ། །ཡང་རྣམ་མའི་དོན་དང་མ་འབྲེལ་བའི་དོན་གཞན་བརྗོད་པ་དཔེར་ན། སྐ་ཉགས་
སྟེ། དེག་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ལ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཉག་ནི། སའི་ཡང་འཇུག་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ་ཟེར་བ་ལྟ་བུའང་ཚར་
གཅད་ལོགས་སུ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། རྟོལ་བ་ཡིན་ན་མ་ངེས་པ་སྟེ་སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་མེད་

༼ ༣༧ ༽

བ་བརྗོད་པའི་སྐོན་ས་ཚར་གཅད་དང། སྤྱིར་རྒྱུ་ལ་ཡིན་ན་སྤྱོན་མིན་པ་བརྗོད་པའི་སྐོན་ས་ཚར་གཅད་ཡིན་གྱི།
 དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ཚར་གཅད་ཐོབ་པ་མིན་ནོ། །ཡང་དོན་ཅིའང་མེད་པར་ཡི་གེའི་གོ་རིམ་ལྟ་བུ་བརྗོད་པའང་ཚར་
 གཅད་ལོགས་སུ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་མིན་པ་བརྗོད་པ་ལས་གཞན་མིན་ནོ། །ལན་གསུམ་བརྗོད་ཀྱང་
 མི་གོ་བའི་ཚིག་བརྗོད་པ་ནི་དོན་མི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚར་གཅད་པའི་གནས་ཡིན་ཟེར་རོ། །དེའང་བསམ་བཞིན་དུ་མ་གྲགས་པའི་སྤྱད་དང།
 འུགས་སྐྱབ་ཆེས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུའི་དོན་མི་ཤེས་པ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ན་དོན་མེད་པ་ཉིད་དང་འབྲེ་བས་སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་མིན་
 བ་བརྗོད་པར་འདུས་ལ། ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་དོན་དང་ལྡན་པ་ལན་གསུམ་བརྗོད་ཀྱང་སྤྱིར་རྒྱུ་གྱིས་མ་རྟོགས་ན་ནི་
 ལྷན་ཆེས་པ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་ཚར་གཅད་པར་འོས་གྱི། རྗོད་པ་པོ་རྒྱུ་ལ་བ་ཚར་གཅད་པར་འོས་པ་མིན་ནོ། །ཡང་བསྐྱོན་ཚིག་སྤྱི་
 སྤྱི་མ་འབྲེལ་བར་བརྗོད་པ་ནི་དོན་དང་བྲལ་བ་བརྗོད་པས་ཚར་གཅད་ཡིན་ཟེར་བའང་དོན་མེད་པ་ལས་ལོགས་སུ་དབྱེ་བ་བྱེད་པ་མི་
 འཐད་པས་སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་མིན་པ་བརྗོད་པའི་ནང་དུ་འདུའོ། །དུས་ལ་མ་བབས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱོད་དག་གི་གོ་རིམ་
 བརྗོད་པ་ན་ཚར་གཅད་ཡིན་ནོ་ཟེར་རོ། །དེ་ལས་དོན་གོ་ན་ཚར་གཅད་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་གསེར་སེར་པོའི་བྱམ་པའམ།
 སེར་པོ་གསེར་གྱི་བྱམ་པ་ཞེས་གང་

། ༡༧༩ །

བཟོད་ཀྱང་ཁྱད་པར་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དོན་མི་གོ་ན་སྐྱབ་པ་ཡི་ཡན་ལག་མིན་པ་བཟོད་པར་འདུའོ། །ཡང་ལོག་ནས་
འཆད་ཀྱང་ལྟར་གྱི་ཚོད་དག་ཡན་ལག་ལྔ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་མ་ཚང་བ་བཟོད་ན་ཚར་གཅད་ཡིན་ལོ་ཟེར་དོ། །དེད་གྱི་ལུགས་ལྟར་ཡན་
ལག་གཉིས་པ་ཅན་གྱི་དག་མ་ཚང་ན་དོན་མི་གོ་བས་སྐྱོན་ཡིན་གྱི། དམ་བཅའ་མེད་པ་སོགས་སྐྱོན་མིན་ཏེ། དེ་དག་མེད་
ཀྱང་དོན་གོ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚར་གཅད་པའི་འོས་མིན་ནོ། །རྟགས་དང་དཔེ་ལྷག་པ་སྐྱབ་ཟེན་ལ་བསྐྱབ་ནས་བཟོད་ན་ཚར་གཅད་
ཡིན་ལོ་ཟེར་དོ། །འདི་ནི་སྐྱབ་པའི་དག་དེས་པ་ཅན་དུ་ཁས་ལེན་པ་དེད་གྱི་ལུགས་ལྟ་བུ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་མིན་པ་བཟོད་པར་འདུ་བས་སྐྱོན་
དུ་བཅིའི། བྱེད་མི་དགོས་པ་སྐྱ་ཚོགས་བཟོད་པ་ཅན་གྱི་ལུགས་ལ་སྐྱོན་དུ་འཛོག་དགའོ། །ཡང་སྐྱ་ཚོས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་མི་རྟག་ཅེས་
པ་ལྟ་བུ་དང་། དོན་ཚོས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱ་འགག་པའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་ཞེས་བཟོད་པ་ལྟ་བུའང་ཚར་གཅད་ཡིན་ཟེར་བའང་སྐྱ་ཚོས་པ་ལོགས་སུ་
བཟོད་མི་དགོས་ཏེ། དོན་ཚོས་པར་འདུ་བའི་ཕྱིར་དོ། །དོན་མི་ཚོས་ན་སྐྱ་ཚོས་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་དེ། བྱེད་དགའ་ན་དགའ། ལྟ་ན་ལྟ། ཟ་ན་ཟ་
ཞེས་བཟོད་པ་ལྟ་བུ་དོན་ཚོས་ན་ནི་སྐྱབ་བྱེད་མིན་པ་བཟོད་པ་ཡིན་ལ། འདི་འང་སྐྱབ་པའི་དག་དགོད་པ་ན་སྐྱོན་ཡིན་གྱི།
གཏམ་རྒྱུད་རྒྱས་པའི་ཚེ་སྐྱོན་མིན་ཏེ། བ་འོལ་ལོས་མ་གོ་བར་དོགས་

། ༣༥༣ །

པའི་ཚེ་དཔང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བརྗོད་ཀྱང་སྐྱོན་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཡང་ཚོགས་པ་ལ་ཚོལ་བས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པས་
གོ་ཡང་སྤྱིར་ཚོལ་གྱི་རྗེས་སུ་མི་བརྗོད་ན་རྗེས་སུ་མི་སྤྱོད་བཞེས་བྱ་བས་ཚར་བཅད་དོ་ཟེར་བའང་སྤྱིར་ཚོལ་གྱིས་ཚོལ་བའི་
ངག་ཀུན་མ་བརྗོད་པ་སྐྱོན་མིན་ཉེ། དང་པོར་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་བརྗོད་ལ་སྤྱི་ནས་ལན་གདབ་པོ་ཞེས་སུས་ཀྱང་དམ་མ་བཅས་
པའི་སྤྱིར་རོ། །བརྗོད་དགོས་པ་མ་བརྗོད་ན་ནི་དེ་སྐབས་པའི་ཡན་ལག་མི་བརྗོད་པའམ་སྐྱོན་མི་བརྗོད་པ་སྟེ་སྟོབས་པ་མེད་པ་
གཉིས་གང་རུང་དུ་འདུའོ། །འདིར་ཡང་སྤོད་ཀྱང་སོགས་རྐང་པ་གཅིག་འགྲེལ་ཚིག་དགུས་ལ་ཤོར་བར་སྤང་དོ། །ཚོལ་བས་བརྗོད་པའི་
དོན་དཔང་པོས་གོ་ཡང་སྤྱིར་ཚོལ་གྱིས་མ་གོ་ན་དོན་མི་ཤེས་པ་ཚར་གཅད་ཡིན་ནོ་ཟེར་རོ། །འདིའང་རྗེས་སུ་མི་སྤྱོད་བཞེས་བྱ་བར་འབྲ་བར་
སྤྱིར་ཚོལ་ལ་དེ་ནི་སྟོབས་པ་མེད་པ་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་མིན་ལོ། །ཡང་པ་རོལ་པའི་ངག་བརྗོད་པའི་རྗེས་ལ་དེའི་ལན་མི་
འདེབས་པར་དོན་མེད་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ལ་སོགས་པས་དུས་འདའ་བར་བྱེད་པ་ནི་སྟོབས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚར་གཅད་དོ་
ཞེས་ཟེར་བའང་སྐབས་པའི་ཡན་ལག་མི་བརྗོད་པའམ། སྐྱོན་མི་བརྗོད་པར་འདུའོ། །ཡང་པ་རོལ་གྱི་ཚོད་ངག་བཞོད་པ་ན།
བདག་མི་ཁོ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བདག་ནའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཚོད་པ་འདོར་ན་རྣམས་པར་གཡེང་།

། ༡༧༧ །

བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚར་གཙོད་དོ་ཟེར་ཏེ། འདི་འང་སློབ་དང་སློབ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱིར་སྤྱི་བྱར་མི་བྱར་བའི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་གཤམ། སློ་མི་བྱས་པའི་
ནད་པ་ལ་སོགས་པ་བདེན་ན་ཚར་གཙོད་འོས་པ་ག་ལ་ཡིན། ལན་མི་ཤེས་པའི་སྐྱུ་ཐབས་ཡིན་ན་སློབས་པ་མེད་པར་
འདུའོ། །ཡང་དཔེར་ན། རྒྱུ་ལྷན་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིས་བྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་ཟེར་བའི་ལན་དུ། རྒྱུ་ཡང་དོ་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་རང་གི་སློབས་ཀྱི་
སློབ་ཁས་སྐྱབས་ནས་གཞན་གྱི་སློབས་ལ་སློབ་ཞར་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ནི་འདོད་པ་ཁས་ལེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚར་གཙོད་དོ་ཟེར་
བའང་སྤྱིས་བྱ་ཡིན་པས་ལྷན་མར་འཇུག་ན་འཇུག་པའི་འཇུག་ལ། རྒྱུ་རང་དེར་མི་འདོད་པའི་སྤྱིར། སྤྱིས་བྱ་ཡིན་པ་ལྷན་མ་ལ་ཉགས་ཡང་
དག་མ་ཡིན་ཞེས་ཉགས་ལྟར་སྤང་དུ་དོ་ཤེས་པས་ཡིན་ན་རང་ལ་སློབ་མེད་ལ། དེ་ཉགས་ཡང་དག་ཏུ་བཟུང་ནས་རང་དེར་ཁས་སྐྱབས་ནས་
གཞན་ལ་སློབ་བཏོན་ཉགས་སློབ་ཅན་ལ་སློབ་ཅན་དུ་མ་ཤེས་པ་ཡིན་པས་སློབ་མི་བརྗོད་པར་འདུའོ། །ཞོལ་བས་ཉགས་ལྟར་སྤང་བཏོན་
ཡང་སྤྱིར་ཞོལ་གྱིས་བཞག་ཞིང་བཞགས་པ་མ་བྱས་ནས་འདོད་པ་ནི་སྤྱི་མའི་སྐྱུ་བ་བྱེད་ཡང་དག་མ་བརྗོད་པ་དང་། སྤྱི་མས་དེ་ལ་
སློབ་མ་བརྗོད་པའི་སྤྱིར་ཞོལ་བ་གཉིས་ཀ་སློབས་པ་མེད་པའི་ནད་དུ་འདུའོ། །གཞན་ཚར་གཙོད་པའི་གནས་མ་ཡིན་བཞིན་
དུ་དེར་སློབ་བཞི་རྗེས་སུ་སློབ་པ་མེད་པ་ལ་སློབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བྱ་བའི་

༼ ༣༥ ༽

ཚར་གཅད་ཡིན་ཟེར་དོ། །འདི་འང་པ་རོལ་པོའི་འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཟད་ནས་ཐབས་རྒྱགས་པ་ཡིན་པས་སློབས་པ་མེད་པ་
ལས་གཞན་མིན་ནོ། །ཡང་དཔེར་ན། གངས་ཅན་གྱིས་ཡོད་པ་མི་འཛིག་མེད་པ་མི་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ལས་སྒྲངས་ནས། གཙོ་
བོའི་རང་བཞིན་གཅིག་པ་རྣམ་འགྲུར་དུ་མ་མཐོང་བར་བརྗོད་པ་ན་དོན་གྱིས་ཡོད་པ་འཛིག་པ་དང་། མེད་པ་སྐྱེ་བར་སོང་བ་ལྟ་བུ་རང་གི་གྲུབ་
མཐའ་ཉམས་པའི་ཚིག་ཞར་ལ་ཤོར་བ་ནི་གྲུབ་མཐའ་ཉམས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚར་གཅད་དོ་ཟེར་བའང་སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་མི་
བརྗོད་པར་འདུའོ། །ཡང་གཏུན་ཚིགས་ལྟར་སྒྲང་བརྗོད་པ་ཚར་གཅད་ཡིན་ཟེར་བ་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི། དེ་ཐམས་ཅད་
སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པ་བརྗོད་པའམ། སློན་མིན་པ་བརྗོད་པ་གང་རུང་དུ་འདུ་བས་ཚར་གཅད་ཀྱི་གངས་ལོགས་སུ་བགང་བ་མི་དགོས་
སོ། །དེ་ལྟར་སློན་པ་རྒྱང་མིག་གིས་བཤའ་བའི་ཚར་གཅད་ཉེར་གཉིས་པོ་མི་འཐད་པར་བསྟན་ཟེན་ནས། ད་ནི་སྐྱེ་གསུངས་བྱེད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཚོད་
ཐམས་ཅད་གཏུན་ཚིགས་ལྟར་སྒྲང་ཡིན་པས། དེ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། བྲད་དང་མ་བྲད་གཏུན་ཚིགས་དང་། །རྟག་དང་མ་
སྐྱས་མ་སྐྱེས་དང་། །འབྲས་བུ་ཚོས་མ་སྐྱབ་མི་མ་སྐྱབ་དང་། །རྣམ་རྟོགས་བྱུང་མེད་དམིགས་པ་
དང་། །ཐེ་ཚོམ་དོན་གོ་ཐལ་འགྲུར་རྣམས། །ཀྱུན་ལས་བརྟུས་ཡིན་རིགས་བརྟག་ལས། །འཕེལ་
འགྲིབ་བརྗོད་དང་

། ༣༥༩ །

མ་བརྗོད་དང་། །རིགས་པ་དང་ནི་སོ་སོའི་དཔེ། །བསྐྱབ་བྱ་མི་ཉག་རབ་བྱེད་དང་། །དུས་འདས་
མཚུངས་པའི་ལྷག་ཚོད་ནི། །ཉི་ཤུ་ཙ་བཞི་ཕྱོགས་སྤང་གིས། །བཀག་ཕྱིར་གྲགས་པས་བཏང་
སྟོམས་མངོན། །དེ་དག་གི་ངོས་འཛིན་རིམ་བཞིན་བཤད་ན། །དཔེར་ན་ཚོལ་བས་དྲངས་ཚོས་ཅན། །མི་ཉག་སྟེ། །ཚོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་
ཕྱིར་བུམ་པ་བཞིན་ལོ་ཞེས་བཀོད་པ་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་མོད་གྱི། །དེ་ལ་ཕྱིར་ཚོལ་གྱིས་དོན་མེད་པར་བསྟུང་བཏགས་པ་སྟེ། །འདི་ལྟར་སྤང་
བ་དང་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཚོད་ནི་ཉགས་དང་བསྐྱབ་བྱ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་མཚོ་དང་ལྟ་བུའི་ཚུ་ལྟར་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། །མ་སྤང་ན་སྐྱེ་ལ་མིག་གིས་
གཟུང་བྱ་ལྟར་སྐྱབ་མི་བྱས་སོ་ཟེར་བའོ། །གཏུན་ཚིགས་དང་མཚུངས་པ་ནི་ཉགས་སྟེན་བསྐྱབ་བྱ་མེད་པས་མི་བྱས་ལ། །ཕྱིན་བྱབ་ཟེན་
པས་མི་དགོས་ཤིང་། །དུས་མཉམ་ན་སྤང་གི་རྩ་པན་ཚུན་ལྟར་ཉགས་དང་ཉགས་ཅན་དུ་མི་རྒྱུང་ངོ་ཟེར་བའོ། །ཉག་པ་དང་མཚུངས་པ་ནི་སྤང་
དེ་མི་ཉག་པ་དང་སྟན་ནམ་མི་སྟན། །མི་སྟན་ན་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་བྱར་མི་རྒྱུང་ལ། །སྟན་ན་ཉག་པར་ཐལ་ཏེ། །རང་ཉིད་མི་ཉག་པ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཟེར་བའོ། །མ་སྐྱས་པ་དང་མཚུངས་པ་ནི་ཉགས་འདི་མ་བཀོད་པའི་སྤང་སྤྱོད་ཉག་པར་ཐལ། །འདིས་མི་ཉག་པར་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་
བའོ། །མ་སྐྱེས་པ་དང་མཚུངས་པ་ནི་སྐྱེ་ཚོལ་བ་ལས་སྐྱེས་པས་མི་ཉག་པར་འགྱུར་ན།

། ༡༧༧ །

སྐྱེས་ཕྱིན་ཚོལ་བ་མེད་པས་ཉག་པར་ཐལ་ཟེར་བའོ། །འབྲས་བུ་མཚུངས་པ་ནི་སྤྱི་ཚོལ་བྱུང་སྐྱེ་ཉིད་ཡིན་པས་དེས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་མི་
འགྲུབ། བྱམ་པའི་ཚོལ་བྱུང་སྐྱ་ལ་མེད་ཟེར་བའོ། །ཚོས་མ་ཐུན་པར་མཚུངས་པ་ནི་བྱམ་པ་དང་དྲུང་སྐྱ་གཉིས་ཚོལ་བྱུང་དུ་མཚུངས་པས་
མ་ཐུན་དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་དུ་བྱང་ན་ནམ་མཁའ་དང་དྲུང་སྐྱ་གཉིས་ལྷན་ཅན་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་པས་ནམ་མཁའ་ཡང་དེའི་མ་ཐུན་དཔེར་བྱང་
ང་ཟེར་བའོ། །ཚོས་མི་མ་ཐུན་པ་དང་མཚུངས་པ་ནི་དྲུང་སྐྱ་དང་ནམ་མཁའ་ཚོལ་བྱུང་ཡིན་མིན་ཐ་དད་པས་དྲུང་སྐྱའི་མ་ཐུན་དཔེར་ནམ་
མཁའ་མི་བྱང་ན་བྱམ་པ་དང་ཡང་ལྷན་ཅན་ཡིན་མིན་ཐ་དད་པས་མ་ཐུན་དཔེར་མི་བྱང་ཟེར་བའོ། །རྣམ་རྟོག་མཚུངས་པ་ནི་བྱམ་པ་མི་ཉག་
པ་དང་ཚོས་མི་མ་ཐུན་པས་སྐྱ་ཉག་པར་འགྲུང་ཉེ། བྱམ་པ་ནི་ཚོས་པ་ཉིད་དང་མིག་གིས་གཟུང་བྱ་ཡིན་ལ། སྐྱ་ནི་མ་ཚོས་པ་དང་མཉན་བྱ་ཡིན་
པའི་སྤྱིར་ཟེར་བའོ། །བྱུང་པར་མེད་པར་མཚུངས་པ་ནི་ཚོལ་བྱུང་གི་ཉག་པ་དེ་ཚོལ་བ་ལས་བྱུང་ཚད་མི་ཉག་པར་འགྲུབ་པར་སྤྱིར་འཇུག་
གི་སྐྱའོ་ནམ་མི་འཇུག་ཟེར་བའོ། །དམིགས་པ་དང་མཚུངས་པ་ནི་ཚོལ་བྱུང་དེ་མི་ཉག་པ་ལ་ཉག་པས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཉེ། དེ་མེད་ཀྱང་
གྲུབ་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན་སློབ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་མངོན་སུམ་མཇུག། ཉག་པས་གཞན་གྱིས་འགྲུབ་པ་བཞིན་ནོ་ཟེར་བའོ། །ཐེ་ཚོལ་མཚུངས་
པ་ནི་ཚོལ་བྱུང་ནི་མི་མངོན་པ་གསལ་བ་དང་སྤྱིར་མེད་སྐྱེ་བ་གཉིས་ལ་མངོང་བས། འདིར་གསལ་བ་ཡིན་ནམ་

། ༡༧ །

སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞེས་ཐེ་ཚོམ་ཐ་བས་ཉགས་འདིས་མི་ཉག་པ་སྐྱབ་མི་བྱས་ཟེར་བའོ། །དོན་གྱིས་གོ་བར་མཚུངས་པ་ནི་ཚོལ་བ་ལས་བྱུང་བས་མི་
ཉག་ན། ཚོལ་བ་ལས་མ་བྱུང་བའི་སྐོག་ལ་སོགས་པ་ཉག་པར་དོན་གྱིས་གོ་བ་ཐོབ་ཐོ་ཟེར་བའོ། །ཐལ་འགྲུར་དང་མཚུངས་པའི་སྐྱག་ཚོད་
ནི་ཉགས་གྱིས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་འགྲུབ་ན་སྐྱ་ལོན་མི་ཉག་པའི་ཉགས་འགོད་དགོས་ཟེར་བའོ། །དེ་ཉར་བཅུ་བཞི་སོ་རྣམས་ཀྱི་ལས་བཏུས་
སྤྲ་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། རིགས་བཉགས་ལས། འཕེལ་བ་དང་མཚུངས་པ་ནི་སྐྱ་བུམ་པ་དང་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་གཟུགས་ཅན་དུ་
ཐལ་ཟེར་བའོ། །འགྲིབ་པ་དང་མཚུངས་པ་ནི་བུམ་པ་སྐྱ་དང་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཟེར་བའོ། །བརྗོད་པ་དང་
མཚུངས་པ་ནི་སྐྱ་བསྐྱབ་བྱུང་འགྲུར་ན་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་བུམ་པའང་བསྐྱབ་བྱུང་ཐལ་ཟེར་བའོ། །མ་བརྗོད་པ་དང་མཚུངས་པ་
ནི་བུམ་པ་བསྐྱབ་བྱུང་མི་འགྲུར་ན་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པས་སྐྱའང་བསྐྱབ་བྱུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཟེར་བའོ། །རིགས་པ་དང་མཚུངས་པ་ནི་
ཚོལ་བྱུང་གིས་སྐྱ་མི་ཉག་པར་འགྲུབ་ཀྱང་སྤྲ་ཅན་མ་ཡིན་པས་ཉག་པར་ཡང་འགྲུབ་ཟེར་བའོ། །སོ་སོའི་དཔེ་དང་མཚུངས་པ་ནི་སྐྱ་ལ་
དཔེ་བུམ་པ་བཀོད་པས་མི་ཉག་པར་འགྲུར་ན་དཔེ་ནམ་མཁའ་བཀོད་ན་ཉག་པར་འགྲུར་ཟེར་བའོ། །བསྐྱབ་བྱུང་དང་མཚུངས་པ་ནི་སྐྱ་མི་
ཉག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་སྐྱབ་རག་ཡན་ལག་ལྔ་ལྔ་བཀོད་པ་ན་

། ༣༥ །

དཔེ་བྱམ་པ་ལའང་ཡན་ལག་ལྔ་ལྟན་བཞོན་དགོས་ཟེར་བའོ། །མི་རྟག་པར་མཚུངས་པ་ནི་ཚོལ་བྱང་གི་རྟགས་ཀྱིས་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་ན་ཚོལ་
བ་ལས་བྱང་ཚད་ཚོས་ཅན་དུ་ངི་སྟེ་མི་འཛོག་ འཛོག་པར་རིགས་ཏེ། རྟགས་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པར་མཚུངས་པའི་བྱིར་ཟེར་བའོ། །རབ་
བྱེད་དང་མཚུངས་པ་ནི་སྐྱ་དེ་ཚོལ་བྱང་ཉིད་མིན་ན་རྟགས་དེ་མི་འཇུག་ལ། ཡིན་ན་མཉན་བྱའང་སྐྱ་ཉིད་ཡིན་པས་མཉན་བྱ་བཞོན་ཀྱང་རུང་
ངོ་ཟེར་བའོ། །དུས་འདས་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཚོད་ནི་བྱམ་པ་དང་མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱ་རྟག་པར་འབྲུབ་སྟེ། ལུན་ནང་གི་བྱམ་
པ་སྣར་མི་གསལ་བ་སྣང་བ་དང་སྣང་བས་གསལ་བ་བཞིན་སྐྱའང་སྣར་ནས་ཡོད་ཀྱང་མི་གསལ་བ་ལ་རྒྱུན་དང་སྣང་བས་གསལ་བར་འགྱུར་བ་
ཡིན་ཞེས་ཟེར་བའོ། །དེ་དག་ངི་རིགས་པར་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་དག་གི་ནང་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བཅུ་དང་བསྟོམས་པའི་ཉི་ཤུ་ཙུ་
བཞི་ནི་སྟོགས་སྐྱང་གིས་བཀག་ཟེན་པའི་བྱིར་ན་ཚོས་ཀྱི་བྲགས་པས་བཏང་སྟོམས་སུ་མངོན་པ་ཡིན་ནོ། །དགོས་
པ་སྐབས་བསྟུན། ལྷག་ཚོད་འདི་དག་མ་ཤེས་ན། །བཀའ་བྲལ་སྟེ་ཚེད་པ་ཡི། །སྟོགས་སུ་པལ་
ཚེར་མི་རྟོགས་པས། །སྟོགས་ཅམ་བྱེ་སྟེ་བཤད་པ་ཡིན། །བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་དོ། །ཞེས་
སོ། །གསུམ་པ་ཚོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་དག་གི་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་

། ༣༠༽

ཟག་དང་། དགོས་པ་དང་། བརྗོད་ཚུལ་གྱི་སྐོར་ནས་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གསུམ་ལ་བརྗོད་ཚུལ་དུག་ཡོད་དེ། ལྷན་
ཚོལ་ལ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་འདོག་པ་དང་སྐྱོན་སྐོང་གི་ངག་གཉིས། ཕྱིར་ཚོལ་ལ་འདོད་པ་འདྲི་བ་དང་སྐྱོན་བརྗོད་པའི་ངག་གཉིས། དཔང་པོ་ལ་
རྗེས་སུ་བརྗོད་པ་དང་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་ངག་གཉིས་ཉེ་དུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དགོས་པའི་སྐོར་ནས་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ཉེ། རང་གི་འདོད་པ་
སྐྱབ་པའི་ངག་དང་། གཞན་གྱི་འདོད་པ་སུན་འབྲེན་པའི་ངག་གོ། །ལྷན་ལ་ལང་དག་དང་། ལྷན་སྐྱབ་གི་དབྱེ་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལའང་ངག་
དགོད་པའི་ཚུལ། ལྷན་ངག་གི་བྱེད་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་སྐྱབ་བྱེད་སྟོན་པ་སྐྱབ་པའི་ངག་ཡང་དག་གི་མཚན་
ཉིད་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་དགག་གཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྷན་རབས་པའི་ལྷན་དགག་པ་དང་། གངས་

༩༣༡༽

ཅན་པའི་ལུགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་རབས་པ་དག་ཡན་ལག་ལྷ་ལྷན་ཏུ་འགོད་དེ། འདི་ལྷར་སྐྱ་ནི་མི་ཉག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན་བྱས་པ་བཞིན། བྱས་པ་བྱས་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་སྐྱའང་བྱས། དེའི་ཕྱིར་སྐྱ་མི་ཉག་གོ་ཞེས་སོ། །དེའང་སྐྱ་མི་ཉག་སྟེ་ཞེས་པ་དམ་བཅའ།
བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་གཏན་ཚིགས། དཔེར་ན་བྱས་པ་བཞིན་ཞེས་པ་དཔེ། བྱས་པ་བྱས་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་སྐྱའང་བྱས་ཞེས་པ་ཉེར་སྟོན། དེའི་
ཕྱིར་སྐྱ་མི་ཉག་ཅེས་པ་མཇུག་སྟུང་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །འདི་ལ་དམ་བཅའ་དང་། ཉེར་སྟོན་དང་། མཇུག་སྟུང་གསུམ་
པོ་ལྷག་ཅིང་། སྤྱི་བྱས་མ་ཚང་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་མི་འཐད་དེ། སྐྱ་ཞེས་པ་ཕྱོགས་ཚོས་ངེས་པའི་གཞི་དང་། མི་ཉག་སྟེ་
ཞེས་པ་བྱས་འབྲེལ་ངེས་པའི་ཆེད་ཏུ་བཀོད་པ་མ་ཡིན་པར་དམ་བཅའ་ཅམ་ཡིན་ན། དེ་ནི་གང་ལ་བསྐྱབ་བྱར་སོང་བའི་གང་ཟག་དེའི་ངོར་མ་
བྱས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས། དེ་བཟོད་ཀྱང་ཉོགས་པ་དོན་མཐུན་སྟེད་མི་ཉུས་ལ། མ་བཟོད་ཀྱང་རྩ་མཚན་བཀོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་པས་
ལྷག་པ་ཡིན་ཞིང་། ཉེར་སྟོན་གཏན་ཚིགས་དང་སྐྱོས་ལ། མཇུག་སྟུང་དམ་བཅའ་དང་སྐྱོས་པའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཀྱང་ལྷག་པ་དང་། དཔེ་སྐྱོས་ཀྱང་
དེའི་སྟེང་ཏུ་བྱས་འབྲེལ་ངེས་བྱེད་གང་བྱས་ན་མི་ཉག་པས་བྱས་ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་བཟོད་དགོས་པའང་ཆད་པའི་ཕྱིར་ལོ། །

། ༣༣ །

གཉིས་པ་གངས་ཅན་པའི་ལྷགས་དགག་པ་ནི། བོད་ཁ་ཅིག་ཡན་ལག་གཉིས་པ་ལའང་སྐྱ་ཡང་བྱས་པས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྣམ་དུ་
གསུམ་པ་དང་། ལག་ལེག་ལྟ་བུ་སྐྱར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་དག་འཕྲོ་ཅན་དེས་དམ་བཅའ་འདྲེན་ལ། གལ་ཏེ་དམ་
བཅའ་མ་བཟོད་ན་ནི་དེའི་དག་མ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་དེ་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་ཟན་ཟ་བར་དོན་གྱིས་གོ་ཡང་ཟ་
བས་ཤེས་ལ། ཟ་བ་ལས་ཞེས་བཟོད་པའི་ལྷགས་གྱིས་ཟ་བས་ཅི་ཡིན། ཟ་བ་ལས་ཅི་ཡིན་ཞེས་དེ་བ་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་རང་གི་
ལྷགས་ལ་མི་མཁས་པ་ལ་སྐྱོར་བའི་ཚུལ་དང་། མཁས་པ་ལ་སྐྱོར་བའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དཔེ་བུམ་པ་ལྟ་བུའི་སྟངས་དུ་བྱས་པ་ལ་མི་
རྟག་པས་ཁྱབ་པ་ཚད་མའི་སྟོབས་གྱིས་ངེས་ཀྱང་། བྱས་པ་ཡིན་ཚད་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་སྟོབས་ལ་སྐྱོན་པོ་ལ་ནི་
ཚིག་ཉུང་ཞིང་དོན་གྱིས་པ་སྐྱབ་དག་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་ཚང་བར་སྐྱར་དགོས་ཏེ། དེས་ཚུལ་གསུམ་ཚར་ལ་བྱས་པ་བསྐྱེད་དགོས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་རྗེས་

། ༣༣ །

འགོ་དང་ཕྱོགས་ཚོས་བརྗོད་པ་མ་ཐུན་པ་ཅན་གྱི་དག་གང་བྱས་ན་མི་ཉག་སྟེ། བུམ་པ་བཞེན་སྐྱ་ཡང་བྱས་སོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྫོག་ཁྱབ་དང་
 ཕྱོགས་ཚོས་བརྗོད་པ་མི་མ་ཐུན་པ་ཅན་གྱི་དག་དཔེར་ན་གང་མི་ཉག་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བྱས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། བུམ་མཁའ་བཞེན། སྐྱ་མི་བྱས་སོ་
 ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཕྱོགས་ཚོས་དང་ཁྱབ་པ་གཉིས་པོ་སྤྱི་གང་ལྟར་བརྗོད་ཀྱང་དོན་ལ་བྱུང་བར་མེད་པས་
 མོན་དུ་ཕྱོགས་ཚོས་བཞོད་ཀྱང་རུང་ངོ། །དེ་གཉིས་གང་ལྟར་ཡང་མཐའ་རྟེན་རྫོགས་པའི་ཚིག་ཏུ་སྦྱར་དགོས་པས། ཞོང་དུ་
 བཞོད་པ་ལྟར་གྱི་ཁྱབ་པ་སྟོན་འགོ་ཅན་ལ་ནི་སྐྱ་ཡང་བྱས་སོ་ཞེས་ཕྱོགས་ཚོས་ལ་མཐའ་རྟེན་སྦྱར་ལ། ཕྱོགས་ཚོས་སྟོན་འགོ་ཅན་ལ་ནི་བུམ་པ་
 བཞེན་ལོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཁྱབ་པ་ལ་མཐའ་རྟེན་སྦྱར་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་མཁས་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་ནི། རྫོག་པ་མཁས་པ་བྱས་པ་ལ་མི་
 ཉག་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་ཤིང་། ཁར་འབྲིན་པ་ལ་ནི། འོ་ན། སྐྱ་ཡང་བྱས་སོ་ཞེས་གཏུན་ཚིགས་ཉིད་ཚོན་བརྗོད་པས་ཀྱང་འགྲུབ་
 བོ། །གསུམ་པ་རྗོད་པ་སྤང་བ་ནི། ཀྱན་ལས་བདུས་ལས། རང་གིས་ངེས་བཞེན་གཞན་དག་ལ། །ངེས་པ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་
 ཡི། །ཕྱོགས་

༼ ༣༤ ༽

ཚོས་དང་ནི་འབྲེལ་བ་ཡིས། །བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་བྱ་གཞན་ནམས་སྤང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་འབྲེལ་བ་དང་བསྐྱབ་བྱའི་བར་གྱི་ཚིག་བསྐྱབ་བ་
ནམ་དུ་དེ་དང་གི་དོན་ཅན་རྣམས་དུ་བར་བཤའ་ནས་ཕྱོགས་བྱུང་བསྐྱབ་བྱ་གསུམ་ག་བརྗོད་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་འགའ་
མ་ཞེས་ཟེར་ཡང་། འབྲེལ་བ་དང་བསྐྱབ་བྱ་ཞེས་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་གྱི། འབྲེལ་བ་ཡིས་བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་ཅེས་རྣམ་དུ་གསུམ་བ་དེ་ཡི་
སྐྱེས་བྱ་ཡི་བསྐྱབ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་འགའ་བ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ལ་འཇུག་པའི་སྤྱིར་ལོ། །གཉིས་པ་
སྐྱབ་པ་གི་བྱེད་པ་ལོ། །སྐྱབ་པའི་པལ་དེར་སྤྱིར་ཚོལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་འབྲས་བུ་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས། འབྲས་མིང་རྒྱུ་ལ་
བཏགས་ནས་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་ཐ་སྲུང་བྱས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་སྤང་གི་དུ་བ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་། དུ་བའོ། །དང་པོ་ལོ།
སྐྱབ་བྱེད་གྱི་པལ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པ་བཀོད་པ་སྐྱབ་པ་ལྟར་སྤང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལོ། །

༡༣༥༽

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི། རྟགས་ཚུལ་གསུམ་མ་ཚང་བ་བཞོན་པ་དོན་སྐྱོན་ཅན། རྟགས་ཚུལ་གསུམ་ཚང་ཡང་ཕྱིར་གྲོལ་གྱིས་ངེས་ཅུང་མེད་པ་
བཞོན་པ་སྐྱོན་ཅན། ཚུལ་གསུམ་ངེས་པར་བྱེད་ཀྱང་བརྗོད་ཚུལ་མི་བཟང་བ་སྐྱོན་ཅན་ཏེ། དེ་ལྟར་དབྱེ་བ་ཡི་སྐོན་ས་ལྟར་སྣང་
དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་རང་དོན་དུ་དོན་གྱི་སྐྱོན་འགའ་ཞིག་དབྱེད་པ། གཞན་དོན་དུ་སྐོན་ས་སྐྱོན་ཡང་དབྱེད་
དགོས་སོ། །གཉིས་པ་གཞན་གྱི་འདོད་པ་སུན་འབྲིན་པའི་ངག་ལ་གཉིས། ཡང་དག་དང་། ལྟར་སྣང་ངོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱོན་ལ་སྐྱོན་དུ་བརྗོད་
པའི་སྐོན་ས་ལོག་ཏེ་ག་སེལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དབྱེ་བ་ཡུལ་ལ་མཚན་ཉིད། གཏན་ཚིགས། བསྐྱབ་བྱའི་སྐྱོན་གསུམ་དང་། རོ་མོ་ལ་
དོན་སྐྱོན་སྐྱོན་གསུམ། བརྗོད་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་མ་དང་ཐལ་འགྲུར་གཉིས་ཏེ། དེ་ལྟར་དབྱེ་བ་ས་སུན་འབྲིན་དེའང་རྣམ་པ་
གསུམ་ཡིན་ནོ། །

། ༣༤༦ །

གཉིས་པ་ལྟར་སྒྲུབ་ནི། ལྷན་འབྲེན་ལྟར་སྒྲུབ་པ་སྐྱོན་ལ་སྐྱོན་ཏུ་མི་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ལྷ་སྟེགས་བྱེད་དང་བོད་
འགའ་ཞིག་ཚར་གཅད་ཉེར་གཉིས་དང་། ལྷག་ཚོད་འགའ་ཞིག་གི་གངས་དང་། དོན་སློབ་སྐྱོན་སོགས་གངས་དེས་སྐྱོན་གས་བྱེད་
མོད། དེ་མི་འཐད་དེ། རྒྱལ་བས་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་བཞུགས་པ་ལ་སྐྱོན་སྐྱོན་གས་ལས་སྐྱོན་དམ། རང་ལ་བསྟོད་དམ། འབྲེལ་མེད་
གཞན་འཆད་ནའང་དེ་དག་ཏུ་མི་འདུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐྱོན་ལྟར་གས་བསྐྱོན་མི་བརྗོད་པ་དང་སྐྱོན་མིན་བརྗོད་པ་
གཉིས་ཡིན་ལ། རང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱས་ན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བོ། །གསུམ་པ་བརྗོད་པའི་ཚུལ་གྱི་སྐོན་ནས་དབྱེ་བ་དེ་
ལ་རང་རྒྱུད་དང་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་ཡིན་པ་ལས། རང་རྒྱུད་ནི་སྐྱར་བཤམ་ཅིན་ཅིང་། ཐལ་འགྱུར་འཆད་པ་ལ་གཉིས་
ཏེ། ཐལ་བའི་རྣམ་གཞག་དང་། ལན་འདེབས་ཚུལ་ལོ། །

། ༡༧༧ །

དང་པོ་ལ་དགག་གཞག་སྒྲིབ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ལ་འདྲ་ལོགས་སྒྲིབ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱིར་ཐལ་འགྲུར་
བཞོན་ཚད་ལ་བཞི་ལས་དབྱེ་བའི་བརྒྱབ་བཞི་ཡོད་དོ་ཞེས་གངས་ཅན་པ་དག་དེ་ལྟར་འདོད་ཅིང་། དེའང་ཅ་བའི་དབྱེ་བ་
བཞིན་ཉགས་ཁྲབ་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ། ཉགས་འབའ་ཞིག་མ་གྲུབ་པ། ཁྲབ་པ་འབའ་ཞིག་མ་གྲུབ་པ། གཉིས་ཀ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་
རྒྱལ་པའི་དོར་སྐྱ་ཉག་པའི་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ཉགས་འབའ་ཞིག་མ་གྲུབ་པ་ནི། སྐྱ་ཉག་པའི་ཕྱིར་མ་
བྱས་པར་ཐལ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ཁྲབ་པ་འབའ་ཞིག་མ་གྲུབ་པ་ནི། སྐྱ་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉག་པར་ཐལ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་
གཉིས་ཀ་གྲུབ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། གཉིས་ཀ་ཚད་མ། གཉིས་ཀ་ཁས་སྒྲིབ། ཉགས་ཚད་མ་ཁྲབ་པ་ཁས་སྒྲིབ། ཉགས་ཁས་སྒྲིབ་ཁྲབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་
པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱ་བྱས་པའི་ཕྱིར་མི་ཉག་པར་ཐལ་ཞེས་པའི་ཐལ་བ་དེ་སངས་རྒྱལ་པའི་དོར་བཞོན་པའི་ཆེ་གཉིས་ཀ་ཚད་མ་དང་། ཁས་སྒྲིབ་
གཉིས་ཀས་འགྲུབ་པས་བསལ་བ་ཡེ་མེད་ཡིན་ལ། སྐྱ་ཉག་པར་འདོད་པའི་དོར་བཞོན་པའི་ཆེ་ཉགས་

༩༣༤༽

ཚད་མ་དང་ཁས་སྐྱོང་གཉིས་ཀས་འགྲུབ་ཀྱང་བྱུང་བ་ཚད་མ་ལོན་མཁུ་འགྲུབ་ཀྱི། ཁས་སྐྱོང་གིས་མི་འགྲུབ་པས་དེ་ལ་ཁས་སྐྱོང་གིས་བསལ་བ་
ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་གཉིས་ཀ་ཁས་སྐྱོང་ནི། སྐྱ་མིག་གིས་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཉལ་པར་ཐལ་ཞེས་པ་དེ་སྐྱ་མིག་གིས་གཟུང་བྱ་དང་། མིག་
གིས་གཟུང་བྱ་ཡིན་ན་ཉལ་པས་བྱུང་བར་འདོད་པའི་རྩོད་བཀོད་པ་ན་སྐྱ་མིག་ཉལ་པར་ཚད་མས་འགྲུབ་པ་དེས་ན་ཚད་མས་བསལ་བ་འབབ་ཅིང་།
དེ་ཁས་ཀྱང་སྐྱོང་ས་ན་ཁས་སྐྱོང་གིས་བསལ་བ་འབབ་ལ། སྐྱ་མིག་ཉལ་པར་ཡང་མ་དེས་ན་ཉལ་པས་བྱུང་གཉིས་ཀ་ཚད་མས་མི་གྲུབ་ཀྱང་ཁས་སྐྱོང་
གིས་འགྲུབ་པས་བསལ་བ་ཡེ་མེད་ཡིན་ལོ། །གསུམ་པ་ཉལ་པ་ཚད་མ་བྱུང་བ་ཁས་སྐྱོང་ནི། སྐྱ་བྱས་པའི་སྤྱིར་ཉལ་པར་ཐལ་ཞེས་པ་སྟེ། སྐྱ་བྱས་
པ་དང་དེ་ལ་ཉལ་པས་བྱུང་བར་འདོད་པའི་རྩོད་བཀོད་པ་ན་སྐྱ་མིག་ཉལ་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དེས་ན་ཚད་མས་བསལ་བ་འབབ་ཅིང་། དེ་ཁས་
ཀྱང་སྐྱོང་ས་ན་ཁས་སྐྱོང་གིས་བསལ་བ་འབབ་ལ། སྐྱ་མིག་ཉལ་པར་ཡང་མ་དེས་ན་ཉལ་པས་ཚད་མ་དང་ཁས་སྐྱོང་གཉིས་ཀས་འགྲུབ་ཅིང་། བྱུང་བ་
ཚད་མས་མི་འགྲུབ་ཀྱང་ཁས་སྐྱོང་གིས་འགྲུབ་པས་བསལ་བ་ཡེ་མེད་ཡིན་ལོ། །བཞི་པ་ཉལ་པས་ཁས་སྐྱོང་བྱུང་བ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ནི། སྐྱ་ཉལ་
པའི་སྤྱིར་མ་བྱས་པར་ཐལ་ཞེས་པ་སྟེ། སྐྱ་ཉལ་པ་དང་དེ་ལ་མ་བྱས་པས་བྱུང་བར་འདོད་པའི་རྩོད་བཀོད་ན་འདི་ལ་འང་བསལ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་
སྐོན་ནས་སྤར་ལྟར་གསུམ་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཐལ་བ་བཅུ་བཞི་པོ་དེ་ལས་ཉལ་དང་བྱུང་བ་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ་ལ་ནི་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་ཅེས་པའི་ལན་
ཐེབས་ལ། ཉལ་པ་འབབ་

༩༣༤༽

ཞིག་མ་གྲུབ་པ་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དང་ཁྱབ་པ་འབའ་ཞིག་མ་གྲུབ་པ་ལ་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་ཅེས་བས་ལན་ཐེབས་ཤིང་། བསལ་བ་ཡེ་མེད་བཞི་པོ་
ལ་འདོད་ལན་ཐེབས་པས། བདུན་པོ་དེ་ནི་ལན་གྱིས་བརྗོད་པར་བྱས་པ་དང་། ལྷག་མ་རྟམས་ལན་གྱིས་བརྗོད་པར་མི་བྱས་པའི་
དབང་ལས་སྤྱི་མ་རྟམས་ཡང་དག་དང་། སྤྱི་མ་རྟམས་སྤྱར་སྤྱང་ཡིན་ལ། དེ་དེའང་བདུན་བདུན་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་བདུན་པོ་དེ་
དག་གི་ཚོས་ཅན་གཞིར་བཞག་ནས་རང་རང་གི་རྟགས་ལོག་ལ་ཐལ་དང་། ཚོས་ལོག་ལ་སྤྱིར་སྤྱིར་བའི་ཆེ་སྤྱི་མ་བྱུག་གིས་རང་རྒྱུད་མི་
འཕེན་ཏེ། བརྗོད་པ་ན་ཚུལ་གསུམ་མི་ཚང་བའི་སྤྱིར་དང་། འདིར་བརྟན་གྱི་བདུན་པའམ་བཞི་བའི་བཞི་པ་རྟགས་ཁས་སྲང་། ཁྱབ་པ་ཚང་
མའི་ནང་ཚན་ཚང་བསལ་ཅན་ལའང་སྤྱི་སྤྱི་ལོག་ལྟ་སྤྱི་ཚོས་ཅན་དུ་བརྒྱུད་ན་རྟགས་ལོག་མི་རྟག་པ་སྤྱི་སྤྱི་ལོག་ལ་མི་འཁྲུལ་ལ། སྤྱི་རང་
མཚན་ཚོས་ཅན་དུ་བརྒྱུད་ན་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བར་འགྱུར་བས་ན་དེའི་སྤྱིར་གྱིས་འཕེན་ལ། སྤྱིར་གྱིས་མི་འཕེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཐེར་
རོ། །གཉིས་པ་དེ་དག་དགག་པ་ནི། ཐལ་འགྱུར་ལ་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་རྟགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ་སོགས་བཞིར་འཐད་ན། རང་རྒྱུད་ལ་
ཡང་དེ་ལྟར་དབྱེ་བ་འཐད་པ་ཐལ་བས་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་དང་

། ༣༩༠ །

ཡང་རྟགས་གྲུབ་པ་མེད་ན་བྲུབ་པ་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པ་སོགས་ཆད་པ་ལ་དབང་པོ་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པ་ལྟར་འགའ་བའི་སྲིད་དང་།
 རྟགས་མ་གྲུབ་ན་མ་གྲུབ་པའི་ཁོངས་སུ་འདུ་བས་ལོགས་སུ་དབྱེ་བ་དགོས་པ་མེད་ལ། དགོས་པ་མེད་བཞིན་དུ་དབྱེ་བ་ལྟག་ཆོད་ཀྱི་རེས་པ་
 ལྟར་འགྲུར་བས་མི་རུང་བའི་སྲིད་ཉེ། རྟགས་སྲེད་མ་གྲུབ་པ་དང་བྲུབ་པ་སྲེད་མ་གྲུབ་པ་སོགས་མཐའ་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྲུར་བའི་སྲིད།
 དེས་ན་ཐལ་འགྲུར་བཞིར་དབྱེ་བ་མི་འཐད་དོ། །དེ་ལྟར་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ལས་ལོགས་སུ་རྟགས་བྲུབ་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་ཅེས་མ་
 གྲུབ་གཉིས་སུ་སྲེད་བ་ལྟག་པའི་སྲིད་དང་། བྲུབ་པ་འགའ་ཞེས་བའི་ལན་ཐེབས་པའི་ཐལ་འགྲུར་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་
 སྲིད་རྟག་པར་ཐལ་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་ཆད་པའི་སྲིད་དང་། རྟགས་མེད་བཞིན་དུ་བྲུབ་པ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་འབྲུལ་བ་ཡིན་པ་དེས་ན་
 ཐལ་འགྲུར་བཅུ་བཞིར་དབྱེ་བ་འང་འཐད་པ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་གཞག་པ་ལ་གཉིས་ཉེ། ཐལ་འགྲུར་ཡང་དག་དང་།
 ལྟར་སྒྲུབ་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཉེ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བའོ། །

། ༣༧། །

དང་པོ་ནི། སོ་སོའི་འདོད་པ་བརྗོད་ནས་མི་འདོད་པ་སྐྱབ་པའི་ངག་གོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ། སྐྱབ་ཤེད་འཕེན་པ་དང་། མི་
འཕེན་པ་དང་། དེ་དག་གི་དབྱེ་བ་དཔེར་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱབ་པའི་ཐལ་འགྲུང་དེ་ལ་ཚོས་གསུམ་ལྟར་ཞིག་དགོས་པ་ནི་
ཉལ་ས་ཕྱིར་ཚོལ་གྱི་བདེན་ཞེན་གྱིས་ཁས་ལེན་པ་ལྟོག་ཁྱབ་ཚད་མས་གྲུབ་པ། དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མས་བསལ་བ་ལྷགས་པའོ། །དེ་ཉིད་
དངོས་སུ་ཉལ་ས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྐྱབ་པའི་ངག་མིན་ཡང་བརྗོད་ན་ཚུལ་གསུམ་ཚད་པས་སྐྱབ་པའི་མཚན་
ཉིད་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བརྗོད་པས་རང་རྒྱུད་ཇི་ལྟར་འཕེན་པའི་ཚུལ་ལ། ཁ་ཅིག་ཐལ་བའི་ཚོས་བརྗོད་པས་སྐྱབ་པའི་
ངག་ཉིད་འཕེན་ཞེས་བེད་ཡང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱབ་པ་ནི་ཐལ་བའི་ཁྱབ་པ་བརྗོད་པས་འཕེན་མོད། ཕྱོགས་ཚོས་ནི་ལྷགས་གྱིས་འཕེན་
པ་ལས་དངོས་སུ་མི་འཕེན་ཏེ། ཐལ་བའི་ངག་གིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚོས་ཀྱང་འཕེན་ན་སྐྱོར་བ་འཇིག་པའི་
ཕྱིར་ལོ། །དེས་ན་ཐལ་བའི་ངག་བརྗོད་པ་ལས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་འཕེན་མོད། དག་ཇི་ལྟར་བརྗོད་

། ༡༤༩ །

བཞིན་དུ་ནི་འཕེན་པ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་མི་འཕེན་པ་ནི། སྐྱབ་བྱེད་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྲུར་ནི་ཡང་དག་པའི་ཐལ་བ་ཡིན་ཡང་

བསྐྱོག་ན་དོན་གྱི་ཚང་བའི་ཚུལ་གསུམ་མི་འཕེན་པ་དག་གོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་གི་དབྱེ་བ་དཔེར་བཅོང་བ་ནི། ལུགས་འདི་ལ་སྦྱིར་གཏན་

ཚིགས་ཡང་དག་ལ་འབྲས་བུ་དང་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་གཉིས། འབྲེལ་རྒྱུ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་བཞི། ལྷན་ཅིག་མི་

གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་བཅུ་གཉིས། བན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་ཉེ་ཉི་ཤུར་

གངས་ངེས་པས། ཐལ་འགྲུར་ལའང་དེ་དག་གི་མིང་ཅན་གྱི་ཐལ་འགྲུར་ཉི་ཤུར་གངས་ངེས་སོ། །དེ་ལ་བྱམ་པ་མ་དམིགས་པའི་བྱིར་བྱམ་པ་

མེད་པར་ཐལ་བ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྲུར་དང་། དུ་བ་མེད་པའི་བྱིར་དུ་རྒྱ་བྱས་པ་ཚོགས་མེད་མེད་པར་ཐལ་ཞེས་

འབྲས་བུ་མ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྲུར་དང་། འོག་སྐྱོག་འལ་དང་མི་ལྷན་པའི་བྱིར་བ་ལང་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཞེས་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་ནང་

ཚན་མཚན་ཉིད་མ་དམིགས་པ་སྟེ། དེ་གསུམ་གྱིས་སྐྱབ་བྱེད་མི་འཕེན་ལ། དེའི་ལྷག་མ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་

གཞན་དང་བཅས་པའི་ཡང་དག་གི་གཏན་

། ༣༤༣ །

ཚིགས་བཙུན་པོ་ཀུན་གྱིས་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ལྷོག་པས་རང་རིགས་འཕེན་པ་ལ་
 བཞི། གཞན་རིགས་འཕེན་པ་ལ་བཅུ་བཞི་འབྲུང་བ་འདི་རིགས་གཉེར་ཉོར་པར་གྱི་ཅ་འགྲེལ་གཉིས་ཆར་ན་སྣང་ཞེས་ཀུན་མཁྱེན་
 ལྷ་མ་ཚེན་པོས་གསུངས་པ་ལྟར་འཆད་ན། དང་པོ་བཞི་ནི། དཔེར་ན་གང་རེག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་མེ་མེད་པར་ཐལ་ཞེས་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་
 རང་བཞིན་དམིགས་པའི་ཐལ་འབྲུར་གྱིས་གང་རེག་མེད་དེ། མེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་ཉིད་འཕེན་པ་དང་། དེ་བཞིན་
 དུ་བ་མའི་རེག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཅ་རྣམ་གྱི་མེ་མེད་པར་ཐལ་ཞེས་བྱུང་བྱེད་དང་། འགལ་བའི་བྱུང་བྱེད་དམིགས་པའི་ཐལ་འབྲུར་གྱིས་དེ་ཉིད་གྱི་
 རང་བྱུང་འཕེན་པ་དང་། ལྷོ་ལོང་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དུ་བ་མེད་པར་ཐལ་ཞེས་རྒྱ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་ཐལ་འབྲུར་གྱིས་དེ་
 ཉིད་གྱི་རང་བྱུང་འཕེན་པ་དང་། ལྷོས་བཙུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མ་དེས་པར་ཐལ་ཞེས་པན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་བའི་བྱུང་བྱེད་
 དམིགས་པའི་ཐལ་འབྲུར་གྱིས་དེ་ཉིད་གྱི་རང་བྱུང་འཕེན་པ་རྣམས་སོ། ། སྤྱི་མ་བཅུ་བཞི་ལ། མེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དུ་བ་མེད་པར་ཐལ་ཞེས་རྒྱ་མ་
 དམིགས་པའི་ཐལ་འབྲུར་གྱིས་མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འབྲས་བུ་ཉམས་ཀྱི་རང་བྱུང་འཕེན་པ་དང་། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་མེ་ཡོད་པར་
 ཐལ་ཞེས་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་ཐལ་འབྲུར་གྱིས་དུ་བ་མེད་དེ། མེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་རང་བྱུང་འཕེན་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་ནི་
 རྒྱ་མ་དམིགས་པ་དང་འབྲས་བུ་མ་དམིགས་པ་པན་ཚུན་བརྗོད་པའོ། །

། ༣༩༩ །

འགལ་དམིགས་བརྩུ་གཉིས་གྱི་གསུམ་སྒོན་དུ་སོང་ཟེན་པའི་ལྷག་མ་དགུ་ལ་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་སྐོར་གསུམ་ནི། བ་མོའི་རེག་
པ་ཡོད་པའི་སྲིར་མེ་མེད་པར་ཐལ་ཞེས་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་བྱབ་བྱ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་བ་མོའི་རེག་པ་མེད་དེ། མེ་ཡོད་པའི་
སྲིར་ཞེས་བྱབ་བྱེད་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པ་དང་། ལྷ་སོང་བྱེད་ཡོད་པའི་སྲིར་མེད་པར་ཐལ་ཞེས་རང་
བཞིན་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་ལྷ་སོང་བྱེད་མེད་དེ། མེ་ཡོད་པའི་སྲིར་ཞེས་རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་
དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གང་རེག་གི་དངོས་རྒྱུ་ཡོད་པའི་སྲིར་མེ་མེད་པར་ཐལ་ཞེས་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་རྒྱ་
དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའོ། །འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་
སྐོར་གསུམ་ནི། བ་མོའི་རེག་པ་ཡོད་པའི་སྲིར་དུ་བ་མེད་པར་ཐལ་ཞེས་རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་བྱབ་བྱ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་བྱབ་བྱེད་
དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པ་དང་། གང་རེག་གི་དངོས་རྒྱུ་ཡོད་པའི་སྲིར་དུ་བ་མེད་པར་ཐལ་ཞེས་རྒྱུ་དང་འགལ་
བའི་རྒྱ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་འབྲས་བུ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པ་དང་། གང་རེག་ཡོད་པའི་སྲིར་དུ་བ་
མེད་པར་ཐལ་ཞེས་རྒྱུ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་
འཕེན་པའོ། །འགལ་བའི་བྱབ་བྱ་དམིགས་

། ༣༤༥ །

པའི་སྐོར་གསུམ་ནི། གང་རེག་ཡོད་པའི་སྲིར་ཅན་གྱི་མེ་མེད་པར་ཐལ་ཞེས་བྱེད་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་
གྱིས་རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་བྱ་བ་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པ་དང་། ལྷ་ལོང་གྱེད་ཡོད་པའི་སྲིར་ཅན་གྱི་མེ་མེད་པར་ཐལ་ཞེས་
བྱེད་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་རྒྱ་དང་འགལ་བའི་བྱ་བ་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པ་དང་། གང་རེག་
གི་དངོས་རྒྱུ་ཡོད་པའི་སྲིར་ཅན་གྱི་མེ་མེད་པར་ཐལ་ཞེས་བྱེད་དང་འགལ་བའི་རྒྱ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་འབྲས་བུ་དང་འགལ་
བའི་བྱ་བ་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའོ། །འགལ་དམིགས་འདིས་རང་རྒྱུད་ལ་རྒྱ་དམིགས་པ་ཉགས་སུ་མི་རུང་ཡང་། ཐལ་འགྱུར་ལ་
རུང་བ་ནི་པ་རོལ་པོའི་ཁས་སྦངས་པ་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཉགས་སུ་འགྱུར་བའི་གནད་གྱིས་སོ། །པན་ཚུན་སྤང་འགལ་གྱི་ནང་ཚན་ཚད་མའི་གོད་
འགལ་སྤར་སོང་བྱེད་ནས། འདིར་བྱེད་འགལ་བ་དམིགས་པ་ནི་ཉགས་དངོས་ཡིན་པའི་སྲིར་མ་བྱེད་པར་ཐལ་ཞེས་འགལ་བའི་བྱ་བ་
དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་བྱེད་དང་འགལ་བ་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའོ། །བྱེད་མ་དམིགས་པ་དང་རང་བཞིན་པན་ཚུན་
བསྐྱོག་པ་གཉིས་ནི་ཤིང་མེད་པའི་སྲིར་ལ་མེད་པར་ཐལ་ཞེས་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་འཕེན་
པ་དང་། ལ་པ་ཡོད་པའི་སྲིར་ཤིང་ཡོད་པར་ཐལ་ཞེས་རང་བཞིན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའོ། །

། ༣༤༦ །

གཉིས་པ་ལྟར་སྤང་ནི། འདོད་པ་བརྗོད་ཀྱང་མི་འདོད་པ་སྐྱབ་པ་མེད་པའི་ཐལ་བ་ནི་ལྟར་སྤང་སྟེ། ལན་གྱིས་བརྗོད་པར་བྱས་པ་
དག་གོ། །གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི། ལུ་སྟེགས་ཀྱི་ཁ་ཅིག་གཞན་གྱིས་ཁས་སྤངས་པ་གཏན་ཚིགས་སུ་རུང་བ་ཡིན་ན་ནི་
ཁས་སྤངས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་དག་གི་གཏན་ཚིགས་བཞི་པ་སྲིད་པར་འགྱུར་ལ། ཁས་སྤངས་པ་དེ་
རྟགས་སུ་མི་རུང་ན་ནི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཕྱོགས་ཚོས་མི་འགྱུར་པས་ཐལ་བས་སྐྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ་འདི་ནི་མི་འཐད་དོ་
ཞེས་ཟེར་རོ་ལོ། །རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དེ་སྤར་ཚོལ་རང་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་ན་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་མི་བྱས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་གཞན་གྱིས་
ཁས་སྤངས་པ་ཅམ་རྟགས་སུ་མི་རུང་ཡང་། ཐལ་འགྱུར་ལ་ནི་མི་མཚུངས་ཏེ། ཚོས་འགའ་ཞིག་གི་ཁྱབ་བྱ་ཁས་ལེན་བཞིན་དུ་ཁྱབ་བྱེད་མི་
འདོད་པའི་རླུན་སོ་གཞན་གྱིས་ཀྱུན་ཏུ་བཏགས་པ་ལ་ནང་འགལ་བ་རྟོན་པའི་ཆེད་དུ་ཐལ་བ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པས་རློན་ཡོད་པ་
མིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལན་འདེབས་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། མི་འཐད་པ་དགག་པ།

། ༡༩༥༧ །

འཕྲུལ་བ་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐལ་འགྲུར་གྱི་ལན་ནི། རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དང་། རྲུབ་མ་གྲུབ་པ་དང་། འདོད་ཐོག་སྡོམ་གསུམ་དུ་
དེས་སོ་ཞེས་ཁ་བ་ཅན་པ་རྣམས་དེ་སྐད་སྒྲུབ་པོ། །དེ་ལྟར་ན་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པའི་འགལ་བ་དང་ཕྱོགས་གཉིས་
ལ་འཇུག་པའི་མ་དེས་པ་གཉིས་ཀ་ལྲབ་པ་མ་གྲུབ་པའི་ལྟར་སྒྲུབ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་འགྲུར་ལ། འདོད་ན་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྒྲུབ་
ལ་གཉིས་སུ་གངས་དེས་པར་འགྲུར་ཞིང་། གཉིས་པོ་དེ་འང་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་མཉམ་པའི་སྲིར་མ་ཐར་གཏན་ཚིགས་ལྟར་
སྒྲུབ་ཀྱིན་ལ་མ་གྲུབ་ཅེས་བརྗོད་པས་ལན་ཐེབས་པས་གཅིག་ཏུ་འདུ་བར་འགྲུར་རོ། །གལ་ཏེ་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་མོད་
གྱི། རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དང་ལྲབ་པ་མ་གྲུབ་ཅེས་གཉིས་སུ་འབྲེད་དགོས་ཏེ། མ་ཕྱེན་ངོས་མི་ཟེན་པས་རྩོད་པ་མི་བདེའོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་
སྒྲ་མ་ལའང་མཚུངས་སོ། །ཡང་ན་ལྲབ་པ་འགལ་བ་ལ་ལྲབ་པ་མ་གྲུབ་ཅེས་བརྗོད་པ་དེ་འབྲུལ་བར་ཡང་འགྲུར་ཏེ། དཔེར་ན་
སྒྲ་བྲས་པའི་སྲིར་རྟག་པར་ཐལ་ཞེས་པ་ལ་བྲས་ཀྱང་མི་རྟག་ན་ཅི་སྟེ། ལྲབ་པ་མ་གྲུབ་ཅེས་བརྗོད་ན་བྲས་པ་ལ་རྟག་པ་སྲིད་པར་ལྷགས་ལ་ཁས་
ཐངས་པའི་སྲིར་རོ། །

། ༣༤། །

གཉིས་པ་འཐད་པ་བརྗོད་པ་ནི། དེས་ན་མཁའ་སྐུ་ལྷན་ཞེས་ལག་ལུགས་མ་དེས། མ་གྲུབ། འདོད་པ་སྟེ་རྣམ་པར་
ཐར་པའི་སྐོ་བཞིས་གདབ་སོ། །ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ལན་གྱིས་བསྐྱོག་པར་མི་རུས་པ་ཡིན་ན་འཁོན་འཛིན་དང་ཐབས་
གྱིས་མི་བཞོལ་བར་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དེ་ཡི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ན་དམ་པའི་ལུགས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འཐད་ཚུགས་སྐྱབ་པ་
དང་མི་འཐད་པའི་ཚུགས་སུན་འབྲེན་བྱེད་གྱི། རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཅི་མ་མེད་པ་གང་ཟག་གང་གི་ཤེས་པར་
གྱུར་པས་མཁའ་སྐུ་ལྷན་ཞེས་དག་ནི་རྗོགས་པ་ཡི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་གཞན་ཅིང་མི་འཛོག་པའི་
སྐོ་བོས་གྱིས་འཛིན་རུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་ལས་གཞན་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་བཟླ་བའི་
རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སྟེ་བཏུ་གཅིག་པའི་མཚན་འགྲེལ་བཤད་པའོ། ། །

། ༣༤༩ །

ཅ་བའི་གསུམ་པ་བསྟན་བཅོས་མཐར་ཕྱིན་བའི་བྱ་བ་ལ་གསུམ། བསྟན་བཅོས་ཇི་ལྟར་བཅམས་པའི་ཚུལ། དེའི་དགོ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་
བསྐྱོ་བ། ཚུམ་པ་པོའི་མཚན་བསྟན་ནས་བསྟན་བཅོས་ལ་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྟེ། དང་པོ་ཚུམ་པ་པོའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱེད་པར་
བསྟན་པ་ནི། སྐྱེ་བ་གོང་མ་དང་། དེའི་ཡང་གོང་མ་སོགས་སྐྱེ་བ་སྣ་ཚུམས་སུ་བཙུག་པས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གཞུང་ལུགས་ལ་
མཁས་པ་དག་བསྟེན་ཅིང་། དེའང་སྐྱོ་གས་རེ་ཤེས་ཅ་མིན་པ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ལེགས་གསུང་དགོངས་འགྲེལ་དང་
བཅས་པའི་ཚུལ་མཐར་དག་སྟོན་དུ་སྦྱངས་ཟེན་བའི་ལྷགས་

། ༣༠༠ །

གྱིས་སྐྱེ་ཚེ་འདིར་ལན་རེ་ལྟར་བྱུང་རེ་བློས་པ་ཅམ་གྱིས་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ཚིག་དང་དོན་གྱི་ཆ་མ་ལུས་པ་བདེ་
ལྷག་ཏུ་ཤེས་ལུས་པའི་སློབ་དཔུན་པ་ནི་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་སྟེ། དོན་དུ་རྗེ་བཙུན་བཏུན་པའི་འཁོར་ལོ་ལས་
གཉིས་སུ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བརྩམས་པའི་རྩལ་ནི། བས་ཚོལ་གྱི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་
དཔལ་ལྷན་སྤྱོད་པ་གྱི་སྲིང་པོ་དང་། ཚོས་གྱི་གྲགས་པའི་གཞུང་ཆེན་པོ་ཚད་མ་མདོ་དང་རྣམ་འགྲེལ་ལ་སོགས་པའི་སྡེ་
བདུན་དང་། དེ་དག་གི་དགོངས་འགྲེལ་གཞན་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལེགས་པར་རྟོགས་ཤིང་། དེའི་སྤྱིར་རྟོག་གཤེས་
རིགས་ལམ་གྱི་གནད་གསང་མ་རྟོར་བའི་རྩལ་ཤེས་ནས་ཡང་དག་པའི་རིགས་པ་མཚོག་གི་ལམ་གསལ་བའི་བསྟན་བཅོས་
རིགས་པའི་གཏེར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་བརྩམས་པའི་དགོས་པ་དངོས་བསྟན་པ་ནི། སྲུབ་པ་སེར་
སྤྱིའི་ལུགས་འཛིན་གངས་ཅན་པ་དེ་ཉིད་ཉེར་ལྟ་འདོད་པ་དང་། རྩང་སྟོང་རྐང་མིག་པའི་གཞུང་འཛིན་པ་རིག་བྱེད་པ་དང་། ལུག་
པའི་བྱའི་

། ༣༠༧ །

ལུགས་ཀྱི་བྲག་པ་ཚིག་གི་དོན་དུག་འདོད་པ་དང་། མཁའ་གོས་ཅན་ཞེས་གཅེར་བྱ་བ་སྟེ་ཚིག་གི་དོན་དུག་འདོད་པ་དང་། ཚུ་རོལ་
 མཛེས་པ་བ་སྟེ་རྒྱུ་འཕེན་པའི་གཞུང་འཛིན་པ་རྣམས་དང་། ཐོས་སྒྲོགས་པ་སྟེ་ཕྱི་སྒྲུ་དང་། གངས་རིའི་ཁྲོད་དུ་
 གཞན་པ་ཕྱ་གཙང་དོན་གསུམ་སོགས་ཀྱིས་ལྷོག་པ་དོན་ལ་ཡོད་པར་འདོད་པ་སོགས་རང་བཟོའི་གཞུང་ལུགས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྒྲིམ་
 རྣམས་ཀྱི་རྟོག་གོ་ངན་པ་འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲུ་དུ་བསྟན་བཅོས་ཚེན་པོ་འདི་བྱས་སོ། །བཞི་བ་དེས་ན་མཁའ་
 བར་བསྟེན་རིགས་པར་བསྟན་པ་ནི། སྒྲོ་ཡི་རུས་པ་རུང་བཟད་ཡོད་ཀྱང་ལེགས་པར་བཤམ་པའི་སྟེང་བོ་འཕམ་དོན་མ་
 རྟེན་ཅིང་། ཉིན་དང་མཚན་དུ་འབད་པ་བྱས་ཀྱང་གཞུང་ལུགས་སྒྲོགས་རེ་ཅམ་ཡང་མཐའ་ཚོད་པའམ་
 དཔྱིས་མ་སྟེན་པ་དང་། རྟག་དུ་བཅོལ་པས་ཉིང་འཛིན་བསྐྱབས་ཀྱང་རྣམ་རྟོག་རུང་བཟད་མགོ་ཚེན་པ་ཅམ་ལས་
 སངས་རྒྱས་དབྱེས་པའི་ལམ་རྣམ་དག་ལས་གོལ་བ་དག་ཀྱང་མཐོང་བས། གེ་མ་སྒྲོགས་དུས་ཀྱི་སྒྲེ་བོ་སྒྲོགས་རེའི་
 དོན་ཅམ་ལ་ཚོགས་ཤེས་སུ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱང་སྒྲུང་དོར་སྒྲོན་ཡོན་གྱི་ཚུལ་ལེགས་པར་སོམས་ལ། སྒྲུང་ཡང་དག་པའི་
 གནད་སྟོན་པའི་མཁའ་པ་བསྟེན་པར་རིགས་སོ། །

། ༣༠༩ །

ལྷ་པ་དེ་རྒྱ་མཚན་གྱི་སློབ་མཚན་ལས་པར་བྱ་བ་ནི། སྡེ་བདུན་ནས་བཤད་པའི་རིགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཚོར་བའི་ཚུལ་ནི་འདི་
ཡིན་ནོ་ཞེས་གན་པོའི་ཟེར་སྐྱོས་བསྐྱར་བའི་ལུགས་ངན་པ་དེ་དོར་ནས་ས་སྐྱུ་བརྗེ་ཉ་ངས་ཚུལ་འདི་བཤད་པ་ཡིན་ལ།
སྐྱེས་སྐྱུངས་ཀྱི་སློབ་མཚན་དང་ལྡན་པས་རིགས་པའི་གནད་མཁྱེན་པ་དེ་དག་བསྟན་བཅོས་འདི་བཞིན་ཅིང་དགའ་བར་འགྱུར་
མོད། འདིའི་དོན་མཚོག་ཏུ་ཟབ་པས་ན་ལན་མང་པོར་ཐོས་སུ་ཟེན་གྱིང་སྐྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་
དེའི་དགེ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བསྐྱོ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ལེགས་པར་བཤད་པས་གང་ཟག་སྐྱེས་པ་དང་ལྡན་པ་ནམས་ཀྱི་སློབ་མཚན་གྱི་
མིག་སྤེལ་བར་བྱས་ནས། དེ་ལ་ཟབ་ཅིང་སྐྱེས་པ་ཤེས་བུའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འདི་ལོ་ཞེས་ངའི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་ལེགས་པར་བསྟན་
པའི་དགེ་བ་འདི་ཡིས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་བཤད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཐོབ་ནས་རིས་སུ་
མ་ཆད་པའི་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱེས་པ་དམ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སློབ་ལམ་གནང་བའོ། །

༩༣༠༣༽

གསུམ་པ་རྩོམ་པ་པོའི་མཚན་བསྟན་ནས་བསྟན་བཅོས་ལ་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཚད་མ་རིགས་པའི་གཏེར་ཞེས་བྱ་
བའི་བསྟན་བཅོས་འདི་ནི་རྩོམ་གཞན་ནས་དབག་ཚད་བརྒྱ་འདས་པ་ཡུལ་བྱང་སྤྱོད་ལ་ཁ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བ་
ཚིག་གི་འགལ་འབྲེལ་གཙོད་པ་སྒྲི་དང་། རོན་གྱི་འགལ་འབྲེལ་གཙོད་པ་ཚད་མ་དང་། མི་ཉ་ཇ་ཉའི་སྡེ་བ་སྦྱོར་དང་། མཁས་པའི་
ཡིད་འཕྲོག་པའི་ཉམས་དང་ལྡན་པའི་ཚིག་གི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྟོན་དག་དང་། དེའི་སྦྱོན་ཡོན་འབྲེད་པའི་གཞུང་ཚིག་གི་རྒྱན་
དང་། དངོས་བཏགས་གྱི་མིང་གི་རྩིས་ཤེས་པའི་མངོན་བརྗོད་དང་། བཟོ་ལ་སོགས་པ་ཐ་སྙད་གྱི་གཙུག་ལག་ནམས་
ལེགས་པར་ཤེས་པས་འཆད་པ་དང་། རྩོམ་པ་དང་། རྩོད་པའི་རྩིས་ལ་སྦྱོབས་པ་དགེ་བ་ཅན། ལྷན་པར་
ཚད་མའི་གཞུང་ཀུན་ལས་བཏུས་དང་། སྡེ་བ་དུན་གྱི་དགོངས་དོན་སྦྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཁོང་དུ་ལྷུད་ཅིང་། བདེ་
བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་ལྷུང་དང་། དེས་དོན་རྣམ་པར་དེས་པའི་རིགས་པ་དང་། གནད་དོན་བདེ་སྐྱབས་ཏུ་
རྟོགས་པའི་མན་དག་གི་རྩིས་མཐའ་དག་ལ་སྦྱོའི་སྣང་བ་ཐོབ་པ་ལྷུ་གུའི་དགེ་སྦྱོང་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་
དཔལ་བཟང་པོ་

། ༣༠༩ །

ཞེས་བྱ་བས་ཚིག་སྐྱོས་ལྟར་ལེན་པའི་སྡེ་བ་སྐྱོར་སྤངས་ནས་གནད་དོན་གོ་བདེ་བར་བགྲོལ་ཏེ། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་དུ་
མའི་འབྲུང་གནས་དཔལ་ས་སྐྱའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ལེགས་པར་སྐྱར་བའོ། །།

། ༣༠༦ །

རང་ཉིད་བརྗེད་ངས་གདུང་བ་གཞོམ་སྦྲད་སྒྲིལ། །འདི་ཡི་མཐའ་དབྱེད་མ་ལུས་ངག་ཚོས་གྱི། །ལེགས་བཤད་ངག་གི་དབལ་སྟེར་ཞེས་བྱ་
བ། །ཐལ་བའི་འཇུག་འཁོར་ལོ་གསལ་བ་དེར། །འཇུག་ན་དཔོག་ཏུ་མེད་པའི་ངེས་ཤེས་སྟེར། །ཐོགས་དག་ཆེ་འདིར་གཤེས་པར་མ་
འཐམས་པར། །རང་སློབ་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་མ་སྦྱངས་ན། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ལྟར་རིང། །ཞེས་པའི་དྲི་རྩེ་འཇུག་དོན་སྟོང་ལ་
ཚོངས། །འདིར་འབད་དགེ་བའི་རྩ་སྣང་འབྲམ་གདལ་བས། །ལུང་རྟོགས་བསྟན་པའི་ཀུན་བཞད་བ་དང། །འགོ་བའི་ཡིད་གྱི་སུན་བ་ཀུན་བསལ་
ཏེ། །ཞི་བསེལ་དམ་པར་ངལ་འཚོ་ཐོབ་གྱུར་ཅིག །བདག་ཀྱང་ཆེ་རབས་ཀུན་ཏུ་དལ་འབྱོར་གྱི། །

། ༣༠༧ །

རྟེན་འདི་དགོ་བའི་བཤེས་གྱིས་ཡོངས་བརྒྱུད་སྟེ། །འགལ་འབྲེལ་གཙོད་བའི་དོ་རྗེའི་དག་རྟོན་པོས། །ལོག་སྐྱེ་ཚར་གཙོད་སྐལ་ལྷན་རྗེས་འཇིག་
ལོག། །ཅེས་ཚད་མ་རིགས་བའི་གཏེར་གྱི་མཚན་འབྲེལ་སྟེ་བདུན་གསལ་བའི་སྟོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཁན་ཚེན་ཐམས་ཅད་མཁའོན་པ་
བྱམས་པ་ཀུན་དགའ་བསྟན་བའི་རྒྱལ་མཚན་དང་། རྗོགས་བའི་སངས་རྒྱས་རྗེ་གླ་མ་འཇམ་དབྱངས་མཁའོན་བཅའི་དབང་པོ་གཙོ་བོར་སྟོན་བའི་
འབྲེན་མཚོག་དུ་མའི་ཞབས་རུལ་སྟེ་བོས་ཡེན་པ་འཇམ་དབྱངས་སྟོ་གཏེར་དབང་པོས་ཚུང་དུས་མཚན་ཉིད་གྱི་ཚོས་གྲ་འགྲིམས་སྐབས་སྟབ་
བསྟན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་མཁན་ཚེན་མི་པམ་སེང་གོ་རབ་རྒྱས་དང་། གནས་སྤྲ་རིགས་བའི་བཏ་ཚེན་ཨ་ལྷ་ཡ་སྟེ་མི་གྱི་ཞལ་ནས་ཉགས་
རིགས་བའི་སྟོར་སྟེན་ཅེ་མ་ལོག་པར་ནོས་ཤིང་། རྒྱད་པར་ཡུལ་རྗེ་སྟོད་གྱི་མ་རྩ་བརྩེ་ཉ་མི་པམ་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་ཞབས་བད་ཡུན་དུ་
བསྟེན་ནས་རྣམ་འབྲེལ་དང་། རིགས་བའི་གཏེར་གྱི་གཞུང་བཤད་དབྱིས་སྟེན་བར་ཐོབ་སྐབས་སྟོས་ཇི་ཟེན་ཡི་གེར་བཀོད་པ་ལ། དུས་སྟེས་
རང་ཡུགས་གྱི་ཡིག་ཆ་ཁྲུངས་སྟབ་རྣམས་ལ་གཏུགས་ནས་གོ་བདེར་བྲིས་བའི་དགོ་བས་ཡུང་རྟོགས་གྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་
ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག་སམ་དུ་ཀ་ལྷ་ཉི་ལྷ་མ་ལྷ། །།

། ༣༠༩ །

དཔལ་ལྷན་སློབ་གྲོགས་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་གཞིན་ཀྱང་ཚུལ་འཆང་མཛེས་པའི་སྤྱོད། །ཚུ་སྤྱེས་བསེལ་བེར་ཅན་དབྱུས་སྤྱིལ་མོ་ཀྱང་བཅས་རོལ་པའི་
འགྲིང་བག་ཅན། །ཀྱུར་གྲུམ་མདོག་ཅན་བྱུར་བྱུང་ལྡ་བ་སྤྲོན་གོང་ལྷན་ལྱིས་མཛེས་ཤིང། །སྤྱོ་ཚོགས་རིན་ཆེན་རྒྱན་སྤྲུས་ལྡ་ཡི་ན་བཟས་སྤྲང་
གཡོགས་ལེགས་པར་བསྐྱོས། །ཕྱུག་གཡས་མཁའ་ལྟར་སྤོ་བའི་རལ་གྱི་ཚ་བེར་ཅན་འོད་རབ་འཕྲོས་པས། །ལྷན་པའི་འཕྲིབས་པོ་དྲལ་ཞིང་
བདུད་བཙོམ་དེ་བཞིན་ཉིད་དོན་ལྷགས་རྒྱུད་ཅིང། །གཡོན་གྱི་ལྷན་ལ་འདབ་བརྒྱ་ནམ་རྒྱས་མགུལ་པའི་དོས་སུ་རབ་རྒྱས་པའི། །གེ་སར་སྤྱིང་
པོ་དྲི་མེད་སྤྱིང་ན་རྒྱལ་པའི་གསུང་རབ་སྤྱེགས་བམ་བསྐྱམས། །

། ༣༠༥ །

ཁྱོད་གཙུག་མི་བསྐྱོད་སྐྱོབ་པས་རབ་མཚན་དོན་རྗེ་ཚོན་པོ་ཡི་གེ་དུག །བཞད་པའི་གད་རྒྱུད་ཅན་གྱི་ཞབས་རུ་ཡིད་འོང་བདག་གི་སྤྱི་བོར་
ཞོག །ཁྱོད་སྐྱུ་བདག་ལས་སྤྱིང་གི་འཁོར་ལོར་རྣམ་བསམས་གད་གི་ཆགས་སྣང་སོགས། །ངན་སེམས་ཐ་ཆད་དམ་པས་སྦྱང་བ་དེ་ཀུན་མགོན་
པོས་བཟོད་མཛོད་ཅིག །རྒྱལ་སྐྱས་ཐུ་བོའི་རྣམ་ཐར་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བདག་ལ་ཉེར་སྤོལ་མཛོད། །ཡབ་གཅིག་ཉིད་ལས་ལྷ་གཞན་དག་ལ་རེ་བ་
མ་མཆིས་སྐལ་ངན་བདག །ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་འཇམ་དབྱངས་གྲུས་པས་བསམ་ཀྱང་བྱེད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་འབྲུགས། །ཅུང་ཟད་མེད་སྣམ་འོན་ཀྱང་
བྱུར་ངན་རང་གི་ཉེས་པས་བསྦྱང་བར་ཟད། །ད་དུང་ཁྱོད་མཉེས་མ་གྱུར་བར་དུ་སྐབས་གཞན་འཚོལ་བར་མ་གྱུར་ཅིག །བཙེམ་ལྡན་འདས་
མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དོན་རྗེ་ལ་མཚོད་བར་བཛོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱོད་པ་ས་སྐྱུ་བརྗེ་ཉལ་སྐྱུར་བའོ། །། ༥ །བལ་ཡུལ་ནས་རྒྱལ་ཡོངས་ས་
ཆེན་ཞེས་བ་ལས་གྲུ་རུས་སྟེལ། །།